הארץ

1.40 ש"ח יום א', ה' בחשון התשמ"ט, 16 באוקטובר 1988 VOL.69/21042 OCTOBER 16 1988

יותר מכירות
פחות ריצות!
מדריך העסקים דן&גייד 1989 יוצא לאור
קח עותק – ותגדיל את עסקיך!
מזמינים עכשיו בטל: 03-5103355
DB דן אנד ברדסטריט אינטרנשיונל

גורמים בנקאיים: אין מנוס מפירוק כור או הסדר נושים

בנקר'ס טראסט ממשיך לדרוש החזר החוב של 20 מיליון דולר או מתן עדיפות בביטחונות ● ראשי כור: אין סיכוי לערבויות מדינה ● ראשי הבנקים, להוציא הפועלים, החליטו לא לוותר על ביטחונות לטובת בנקר'ס טראסט ● כור ביטלה את הצגת הדו"חות החצי שנתיים

מאת מיכל רוה ויהודה שרוני, סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

חזרתם של ראשי כור ובנק הפועלים ארצה בסוף השבוע שעבר, ללא הסכם עם הנהלת בנקר'ס טראסט, החריפה במידה ניכרת את המשבר בקונצרן. מסירות פנימיות אינטנסיביות שנערכו אתמול החל משעות הבוקר המוקדמות ועד שעות הערב מתברר, כי בכל הנראה לא יהיה מנוס מפירוק קונצרן כור. העניין אמור להתברר סופית בתוך הימים הקרובים.

בשיחות המתמשכות שהיו בסוף השבוע שעבר בניו־יורק הבהיר כי הנהלת בנקר'ס טראסט עומדת בתוקף על דרישתה להחזר החוב שנתנה לקונצרן בסך 20 מיליון דולר או מתן עדיפות בביטחונות לחוב זה – שאם לא כן אין בדעתה להסיר את תביעת הפירוק שהגישה בבית המשפט.

ראשי כור ובנק הפועלים הציגו בפני הנהלת בנקר'ס טראסט "חבילת הצעות" שכללה הזרמת 50 מיליון דולר ע"י האוצר לקונצרן, בתמורה לשטר הון הניתן להמרה במניות, הקמת קונסורציום הבנקים שיזרימו לכור 60 מיליון דולר נוספים, אשר אליו הוזמן להצטרף הבנק האמריקאי ועוד קבלת חלק מהביטחונות ללא הזרמת כסף נוסף, וכן הגשת תוכנית הבראה מפורטת להנהלת הבנק.

מתברר כי הנהלת בנקר'ס טראסט לא הסכימה להסתפק בתנאי הצעה זו, ודרשה מראשי כור להגיש לה הצעות פתרון אחרות בתוך הימים הקרובים. לנוכח עמדה זו עזבו ראשי כור ובנק הפועלים את ניו־יורק מבלי שהיה בידיהם הסכם כלשהו.

אתמול בשעות הבוקר התקיימה פגישה בה השתתפו מנכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, מנכ"ל חברת העובדים דני רוזוליו, ראשי כור והיועצים המשפטיים שלה, ובה דווח לראשי ההסתדרות על המצב שנוצר ועל התסריטים האפשריים לפתרונו. ראשי כור מסרו כי הפתרון הטוב ביותר הוא מתן ערבות מדינה לחוב כלפי בנקר'ס טראסט אולם הבהירו כי פתרון זה לא נראה בשלב זה בר ביצוע.

(סוף בעמוד 2)

צ'ילה עוקפת אמברגו אמריקאי: מחדשת מיראז'ים בידע ישראלי

סנטיאגו (אי־פי). הפרת האמברגו האמריקאי אינה מעניינת אותנו עוד, אמר מפקד חיל האוויר של צ'ילה שלשום, והוסיף שחיל האוויר אינו תלוי עוד בטכנולוגיה אמריקאית. "גם אם יוסר האמברגו היום, אין לכך חשיבות, משום שמדינות אחרות דואגות לצרכי חיל האוויר בטווח הארוך", אמר גנרל פרננדו מאטיי לעיתונאים.

מאטיי דיבר בשעת חשיפת מטוס מיראז' צרפתי, שחודש ועודכן בעזרת טכנולוגיה ישראלית. כל 16 המיראז'ים שברשות חיל האוויר הצ'ילאני יחודשו במשך שלוש השנים הבאות.

ב־1976 קיבל הסנאט של ארה"ב החלטה האוסרת על מכירות נשק לצ'ילה בגלל הפגיעה בזכויות האדם תחת שלטונו של אוגוסטו פינושה. בקביעת משאל העם, שנערך בצ'ילה ב־5 באוקטובר, לסיים את שלטונו של פינושה במארס 1990 רואים סלילת דרך לביטול האמברגו, שפגע קשות בעיקר בחיל האוויר.

צ'ילה הגדילה את צי מפציצי הקרב שלה ב־1980 ברכש של מיראים צרפתיים.

ישראלי נדקר כשערך קניות בג'נין; שני הרוגים ערבים וכעשרה פצועים

פעולות יזומות של כוחות הביטחון בשטחים שהיו בשביתה כללית ● השב"כ חשף זהות 6 רוצחי מוכתר הכפר בידיא, ששיתף פעולה עם ישראל; חמישה בתים פוצצו ושישי נאטם

מאת דן סגיר ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

דוד אזולאי (50) מעפולה הותקף אתמול בברזלים וסכינים ע"י קבוצת צעירים ערבים בג'נין. הוא נפצע באורח קל עד בינוני והועבר לביה"ח "העמק" בעפולה ע"י ניידת משטרה. מבית החולים נמסר כי הוא נפצע באזור הראש הצוואר והזרוע.

התקרית אירעה זמן קצר אחרי השעה 10 בבוקר. הנדקר, שהגיע לקניות בג'נין, ישב עם חברים מקומיים בבית־קפה במרכז העיר. בשלב מסויים הותקף ע"י כ־20 צעירים מקומיים שזעקו: "הכביש ביהודי סכין", ודקרו אותו.

אזולאי נשא עליו אקדח להגנה עצמית, אולם לא הספיק להשתמש בו. האקדח נפל מחגורתו ובעבור זמן הוא הוסר הנשק לתחנת המשטרה המקומית. לאחר שהותקף, הצליח הפצוע להגיע לתחנת המשטרה המקומית, והשוטרים הובילוהו לביה"ח.

זמן קצר לאחר התקרית הגיעו למקום צה"ל וכוחות ביטחון אחרים, שערכו סריקות במקום בנסיון ללכוד את התוקפים. נעצרו מספר חשודים.

במקום אחר בג'נין הותקף באותה עת זוג ערבים ישראלים מאזור הגליל. הזוג התלונן במשטרת ג'נין על התקיפה.

פעולות יזומות

ביום ה' ערכו כוחות צה"ל עשרות מבצעים יזומים של כניסה לכפרים ערבים בגזרה הפגנת נוכחות. מאז נפגעי ההתנגשויות השנתות הוא על־פי מקורות צבאיים 9 פצועים. מקורות ערבים מוסרים על 11 פצועים ושני הרוגים: עומר עסי בערבה (23) שנהרג שלשום בהתנגשות בכפר מלק, ותושב הכפר קיביה, אחמד יעקב מוסטפה, שמת שלשום מפצעים – בתקרית בכפרו לפני כשבוע.

לקראת סוף השבוע חשף השב"כ את זהותם של רוצחי מוכתר הכפר בידיא, מוסטפה סלים אבו בקר. ששת הרוצחים נעצרו, ושלשום בבוקר פוצצו בשעתם את בתיהם של חמישה, וביתו של השישי נאטם. צעד זה ננקט בהמשך לחשיפת רוצחיהם של משתפי הפעולה בשכם, אף הוא ע"י השב"כ, וגם אלה הוענשו קשות ע"י הריסת בתי משפחותיהם. אחד מחברי חולית החיסול בכפר בידיא הוא ממשוחררי עיסקת ג'יבריל.

ששת חברי החוליה חשודים בביצוע שני פיגועי ידי נגד אבו בקר.

בשטחים היתה שלשום שביתה כללית לציון 33 שנה לפעולת צה"ל בכפר קיביה. תקרית המורה אירעה בכפר מלק: מקורות צה"ליים מוסרים שלאחר סיום פעילות יזומה של צה"ל הותקף הכוח בסמוך ליציאה מהכפר באבנים וחפצים חדים אחרים, לאחר שהחיילים היו בסכנת חיים ירו בתוקפים, ומירי זה נהרג – ע"פ מקורות ערביים – צעיר אחד, ועוד שניים נפצעו. אמש עמד צה"ל עדיין על גירסתו שהיו שני פצועים בלבד.

תקרית אחרת היתה אתמול בכפר כפין שבנפת ג'נין. בעקבות פעילות יזומה צה"ל, התנגשו כוחות צה"ל עם מפגינים. צה"ל מאשר שהיו 3 פצועים בתקרית זו, הערבים טוענים מספר הפצועים הוא 5. אחד הפצועים נפגע בבטנו, השאר – מירי ברגליהם. תקריות אחרות עם פצועים היו: בקסבה של שכם – פצוע אחד, במחנה הפליטים טול כרם – פצוע אחד.

דוד אזולאי הפצוע בבית החולים העמק בעפולה.

האני אל־חאסן: אם שמיר ינצח נעבור לנשק חם; עם פרס: התמודדות מדינית

חבר הוועד הפועל של אש"ף: בריה"מ מעוניינת בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית לפני הבחירות בנובמבר ● אבו־איאד: ההנהגה הפלשתינית קיבלה פה אחד החלטה על הקמת מדינה

אבו־דאבי (ע"י). הפלשתינים יעפילו נשק במקום אבנים, אם ראש הממשלה יצחק שמיר ינצח בבחירות בישראל – אמר האני אל־חאסן, היועץ המדיני של יאסר ערפאת. אל־חאסן אמר לכתב העיתון "אל־איתיחאד" כי המועצה הלאומית הפלשתינית תתכנס בסוף אוקטובר כדי להכריז על מדינה עצמאית. "תוצאות הבחירות יאפשרו למועצה הלאומית הפלשתינית לקבוע את סגנון העימות".

"אם ינצח שמיר נהיה מוכנים להתמודד עמו במכוון דמים: כדורים נגד כדורים האלימות נגד אלימות".

הוא הוסיף כי עימות מעין זה יהיה מנוגד לאמצעים מדיניים, אם יזכה המערך בראשות שמעון פרס בבחירות. "אך עימות זה לא יהיה פחות מסוכן מעימות הדמים, במידה ר כשמולנו איש עקשני כמו פרס", הוסיף.

תוניס (ע"י). עבדאללה חוראני, אחד משלושת חברי הוועד הפועל של אש"ף שביקרו בשבוע שעבר במוסקווה, מסר שלשום כי ברית המועצות מעוניינת בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית לפני הבחירות לכנסת ב־1 בנובמבר, אך הוסיף שאש"ף עדיין לא קבע מועד למושב.

לדברי חוראני, "הם אמרו שאם נוכל להבין את כל המסמכים בעוד מועד, מוטב לקיים את המושב לפני הבחירות בישראל".

הוא הגיב על ידיעות כי בריה"מ מתנגדת לכינוס בהקדם של המועצה הלאומית הפלשתינית, אם הדבר עשוי להעניק יתרון למפלגות הימניות בבחירות לכנסת.

הדברים של אש"ף אומרו שהמועצה הלאומית הפלשתינית תכריז על מדינה פלשתינית עצמאית בגבולות החלוקה של האו"ם, ותפרסם הצהרה מדינית שתתווה את עמדת אש"ף לגבי השגת הסדר שלום במזרח התיכון.

חוראני הוסיף כי מנהיגי אש"ף יחליטו על מועד כינוס המועצה, לאחר שערפאת ישוב מביקורו בדרום תימן. העיתון "אל־איתיחאד" כותב כי המועצה הלאומית הפלשתינית תתכנס בסוף אוקטובר כדי להכריז על מדינה עצמאית.

כוויית (ע"מ). אבו־איאד אמר לעיתון הכוויתי "אלקבס", כי ההנהגה הפלשתינית קיבלה פה אחד החלטה על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית, ואישרה את ההכרזה על מסמך הריבונות של האומה הפלשתינית. לדבריו, הסכם על כל הנקודות ועל התרבית האסטרטגית לשלב הבא.

כל השרים כנראה יתמכו היום בשינוי עדכון שכרם; ההחלטה – בידי הח"כים

לפני חצי שנה פנה נסים לוועדות הכנסת לשנות את עדכון שכר הבכירים – ונענה בשלילה

מאת עקיבא אלדר, צבי זרחיה ואיתן אבריאל

הממשלה תאמץ היום כנראה את הצעתו של ראש הממשלה יצחק שמיר לפנות לכנסת בבקשה לשנות את שיטת עדכון שכרם של השרים והמנכ"לים במשרדי הממשלה. שמיר אמר בסוף השבוע שהצעת איננה מובלת עליית שכר כה גבוהה, כפי שמתחייב מהשיטה הנהוגה היום.

גורמים ממשלתיים מעריכים כי ערב הבחירות לא יהין שום שר להרים את ידו נגד ההצעה. כבר לפני כחצי שנה פנה שר האוצר משה נסים באותו עניין לכנסת, ונענה בשלילה. אז לא יזם ראש הממשלה פניה ממשלתית לכנסת והעניין "נתקע" בוועדת הכנסת.

נסים אמר אמש ל"הארץ" כי בפנייתו לפני חצי שנה לוועדות הכספים, הוא ביקש לערוך רוויזיה בשיטת העדכון. "הסברתי שאינפלציה יורדת ואין צורך לעדכן אותו [illegible] דשים. הצעתי לעשות זאת אחת לשנה, ובשיטה שונה. כל זה נעשה בתיאום עם ההסתדרות. הצעתי להצמיד לגבי הבכירים את שיטת תוספת היוקר והסכמי השכר כמו בכל המשק. אפשרות אחרת שהעליתי היתה להצמיד נושאי משרה ברשויות השלטון לשכר בסקטור הציבורי, כיוון שעליהם להתמודד במשכורת ללא תוספת בגין הבראה ושעות נוספות.

"בוועדות הכספים מצאתי היענות, אך חברי הוועדה אמרו כי תחילה עלי לפנות לוועדת הכנסת, הקובעת את השכר לח"כים, שאליו צמודה הפקידות הבכירה. הופעתי לפני כמה חודשים בפני הוועדה, והתוצאה היא שעד היום לא זכיתי להיענות. [illegible] מה שקבעה.

"לפני שבוע פניתי שוב ליו"ר ועדת הכנסת, רפי אדרי, והמלצתי שלא יבצעו את העדכון עד שתיפתר שאלת העדכון מחדש. לממשלה אין סמכות להחליט לגבי [illegible] אל הכנסת", אמר נסים.

שר הכלכלה גד יעקבי מתכוון להעלות בישיבת הממשלה הצעה שלפיה יותאמו המענקים והסדרי תשלום תוספת היוקר לשרים, סגני שרים, ח"כים ומנכ"לים להסדרי תוספת היוקר של כלל השכירים במשק. להערכת יעקבי, יש במצב הקיים עיוות הגורם נזק ציבורי לנבחרים ולמערכת יחסי העבודה במשק.

קיסר: תופעה בלתי־נסבלת

(גז). מנכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר אמר שלשום, במהלך ביקור בכפר תבור, שהוא רואה כבלתי נסבלת את התופעה שעובדים מתגשמים על תוספת יוקר של 4.5% וכמעט באותו זמן הם שומעים שנושאי המשרות השלטוניות מקבלים תוספות גדולות של 20 עד 30 אחוזים.

לדבריו, להתנגדותו למצב הקיים שותף גם שר האוצר, ושניהם העלו את הנושא פעמים אחדות בוועדת הכספים – אך בגיבוי הליכוד ובראשם ח"כ מיכה רייסר סירבו כל דיון בעוות באמצעי מחאה ארוכים.

כל חברי הכנסת של מפ"ם הודיעו אתמול כי יתרמו את ההפרש בין תוספת השכר שיקבלו בראשית החודש הבא, לבין התוספת שיתנו לעובדי המדינה – לקרן למאבק בעוני, של התנהג יהודי בימים הקרובים. ח"כ יאיר צבן אמר כי סיעתו תובעת זה שנים לשים קץ להצמדת שכר הבכירים לשכר הממוצע במשק.

ח"כ דן כהן יודיע הבוקר לחשב הכנסת שח"כי רצ מוותרים על כל תוספת השכר המגיעות להם הגבוהות מ־4.5%. לדבריו, הוא יפעל בכנסת הבאה לחקיקה שתצמיד את שכר הח"כים והבכירים לשכר העובדים במשק.

ראשי תנועת המרכז תבעו אתמול לדחות את תוספת השכר לבכירים. תנועת המרכז קוראת להעניק תוספת שכר במעמד לתשלום תוספת היוקר לעובדים במשק.

מדד ספטמבר: 1.7% – כפול מאשתקד

קצב האינפלציה השנתי: 15% ● התרומה העיקרית לעליית המדד היא התייקרות פירות וירקות והחגים ● באוקטובר צופים מדד 2% בשל תוספת היוקר, קיצוץ הסובסידיות ותחילת עונת החורף

מאת איתן אבריאל

מדד המחירים לצרכן עלה בספטמבר ב־1.7%, והגיע ל־118.8 נקודות לעומת 116.8 נקודות באוגוסט. מדד זה גבוה בכ־50% ממדד ספטמבר אשתקד, והוא משקף בעיקר עליות בסעיפי הירקות הפירות, שירותי החינוך, והדיור. קצב האינפלציה השנתי מתקרב ל־15% לשנה בחישוב של שנה תקציבית, ו־16% בחישוב של שנה קלנדרית. מחישוב פשוט של עליית המדד מאז תשלום תוספת היוקר האחרונה, עולה כי הסכם תוספת היוקר החדש גרם לשכירים "הפסד" של כ־1.5% לעומת ההסכם הישן, שהיה נותן תשלום בסך 6% מהמשכורת, בהשוואה לתשלום של 4.5% לפי ההסכם החדש.

מדד המחירים הסיטונאיים של תפוקת התעשיה עלה בספטמבר ב־0.9% והגיע ל־2,990.4 נקודות – עליה המשקפת התייקרויות במרבית ענפי התעשיה. לעומת זאת, ירד מדד מחירי התשומות בבניה למגורים ב־1.9% והגיע ל־2,978.5 נקודות, וגם מחירי התשומה לסלילה ירדו ב־0.7%.

תגובת משרד האוצר למדד הגבוה היתה מאופקת למדי, והאוצר ציין כי מדד זה היה צפוי בשל עונת החגים שחלה במלואה בספטמבר. עוד הדגישו באוצר כי המדד ללא פירות וירקות עמד על 1.1%, עובדה שלדעת האוצר מצביעה על המשך המסלול של החודשים האחרונים, מסלול של אינפלציה שנתית של כ־15%, פחות מהשנה שעברה.

לעומת תגובת האוצר, אומר שר הכלכלה גד יעקבי כי עליית המדד מדאיגה ומאיימת על היציבות – במיוחד לאור העובדה שעליית מחירי המוצרים לא נבלמה לחלוטין. לדעת יעקבי מעיד מדד ספטמבר על הצורך במגמה במשק ובמדיניות הכלכלית.

מדד המחירים בספטמבר עלה בעיקר כתוצאה מהתייקרות הירקות והפירות שעלו בכ־10%, ותרמו למדד הכללי כ־0.6%. בסעיף זה עלו הירקות הטריים בכ־20% ובמיוחד עלו העגבניות (56.3%), הגזר (45%) החסה (30%), המלפפונים (23%) והשעועית הירוקה (25%). מבין הפירות הטריים עלו במיוחד המלונים (88%), האבטיחים (32%) האפרסקים (22%) והענבים (20%).

המדד הכללי ללא ירקות ופירות עלה ב־1.1%, והוא ממחיש היטב את השפעתם על המדד הכללי.

מדד מחירי המזון, שאינו כולל את ההתייקרויות בשל קיצוץ הסובסידיות, עלה בספטמבר ב־0.7%, וביחוד עלו מחירי העוגות והביסקוויטים, מוצרי הבשר (3%), הדגים (3%), המרגרינה (6.4%) והקפה (3%), כאשר

(סוף בעמוד 2)

בעקבות עליית המדד ותוספת היוקר עודכנו מדרגות המס

מאת איתן אבריאל

בעקבות עליית המדד עודכנו מדרגות המס בשיעור של 8.7%. עדכון מדרגות המס נעשה כל אימת שמשולמת תוספת יוקר, והוא במלוא עליית המדד.

לפיכך יהיו מדרגות המס מעתה:

- ● 20% – עד 1,170
- ● 30% – למשכורות בין 1,171 ל־1,930 ש"ח
- ● 35% – למשכורות בין 1931 ל־2768 ש"ח.
- ● 45% – למשכורות בין 4761 ל־4280 ש"ח

ושיעור מס של 48% ישולם על ידי כל מי שמשכורתו גדולה מ־4,281 ש"ח.

באוקטובר תהיה שווה נקודת זיכוי 52 ש"ח. סף המס החדש יהיה – לאשה שאינה עובדת – 845 ש"ח, לרווק – 585 ש"ח, סף מס נטו לנשוי פלוס ילד – 1,105 ש"ח, לנשוי פלוס 2 – 1,300 ש"ח ולאשה עובדת פלוס 2 ילדים – 1,105 ש"ח.

אוניברסיטת י־ם ובר־אילן מושבתות; בשאר המוסדות האקדמיים – שיבושים

אירגוני הסגל באוניברסיטאות ישביתו מיום רביעי את הלימודים בכל האוניברסיטאות אם עד אז לא ייחתם הסכם המסגרת בנושא שכר ● עיצומי עובדי המינהל גורמים להשבתה חלקית

מאת נילי מנדלר, לילי גלילי, נורית אמיתי, ירדן פל ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

האוניברסיטאות פתוחות שעיקר הבוקר לסטודנטים (למעט הטכניון שנפתח בשבוע שעבר), ושנת הלימודים נפתחת רשמית – אולם רוב השיעורים יושבתו בשל העיצומים שנוקטים אנשי הסגל המינהלי. באולמות ההרצאות אין חשמל, ואספקת המים תשובש. אין רישום סטודנטים ולא ייערכו מבחנים פסיכומטריים ומבחנים לתיקון ציונים. המרצים לא יוכלו להרצות גם משום שלא יקבלו חומר מודפס שהוכן לצורך ההוראה. הספריות מושבתות והמעבדות סגורות. אין חלוקת דואר ליחידות השונות ומרכזיות הטלפונים משותקות. מכאן ישותקו כל מערכות המחשבים ותושבת עבודת המחקר.

יוסי הראל, נציג מזכירות הוועדה של ועדי העובדים המינהליים במוסדות להשכלה גבוהה, מסר כי העיצומים הם נוכח סירוב האוניברסיטאות לחתום עימם על הסכם המסגרת. הסיבה לסירוב: האוצר אינו מוכן להעביר לאוניברסיטאות את מלוא תוספת השכר ותובע מהן להשלים את היתרה. הראל אמר כי אם עד מחר לא יימצא פתרון לסוגיית השכר, ייפגע גם המחקר האוניברסיטאי.

השבתתן למעשה של האוניברסיטאות על־ידי עובדי המינהל מקדימה את השבתתן הרשמית על ידי עובדי הסגל האקדמי החל מיום רביעי השבוע. מחר מתכנסים המרצים במוסדות השונים בשעות 10–12 לאסיפות הסברה, שבהן יוסברו להם הסיבות להשבתה. יו"ר המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמיים, פרופ' גדליה שלף, מסר כי ההשבתה תתקיים במתאם על שהנהלות האוניברסיטאות מסרבות לחתום עם המרצים על הסכם המסגרת עד שהאוצר לא יעביר להן מלוא המימון עבור תוספת השכר.

האוצר מוכן לממן רק 70% מהתוספת ותובע מהאוניברסיטאות לממן את היתרה: כ־30% שהם כ־10 מיליון דולר. האוניברסיטאות מוכנות להעביר למרצים את תוספת השכר שימומן האוצר, אולם לא את ההפרש, בשל מצבן הכספי הרעוע. המרצים מסרבים.

בדיווח לחברי המועצה להשכלה גבוהה בסוף השבוע, מסר יו"ר ראשי האוניברסיטאות פרופ' יהודה בן שאול, כי הגירעון הכספי שלהן לשנת הלימודים החדשה, מגיע ל־50 מיליון דולר, בנוסף לגירעון מצטבר של כ־400 מיליון דולר.

שר החינוך יצחק נבון, שהוא יו"ר המועצה להשכלה גבוהה, דיווח באותה ישיבה כי האוצר מתכוון לבצע קיצוץ נוסף בתקציב ההשכלה הגבוהה בסך 9 מיליון ש"ח.

בידי המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמיים מצוי הסכם מפורש שאושר על־ידי בית המשפט, ולפיו כל תוספת שכר במשק הציבורי תחול גם על המרצים. אולם הנהלות האוניברסיטאות אוחזות בפיסקה המופיעה בהסכם המסגרת האחרון, שלפיה חברות ממשלתיות שאינן [illegible] – משוחררות מהסכם.

שר החינוך ביקש בסוף השבוע מראש הממשלה לאפשר לו לדווח בישיבה השבועית של הממשלה היום, על המשבר באוניברסיטאות. במהלך הישיבה או לאחריה, ייפגש נבון עם שר האוצר, כדי לנסות למצוא פתרון למשבר.

אין לימודים בירושלים

שנת הלימודים באוניברסיטה העברית בירושלים לא תיפתח היום. ההחלטה על כך קיבלה הנהלת האוניברסיטה בתום ישיבה שהתקיימה בסוף השבוע, לנוכח העיצומים שנוקטים העובדים המינהליים והטכניים.

אחד השיקולים העיקריים בהחלטה היה בעיה יחודית בהיקפה לאוניברסיטה בירושלים – ריבוי הסטודנטים הזקוקים למעונות. בשל העיצומים נכנסו למעונות כאלף סטודנטים בלבד, מתוך יותר מ־5,000 זכאים. ההנהלה הודיעה שמתוך אחריות לציבור הסטודנטים "אין לפתוח את שנת הלימודים, כשאלפי סטודנטים מסתובבים ללא קורת גג. על מועד חידוש הלימודים תבוא הודעה נפרדת.

הסתדרות הסטודנטים באוניברסיטה העברית דבקה בעמדתה שלא לאפשר את פתיחת שנת הלימודים כל עוד אחרון הסטודנטים לא נכנס למעונות. להיום ב־2 בצהריים מתוכננת עצרת מחאה בקמפוס.

בשל העיצומים ומצבה של ההשכלה הגבוהה בכלל החליטה נשיאות התאחדות הסטודנטים הארצית לאפשר [illegible] באוניברסיטת בר־אילן להשבית הלימודים בקמפוס זה במחאה, ליום אחד.

במוסדות האקדמיים האחרים תיפתח היום שנת הלימודים בצל שיבושים קשים מצד עובדי המינהל: העיצומים עלולים להתבטא באי פתיחת כיתות לימוד, מניעת מידע לסטודנטים, אי חלוקת מפתחות לבאים לדיור במעונות ועוד.

באוניברסיטת בן־גוריון בנגב נמשכים עיצומים מזה שבוע – במחאה על כוונת ההנהלה לפטר 90 מהעובדים.

אבן הושלכה על רבין בעת נאום בעפולה

מאת עמאללה מנצור

אמש בעת ששר הבטחון יצחק רבין נאם באסיפת בחירות בעפולה שבה נכחו כ־600 איש הושלכה אבן לעבר שר הבטחון. קודם לכן התגודדה קבוצת נערים באזור הבמה וקראה לעברו קריאות כ"הליכוד יכול".

המשטרה עצרה שלושה נערים בחשד לזריקת האבן אחד מהם תושב עפולה ושניים מהם בני מושבים מחבל תענך. שר הבטחון שהאבן שנזרקה לא פגעה בו, המשיך בנאומו והוסיף: "אני לא נבהל מאבנים. שתי אבנים כבר נזרקו עלי בשטחים, זאת האבן השלישית". רבין אמר כי לא יגיש בשלב זה תלונה במשטרה. מפלגת העבודה פרסמה הודעת גינוי על סכנת ההסתות של תשדירי הבחירות של הליכוד. ראש עירית עפולה, עובדיה עלי, שהוא חבר הליכוד, גינה את השלכת האבן.

תע"ש הזרים חומצה רעילה לים בהרצליה

מאת אלי אלעד

מפעל תע"ש באיזור הרצליה שפך לים, מול חוף סידנא־עלי, כמות גדולה של חומצה רעילה ומסוכנת.

פקחי המחוז לניטור רעלים ברשות שמורות הטבע, שהיו בסיור, גילו שלשום כי במקום שהיתה בו הזרמה מסוכנת של חומצות לפני כשבועיים, מוזרמים לים שפכים רעילים. להערכת הפקחים, מדובר כעת בזרימה של 10 ליטר לשניה. זו חומצה צהובה, המדיפה, לפי העדויות, ריח צורב למרחקים. הפקחים נטלו דגימות והעבירו אותן לבדיקה במעבדות משרד הבריאות.

ערך את העמוד: דורי ענבר

פרס נועד עם תומכיו בקרב האמנים (עמ' 3)

דוקאקיס זקוק לנס כדי לזכות בנשיאות (עמ' 5)

רגיעה באלג'יר (עמ' 5)

הודים במטה יהודה: נחסום הכביש מתל אביב (עמ' 7)

חשד: מנהל דואר גנב כסף ממכתבים (עמ' 7)

חשש ש"מתכת סדום" ייסגר תוך ימים (עמ' 8)

שכר 130 בכירי "תדיראן" עולה כל חודש בשיעור האינפלציה (עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים

אדריכל/מהנדס בנין החלטת לרכוש תב"ם?
דבר אתנו Drawbase
או.אר. סחר הנדסי בע"מ
טל: 03-7515114

מזג האוויר

מעונן חלקית. אחה"צ קיים חשש לסופות רעמים יחידות באזור הערבה.

- ● ירושלים: 13–25.
- ● תל אביב: 18–27.
- ● חיפה: 19–27.
- ● באר שבע: 21–29.

רמת הגולן 15–26, צפת 12–23, טבריה 19–31, נצרת 15–28, עפולה 15–31, שומרון 16–27, נתב"ג 16–28, ירדן 16–32, עזה 19–29, אילת 19–32.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.1690	−1.0045
נוסעים	1.9243	−0.0054
שחור	1.6200	−0.0100

שער הסל

יציג	1.7178	−0.0013

- מטמון "דולר-מדד" - תשואה דולרית גבוהה במיוחד והצמדה למדד בריבית משופרת.
- "מטמון תשואה" - גם הצמדה למדד וגם הצמדה לדולר, ליין, למארק או למטבע חוץ אחר.
- הלוואות גישור ללא ריבית למצטרפים היום לתכניות חסכון.
- פקדון ביניים לחודש - בריבית גבוהה של "פריים" + 4% לשנה.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

هكذا من الأصل

هكذا من الاهل

שני ארגונים להגנה על חופש העיתונות פרסמו דו"ח חריף על מעשי ישראל בשטחים

מאת שאול צוקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). "הוועד להגנה על עיתונאים" ו"סעיף 19", שני גופים בינלאומיים הפועלים מלונדון ומניו־יורק פרסמו דו"ח בן 230 עמודים המותח בקורת קשה על יחסה של ישראל לעיתונאים הפלשתינאים בשטחים.

הדו"ח כולל ראיונות עם עם אנשי הקשורות ישראלים וערבים ומביא את תגובותיהם של פוליטיקאים ישראלים להאשמות המשתרעות על פני חמש שנים, אך זוכות להארה מחודשת מאז פרוץ האינתיפאדה. הוא מביא גם את רשימת שמותיהם של כל העיתונאים, אשר נאסרו עד כה על ידי השלטונות.

במכתב לשר הביטחון, יצחק רבין, אשר שוגר בשבוע האחרון, טוענים שני הארגונים כי מאז האירועים בגדה וברצועה, לפחות 39 עיתונאים נאסרו לתקופות ממושכות. 12 מהם נמצאים עתה תחת "מעצר מינהלי" ושבעה אחרים נאסרו מאז חודש מארס. רבים מן ה"מינהליים" מוחזקים במעצר במשך שישה חודשים ללא כתב אישום או משפט.

הכותבים טוענים כי היחס הנוקשה של ישראל כלפי חופש הדיבור בשטחים מחזק את הטענה כי לא עניין הביטחון הלאומי מנחה תמיד לגבי עיתונות, אלא הרצון להגביל זרימה ותפיסת של מידע ורעיונות.

השר נדרש לשחרר את כל העצורים, אלא אם עברו על החוק ונועמדו למשפט הוגן. הוא גם נקרא לכבד את הסטנדרטים הבינלאומיים ולהתיר חופש כתיבה שאינה מאיימת על הביטחון הלאומי ועל הסדר הציבורי.

"כשבריה"מ וישראל יכוננו יחסים תהיה תיירות ביניהן"

מאת זוהר בלומנקרנץ

מוסקווה (מיוחד ל"הארץ"). תנועת תיירות סבירה בין בריה"מ לישראל תתקיים ללא כל קושי כאשר ייכוננו יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות – אמר אתמול איגור ביאלק, חבר הוועדה המארגנת בבריה"מ של הקונגרס הבינלאומי ה-31 של ארגון כתבי התיירות העולמי – פיג"ס.

ביאלק, שהוא גם עורך הראשי של כתב העת לענייני תיירות "סוביט יוניון", צופה כי בתוך שנתיים לכל המאוחר תתקיים תנועת תיירות מאורגנת בין בריה"מ לישראל. לדבריו, "תהליך שלום במזרח התיכון יורו את אפשרות כינונם של יחסים דיפלומטיים, שיביאו לתנועת תיירות בין שתי המדינות", אמר. בשלב ראשון תתנהל תנועת התיירות דרך מדינה שלישית, בשל אי קיומו של קו תעופה ישיר בין בריה"מ לישראל.

נציג חברת התיירות הממשלתית של בריה"מ "אינטוריסט", ויקטור מקאגנוב, אמר שאלפי אורחים המגיעים מבריה"מ לישראל אינם נחשבים תיירים, כיוון שהם באים על פי הזמנות פרטיות או לביקור קרובים.

בעת דיוני הקונגרס שהוו במרכז התיירות בסוטשי – כ-210 ק"מ ממוסקווה – נטעו עיתונאים מ-26 מדינות, עצים ביער שלום. משלחת ישראל השתתפה באופן רשמי בכנס התיירות ושמה של המדינה ניבטה על שלטי המדינות אשר בציינתן נטעו עץ ביער.

מזרח גרמניה תכריז בקרוב על פיצויים לנפגעי הנאצים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). הצהרה רשמית של ממשלת מזרח גרמניה על הסכמתה העקרונית לשלם פיצויים לנפגעי הנאצים צפויה בקרוב. נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, עומד להיפגש מחר במזרח ברלין עם שליט מזרח גרמניה, הוניקר, ונמסר כי בפגישה זאת יוסכמו כפי הנראה הפרטים האחרונים לקראת הסכמתה של מזר"ג לתשלום פיצויים. מקורות יהודיים בניו־יורק מסרו ל"הארץ", כי הפיצויים יהיו בגובה של 100 מיליון דולר.

ברונפמן יצא שלשום למזרח ברלין ומתלווה אליו מנכ"ל הקונגרס היהודי העולמי ישראל זינגר. נמסר כי השניים ייפגשו עם ראשי הקהילה היהודית הקטנה במזרח גרמניה וידונו על מינוי רב לקהילה.

בסוף השבוע שעבר נפגש ברונפמן עם נשיא מקסיקו, מיגואל דה לה מדריד, ועם הנשיא הנבחר קארלוס סלינאס. שניהם הדגישו בפני ברונפמן את ידידותם למדינת ישראל. בתשובה לבקשת ברונפמן, כי מקסיקו תפעל לביטול ההחלטה המשווה ציונות לגזענות, שמקסיקו היתה מן המדינות שתמכו בה, השיב נשיא מקסיקו, כי מדינתו לא תתמוך בעתיד ביוזמות נגד ישראל והעם היהודי בזירה הבינלאומית.

טרם הוסכם על מנחה לעימות בין המערך לליכוד במקום נסים מישעל

מאת אילן שחורי

החלטתו של יו"ר ועדת הבחירות, השופט אליעזר גולדברג, שלא לאשר את שדר הטלוויזיה ניסים מישעל כמנחה העימות הטלוויזיוני בין יצחק שמיר לשמעון פרס, חידשה את המחלוקת בין שתי המפלגות, שלא הצליחו עד אמש להסכים על מנחה אחר.

שמואל פרנקל מהמערך ורוני מילוא מהליכוד פסלו אחד לשני את כל ההצעות שהעלו כתחליף למישעל.

השופט גולדברג הבהיר נגד שידורו של מישעל עוד ביום שישי בבוקר. במכתב לראשי מטה ההסברה בשתי המפלגות הבהיר גולדברג, כי על פי החוק, אסורה השתתפות עובדי רשות השידור, בכל צורה שהיא בתשדירי הבחירות בטלוויזיה של המפלגות.

מיד לאחר קביעתו של גולדברג שוחחו ראשי מטה ההסברה בשתי המפלגות. שמואל פרנקל, מנהל מטה ההסברה במערך, הציע לרוני מילוא רשימה של עשרה אישים, ביניהם עורך "מעריב" עידו דיסנצ'יק, דן מרגלית, רון בן ישי, יעקב ארז ומתי גולן, אולם מילוא פסל את כולם. גם פרנקל פסל הצעות של מילוא של אישים מראשי "מעריב" לשעבר, אולם אלו נפסלו על ידי נציג המערך.

הבוקר ייעשה ניסיון נוסף למצוא מועמד מוסכם להנחיית את העימות המיועד להיות מוקלט ומשודר ביום ראשון הבא. בליכוד ובמערך אמרו אמש, כי לא מן הנמנע שבסופו של דבר יוסכם על אחד המועמדים שנפסלו על ידי שני הצדדים.

על פי ההסכם בין המערך לליכוד שהושג בסוף השבוע שעבר אמור המנחה לקבוע את אופי והכללי הבדיקה. אך הסיכום הבלתי רשמי שהיה בין מילוא לנסים זוילי, היתה הסכמה כי בעימות בין שמיר לפרס ישאל המנחה שלוש שאלות ידועות מראש ושלוש שאלות שאינן ידועות.

אין מנוס מפירוק כור או הסדר נושים

(המשך מעמוד 1)

אין סיכוי לערבות מדינה

בשעות אחר הצהריים נערכה פגישה נוספת בין ראשי הבנקים לבין מנכ"ל כור בני גאון וראש אגף הכספים שמעון רביד. ראשי הבנקים שהשתתפו בפגישה זו היו עמירם סיון – בנק הפועלים, גיורא צוקר – בל"ל, גדעון להב – דיסקונט ושלום זינגר – הבנק הבינלאומי. נודע כי משתתפי פגישה זו הביעו דיעה האומרת כי לא יהיה מנוס מצעד של פירוק הקונצרן או הסדר נושים.

דעת ראשי הבנקים נשענת על הערכה כי אין סיכוי לקבל ערבות מדינה לחוב כלפי הבנק האמריקאי, וכמו כן הממשלה לא תורים לקונצרן סכום העולה על 50 מיליון דולר. עוד נודע כי ראשי הבנקים, להוציא בנק הפועלים, החליטו לא לוותר על ביטחונות לטובת בנקרס טראסט. הם אמרו בפגישה כי ויתור כזה אינו מעשי הן בגלל שקיימת האפשרות כי בנקים נוספים בחו"ל יתבעו הסדר דומה, והן בגלל חשש שמהלך כזה יחשוף את ראשי הבנקים לתביעות אישיות מצד בעלי מניות בטענה כי צעד כזה פוגע ומסכן את עסקי הבנק.

בינתיים התברר עוד כי הצעד שנקט בנקרס טראסט גרם לעצבנות רבה בקרב ספקים העובדים עם חברות ומפעלים בקונצרן כור. בכמה ממפעלי הקונצרן התקבלו כבר הודעות של ספקים כי לא יעמידו בשלב זה אשראי נוסף לכור עד שיתבהר המצב.

במערכת הבנקאית בחו"ל נמשכת דריכות רבה לגבי המתרחש בקונצרן. מחר עומדים להיפגש בלונדון ראשי בנקים אירופאים כדי לגבש עמדה אחידה על צעדים שיש לנקוט, אם לא יימצא פתרון למשבר. בימים האחרונים נוהל מגע גדול כדי לבלום את ראשי הבנקים האירופאים מנקיטה בצעדים כלשהם כגון הצטרפות לתביעה לפירוק כור.

הנהלת כור החליטה לבטל את מסיבת העיתונאים שנועדה למחר, לרגל הצגת הדו"חות החצי שנתיים של הקונצרן. הנימוק: עדיין לא ברור מה יהיה גורל תביעת הפירוק של בנקרס טראסט, או מה יהיו הצעדים הבאים של הבנקים הישראליים. להערכת גורמים משפטיים כור מעדיפה שלא להציג את המאזן מאחר והמצב שנוצר הוא עלול להאריך את תביעת הפירוק מצד בנקים נוספים בחו"ל.

בנקים אירופאיים החלו בימים האחרונים להעביר הודעות לחברות ממשלתיות ישראליות גדולות, ובהן דרישה לשפר את רמת הביטחונות כתנאי לחידוש קווי האשראי. עד כה, נמנעו אותם בנקים מלדרוש מחברות ממשלתיות דוגמת בזק או חברת החשמל, רמת ביטחונות גבוהה במיוחד – אולם בעקבות משבר כור, והמסקנה שהממשלה לא תעמוד בכל מקרה מאחורי החברה הישראלית, החלו אלה לפקפק בטיב הביטחונות שבידם.

דירקטוריון הבורסה החליט בסוף השבוע להמשיך את הפסקת המסחר במניות כור, עד להעברת הבהרות באותם מצד החברה, או עד לישיבת הדירקטוריון הבאה.

סוחרי בורסה אמריקאים עוסקים בימים האחרונים באיסוף אגרות החוב של כור. בעקבות ירידות שערים של כ-20% בימים האחרונים, עלתה רמת התשואה לפדיון האגרות, ועתה הן נסחרות במחיר של 75 נק', המבטא רמת תשואה לפדיון של 17–18%.

סוחרי בורסה אלה מעריכים כי כור עשויה לבצע פדיון מוקדם של אגרות החוב, במקרה זה הם עשויים לגרוף רווחי הון מהירים. לדבריהם, דרישה לפדיון מוקדם עשויה להגיע גם מחברת דרקסל ברנהם למברט – שהיתה החתם להנפקת 105 מיליון הדולר בבורסה האמריקאית.

הסתדרות המהנדסים מצטרפת

(עת). הסתדרות המהנדסים פנתה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה להצטרף כצד בדיון המשפטי בתביעת הבנק האמריקאי בנקרס טראסט לפרק את תשלובת כור.

בימים אלה מתבררות בבית המשפט שלוש תביעות שהגישה הסתדרות המהנדסים נגד כור, בשל אי־ביצוע הסכמי שכר עם 1,400 המהנדסים המועסקים בתשלובת. אם הפסיקה תהיה לטובת הסתדרות המהנדסים, תאלץ כור לשלם כ-2.5 מיליון שקל.

בבקשה נאמר עוד כי העילה המשפטית לפניית הסתדרות המהנדסים להצטרף לדיון היא הבעת התנגדות נמרצת לבקשת הפירוק, מאחר שהודעה כזו לפירוק תביא לאובדן מיליוני שקלים, האמורים להיות משולמים להסתדרות המהנדסים אם תזכה בתביעותיה המשפטיות נגד כור. עוד נאמר כי העילה האידיאולוגית בבקשה היא החשש מהרס התעשיה בישראל אם תפורק כור.

מדד ספטמבר: 1.7%

(המשך מעמוד 1)

שכר הלימוד באוניברסיטאות, ועליה נוספת במחירי הפירות והירקות.

הברפלד: לדרוש תוספת

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר שההסכם שנחתם עם המעסיקים, ערב פירסום המדד, על תשלום תוספת יוקר בשיעור 4.5% הוא טוב, על רקע המצב הקשה של המשק היצרני והאבטלה הגוברת. לדבריו, ניתן יהיה לנהל מו"מ מחדש על הסכם תוספת יוקר חדש, שלא על רקע הגזירות אחרי 1 בנובמבר.

(עתי"ם). יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, אמר כי שיעור ההתייקרות הוא חריג ומפתיע לרעה, והתעשתות זו מעידה על מגמות לא בריאות במשק.

לעומתם הוזל הסוכר ב-7.6%.

סעיף נוסף שתרם רבות לעליית המדד הוא הדיור שעלה ב-2.4%, לאחר שמחירי שכר הדירה עלו בכ-7%. בסה"כ תרם סעיף הדיור עליה של 0.4% למדד הכללי.

בספטמבר הכבידה למדד עליית המחירים של שירותי החינוך (4.6%), לרגל תחילת שנת הלימודים, וסעיף זה תרם למדד עליה נוספת בסך 0.3%.

סעיפים נוספים שעלו באופן משמעותי הם סעיף הבריאות, סעיף התחבורה והתקשורת, סעיף אחזקת הדירה וסעיף התרבות והבידור. לעומת זאת, כמעט ולא התייקרו ההלבשה וההנעלה, הריהוט והציוד לבית.

אנשי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שמסרו את נתוני המדד, הדגישו כי בחודש הבא צפויה עליה נוספת של מדד המחירים, מאחר שבאוקטובר ייכנסו למדד התייקרויות בבנין הקיבוץ בטיבפסה, שיתרמו למדד כ-0.6%, ובסה"כ מעריכים אנשי הלשכה עליה של כ-2% במדד הבא.

כן צפויה עליה גדולה במחירי ההלבשה וההנעלה בשל סיום מכירות סוף העונה ותחילת עונת החורף בחנויות. עוד תתווסף למדד הבא העליה בגין תשלום תוספת היוקר (0.3%).

ערך את העמוד: דוני עגנבר

"הפירסום בנושא סין יסכן פתיחת נציגות"

מאת עקיבא אלדר

המגעים עם סין בעניין כינון נציגות אקדמית בפקינג טרם הושלמו, ועקב הפירסומים בישראל גובר החשש כי הסינים יחזרו בהם מההסכם – כך אמר בסוף השבוע גורם מדיני בכיר בירושלים המעורב בנושא.

מתברר כי אין מדובר כלל ב"מרכז אקדמי", אלא במשרד קישור שיפעל תחת חסותה של האקדמיה למדעים בסין, וללא קשר לגורם ממשלתי שם. הסינים עומדים על כך שמטעם ישראל ינהלו את המשרד גורמים אקדמיים, כגון האקדמיה למדעים, ולא פקידים מטעם רשויות המדינה.

מבדיקה שערך "הארץ" עולה כי גם הפרסומים בנושא רכישת פחם מסין היו מוגזמים במידה רבה. עד היום לא הצליח שום גורם ישראלי להגיע ולו לסיכום ראשוני בעניין זה, בעיקר נוכח קשיים במציאת סוגי פחם המתאימים לצרכיה של ישראל, בעיות אספקה ועוד.

עוד מתברר כי ביום שבו פורסמה הידיעה בדבר הקמת "המרכז האקדמי" דיווח על כך שר החוץ שמעון פרס באוזני מקורביו לאחר פגישתו עם שר החוץ הסיני בניו־יורק.

שרים בליכוד ובהם אולי גם ראש הממשלה יצחק שמיר מתכוונים לדרוש היום בישיבת הממשלה לחקור את ההדלפה. במשרד החוץ דחו את הטענות של לשכת ראש הממשלה כי ההדלפה באה מהמשרד. בלשכת ראש הממשלה טענו כי ההדלפה פגעה באופן חמור באינטרסים של ישראל ביחסיה עם מדינות אחרות.

שיחת היום עם יוסי קוצ'יק

על העלאות השכר המפליגות לבכירים לעומת הפצוי הזעום לשכירים

ביטול התוספות לבכירים לא יציל את המשק – אך יתן דוגמה אישית

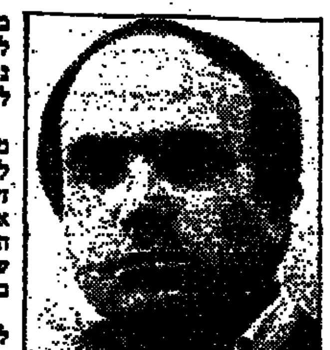

יוסי קוצ'יק (37) מכהן זה כ-5 חודשים כמנכ"ל משרד הקליטה

יש הצדקה לכך שאתה, כשאר המנכ"לים במשרדי הממשלה, ואתך כל הבכירים, לרבות השרים והח"כים, תקבלו תוספת שכר של 15.8% ושאר השכירים במשק יקבלו פיצוי תוספתי של 4.5% בלבד?

אין כל הצדקה לכך שהבכירים במשק יקבלו תוספות שכר מפליגות ואילו אנשי השירות הציבורי ושאר השכירים במשק שמקבלים משכורות בלתי מספקות לחלוטין, חלקם ברמה נמוכה מאד, יקבלו פיצוי זעום כזה.

ראש הממשלה יצחק שמיר עומד להציע היום בישיבת הממשלה לבטל את תוספות השכר לבכירים ולהעניק להם פיצוי זהה לזה שינתן לשכירים. תשמח אם הצעה זו תאושר לבסוף, שתהבנתך האישית תיתמכנה?

הצעת שמיר בהחלט מקובלת עלי, משום שהיא צודקת ונכונה. אני חושב שיש לצאת בקריאה לכל הבכירים במשק שזכאים לתוספת הזו לוותר עליה ולהעניק לנו בדיוק אותו פיצוי שכל השכירים יקבלו.

אינך חושש שהפער העצום בגובה התוספות שינתנו לבכירים מזה ולשכירים מזה, יגביר את הניכור בין נבחרי העם והציבור?

אין לי ספק שצעד כזה עלול להגביר את הריחוק שבין הבכירים, השרים והח"כים והמנכ"לים, לבין כל אלה שאנו מטיפים להם להצטמצם ולהדק את החגורה. בשעה שאותו רוב בציבור מקבל תוספות ביוקרות לשכר לעומת שאר העובדים, נפגעת האמינות של הבכירים כשהם באים בתביעות לציבור לצמצם את ההוצאות. אינני חושב שהחיסכון שיהיה לאוצר מביטול התוספת לבכירים, הוא שיציל את המשק, אבל אני מאמין בעיקרון של דוגמה אישית.

אילו נדרשת ע"י עובדי משרדך או ועד העובדים להסביר להם את ההגיון שבמתן תוספת ניכרת לבכירים, מה היית אומר להם?

היה לי קשה מאד להסביר להם מדוע אני מקבל תוספת כה מפליגה לשכר ואילו להם ניתן פיצוי כה זעום. כמנכ"ל הייתי שמח מאד אילו היו מחליטים לשנות את ההחלטה והיו משווים את העלאות שלנו להעלאות של כל השכירים במשק.

מנכונותך לוותר על התוספות לבכירים, אפשר לקבל את הרושם ששכרם של המנכ"לים הוא גבוה מדי?

השכר שהבכירים במשק מקבלים הוא מהנמוכים ביותר שבעלי תפקידים בכירים בעולם מקבלים. אני באופן אישי אינני מתלונן, אבל השאלה היא למה אתה משווה את שכר הבכירים? כמובן שאם אתה משווה אותו לשכר הממוצע במשק ולשכרם של עובדי השירות הציבורי, הוא גבוה יחסית.

מה גם שיש להם מכונית צמודה עם נהג ועוד הטבות?

נכון שיש למנכ"לים מכונית צמודה, אבל המכונית כמו ההטבות האחרות, משמשת כמעט רק לצרכי עבודה ולא לצרכים פרטיים.

מאת גדעון אלון

פרסי היצירה יוענקו היום לעשרה סופרים

(עתי"ם). פרסי היצירה מטעם קרן ראש הממשלה, ע"ש לוי אשכול, יוענקו היום במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון לעשרה סופרים ומשוררים.

חבר השופטים החליט להעניק את הפרס לשנת תשמ"ט לאורי אורלב, אהרון אמיר, ארז ביטון, דוד ברק, ישראל הר, איל מגד, חיים נגיד, עודד סבדרליק, שמעון רז ופנחס שדה.

אגרת אישית מספר 5 – אל ה"קול הצף"

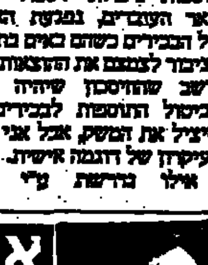

אש"ף רוצה "מערך" – האם ה"מערך" רוצה אש"ף?

שום איש הגון ובר־דעת לא יטען ששמעון פרס עושה "שרקס" עם ערפאת, אבל זו אינה השאלה הרלוונטית; השאלה האמיתית היא: **"מדוע, בכל זאת, פועל אש"ף למען ניצחון ה"מערך"?"** אך ראשית צריך להוכיח שזה כך, כלומר שאש"ף אמנם רוצה "מערך". השבוע הודיע מחמוד עבאס, הוא אבו־מאזן, מראשי אש"ף, ש"אש"ף מעדיף את מפלגת־העבודה", בהוסיפו, כי "אין מה להשוות בין העבודה לליכוד, **משום שלעבודה עמדות המקנות לה עדיפות על הליכוד"** (מדוע, אם כן, הן "עדיפות" מבחינת אש"ף?).

והנה ביום ו' מודיע "לה־מונד" הצרפתי, שאש"ף, בעקבות לחצים מבריה"מ וסעודיה, החליט לדחות את כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית, כדי שההחלטה הצפוייה על הכרזת מדינה פלשתינאית ב"שטחים" תתפרסם רק יום־יומיים **אחרי הבחירות** בישראל. "לה־מונד" מאותו יום מוסר שאש"ף הינחה את מיפקדת ההתקוממות בשטחים להסלים את האינתיפאדה **מיד לאחר הבחירות...**

עד כאן הראיות – ועכשיו למסקנות: אז מדוע מעדיף אש"ף את המערך? התשובה ההגיונית היחידה לשאלה זו יכולה להיות רק: מפני שאש"ף סבור שממשלה בראשות ה"מערך", לנוכח הצהרותיו הרשמיות, תהייה פחות עמידה בפני לחצים מבית ומחוץ מממשלה של "הליכוד" – ותסכים בסופו של דבר לנסיגה ישראלית לגבולות '67 ולהקמת מדינה פלשתינית־אש"פית.

ולכן אש"ף דוחה את כינוסו – כלומר, כדי שהבוחר הישראלי, לא יטיל את הפתק שלו לקלפי תחת רושם ההודעה על "הקמת מדינה פלשתינית". **לכן אש"ף אומר** למחרחרי האינתיפאדה ב"שטחים": "זירקו רימונים על היהודים – אך רק **אחרי** הבחירות בישראל, פן יבולע ל"מועמד השלום" (כביטויו של אש"ף), קרי ה"מערך".

מוזרה בעיני תגובתם של "מקורות מדיניים בירושלים" (לשון אחר למשרד־החוץ), ש"הביעו **סיפוק** מהידיעה על דחיית ההחלטה הצפוייה בדבר כינון המדינה הפלשתינית". סיפוק על שום מה? – מפני שההודעה תפורסם לא ערב־הבחירות אלא למחרתן? כדי לא להזיק ל"מערך"? מוזר. מדאיג.

אנחנו, בניגוד למערך, מעולם לא התעלמנו מבעייתם של הערבים הפלשתינים, ולכן גם הצגנו את תכנית ה"אוטונומיה". אך מתעורר החשד שה"מערך", לאחר שהתאכזב מרה מ"האופציה הירדנית" (שממילא לא הייתה אף פעם מציאותית) – יגרר עתה לקיצוניות שנייה: הכשרת אש"ף כפרטנר מדיני, על כל המשתמע מכך לעתידה ובטחונה של ישראל.

הפסק להתלבט – הצבע ליכוד

עם הליכוד לנצחון בבחירות

אמש בטלוויזיה / הדה בושם

"נוכיח שהעם לא מטומטם"

את ערפאת לא ראינו אמש. אבל זו אינה אבידה גדולה. ערפאת אינו מרגש, וגם אינו פנים חדשות בעיתונות, ויש לו את התכונה המאכזבת לומר דבר והיפוכו. למרות המסך השחור של המהדורה, עם הכותרת "נפסל לשידור", היה הדבר יותר אפקטיבי וגם מעורר סקרנות. וכמו, לצפות בעימות האמיתי – בין שלומית אלוני ליובל נאמן, ששמו אורך כמעט כמו מה שנאמר בו.

בעניין אחד, אלוני ונאמן, תמימי־דעים לחלוטין. כלומר, הם בעד הצבעה עבור המפלגות הקטנות, בשמאל ובימין, ואינם חוששים שזה יפגע במפלגות הגדולות. וגם זה אינו חידוש גדול. מרגע שנאמן רוצה ארץ־ישראל השלמה בין הים לירדן, מבלי להעניק לתושבים הערבים זכויות פוליטיות. ל-700 אלף הפליטים הערבים, יש לו פתרון זהו הולך – שיקומם במדינות ערב, במילים אחרות, טרנספר.

שלומית אלוני, נרגשת מאד, שלא כדרכה, היא בעד מדינה פלשתינית לצד ישראל, והיא גם מוכנה לדבר עם אש"ף. אבל דברים אלה ממש, אומרת תמר גוז'נסקי מרק"ח בביטחה כן ומפרטים יותר, והיא גם מבטיחה, ללא כל היסוסים – שרק"ח תתמוך בממשלה אחרת (קרי מערך).

ללא משקעים מן העימות האמיתי, אנו חוזרים לאהוד אולמרט המטיל הפעם פצצת "אטום" אמיתית. כלומר, מודעת בחירות של המערך שנתפרסמה בעיתון הערבי "אל־סינארה", בתמונת עזר וייצמן המביעה כביכול, תמיכה בכוכבת האינתיפאדה והאש"ף. האני חוששת מאד שהמערך בתשובה, חייב להסביר עצמו לבוחרי הפעם בצורה רצינית ולא באמצעות דובר, שהציבה דוברת־מטעם. הכל גם שעזר וייצמן בהופעה מרשימה בעיתון, אינו משיב מיד לאולמרט. וייצמן שהיה שם בהסכמי קמפ־דיוויד, הושיב את נביאות הגרשים של האוטונומיה, שמיר ואת אונם, כמתנגדים המובהקים ביותר של קמפ־דיוויד, ומבהיר כמה סעיפים מרכזיים בהסכם זה המבוצעים על בשינה; ועושה את בהצלחה רבה.

אם אולמרט הוא מר הייד, בנימין נתניהו הוא ד"ר ג'ייקל של הליכוד והוא בא להעריך את תוכנית האלופים של המערך. נתניהו עוד עלול לשבוע, בגלל הופעה טלוויזיונית מקצועית וקסם אישי רב. פשוט אין מה לעשות. המערך מבקש להציג את הפנים החדשים שלו. חגי מרום בלורית ותוכה צבורה שאינה פה, רק מאיכה מהנהגות. רק מיכה גולדמן כראוה לא מצא לו עדיין נספגת. בינתיים, השאיר לנו פרס תמונה עם התיכון, ושמיר, מישיר מבט בפולחן אישי מוגזם. ישנו גם התשדיר הראשון – למען חיילים משוחררים – ולו יש את ג'ינגל השנה "עוד נוכיח לכולם שהעם לא מטומטם". וזו באמת המשימה הקשה מכולן.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

קסם משולש

שלישיית יובל: יהונתן זק (פסנתר), אורי פיאנקה (כינור) ושמואל הלר (צ'לו) במוזיאון תל אביב.

שלושה מנגנים ושלוש יצירות וקסם מתמשך. ביצוע השלישיה במי־מינור של היידן שפע חן ורגישות והיה מגובש ומעוצב בכל דקויותיו. אמנם לטעמי היתה הפרזת מה בקישוט היצירה והסיבותיה השונות, דבר שהבהיר את המבנה אך גם לעתים בירות בזיכה; אבל אין זו אלא הערה זעירה בשולי ביצוע נפלא.

מכאן לביצוע קסום של שלישיה מאת ראוול. היה זה שילוב נפלא של הישגי כל נגן בנפרד, הנפיק מן הכלי שלו כל גוונים ואמצעי הבעה עם הישגי שלישיה כשלם, מאוחדת ומתואמת להפליא. עושר הגוונים, הצורות והדיוות שביצירתו של ראוול זכה בביצוע זה למימוש מלא השראה.

המעולה, כידוע, הוא אוייבו של הטוב־מאד. בביצוע השלישיה אופ' 65 של דבוז'אק שחתמה את הערב – וגם ביצירה עצמה, שיש בה "שטחים מתים" מבחינת העניין המוסיקלי – היה משום ירידה, אבל רק יחסית לפיסגה הראוולית. בפני עצמה היתה גם זו פנינה של מוסיקה קאמרית בביצוע הקשוב לכל תבניה איכותית.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

משקל חסר

זובין מהטה והחבר פתחו בקרבן בקונצרט הפילהרמוני מספר 1 שירדה א'. בהיכל התרבות בתל־אביב.

"פרקים סימפוניים" של עדן פרטוש (1907–1977) וקונצ'רטו לכינור (1910) מאת אלגאר – יצירות שאינן מנוגנות לעיתים תכופות. אמורות היו להצטרף עם "פולחן האביב" (1913) של סטרווינסקי, לתוכנית די נועזת ובעלת משקל, כמעט ראויה לפתיחת עונה. בצורה שלמות, היתה משלימה משקל זה.

אך שני השלישים הראשונים של התוכנית שונו. במקומם בוצעו "קונצ'רטו סינפי" (1932) המצויין הקצר של ע. פרטוש, שגוגן בישראל לזהב, והקונצ'רטו לכינור מספר 5 בלה־מז'ור (1775) מאת מוצארט. משמעות השינויים – תוכנית שמשקלה חסר, אי יכולת עמידה בתחושת, תכנון דראשוני לקוי ורגש חוזר על קו פילהרמוני אופייני של אי העזה ומגר בלתי מוצדק מפני המבויים, שכבר ברסיסים לפני השינויים.

מן ההיסטין שהסבה התמורות בזמן הבנת היצירות השונות מורכבות, כלל זה שבהבללת הקונצ'רטו לכינור שנועד להתבצע לראשונה בערב ב"פילוקלסיקה", יצאה הפילהרמונית נשכרת רק חלקית. יופי העוצות היו בביצוע פרטוש, אך לא כל הקודים, זכו לגימור. אשר ל"פולחן האביב", עלי להודות שבכר הרושם השוכני הטובה, זו עניין בארמני הביצוע החי הטוב ביותר ששמעתי מעודי – זובין מהטה והפילהרמונית הניו־יורקית: כשעיקר ההבדל הוא בכלים, היחסית עצמות ושסות הדרניים והדרים של מספחים, וקצת גם באוד התנוח והאיזון של כלל הבניים.

הכנר פנחס צוקרמן, שתחילה ניתן כאילו לצד זרם הצליליים המוצארטי, הפך בהדרגה לכוח מוביל במרכז ההיחה, ובשיאה פיה פניה בה מליון. גוונים פקודיים ומשיג עמקות ללא כובד, קלות ללא קלוחדאש, ויופי טוהר ללא ראוותנות. חבל, שמשקל התוכנית בכללותה נמצא חסר.

הלוח של אל על

	מעלו' מינימום	מעלו' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	15	מעונן	7	17
אתונה	17	23	גשם קל	14	27
בוקרשט	8	19	בהיר	–	–
בריסל	10	15	מעונן	10	17
וינה	9	17	מ. חלקית	13	20
ורשה	10	18	מ. חלקית	9	19
ז'נבה	11	20	מ. חלקית	9	16
לונדון	11	15	מ. חלקית	9	16
ליסבון	15	18	ממטרים	14	19
מדריד	13	18	ממטרים	7	26
ניו־יורק	8	17	נאה	3	12
פאריס	10	17	מ. חלקית	8	15
פרנקפורט	9	15	מ. חלקית	10	18
ציריך	11	19	מ. חלקית	–	–
קהיר	19	30	מ. חלקית	17	29
קופנהאגן	8	12	מ. חלקית	11	12
רומא	18	24	מ. חלקית	14	21

EL AL אל על

ראיתי שמעתי

שמחה דיניץ, יו"ר ההנהלה הציונית, ניצל את ביקורו במכסיקו לרגל כינוס חבר הנאמנים של הקונגרס היהודי העולמי, לפגישות עם הנשיא היוצא והנשיא הנבחר של מכסיקו. הוא שמע, יחד עם יו"ר הקונגרס אדגר ברונפמן, הבטחה מפי הנשיא הנבחר, סלינאס דה גורטרי, כי עם כניסתו לתפקיד יפעל לשלילת החלטת האו"ם המשווה את הציונות לגזענות. הנשיא החדש הצהיר כי לא היה מרשה למכסיקו – שתמכה בשעתו בהחלטה – להצביע בעדה מלכתחילה. הנשיא היוצא, מיגואל דה לה מדריד, הבטיח להפעיל את קשריו בברית המועצות בעניין יציאת היהודים והסביר, כי על אף חילוקי הדעות עם ישראל, הוא תומך בקיומה ואף יפעל ליתר איזון ביחסי הסחר עמה.

לא בכל יום מחלק שר במדינה מערבית מחמאות לצה"ל, אך כיבוד הזה קרה בשבוע שעבר בעיר בריסטול, שם התקיימה הוועידה השנתית של המפלגה השמרנית. שר ההגנה הבריטי, ג'ורג' יאנגר, שהיה אורח בטרקלין של ידידי ישראל במפלגה, הביע הערצה למה שכינה "המקצועיות והרמה של מאמץ הביטחון של ישראל ומכונת ההגנה שלה". הוא לא הסתפק בזה והוסיף, כי מדינות רבות נהנו בעבר מן העובדה שלמדו רבות מצה"ל במשך שנים.
שאול צוקא, לונדון

התוועדות עולמית של חסידי בעלז הביאה ארצה כ-4000 חסידים, שהגיעו בטיסות מיוחדות מניו־יורק ומאנטוורפן. ההתוועדות תתקיים הערב בבנייני האומה בירושלים, לרגל יובל ה-50 למנהרות בעלז בארץ ולכבוד הגיעת בר־המצווה של אהרון מרדכי רוקח, בנו של הרבי מבעלז. אנשי בעלז מספרים כי 28 אלף ארוחות הוכנו עבור האורחים הרבים, מהארץ ומחו"ל, שישתתפו באירועי בר־המצווה. האוכל הוכן בידי שף מארה"ב, חסיד בעלז, שהגיע במיוחד ארצה. במסגרת ההתוועדות יכאם הרבי מבעלז ומקהלה של חסידים, בהרכב של עשרות גברים וילדים – שתלווה בעשרים נגנים וכליזמר – תשמיע זמירות מוצר בעלז ושיר מיוחד, שהולחן לכבוד האירוע.
גדעון אלון

ועדת השרים למינויים בשירות החוץ תידרש היום פעם נוספת, למינוי העיתונאי שמואל שגב לקונסול כללי בלוס אנג'לס ולמינויו של יצחק ריימן לשגריר בליבריה. זמן כה קצר לפני הבחירות מתקשה שר החוץ, שמעון פרס, להתגבר על הסתייגותם של שרי הליכוד משני מינויים אלה, שאינם מקרב אנשי שירות החוץ. בינתיים כבר אורז הקונסול הכללי בלוס אנג'לס, איתן בנצור, את מזוודותיו, והנציגות הראשית בחוף המערבי של ארה"ב עלולה להישאר מיותמת. גם בליבריה כבר עושה השגריר, אריה איבצן, הכנות לקראת העברתו לניירובי שבקניה, כדי לשמש שם ראש הנציגות.

בפעם הבאה אשה: יודעי דבר בשטוקהולם מבטיחים כי בשנת 1989 יוענק פרס נובל לספרות לאשה, ושמן של שלוש־ארבע נשים הוזכר כראויות לזכייה. מאחורי הקלעים של האקדמיה נודע, כי השנה עמדה הבחירה בין הענקת הפרס לסופר ערבי ובין הענקתו לאשה. מזה 22 שנים לא זכתה אשה בפרס (בשנת 1966 הוענק לנלי זק"ש יחד עם ש"י עגנון). כנגד טענות הנשים על קיפוח עמדה טענה של סופרים ערביים, כי מאז שנת 1901 לא הוענק הפרס לסופר ערבי. בדיוני האקדמיה השוודית תמכו שתי הנשים בהענקת הפרס לאשה, ובהצבעה הסופית נכשלה הצעתן. 18 חברי האקדמיה השוודית, 16 גברים ושתי נשים, שבחרו בנג'יב מחפוז לזוכה לשנת 1988, הודו שאינם מבינים ולו מלה אחת בשפה הערבית.
אליהו זהבי, קופנהאגן

אירועי קונצרט המצדה הסתיימו אמש באירוע חגיגי על שפת הבריכה במלון "הילטון" בתל־אביב. כ-600 אורחים, רובם מאירופה, התחייבו באירוע זה כי יתרמו סכום של 600 אלף דולר להקמת מרכז מיוחד לחיילי חיל הים, מרכז שבנייתו תושלם תוך שנה. לדברי בני בוזית, מאגודת "קרן אור" שיזמה את האירועים, הכנסות הקונצרטים במצדה יוקדשו אף הם לחיילי צה"ל.
חיים הנדוורקר

קהל רב מן הרגיל, בתוכו אמנים כיאיר גרבוז ואורי ריזמן, הגיע אתמול לפתיחת התערוכה החדשה של האמנית לאה ניקל בקיבוץ כברי. ניקל מציגה 11 עבודות, שהגדולה בהן באורך של מעל שני מטר, של המנוח שטרם הוצגו, פרי יצירותיה מן השנתיים האחרונות. "אינני מתעלמת מן המציאות הפוליטית בארץ, אך על האמנים להמשיך בשלהם – ליצור ולגרום שמחה לאנשים ביצירתם עד כמה שניתן", אמרה ניקל. לדבריה, היא מציגה ברצון את תמונותיה החדשות בגלריה קיבוצית בגליל, במקום שבו ניכרות התעניינות ואהבת־אמנות, ולא בעיר הגדולה.
נורית בונה

בעריכת עירית רוזנבלום

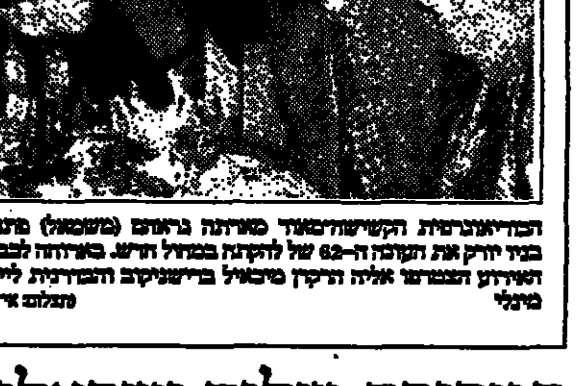

הכוריאוגרפית הקשישה־מאוד מרתה גראהם (משמאל) פתחה בניו יורק את העונה ה-62 של להקתה במחול חדש. באירוחה לכבוד האירוע הצטרפו אליה הרקדן מיכאל ברישניקוב והבדרנית לייזה מינלי (צלום: אי־פי)

תערוכת שלום ישראלית פלשתינית בניו־יורק

מאת יואב קרני

וושינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בניו־יורק נפתחה בשבוע שעבר תערוכה משותפת של 24 ציירים ישראלים ופלשתינים, תחת השם "זה אפשרי". הציורים המוצגים – 84 בסך הכל – אינם פוליטיים כשלעצמם, אבל מקור היוזמה וכוונתה פוליטיים.

הוגה הרעיון הוא סוליימאן מאנצור, יושב ראש ועד האמנים בגדה המערבית ובעזה.

אוצרי התערוכה הם יונה פישר, אוצר בכיר במוזיאון ישראל בירושלים, וכמאל בולאטה, פלשתיני יליד ירושלים, החי זה 21 שנה בארה"ב. באירגון התערוכה השתתפה שולה קניג, בעצמה אמנית, החיה בארה"ב, ופעילה בנסיונות לקדם הידברות ישראלית־פלשתינית.

כמאל בולאטה אמר אתמול, כי "המאורע הוא אולי הבשורה, התמורה המרגישה כי אמנות הבריאה עתיקה מאמנות ההריגה".

הבסיס הפוליטי של התערוכה, לפי שולה קניג, הוא "חזון השלום הסמלי", שהתחנו 300 אנשי תרבות ישראלים ופלשתינים ביוני שעבר.

התערוכה תוצג עד 20 בנובמבר ב"קופר יוניון", בית־ספר לאמנות במורד הצד המזרחי של מנהטן. בערב פתיחתה נכחו, לפי גב' קניג, 800 אורחים, ובכללם דמויות בולטות בממסד התרבותי של ניו יורק. אבל כך יש כוונה להציג אותה בחלקים שונים של ארה"ב. בולאטה אמר, כי "אם יזמינו אותנו לישראל, בשמחה נבוא".

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ר' אריה איינשטיין

יליד ירושלים

מרביץ תורה ברבים וירא שמים

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' חשון תשמ"ט 16.10.88
בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים
יושבים שבעה בבית המנוח ברח' הרצוג 37, גבעתיים

המשפחה

יקירנו

שלמה (סיומה) גורביץ

איננו

ההלויה תתקיים היום יום ראשון, ה' חשון תשמ"ט 16.10.88
בשעה 14.45 בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער הראשי

אבלים:
רעייתו: שולה ארלוזורוב–גורביץ
בנותיו: רותי ומיכל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו היקרה

מורה בן־גרא

אלמנת אליהו בן־גרא ז"ל
מועד הלויה בטלפון 03־314539
השבעה בגבעתיים, רח' הכנסת 7

איתמר בן־גרא ומשפ'
ענת בן־ישי ומשפ'

תיקי, מיקי ופרס

במפגש אנשי הרוח עם מ"מ ראש הממשלה. מימין תיקי דיין (משמאל) ומיקי גבריאלוב בדרך לאוהל לצרים הגלות.
צילום: שי קרן

"למה לא מו"מ עם אש"ף? למה לא קואליציה עם המתקדמת וחד"ש?"

נשאל פרס בכנס תומכיו בקרב אמנים ואנשי רוח שנערך בבית לסין

עדות ראיה / אורית גלילי

בבוקרו של יום שישי חמים ומנומנם אחר יושב לו מ"מ ראש הממשלה בבית קפה; לבד, על עיתוני יום שישי וביורה גדולה. הצלמים מתקבצים מסביבו כדי להנציח לגימה. עוד מעט ייכנס פרס לפגישה עם אמנים ואנשי רוח במרתף העליון. אחר כך קם פרס מן השולחן ונכנס אל חנות הספרים הסמוכה, הבלתי נמנעת. באולם יצטט שורות מיצירה של דוד פרישמן.

במרתף העליון: פרחים, מפה אדומה, ביסלי ומיץ תפוזים. לוחצים עליו לענות: למה לא משא ומתן עם אש"ף? עם מי נדבר אם לא איתם? פרס מתגונן: "אני חושב שאש"ף הולך בדרך שתהרוס אותו — הוא הטרגדיה של העם הפלשתיני."

אבל בדרך כלל מרעיפים כאן על פרס חיבה והוא מרעיף הקשבה ותאבה. "אם המערך לא ייצא כמפלגה גדולה, הוא לא יוכל להרכיב ממשלה המבוססת על רוב של 61".

באולם שואלים מדוע לא קואליציה עם המתקדמת וחד"ש. פרס משיב: "אני לא מוכן להכניס לממשלה מפלגות שמקבלות הוראות מתוניס או ממוסקווה."

אחר כך שואלים אותו על שחרור תלמידי ישיבות והוא עונה: מה שבן גוריון הבטיח, אני נוטה לקיים. תנו כבוד לדתיים — למה באתם אלי בטענות שעליתי על הקבר של הבבא סאלי?

ד"ר זוהר שביט מהחוג לספרות באוניברסיטת תל אביב מרוחות לפרס על הטענות שיש כלפיו בעולם האקדמי. גם לי יש טענות כלפיכם, השיב פרס. אתם העליתם את דש שהביאה אחר כך את בגין לראשות הממשלה.

"אני מיקי גבריאלוב", מציג את עצמו הזמר ביציאה. "כן אני מכיר את השירים שלך", עונה פרס. "פעם ראשונה אני מצביע בשבילך. תהיה חזק. אנחנו צריכים אותך עכשיו", אומר גבריאלוב. עוד היו שם: מירי אלוני, ג'קי מקייטן, שלמה בר שביט, אריק סיני, גיקי ניתאי, שפירה הבאי, תיקי דיין, חנן יובל, שלום חן, רמי רונן וגליה שפירא.

מתיחות בישיבת המטה השבועית של הליכוד; שביעות רצון במערך

מודעי, שריר ורייסר תקפו את האחראים על ההופעות בתשדירי הטלוויזיה ● סקר עבור המערך: יתרון ברור לגוש השמאל

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

אווירה קשה היתה ביום שישי בישיבה השבועית במטה הבחירות בליכוד, כשאחדים מהמשתתפים — ביניהם השרים יצחק מודעי, אברהם שריר וח"כ מיכה רייסר — האשימו את ראשי המטה ההסברתי בניהול חשבונות קטנוניים לגבי הופעת הפוליטיקאים במשדרים, וניהול חשבונות פנים־תנועתיות.

ח"כ מיכאל דקל, עוזר של יו"ר מטה הבחירות, האשים את השר מודעי, כי בהתנהגותו ובטענות שהשמיע, הוא פוגע בסיכויי הליכוד בבחירות.

למעשה יוחדה כל ישיבת מטה הבחירות של הליכוד לטענות שונות על קיפוחים לגבי הופעת הפוליטיקאים במשדרי התעמולה של הליכוד. מודעי, שריר ורייסר היו הקיצוניים ביותר בדבריהם וטענו כי חברי המטה ההסברתי, בראשותם של השר משה נסים ורוני מילוא, מנצלים את היותם קרובים לצלחת להופעה עצמית ולניגוח אישי של יריביהם.

מודעי אמר כי אין לו ספק שאי הופעתו במשדרים היא מתוך מגמה בגזרה של אחדים מחברי המטה ההסברתי, המעוניינים לפגוע בו אישית ולגמדו.

רוני מילוא הפריך את הטענות ואמר כי אחדים מהמתלוננים לא מצאו זמן להצטלם למרות שהיתה כוונה לצלמם. יו"ר מטה הבחירות, השר משה ארנס, שנתן גיבוי מלא לעבודתם של ניסים ומילוא אמר, כי יתכן שנעשו כמה טעויות לגבי הופעות האישים על מסך הטלוויזיה וכי טעויות אלו יתוקנו.

בלשכתו של יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, בתל אביב, התכנסו ביום שישי ראשי מטה הבחירות, בעיקר כדי לשמוע על ממצאי סקרים, שנעשו מאז תחילת המשדרים. בהם מוכח כי שידורי המערך בטלוויזיה טובים לאין ערוך מאלו של הליכוד.

בישיבה נמסרו פרטים גם על סקר מפלגות שנערך על ידי חברת הסקרים של העבודה ממנו מסתבר, כי למערך יתרון של למעלה מ־4.5 אחוזים על פני הליכוד, כשלגוש השמאל כולו רוב ברור על גוש הימין.

צ'יץ' תמה: למה לא משתפים אותי בתשדירים

מאת חיים הנדוורקר

ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, הביע בפורום סגור בעירייה תמיהה על כך שהליכוד אינו משתף אותו בתשדירי הבחירות שלו.

בשעתו הביע להט עמדות, לפיהן הוא בעד החזרת השטחים תמורת שלום. הדבר גרם לביקורת קשה נגדו בליכוד. להט שמר על פרופיל נמוך מאד במהלך החודשים האחרונים.

נודע כי להט אמר שמן הראוי היה לאפשר לו להביע את דיעותיו בתשדירי הבחירות. אנשי תנועת החירות שישבו באותה הישיבה התעלמו מדבריו אלה של להט.

ערך את המדור: יצחק לאור

נפסלו קטעי תשדיר "המתקדמת" בהם דיבר ערפאת על שלום

ערפאת נראה אומר בראיון: "אני מקבל את כל החלטות האו"ם כולל 242 ו־338 ומקבל את הליגאליות הבינלאומית" ● חיים הנגבי: תשדיר של הליכוד, בו נראה ערפאת לפני 20 שנה אושר וראיון אקטואלי — נפסל

מאת סופרת "הארץ"

יו"ר ועדת הבחירות, השופט גולדברג, פסל חלקים נכבדים מתשדיר התעמולה של הרשימה המתקדמת לשלום, בה נראו מנהיגי אש"ף, כשהם מדברים על הכרה במדינת ישראל ועל תהליך השלום. נציגת השופט נימקה את הפסילה באוזני חיים הנגבי, יו"ר מטה הבחירות של המתקדמת. גולדברג מצא בתשדיר התעמולה משום "עבירה על החוק למניעת טרור". אמש כינסה ה"מתקדמת" מסיבת עיתונאים בה הקרינה את הנוסח המלא, בעוד הנוסח המצונזר הופיע בטלוויזיה כשהקטעים הנפסלים בלבן.

בתשדיר נראה ערפאת, בקטע ראיון עימו שנערך על־ידי צוות צרפתי, בו הוא אומר: "אני מקבל את כל החלטות האו"ם, כולל 242 ו־338, ואני מקבל את הליגאליות הבינלאומית". הקטע הוצא מתוך ראיון ארוך עם ערפאת, ש"המתקדמת" קיבלה אישור להשתמש בדקה וחצי ממנו. באותו הקטע תוהה ערפאת על אי פנייה ישראלית למשא ומתן לשלום, האומר "בלי הגנייה — הטרגדיה תימשך".

יו"ר ועדת החוץ והביטחון של אש"ף, חנן אבו האלה, נראה בנאום בו הוא אומר "אין אנו רוצים להשליך אף לא אדם אחד לים, אין אנו רוצים להמשיך להיות משלכים אל המדבר". גם בנאום אבו שריף, יועצו הבכיר של ערפאת מתייחס בתשדיר ל"צעידה אל השלום".

גם דברים של הנגבי בפתח התשדיר, בהם הוא מתייחס לאינתיפאדה כאל מלחמת השחרור של העם הפלשתיני נפסלו, למרות שהם מופיעים בנוסח זהה על פלקט בחירות שאושר על־ידי ועדת הבחירות.

הנגבי נימק את החלטת השופט ב"פחדנות. לדעתנו מפחד יו"ר ועדת הבחירות מתגובת הליכוד והתחיה, בעיקר לאחר שקולו הוא שהכריע בעד מועמדותה של 'המתקדמת' לבחירות לכנסת."

הנגבי הביע תמיהה על שתשדיר של הליכוד, בו נראה ערפאת מדבר לפני 20 שנה אושר, וראיון אקטואלי, מהחודש האחרון, נפסל. תשדיר המתקדמת הועבר לרשתות טלוויזיה ורדיו בעולם.

ב"מתקדמת" לא הסתירו אתמול את קורת הרוח מהפרסום לו זכתה המפלגה עקב פסילת התשדיר. לדעת הנגבי ייפסלו לשידור גם תשדיר הבחירות בו מעודד הרב ישעיה ליבוביץ סירוב לשרת בשטחים, וגם תשדיר בחירות שעוסק בירושלים, בו תיראה מפת העיר נחצית על־ידי קו ירוק.

מבצע מיוחד!

- דגמי 88 במחירים ללא תחרות
- 25% ממחיר המכונית כולל מע"מ ב-6 תשלומים חודשיים ללא ריבית (צמוד לבר"צ)

הזדרז ורכוש מכונית יוקרתית מהמלאי שעדיין נותר!

סיטרואן

דגם	מחיר כולל מע"מ	אופציות בתוספת מחיר
~~BX 14E~~ 72 כ"ס 1360 CC	~~25,980~~ ש"ח	~~[illegible]~~
BX 16RS 94 כ"ס 1580 CC	28,220 ש"ח	גיר אוטומטי 4 הילוכים, הגה כוח, מזגן מקורי מיוחד לארצות חמות, צבע מטלי ועוד...
BX 16TRS* 94 כ"ס בגימור מפואר 1580 CC	30,200 ש"ח	

אזל

* בדגם BX 16TRS - חלונות חשמליים ונעילה מרכזית ל-4 דלתות כלולים במחיר.

אספקה מיידית

במספר דגמים נותרו רק מכוניות המצויידות כבר בחלק מן האופציות

פיג'ו

דגם	מחיר כולל מע"מ	אופציות בתוספת מחיר
Select 305 94 כ"ס בגימור מפואר 1600 CC	28,250 ש"ח	גיר אוטומטי 4 הילוכים, הגה כוח, מזגן מקורי, צבע מטלי, חלונות חשמליים ונעילה מרכזית
Jubilée 309 80 כ"ס בגימור מפואר 1600 CC	28,450 ש"ח	
טנדר 404 מסחרי 1600 CC	26,900 ש"ח	קשתות + ברזנט כלולים במחיר

בשל הביקושים הרבים ולרגל המבצע יהיו כל אולמות התצוגה פתוחים מ-8.00 (בבוקר) ועד 20.00 (בערב) ללא הפסקה.

דוד לובינסקי בע"מ

יבואן בלעדי למכוניות פיג'ו · טלבו · סיטרואן בישראל

תל-אביב, שונצינו 16, טל' (03)333214 ■ בני ברק, כהנמן (השומר) 101, טל' (03)7550267-9 ■ ירושלים, המלך דוד 24, טל' (02)224467-8-9 ■ באר-שבע, א. התעשיה ק. יהודית, טל' (057)31154

יו"ר מטה הבחירות של הליכוד:

"לא השתמשתי אף פעם בתואר פרופ' אך לא ערערתי כשהודבק לי התואר"

ארנס הגיב על גילוי "העיר" לפיו אין לו תואר ד"ר ו"התואר הפרופ' שלו היה כך לזמן הוראתו בטכניון לפני יותר מ־20 שנה ● המערך נוטה להשתמש בפרשה בתעמולת הבחירות שלו

מאת אילן שחורי

במטה הבחירות של המערך נוטים להשתמש בפרסום מסוף השבוע ב"העיר", לפיו יו"ר מטה הבחירות בליכוד, השר משה ארנס, אינו פרופסור ואפילו לא דוקטור, כדי לגנות את הליכוד באחד המשדרים הטלוויזיוניים השבוע.

ב"העיר" נטען, כי ארנס המשתמש בתואר פרופסור לא עשה מעולם תואר דוקטור, וכי השכלתו האקדמית מסתכמת בתואר שני בהנדסת אוויר וחלל. בין השנים 1961 ו־1965 הוזמן ארנס להרצות בטכניון וקיבל מינוי של פרופסור חבר, אך הוא ממשיך להשתמש בתואר זה עד היום.

בשיחה ל"הארץ" טען אמש השר ארנס, כי הפרסום ב"העיר" היה מגוחך, אידיוטי ומרושע. לדבריו, הוא עזב את החיים האקדמיים עוד בסוף שנות ה־60, אך בישראל קיימת נטייה לכנות בתואר פרופסור אישים שכבר אינם חברים במוסדות האקדמיים. "כל העסק הזה מגוחך להחריד ואין לי ספק שמנסים לפגוע בי כיום בכל דרך אפשרית וגם הדבר האידיוטי הזה הוא כלי בידי אויבי הליכוד" — אמר ארנס. לדבריו, מעולם לא ציין בתולדות חייו את היותו פרופסור. ארנס הודה, עם זאת, כי לא ערער, כאשר אחרים הדביקו לו תואר זה בפרסומים שונים.

הרבי מלובביץ' הורה ל־2,000 חסידים להקדים שובם כדי לסייע לאגו"י

מאת גדעון אלון כתב "הארץ"

2000 חסידי חב"ד הונחו להקדים את שובם ארצה מארה"ב, שם התארחו כמנהג אצל מנהיגם הרבי מלובביץ', על מנת להירתם למסע הבחירות של אגו"י.

חסידי חב"ד עומדים לצאת ל־150 כינוסים בכל רחבי הארץ, כדי לסייע למסע התעמולה של אגו"י. החלטת חסידי חב"ד להתגייס להצלחתה של אגו"י בבחירות נובעת מקריאתו של מנהיגם הרבי מלובביץ', שבניגוד למערכות בחירות קודמות, כשאסר על חסידיו לסייע לאחת המפלגות הדתיות, הפציר בהם עתה לסייע לאגו"י.

בינתיים מחריפים המתח וגילויי האלימות בין שתי המפלגות החרדיות — אגו"י ודגל התורה (הנתמכת בתמיכתו של הרב שך). בסוף השבוע הוכו בבני ברק שני נערים, ידון עייני ואמיתי לוי, בני 12, הבנים למשפחות חסידי חב"ד ע"י אחד מעסקני "דגל התורה". שני הנערים נזקקו לטיפול בביה"ח. איש "דגל התורה" סיפר כי היכה אותם משום שהסירו מלוחות המודעות כרזות של "דגל התורה".

דובר חב"ד ביקה חלף אמר שאין להתפלא על כך שאנשי "דגל התורה" מרשים לעצמם להרים יד על ילדי חב"ד, אחרי שמנהיגם, הרב שך, מרשה לעצמו לתקוף בחריפות את מנהיג חב"ד הרבי מלובביץ'.

אלופים (מיל' — מערך) מבקרים טענות אלופים (מיל' — ליכוד)

אלעד פלד: מעלימים מן הציבור את העובדה שעד כה כיבדו הערבים את כל ההסכמים ובעיקר את הסכם השלום

מאת לילי גלילי
כתבת "הארץ"

ביקורת חריפה על כך שבמסע התעמולה המתנהל מעל מסכי הטלוויזיה, נעשה שימוש בהפחדת הציבור על ידי דיבורים כמו "קטיושות על כפר סבא", במקרה שישראל תצא מהשטחים בהסדר שלום, נמתחה אתמול על ידי אלופים במילואים חברי המועצה לשלום וביטחון, שרבים מתומכיה מזדהים עם המערך.

בדיון שקיימה הנהלת המועצה, בה חברים למעלה מ־30 אלופים במילואים, האשים יו"ר המועצה, האלוף (מיל') אהרון יריב, את המתמודדים, תוך שהוא רומז לאלופי הליכוד, כי הם משתמשים בנימוקים בטחוניים לחזק הנחה פוליטית.

"התזה שלהם היא, שאי אפשר להאמין לערבים ולכן גם אחרי הסדר שלום יש סיכוי רב למלחמה. מי שאומר זאת, בהכרח יגיד שאסור לזוז אף שעל מן השטחים," אמר יריב.

מי שהיה ראש אמ"ן לגלג ואמר: "אילו אימץ בזמנו מנחם בגין את התזה הזו, לעולם לא היה מחזיר את סיני ולא היה נחתם הסכם שלום."

האלוף (מיל') אלעד פלד טען, כי מעלימים מן הציבור את העובדה שעד כה כיבדו הערבים את כל ההסכמים ובעיקר את הסכם השלום. "מי שאומר לא להאמין לערבים, מונע כל אפשרות להסדר ודן אותנו לעוד 100 שנות איבה," אמר פלד.

אלוף (מיל') יוסף גבע הדגיש, כי המועצה לשלום וביטחון תמשיך בפעילותה גם אחרי הבחירות ותסביר לציבור כי יש יחסי גומלין בין שלום ובטחון.

אם יאשר בג"ץ את הפסילה

אנשי גנדי יפנו לאנשי כהנא: קיראו להצביע בעד "מולדת"

מאת נדב שרגאי
כתב "הארץ"

אם יחליט בית המשפט העליון לפסול את "כך", מתכוונים פעילים מתנועת מולדת, ליזום פנייה לא רשמית למקורביו של הרב מאיר כהנא, כדי שישפיעו עליו לפרסם גילוי דעת הקורא למצביעי תנועתו להצביע עבור "מולדת".

"מולדת", בראשות רחבעם זאבי, דוגלת כידוע בטרנספר של ערביי השטחים והיא הקרובה ביותר בעמדותיה לתנועת "כך".

ממקורבי "כך" נמסר, כי אם אמנם יפסול בית המשפט העליון את תנועת "כך", לא יפרסם ככל הנראה כהנא כל קריאה לאנשי תנועתו, כיצד לנהוג ביום הבחירות.

קשה לדעת כיצד תשפיע הימנעותו של כהנא על אנשיו, אומרים ב"כך", אולם כהנא עצמו אינו מתכוון אף לבקש מאנשיו לנהוג כמותו. בתנועת "כך" מתכוונים להפגין בעת אסיפות של הליכוד, אם אמנם יפסול בית המשפט העליון את התנועה, במחאה על עמדת הליכוד, שהיה אחד הגורמים המובילים במסע לפסילת "כך".

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

הממשלה דנה על הביוב: מפגעי תברואה חמורים ביותר מ־40 רשויות מקומיות

שרת הבריאות תובעת טיפול בישובים בהם זורם הביוב ברחובות – ביחוד ישובי הערבים

מאת עדנה אבירזר
כתבת "הארץ"

הממשלה תדון היום במצבה של מערכת הביוב ברשויות המקומיות. שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, ומנכ"ל המשרד יציגו לשרי הממשלה דו"ח מפורט על ממצאים חמורים של מפגעי ביוב ותברואה ביותר מ־40 רשויות מקומיות ברחבי הארץ.

בכוונת השרה לתבוע טיפול מיידי על פי סדר קדימויות של חומרת הבעיות בישובים, ולתת עדיפות לטיפול בישובים בהם הביוב זורם ברחובות, בעיקר בישובי הערבים. נציגי משרד הפנים אמורים להציג תכנית פעולה לטיפול במפגע על פי ממצאי משרד הבריאות.

היום, עם התחלת השבוע השני לחיסון האוכלוסיה נגד שיתוק ילדים, יחל ברוב המקומות בארץ חיסון מסודר של האוכלוסיה בגילאי 18 עד 40 במוקדים מיוחדים, שיפתחו בבתי ספר, במתנ"סים, בלשכות בריאות ובמקומות אחרים בתאום עם הרשות המקומית. המוקדים יהיו פתוחים במהלך כל ימות שבוע הבא בשעות אחר הצהרים וביום ששי הבא משעות הבוקר. ההערכה היא כי חיסון האוכלוסיה הבוגרת במוקדים ובמקומות העבודה יימשך כשבועיים. מספר המחוסנים בסוף השבוע הראשון למבצע הגיע ל־2.3 מיליון (כולל תושבי רמלה ולוד שחוסנו לפני חודש).

בירושלים הסתיים בסוף השבוע חיסון 85% מתושבי העיר, תינוקות, נוער ומבוגרים עד גיל 40. על פי נתוני המחלקה לשרותי בריאות הציבור של העיריה חוסנו 320 אלף תושבים במערב העיר ובמזרחה מתוך אוכלוסיה של 380 אלף נפש. החל מהיום תחזורנה התחנות לטיפול האם והילד לעבודה רגילה, אך גם ימשיכו לחסן את אלו שלא קיבלו עדיין חיסון בשעות הבוקר. חיסון 85% מהאוכלוסיה בירושלים התאפשר הודות להתארגנות לחיסון בו זמני של תינוקות, אוכלוסיה מבוגרת ומקומות עבודה. ראש העיר, טדי קולק, הביע הערכה למינהל העירוני ולצוות העובדים על הצלחת המבצע.

בתל־אביב ובבאר שבע יימשך גם היום חיסון התלמידים במוסדות החינוך ובגני ילדים. במחוז תל־אביב יישתתפו קרוב ל־100 מוקדים.

טיפול נסיוני באינטרפרון אלפא

חולי שיתוק ילדים המאושפזים בבית החולים "הלל יפה" בחדרה מקבלים טיפול באינטרפרון אלפא, שהוא חומר טבעי שמיוצר בשיטות של הנדסה גנטית כדי להילחם בנגיפים בגוף. בטיפול הוחל לפני שבועיים, והוא ניתן כיום לשני השדים למחלה ולחולה אחר המאושפזים בבית החולים. האינטרפרון אושר לשימוש על ידי מנכ"ל משרד הבריאות ועדת הלסינקי של בית החולים לטיפול בחולי פוליו בשלב המוקדם של מחלתם. האישור ניתן למנהל המחלקה הנוירולוגית של בית החולים, ד"ר רפי קרסו, לשימוש מוגבל ביותר.

האינטרפרון נמצא בשימוש מזה עשר שנים בטיפול במחלות סרטן. בטיפול בפוליו ידוע רק על נסיון אחד, שנערך לפני מספר שנים בשני חולים בבית החולים "קפלן" ברחובות. אין עדיין כל מחקר מדעי, שמוכיח יעילותו במחלה זו. מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, הדגיש, כי במהלך הרגיל של מחלת שיתוק הילדים חלה הטבה במצבו של החולה לאחר מספר ימים, לכן לא ברור עדיין אם ניתן לייחס את ההטבה במצב החולים לאינטרפרון אלפא, או למהלך הרגיל של המחלה. הוחלט לאפשר את הניסוי, כי אין מדובר בחומר חדש, ובהתחשב בעובדה שתופעות הלוואי שלו אינן מזיקות.

על פי הוראת פרופ' לס הטיפול ניתן אך ורק בהסכמת החולה ובני משפחתו.

אינטרפרון אלפא מיוצר על ידי "אינטר ידע" בקרית ויצמן ברחובות.

מנהל המחלקה הנוירולוגית בבית חולים "הלל יפה" בחדרה, פרופ' רפאל קרסו אמר ל"הארץ", כי האינטרפרון אלפא הינה תרופה שיש לה פוטנציאל במחלות ויראליות, היא מעוררת יצירה של סדרת הלבנונים בתא שמכניסה למצב של אנטי ויראלי" הוא הוסיף, כי מתוצאות על הניסוי בתרופה לפני חמש שנים על שני חולי שיתוק ילדים, בית חולים קפלן ברחובות, משתמע שהתרופה עוזרה לחולים, מסיבה זו הוחלט לבקש אישור על שימוש בה בטיפול בחולי שיתוק ילדים המאושפזים בבית החולים.

היום אמור בית החולים לקבל תוצאות בדיקות, שיקבעו אם שלושת החולים שאושפזו לפני שבוע בבית החולים בחשד לפוליו אכן לקו במחלה. מדובר באשה בת 48, תושבת פרדס חנה וגבר בן 35 וילדה בת 5, מקבוץ מעגית שבאיזור חדרה.

תא"ל מור: בקרוב יחודש חיפוש נעדרינו במצרים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ישראל תחדש את המיבצע לחיפוש נעדרי מלחמת יוה"כ במצרים כבר בזמן הקרוב.

מפקד היחידה לקישור לכוחות הזרים, שנכנס לאחרונה לתפקידו, תת אלוף יקותיאל מור אמר לעיתון "במחנה", כי ישראל ממשיכה לעשות כל מאמץ כדי להמשיך בחיפוש. הוא אמר גם כי ברור כבר באיזה איזור ייערכו החיפושים.

עוד אמר תת אלוף מור כי זוהי אחת הסוגיות החשובות ביותר מבחינת ישראל ובכל מיפגש עם המצרים עושה הוועדה הצבאית הכל כדי לקדם את הנושא.

הוא אמר עוד כי לצערו "ההתקדמות איטית מאוד".

דורון תבורי פרש מהתיאטרון החיפאי אחרי שמחזהו הוסר בעקבות לחץ פוליטי

המחזה העוסק בעדה הדרוזית אמור היה לעלות על בימת התיאטרון אבל ההנהלה בראשותו של ג'ילברטו טופאנו העדיפה שלא לפתוח מחלוקת ציבורית חדשה

מאת נדירה כונא
סופרת "הארץ" בחיפה

דורון תבורי, שחקן תיאטרון חיפה, שזכה להערכה בינלאומית נרחבת בהופעות התיאטרון בחו"ל, התפטר השבוע מהתיאטרון בגלל ביטול התכנית להעלאת מחזה פרי עטו על ידי התיאטרון.

הבוקר תיכנס התפטרותו לתוקף, אך למרות זאת יצא היום תבורי עם שחקני התיאטרון לסיבוב הופעות בארה"ב.

הנהלת תיאטרון חיפה החליטה שלא להציג את המחזה שכתב תבורי בנושא הדרוזים – "הכת הלבנה".

"אני רואה בהחלטה לא להציג את המחזה התקפלות פוליטית. האין לי עניין להמשיך לעבוד עם התיאטרון", אמר תבורי לכתב "כלבו". מחזהו של תבורי אושר להצגה בתיאטרון בעונה הקרובה, ואף החלו החזרות עליו.

ביטול ההצגה התקבל לאחר חילופי מכתבים בין עסקני העדה הדרוזית. עסקן העדה, בעל דעות יוניות, רפיק חסון מדלית אל כרמל, עמד בראש המאבק להורדת המחזה ופנה להנהלת התיאטרון ולמשרד החינוך בשם שייך אמין טריף, בטענה שהמחזה פוגע בערכיה המקודשים של העדה. בתשובה לשאלת "הארץ", טען חסון שהמחזה פוגע בנושאים הקדושים לאשה הדרוזית. עם זאת הודה שלא קרא את המחזה.

תבורי כתב את המחזה תוך התייעצות עם מוכחים מקרב בני העדה הדרוזית מכל החוגים. חוגים מתקדמים בעדה הדרוזית פנו לתיאטרון בבקשה שלא להיכנע ללחצי הקולות השמרנים. "חלפו הימים של המולתיות ושל שייחים ונכבדים, שקובעים מה טוב ומהר לבני עדתם," טענו. החוגים המתקדמים טענו שדיון נוקב בבעיות חברה הוא כסימניה של חברה חזקה, ומן הראוי להעלות את המחזה.

הנהלת התיאטרון בראשות מנהלה האמנותי, ג'ילברטו טופאנו, החליטה כאמור להוריד את המחזה מתכנית התיאטרון העירוני לשנה הקרובה.

זאת במסגרת המדיניות החדשה התקפה מאז חילופי המנהלים בתאטרון, של הימנעות מויכוחים ציבוריים הקשורים בתיאטרון. אתמול אי אפשר היה להשיג תגובת ראשי התאטרון העירוני לפרשה.

ההגנה במשפט גבעתי תביא חייל שיעיד כי שמע כל הלילה צעקות של צעירים פלשתינאים מוכים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משפטם של ארבעת חיילי גבעתי הנאשמים בהריגת ערבי תושב ג'באליה ייפתח מחר בבוקר.

עורך הדין של שניים מהנאשמים, עודד עצמון, מתכוון לבקש את פסילתו של נשיא בית הדין, ד"ר עמנואל גרוס. עדיין לא ברור על איזה בסיס תבוא הבקשה.

בתוך כך, בשבוע האחרון ערכו הסניגור הצבאי, סגן אלוף דוד רוזן, והסניגור האזרחי, עודד עצמון, חקירות אינטנסיביות, ובידם עדויות והצהרים של חיילי מילואים, המוכיחים כי העצורים במאחז ג'באליה הוכו מכות נמרצות גם לאחר שארבעת החיילים עזבו את המקום.

בין העדויות שבידי הסניגוריה הצבאית – תצהיר של סמג"ד במילואים, רב סרן ח"ה, לפיו הוא ראה, כי חיילים מכים עשרות צעירים במאחז גם לאחר שארבעת חיילי גבעתי (שהביאו למאחז את האני שמי, שבהריגתו הם נאשמים) עזבו את המקום.

עדות נוספת היא של חייל, האומר, כי שמע כל הלילה צעקות של צעירים פלשתינאים מוכים.

בכוונת הסניגוריה הצבאית להביא לשיחרור ממעצר של ארבעת החיילים.

יו"ר הפרלמנט הדני מגיע לביקור

מאת עמוס בן־דוד

יו"ר ה"פולקטינג", הפרלמנט של דנמרק, סוונד יאקובסן, עומד להגיע הבוקר לארץ כאורחו של יו"ר הכנסת, שלמה הלל. היום יהיה אורח הכנסת, ומחר יתקבל על ידי נשיא המדינה, על ידי ראש הממשלה ועל ידי ממלא מקומו.

בקבוק תבערה בפתח ביתו של פעיל מפ"ם

(ע). בקבוק תבערה נמצא אתמול בבוקר בכפר סולם, בפתח ביתו של פעיל מפ"ם, מחמוד מפרח, אח במקצועו העובד בבית החולים המרכזי של קופ"ח בעמק.

מפקד תחנת עפולה רפ"ק ראובן אריאב וחוקריו פתחו בחקירה.

פרס: בריה"מ כמו ארה"ב הפכה לספקית שלום בעולם

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

"אש"ף אינו שולט בעם הפלשתינאי ואינו מנהיג אותו", אמר בסוף השבוע שר החוץ שמעון פרס בהרצאה בפני אורחי המגבית. פרס אמר עוד, כי "שר הביטחון נושא את הנטל של המאבק בהתקוממות אישית על שכמו, ויש לתת לו את מלוא הגיבוי בישראל ובעם היהודי".

עוד אמר פרס, כי בריה"מ הפכה באחרונה, כמו ארה"ב, לספקית של שלום בעולם, ולא רק של נשק, ולכן יש מקום להניח, כי היא תתמוך בהזמנת שלום במזרח התיכון. פרס דיבר בפני יותר מאלף מנהיגי קהילות יהודיות מארה"ב וכן משלחות המגבית מרחבי העולם, המשתתפים במשלחת היובל של המגבית היהודית המאוחדת, הפותחת בחגיגות יובל ה־50 לקיומה.

יו"ר המגבית בארה"ב הוד הרמליך אמר, כי באי הכנס יעשו להסברת צרכי ישראל והגברת התיירות בתקופה זו, וכי ועידת המגבית הנוכחית תהיה הגדולה ביותר מבחינת איסוף הכספים לתמיכה במדינת ישראל ובעם היהודי.

הסכם לשיתוף פעולה מדעי עם איטליה

רומא (ע"צ). הסכם חדש לשיתוף פעולה מדעי וטכנולוגי נחתם בין איטליה לישראל, מסר ביום שישי משרד החוץ האיטלקי.

בהודעה נאמר כי הסכם זה נועד להדק ולהעמיק את שיתוף הפעולה בין מוסדות מחקר של שתי המדינות, ביחוד בתחומי הביוטכנולוגיה, מדעי החקלאות והמזון, הרפואה והבריאות, האנרגיה הלוויינית והטלקומוניקציה.

נמסר כי שיתוף פעולה זה יתבטא בין היתר בהגברת חילופים של אנשי מדע ומחקר. כיום מבקרים כ־30 אנשי מדע איטלקיים במכון ויצמן ברחובות, ואילו 20 אנשי מדע ישראליים משתתפים בסימפוזיון ברומא.

עורך את העמוד: יצחק לאור

במלאת שנה לפטירתו של
בעלי, אבינו, וסבנו היקר
יעקב לוריא ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שלישי
18.10.88, ז' חשון תשמ"ט בשעה 15.00
בבית העלמין בקרית שאול
המשפחה

במלאת שלושים לפטירת חברתנו,
חוה דדשי ז"ל
נעלה לקברה לטכס אזכרה היום יום ראשון 16.10.88
ה' חשון תשמ"ט
נפגשים ע"י שער דוד בקריה בשעה 13:30
חבריה

קרן ת"א לספרות ולאמנות
ע"ש יהושע רבינוביץ
משתתפת בצערה של **רבקה בר־זאב**
על מות **האם** ז"ל
ומביעה תנחומים למשפחה
ש. להט – יו"ר ההנהלה
הדירקטוריון והעובדים

לריבה ברקאי
אתך באבלך הכבד על מות אחיך
אוריאל הראל
(הרשקוביץ)
עובדי משרד
אהרן ברקאי עו"ד

דחפון
שרות הודעות מלבורי של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
עודד ברנע
ההלויה תתקיים היום ראשון ה' חשון תשמ"ט 16.10.88 בשעה 12.00
בצהריים בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים. נפגשים ליד השער הראשי.
יושבים שבעה בבית משפחת ברנע רח' הגלנית 3 בכפר־סבא
אבלים:
אשתו: רונית
הוריו: שושנה ויצחק ברנע
אחיו: יגאל ומיקי וב"ב
ומשפחת בן־דוד

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו היקרה
אירנה כהן
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' חשון תשמ"ט 16.10.88 בשעה 11.15
לפנה"צ בבית העלמין "הדרום" גבול חולון בת־ים. נפגשים ליד השער הראשי
אבלים:
בנה וכלתה: ד"ר יעקב ורחל כהן
וכל בני המשפחה

המומים וכואבים את מותה ללא עת של יקירתנו
גבריאלה (גבי) דרבי
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' חשון תשמ"ט 16.10.88
בשעה 15.00 בבית העלמין בנחלת יצחק
שאול, הילדים
והנכד

במלאת 5 שנים לפטירת יקירתנו
רחל ברנוביץ ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה.
ביום שלישי ז' בחשון תשמ"ט, 18.10.88, בשעה 3 אחה"צ,
בבית העלמין בקרית שאול
המשפחה

קרן ת"א לספרות ולאמנות
ע"ש יהושע רבינוביץ
אבלה על מות
מתתיהו קליר ז"ל
ממייסדי הקרן ומנהלה הראשון
ש. להט – יו"ר ההנהלה
הדירקטוריון ועובדי הקרן

למשפחת קליר
אתכם באבלכם הכבד על מות
מתתיהו קליר ז"ל
דוד אלכסנדר
רבקה בר־זאב
תלמה כהן
חנה חזן

למאיר כהן ומשפחתו
ולבית כצט
משתתפים בצערכם על מות
א.ז. כהן
הנהלת גיאופרם והעובדים

לדניאלה רטר, דינה מזרחי ולמשפחותיהן
אתכם אנחנו באבלכם במות אמכם היקרה
מריון הוך ז"ל

פרופ. מאיר וולנשטיין	ד"ר יוליוס מרקסון
פרופ. יעקב חורגין	גב' שושנה קרן
אן מרלי	ריכרד דוד
גב'. אודמגרד וינר	מוחמד פזה
נתן נביזוסקי	ד"ר וגב'. א. לוסון
אבי וולף	אלברט מנשה
דר. ס. ווטסון	באסם ספא
נחום לוי	בלומה קריסטל
משפ. אלכסנדר וולנשטיין	גניה קובלנץ
פריץ נוימן	סופה רכביץ

בצער רב ובכאב עמוק אנו מודיעים על
פטירת אשתי היקרה ואמנו האהובה
חדוה ברגמן
לבית מוזס

השרויים באבל כבד:
בעלה: מנחם ברגמן
בנה בכורה: ארנון ואשתו איריס – גבעת עמוס
בתה: רחל ובעלה חיים דאובר – קרית טבעון
בנה: סג"מ ניר גבע צה"ל – קיבוץ משגב עם
אחותה: ורה מוזס – בית יצחק נתניה
החותנת: אסתר ברגמן – נהריה
גיסה וגיסתה: פנחס ואהובה ברגמן – קרית חיים
משפחתה בארץ ובחו"ל

ההלויה תצא היום יום א', ה' חשוון תשמ"ט 16.10.88 בשעה 15.30 מביתה
בקרית ביאליק שד' ויצמן 28, לבית העלמין בצור שלום
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

עקב העימות הטלוויזיוני בוש־דוקאקיס

משקיפים: דוקאקיס זקוק לנס כדי לזכות בנשיאות

אוהדים רפובליקאים שרו באוזני בוש: לילה טוב, מייק

מאת יואב קרני

ואשינגטון (מיוחד - ל"הארץ"). "ג'ורג' בוש יכול להתחיל למדוד את הווילונות לבית הלבן", אמר שלשום מנהיג רפובליקאי, שעות אחדות אחרי העימות בטלוויזיה בין בוש למייקל דוקאקיס. פוליטיקאים, סוקרי דעת קהל ועתונאים בכל ארה"ב נטו ביומיים האחרונים, ברובם הגדול, לאותה מסקנה.

המפנה במערכת הבחירות בארה"ב החל עוד באוגוסט, אבל ביום ה' בלילה הוא הגיע כנראה אל נקודה שאין ממנה חזרה. בעצרת בחירות בקליפורניה שרו אוהדים רפובליקאים באוזני ג'ורג' בוש, "לילה טוב, מייק", כשהכוונה היא למייקל דוקאקיס.

בוש, בעצת עוזריו, לא התרברב. הוא דיבר על "ויכוח קשה" ועל "מירוץ צמוד".

יושב ראש מטה הבחירות הרפובליקאי, ג'יימס בייקר, הורה לאנשיו להיות "צנועים" ולא להשתכר מניחוח הניצחון.

אף על פי כן התקשו הרפובליקאים להסתיר את קורת־רוחם. מושל קליפורניה הציג את ג'ורג' בוש במילים: "הנה אלוף העולם לוויכוחים במשקל כבד". גם מושל רפובליקאי אחר השתמש בדימויים מעולם האיגרוף: "זה כמו לשבת בשורה הראשונה ליד הזירה, ולראות את המהלומות ניחתות, והנה ניגרת מכל המקומות, אבל המהלומות באות רק מכיוון אחד".

ההפתעה הגדולה ביותר שזימן עימות הטלוויזיה היתה, שלא היתה שם הפתעה, כפי שאמר מגיש החדשות של רשת הטלוויזיה אי־בי־סי: "באמת חשבתי שדוקאקיס ישלוף משהו מכיסו, איזו עמדה דרמטית חדשה".

דוקאקיס נכשל כמה פעמים. כאשר נשאל, למשל, מי הם גיבוריו, הוא הסתבך בתשובה מפשטת, ודיבר בהכללות, ולבסוף הצליח לנקוב רק בשמו של ד"ר יונה סאלק, ממציא התרכיב הראשון נגד פוליו. תשובה כזאת היתה מתאימה בימים אלה יותר לפוליטיקאי ישראלי.

פעם אחת נשאל דוקאקיס על חברותו בארגון הרדיקאלי בבוסטון, המטיף לקיצוץ רבע מתקציב ההגנה האמריקאי. קצת היה קשה להאמין למשמע תשובתו. הוא אישר שהיה חבר במועצה המייעצת של הארגון, והוסיף: "אין אני שותף למטרותיו. זו דוגמא כיצד, לעתים כל כך קרובות, אנחנו קשורים עם ארגונים, שאין אנחנו תומכים בעמדותיהם". זו היתה בעיקר דוגמא לנסיונו הכושל של דוקאקיס להימלט מעברו ומרקעו אל דעותיהם התמימות של סיסמת המערכה הדמוקרטית: "הבחירות האלה מתנהלות על כישורים, ולא על אידיאולוגיה".

בוש הציב לעצמו מטרה עיקרית אחת בוויכוח הטלוויזיה: לחשוף את "מייקל דוקאקיס האמיתי". במובן זה הוא נחל הצלחה מסחררת. דוקאקיס, שניסה להעמיד את עצמו במרכזה של הזירה הפוליטית ולדחוק את יריבו ימינה, הוא עכשיו, בלשון הרפובליקאים, "הליבראל ביותר שהתמודד אי פעם על הנשיאות".

"ליבראליזם" בארה"ב הוא מה שישראלים קוראים "שמאלנות". הוא הפך למלה גסה בז'רגון הפוליטי האמריקאי, המזוהה עם ביורוקראטיה ממשלתית מנופחת, מסים גבוהים, אינפלציה דוהרת ועניינים לא אהודים כמו שיוויון זכויות לנשים, לשחורים ולהומוסקסואלים.

במהלך הוויכוח חזר דוקאקיס פעם אחר פעם ובכעס התחנן, שבוש יחדל לכנות אותו "ליבראל". סגן הנשיא, מבלי להיראות מרושע מדי, לא הפסיק את הצליפות.

רונאלד רייגן, המשתתף במרץ במסע הבחירות של בוש, תקף אתמול ללא רחם, בנאום הרדיו השבועי שלו, את "הליבראלים" בקונגרס האמריקאי. במשך חמש דקות חזר רייגן 12 פעמים על המלה "ליבראל", בהקשרים שונים של גנאי. כמעט כמו הוכרע המירוץ לנשיאות, רייגן התרכז במערכת הבחירות לקונגרס: "אם אין אנחנו רוצים בליבראל בזבזני ומטיל מסים בבית הלבן, הרי אין אנחנו צריכים להעניק לנשיא, שבו אנחנו רוצים, קונגרס שיעבוד אתו בצוותא".

בישור אחד למבוכה שהשתלטה על הדמוקרטים היתה תלונה של פעיל דמוקרטי במדינת טקסאס. הוא כבר השלים עם תבוסת המועמד לנשיא, אבל הוא מבקש שדוקאקיס לא יפקיר את מדינות הדרום האבודות. אם יניח לפער בדרום לגדול, הזהיר הפעיל, עלולים גם המועמדים הדמוקרטיים לקונגרס להיפגע. בשבוע שעבר העמיד אחד הסקרים את יתרונו של בוש בדרום על ממוצע של 12 אחוז.

כל הסקרים שיקפו נצחון מאסיבי של בוש בוויכוח. סקר אחד מראה שיתרונו הארצי עומד עכשיו על עשרה אחוז. דמוקרטים מתנחמים, שההפרש ב־1968, בין ניקסון להאמפרי, היה גדול יותר בשלב זה, ואף על פי כן האמפרי כמעט־כמעט ניצח. התשובה היא, שכמעט־כמעט לעולם אינו מספיק, ומייקל דוקאקיס יזדקק למשהו הקרוב לנס פוליטי, כדי לנצח.

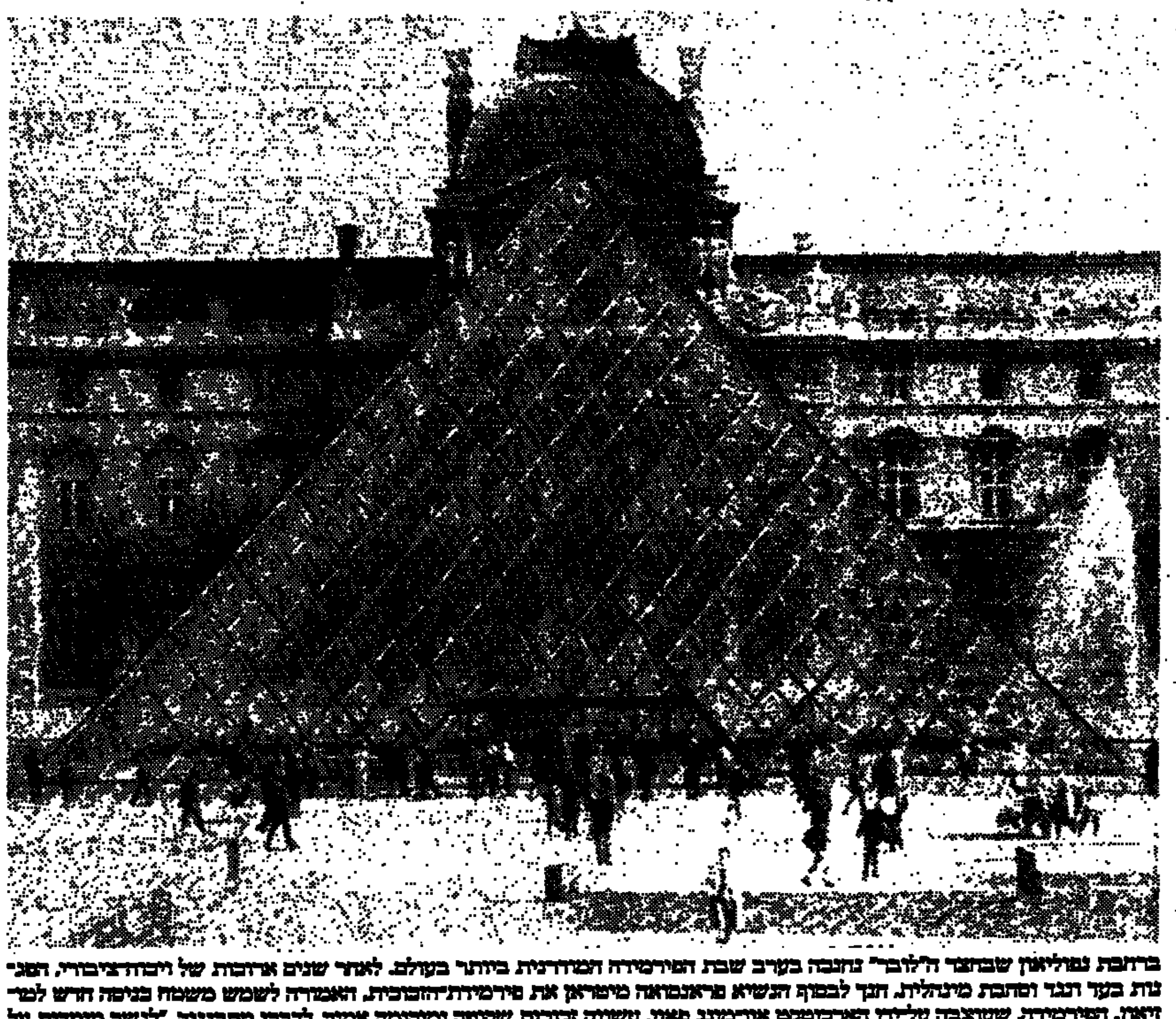

ברחבת נפוליאון שבחצר ה"לובר" נחנכה בערב שבת הפירמידה המודרנית ביותר בעולם. לאחר שנים ארוכות של ויכוח־ציבורי, הסתגות בעד ונגד והסתבכות מינהלית, חנך לבסוף הנשיא פראנסואה מיטראן את פירמידת־הזכוכית. האמורה לשמש משמעות בכניסה הראשית למוזיאון. הפירמידה, שעוצבה על־ידי הארכיטקט אירמינג פאיי, עשויה זכוכית שקופה ומיקומה אמור, לדברי מתכנניה, "לגשר מיקומית על המרחב שבין כניסת־הקהל לבין שלושת אגפי התצוגה של הארמון". אחד המבקרים הראשונים בפירמידה לאחר חנוכתה הרשמית עתיד להיות הנשיא חיים הרצוג, במהלך ביקורו הממלכתי בצרפת. (כתב יואב טוקה צילום: אי־פי)

הרגיעה באלג'יר מתפרשת כהיענות להבטחת הנשיא להרחיב הדמוקרטיה

פורסם מספר ההרוגים הרשמי במהומות: 180 ● לפי ידיעות בלתי רשמיות נאמד מספרם ב־500 ● יותר מ־900 עצורים

אלג'יר (ע"צ וע"ד). הבטחתו של נשיא אלג'יריה, שאדלי בן ג'דיד, להרחבת הדמוקרטיה בארצו זכתה ביום שישי לתגובה ציבורית חיובית, לאחר שהמונים יצאו מן המסגדים בשקט, ללא תקריות. אי התרחשות המהומות ומעשי האלימות לאחר תפילות הצהריים התפרשו על ידי משקיפים כאות לתמיכה של הממשלה ולכך שבנאומו של שאדלי בן ג'דיד הביא את הפיכות הרציחים.

שר האינפורמציה, באשיר ראויסי, מסר לכתבים כי המצב חזר להיות נורמלי באלג'יר, לאחר מה שכינה "האירועים העצובים והמכאיבים" של עשרת הימים האחרונים.

הוא אמר כי הרגיעה שלשום הדגימה כי האלג'ירים תומכים בתכנית הרפורמה של שאדלי בן ג'דיד.

ראויסי גילה לראשונה את המספר הרשמי של ההרוגים במהומות: 180. עם זאת הכחיש בתוקף ידיעות האומרות מספר ההרוגים מעל ל־500. מקורות בבתי החולים מסרו כי 250 נהרגו ומאות נפצעו.

שר האינפורמציה אמר כי יותר מ־900 אנשים נעצרו לחקירה, אך מרביתם שוחררו. הוא אמר כי כל אלה שנאשמו במעשי ביזה יועמדו לדין.

לפי שעה עדיין שומרים טנקים על בניינים ציבוריים ורגישים וסיורי חיילים טרם נעלמו מהרחובות.

המפלגה היוגוסלווית פתחה במסע טיהורים נרחב של כשליש מחבריה

מקורות במפלגה: הטיהור יביא להדחת כ־45 מנהיגים בכירים

בלגראד (ע"ד). המפלגה הקומוניסטית היוגוסלווית פותחת בטיהור נרחב להדחת שליש מבין אנשי הצמרת במדינה – הטיהור הגדול ביותר מאז עלו הקומוניסטים לשלטון במדינה זו לפני 43 שנים.

חמישה סניפי מפלגה אזוריים הודיעו אתמול ושלשום על התפטרויות, כולל זו של מילאנקו רנוביצ'ה, בעבר ראש המפלגה הקומוניסטית הארצית.

מקורות במפלגה אמרו כי הטיהור יביא להדחתם או להתפטרותם של כ־45 מנהיגים קומוניסטיים בכירים, במהלך המושב של הוועד המרכזי הארצי, שיתכנס מחר ומחרתיים.

יעקב לאזרוסקי, ראש המפלגה במאקדוניה, תיאר את ההדחות כ"הקרב למען יוגוסלוויה".

הוא אמר בוועד המרכזי של מאקדוניה: "הסבלנות של מעמד הפועלים הגיעה לקצה".

ביוגוסלוויה, המורכבת משש רפובליקות ושני אזורים אוטונומיים, פרצה לאחרונה תסיסה פוליטית, על רקע מיתון כלכלי ומתיחויות אתניות בין סרבים ואלבנים בקוסובו, מחוז אוטונומי ברפובליקה של סרביה.

רנוביצ'ה, שעמד בראש המפלגה הארצית, במסגרת שיטת הרוטציה בשנים 1986־1987, התפטר לאחר שהואשם ב"בניית בתים שלא כחוק, כציד בלתי חוקי והוסר יכולת כלילית", מסר סניף המפלגה של בוסניה הרצגובינה.

המפלגה גם הודיעה על פתיחת חקירה לגבי שערורייה בה מעורבים כנראה עשרות נציגי רשות בוסניים, שהקימו וילות לחופי הים, תוך מימון בלתי חוקי.

המפלגה בקוסובו הודיעה על התפטרות שני חברי הפוליטביורו של המחוז.

הודעת הכנסיה שתכריך ישו זוייף לא פגמה באמונה בו

קאתולים מטילים ספק בבדיקה הפחמנית שגילתה כי תכריך טורינו שעטף, לפי האמונה, את גופת ישו הצלוב הוא מהמאה ה־13 או ה־14: מי יודע מה יגלה המדע בעוד 40 שנה?

טורינו (ע"ד). רבים מבני הדת הקאתולית נשארו דבקים באמונתם בקדושתו של תכריך טורינו, למרות ההודעה הרשמית של הכנסיה, כי אין זה אלא זיוף מימי הביניים ולא התכריך האמיתי בו נעטפה גופתו של ישו עם הורדתו מן הצלב.

סקר שעשו עתונים באיטליה בקרב מאמינים קאתולים הראה כי ההכרזה המדעית שהתכריך מזוייף לא פגמה באמונה בקדושתו של התכריך.

"מבחינתנו דבר לא השתנה", אמרה אם מנזר קאפוצ'ינו בטורינו לעתון "לה רפובליקה". "התכריך מסמל את סיבבי סבלו של המשיח. אנו מקבלים אותו כחפץ קודש".

קרדינאל טורינו, אנאסטאזיו באלאסטרו, הודיע ביום חמישי, כי בדיקות מדעיות הוכיחו שהבד, שעל פי אמונת קאתולים רבים שימש לעטיפת גופת ישו, הוא מן המאה ה־13 או ה־14 לספירה.

אחד מחמשת הכמרים השומרים על התכריך בטורינו, ג'יובאני לוציאנו, לא השתכנע כי שיטת הבדיקה הפחמנית מדוייקת.

"המדע מתקדם ומי יודע אם בעוד 30 או 40 שנה לא יתברר שהבדיקה הפחמנית אינה מדוייקת", הוא אמר. "אני נגעתי בתכריך וראיתי אותו חמש פעמים ואני יכול להבטיח לך כי היתה זו חוויה נפלאה".

הבד הצהוב מחוק בארגז כסף בקתדרלה של טורינו. נראים עליו כתמי דם ברמותו של אדם מזוקן עם פצעים על הגוף, האמורים לתאר את פצעי ישו לאחר שהורד מן הצלב.

ננעלה ועידת המפלגה השמרנית בבריטניה

פניה לתאצ'ר להוביל את השמרנים אל שנות ה־2000

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). צירי ועידת מפלגת השמרנים הבריטית, אשר ננעלה ביום ששי בברייטון, קמו על רגליהם לאחר נאום הסכם של ראש־הממשלה, מרגרט תאצ'ר, וקראו "עוד 10 שנים". הם התייחסו בכך לרמזים אשר שיגרה תאצ'ר כי היא מתעתדת להוביל את המפלגה אל שנות האלפיים.

תאצ'ר תקפה את מפלגת הלייבור וטענה כי ממשלתה משקפת את רצון רוב הבוחרים הבריטיים. היא הכחישה את האשמה שהשקפת עולמה מתעלמת מהנדרכים החלשים של החברה הבריטית והתחייבה לעשות כל שביכולתה, כדי לשפר את איכות הסביבה. תאצ'ר תקפה קשות את המחתרת האירית, שניסתה לחסל אותה ואת שריה לפני ארבע שנים בעיר ברייטון, כאשר התקיימה ועידת מפלגתה האחרונה. היא הודיעה, כי לעולם לא תיכנע לטרור ותילחם בו עד חורמה. ראש־הממשלה גם חזרה וטענה כי אין בדעתה להתמך באיחוד מלא של אירופה, אשר עבורה הוא בבחינת נכונות לקבל תכתיבים מן הביורוקרטים של בריסל".

בתום נאומה קמו הצירים על רגליהם והריעו ממושכות למנהיגתם, תוך שהם קוראים לה להנהיג את המפלגה ואת האומה למשך עשור נוסף.

מאנדלה זועם על טענת בותה על שיתוף פעולה עם השלטון

העביר את מחאתו באמצעות אשתו שהורשתה לבקרו

קייפטאון (ע"ד). המנהיג הכלוא של השחורים בדרום אפריקה, נלסון מאנדלה, זועם על טענתו של הנשיא פ.ו. בותה, כאילו הוא משתף פעולה עם שלטונות דרום אפריקה, כדי לזכות בשחרור מן הכלא – אמרה בשבת אשתו ויני.

לאחר ביקור אצל בעלה, לראשונה מזה חדשים, ציינה ויני מאנדלה כי מאנדלה אמר לה שהוא רוצה להשיב אישית על טענתו של בותה, כי שיתף פעולה עם ממשלת דרום אפריקה.

מאנדלה חולים עתה משחפת במרפאת קונסטאנטיאברג בקייפטאון.

לאחרונה רווחו שמועות כי מאנדלה בן ה־70 ישוחרר, אולם הנשיא בותה רמז כי הדבר ייעשה רק אם מאנדלה בעצמו "יקל על שחרורו".

מאנדלה נכלא לכל ימי חייו ב־1964, כשהוא מואשם בקשירת קשר להפלת השלטון הלבן.

כל הילדים מתחת לגיל 5 מתו מרעב בעיירה בסודן

חרטום (ע"ד). כל הילדים מתחת לגיל חמש נספו בעיירת פליטים בסודן, לפני שהחלו להגיע לשם משלוחים באוויר של מזון ותרופות – מסרו עובדי ארגונים וולונטאריים בשבת.

האסון אירע בעיירה אביי במחוז קורדופאן בדרום סודן, שם "נספה דור שלם", לדברי אנשי סעד, כתוצאה מרעב ותת־תזונה.

"נוכח הידלדלות מלאי המזון והרעב הכבד בעיירה אביי וסביבותיה הוחלט על משלוחי אוויר מיידים לעיירה ולריכוזי פליטים המקיפים אותה", אמר שלשום מקור מהימן.

אוכלוסיית אביי גדלה ל־100 אלף נפש, לאחר הגיעם של 25 אלף פליטים משבט דינקה, שנמלטו מאימת אנשי מיליציה, שטפונות ורעב, אמרו המקורות.

כל הדרכים לאביי חסומות בגלל שטפונות, ומטוסים מסוגלים להעביר לעיר רק טונה אחת של הספקה ביום.

אחד המקורות אמר כי עד כה רק 18 טונות של מזון ותרופות הגיעו לעיירה הנמצאת במרחק של 650 ק"מ דרומית לחרטום.

"לא לאשר הסכמי סחר עם סוריה עד שישוחררו יהודים ממעצר"

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). נשיא הקונגרס היהודי האירופי ביקש מנציב השוק האירופי שלא לאשר הסכם מסחר עם סוריה, כל עוד זו תעמוד בסירובה לשחרר כמה מיהודי דמשק שנעצרו עוד בשנה שעברה.

ד"ר ליונל קופלוביץ, שהוא גם ראש הקהילה היהודית בבריטניה, העביר לז'אק דלור את רשימת שמותיהם של היהודים, ביניהם: אלברט לחאם, ויקטור לחאם, אלי סוחר, שלום סוחר, פראג' מכרזי וקאסם רונגה. שני יהודים אחרים שנעצרו ושוחררו בינתיים דיווחו על עינויים שעברו בכלא.

בורמה לא תהיה מוכנה לבחירות לפני שנה הבאה

בנגקוק (ע"ד וע"צ). בורמה לא תהיה מוכנה לבחירות כלליות עד השנה הבאה – נמסר למנהיגי האופוזיציה שלשום.

מזכירת הליגה הלאומית שבאופוזיציה, אאונג סן סאו קיי, אמרה כי ועדת הבחירות בראנגון מסרה זאת לנציגי 18 מפלגות שהוקמו מאז תפס הצבא את השלטון בחודש שעבר.

הוועדה מסרה כי תסיים את עבודתה בסוף ינואר. לאחר מכן יכונסו את כל המפלגות ויתייעצו עמן על המועד המוצע לבחירות.

דיפלומטים ואנשי אופוזיציה מסרו, כי יותר מאלף אנשים נהרגו על ידי הצבא שפיזר הפגנות בכוח הנשק מיד לאחר ההפיכה.

עריכת העמוד: עזרה ארושמיר

האופוזיציה בצ'ילה תובעת פרישה לאלתר של הגנראל פינושה

כדי שתוכל להיכנס למו"מ עם הצבא על רפורמות דמוקרטיות

סנטיאגו (ע"ד וע"צ). האופוזיציה למשטר הצבאי בצ'ילה קראה לגנראל אוגוסטו פינושה לפרוש מיד מתפקידו, כדי שמנהיגיה יוכלו לפתוח במו"מ עם הצבא ולהעלות את צ'ילה על דרך הדמוקרטיה.

16 מפלגות האופוזיציה, שהתאחדו לחזית של מרכז־שמאל, יצאו בהודעה משותפת, בה נאמר כי מפלתו של פינושה במשאל העם בשבוע שעבר מזכה אותם לדרוש את פרישתו מיד ולאפשר שינויים פוליטיים, שיכללו רפורמות בחוקה הבלתי דמוקרטית שהשליט הצבא.

בהודעת מפלגות האופוזיציה נאמר עוד כי פינושה מהווה "מכשול לדו־שיח" וכי "חובתו לפרוש מתפקידו על מנת לאפשר פיוס לאומי ומעבר שקט לדמוקרטיה".

הגנראל בן ה־72, שהובס (55% נגד 43%) במשאל עם שנסב על אפשרות השארותו בתפקידו שמונה שנים נוספות, רשאי על פי החוקה הקיימת לכהן עוד 17 חודשים. אולם הוא חייב להכריז לאלתר על בחירות לנשיאות בדצמבר 1989 יחד עם הבחירות לקונגרס.

100 מיליון סינים סובלים מתת־תזונה

30% מהילדים מתחת לגיל שלוש על סף רעב באיזורי המיעוטים האתניים

פקין (ע"צ). 100 מיליון סינים, כ־9 אחוז מכלל האוכלוסיה בסין, סובלים מתת־תזונה – על כך מסרה שלשום סוכנות הידיעות הסינית הרשמית.

הסוכנות מציינת שבמקביל גדל מספר האנשים הסובלים מעודפי שומן.

נמסר כי תת־התזונה פוגעת במיוחד באזורים בהם מתגוררים המיעוטים האתניים.

בסימפוזיון, שנערך לאחרונה על בעיות תזונה, נמסר כי עד 30 אחוז מהילדים מתחת לגיל שלוש באזורי המיעוטים האתניים השונים חיים על סף רעב וסובלים מאנמיה או מרככת.

לפי תחזית, שנכללה בדו"ח על דיוני הסימפוזיון, מניחים כי עד שנת 2,025 יגדל פי שלוש מספר קורבנות מחלות הלב, הנגרמות בעיקר על ידי צריכת מזון שופע שומנים.

החוגים מגלים גם כי קיים פער גדול בין הכנסות האוכלוסיה השלטונית והכלכלית במדינה לבין הכנסותיהם של תושבי האזורים הכפריים. שעה שמנהלי מפעלים עשויים להרוויח מיליוני יואנים מדי שנה, ההכנסה השנתית הממוצעת של תושבי אזורי הכפר בסין מגיעה רק ל־4,800 יואן (1,300 דולר).

שופט סקוטי אסר הפצת ספרו של אפרים זורוף "המקצוע: צייד נאצים"

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שופט בית־המשפט בסקוטלנד אסר שלשום על הישראלי אפרים זורוף להפיץ את ספרו "המקצוע: צייד נאצים". בכך הוא נענה לצו מניעה שביקש להוציא נגד אנטנאס גקאס, החשוד כי השתתף בהוצאתם להורג של יהודי ליטא בימי מלחמת העולם השניה.

כתוצאה מן הפסיקה אולצה ההוצאה לאור "אספורד" לתבוע את כל העותקים מחנויות הספרים, אשר עמדו להציגם למכירה. המו"לים הודיעו כי לא יגישו תביעה, בשל ההוצאות הכספיות הכבדות הכרוכות בתהליך המשפטי – החלטה אשר התקבלה בניגוד לדעתה של המנכ"לית ג'יין סאגת, שכמחאה התפטרה מתפקידה והכריזה כי תוציא את הספר בעצמה. "אספורד" גם החליטה לא לערוך תיקונים בספר ולמכור אותו מחדש בשל אותו שיקול. בעלי ההוצאה מנסים עתה למכור את זכויות הפירסום להוצאה גדולה יותר, שתוכל "להוביל גם" את המאבק המשפטי.

השופט, לורד קוי, אמר כי פרסום הספר יזיק לתביעה אותה הגיש גקאס נגד עתון ה"סקוטסמן", אשר פירסם נגדו האשמות דומות. לדעתו, יש בספר שורות המספרות את שמו של התובע ומזיקות למעמדו החברתי. הוא גם אמר כי ההחלטה אמורה לחול על כל בריטניה ולא רק על סקוטלנד, בה חי גקאס.

זורוף, הוא מכון שמעון ויזנטאל, הוא בישראל, אמר לכתבנו כי אין בדעתו לסגת והוא רואה בפסיקה המשפטית רק תחילתו של מאבק. בימים הבאים הוא יבדוק אם הספר יוכל להימכר באנגליה, בצפון־אירלנד ובוויילס. נמסר כי היה זה זורוף אשר סיפק פרטים על גקאס לשר הפנים הבריטי, שהורה להקים ועדה מיוחדת, שתחקור את עברם של פושעים נאצים החיים בבריטניה, עניין בו עוסק הספר.

אזהרה מפרוץ מהומות נוסח אלג'יריה במצרים

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

מנהיג מפלגת האופוזיציה הראשית המצרית אל־ופד, סראג' אלדין, הזהיר אמש מפני פרוץ מהומות המוניות במצרים בנוסח המהומות שפרצו בשבוע שעבר באלג'יריה. בראיון אל צעירי מפלגתו אמר כי הממשל המצרי הוא אנטי דמוקראטי.

למען זכותה של אוניברסיטת בן־גוריון בנגב להמשיך ולפעול בכבוד
ולמען זכותו של הנגב לפרוח

על־פי החלטת ממשלת ישראל. נוסדה לפני 20 שנה אוניברסיטת בן־גוריון בנגב. הצעירה במוסדות ההשכלה הגבוהה בארץ. האוניברסיטה שלנו הוקמה כדי להוות גורם מקדם בפיתוחו של הנגב, איזור המדבר הנרחב, הכולל ב־60% משיטחה של מדינת ישראל. עם השנים הפכה האוניברסיטה למוקד חשוב לחינוך, הוראה ומחקר, והביאה לפיתוח תעשיות, מוצרי אנרגיה וחקלאות מדברית, כמו גם לשיפור איכות חיי הקהילה בבאר שבע ובנגב כולו. הישגיה בתחומים רבים זכו להכרה ולהערכה. ותוצאות מחקריה מיושמות ברחבי תבל.

לקראת שנת הלימודים הבאה אנו עומדים מול משבר חמור. המאלץ את האוניברסיטה לפטר עשרות עובדים כדי לאזן את תקציבה. גזרה זו עלולה להביא לפגיעה בקיום הבסיסי, הנזק שיווצר הוא מיידי בטווח הקצר, ובלתי הפיך לשנים רבות.

בעיות האוניברסיטה נובעות משינוי במדיניות ממשלת ישראל לגבי ההשכלה הגבוהה, לפני עשר שנים מימנה הממשלה כ־90% מתקציב האוניברסיטאות, ואילו היום התמיכה היא בהיקף של כ־60% בלבד. שינוי זה הוא הרסני לגבי אוניברסיטת בן־גוריון. הצעירה באוניברסיטאות המדינה. במצב זה אנו נקלעים למשברים מפעם לפעם. המשבר האחרון היה לפני כארבע שנים. אז נאלצו שלטונות האוניברסיטה לפטר ב־20% מן העובדים. רובם עזבו את הנגב, וחלקם גם ירד מהארץ.

אנו פונים לממשלת ישראל ולכל מי שהנגב יקר וחשוב לו לפעול בדחיפות כדי למנוע את רוע הגזירה. פגיעה באוניברסיטת בן־גוריון בנגב – כמוה כפגיעה בעתיד ההשכלה הגבוהה בישראל, כמוה בעיכוב הקידמה ופיתוח הנגב על אוכלוסיתו, כמוה כפגיעה בעתיד הבניה והפיתוח של המדינה כולה.

הסגל האקדמי, המנהלי וצבור הסטודנטים של אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

גן התעשייה תפן
INDUSTRIAL PARK TEFEN

קורס לקידום יזמים
מחזור ג'

הקורס מיועד ליזמים המפעילים חברות תעשייתיות צעירות אשר עיקר תוצרתן מיועדת ליצוא. מטרת הקורס היא להגדיל את סיכויי ההצלחה של עסקים מתחילים ולהכינם לקראת תקופה של צמיחה מהירה.

התוכנית, שתמשך כשנה, תכלול 8 סדנאות בנות יום וחצי ותופעל באופן שתאפשר ליזם המשך פעילותו העסקית הרגילה. בתוכנית ישתתפו כ־25 יזמים.

המפגשים יערכו בגן התעשייה בתפן, וישתתפו בהם מרצים מאוניברסיטאות מובילות בתחומי הניהול התעשייתי בארה"ב ובאירופה.

הפגישה הראשונה תתקיים ביום א' 6.11.88 אחה"צ ותימשך גם למחרת בתפן.

בדבר פרטים והרשמה נא לפנות לד"ר ברן, טל: 04-975963-4-5 או למר דהן, טל. 04-977977.

תל־אביב יפו מתחסנת!

מבצע חיסון תושבי תל־אביב יפו עד גיל 40 נמשך.

לנוחיות התושבים הדביקה העיריה מודעות על כל לוחות המודעות בעיר, בהן מפורטים מקומות ושעות החיסון.

אנא מיצאו את כל המידע הנדרש בלוחות המודעות

החיסון אינו חובה

תודה על תשומת הלב
עיריית תל־אביב יפו

מפעל הפיס

תכנית הגרלה חיש־גד "111,111" 4/1988

מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם לתכנית הגרלת "חיש־גד" שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3568 מיום 1.7.88 עמ' 2727:

1. תחילת מכירה של כרטיסי חיש־גד 4/1988 "111,111" ב־16.10.88.
2. כמות הכרטיסים היא: 2,520,000 כרטיסים.
3. הכמות המדויקת של הכרטיסים הזוכים היא: 734,597 והסכום הכולל של הפרסים הנכללים בכרטיסים אלה הוא: 6,824,666 ש"ח.

אליעזר גורן
מנהל כללי.

هكذا من الأصل

هكذا من الاصل

ספורט

בית"ר ירושלים כמו בימים הטובים

בניצחון 3–0 החזיר את הפועל פ"ת למימד הטבעי

בעריכת יחיאל ארדי

מן היציע

ניצחון בעיתוי הנכון

יהושע שגיא

נבחרת הכדורגל הלאומית תעשה מחרתיים בבאר שבע את הצעד הבינלאומי הראשון בדרך הארוכה ארוכה שתחנתה האחרונה צריכה להיות רומא, איטליה, קיץ 1990 – מישחקי גמר הגביע העולמי לכדורגל. המשימה קשה, בהתחשב במסלול האוקיאני־דרום־אמריקני שהוטל על הנבחרת, אך גם בגלל כמה עובדות המלוות באחרונה בצוות הלאומי.

שתיים בהן מדאיגות במיוחד:

★ האחת: אחרי הנהרה של שנים רבות נתברר, כי הדילול מאד מאגר שחקני הכדורגל המצטיינים במדינה. אם היו בעבר מבצים, בהם התקשה מאמן לאומי להחליט את מי להעדיף על פני מי, מתמצה עתה כאב הראש של מאמני הנבחרת בשאלה את מי להזמין, מי מסוגל לתרום, מי יכול להועיל, מי יצליח לעמוד במשימה הקשה, למי האופי המתאים למסלול מכשולים קשה. מעל לכל בולטת העובדה, שקשה למלא את השורות במקום הותיקים שהותירו חללים ריקים.

★ השניה: יותר מדי שחקנים איבדו את המוטיבציה להקריש לנבחרת ואת החשק להזיע, לתת, להשקיע, לעשות את המאמץ הנדרש כדי להצעיד את הנבחרת להצלחות. די להם בזירה הקטנה שלהם, בשכונה, במועדון המקומי. מתבשמים בכותרות ענק של עיתונות מקומית מתלהבת. וכי למה לעבוד קשה ולהזיע, אם אפשר – במאמץ קל ובלי זיעה – להשתכר הרבה מאד בקבוצה וליהנות מפרסומת בעיתונות פרובינציאלית.

לצד שתי תופעות מצערות ומעציבות אלה נחשפה באחרונה עובדה מוספת, שיש לקוות שתהיה חריגה ובלתי אופיינית: יו"ר בית"ר ירושלים לחץ על שלושת שחקני קבוצתו שיזניחו את הנבחרת הלאומית ויעדיפו את הפעילות בקבוצה. זה בהחלט אינו מתאים ולא ראוי לקבוצה המתיימרת לייצג את הבמה הלאומי. במעשהו הוכיח העסקן הירושלמי קרתנות מקוממת ותפיסת עולם של עסקן מקומי, שאינו רואה את הכדורגל בעיניים גדולות ורחבות־היקף, אלא מזוית ראיה שכונתית צרה.

אלא שהנבחרת הלאומית חשובה לכולנו, בניגוד לעסקן מירושלים, והמאמץ הלאומי המרוכז חייב להיות מופנה לעברה, בעיקר לעברה. רק הצלחת הנבחרת יכולה להחזיר את הכדורגל הנוסס לתודעת הציבור; רק ניצחונות הנבחרת בזירה הבינלאומית יכולים להחזיר את ההמונים אל יציעי הבטון הריקים, כדי להפוך שוב את הכדורגל לחוויה ספורטיבית נאה, מהנה וגורפת.

ובנקודה זו חובה להעיר, כי יש להתייחס למישחק עם מלטה, מחרתיים בבאר־שבע, בקנה המידה הנכון. הווה אומר: מבחינתנו אין עניין מיוחד בתוצאה, אלא בלקחים שיסיקו ממנו מאמני הנבחרת. נכון שרצוי מאד לנצח – הן כדי להגביר את ביטחונם העצמי של השחקנים, הן כדי לטעת בכולם את התחושה שהנבחרת מצויה על הדרך הנכונה – אבל מבחינה מעשית אין כל חשיבות לתוצאת המישחק עם מלטה.

אנחנו שבעים ומאוכזבים מניצחונות ומהישגים ברגעים הלא נכונים, נגד היריבים הלא נכונים. הכל זוכרים שאייל שטיגמן השיג תוצאות מרשימות בתחרויות בגרמניה – ואחר כך נחל מפח נפש באולימפיאדה; זוכרים שהשייטים זכו לפני שנה, בפוסאן, במדליית הכסף בתחרויות הקדם אולימפי – אבל באולימפיאדה לא חזרו על הצלחתם הקודמת.

משמע: לא תמיד חשוב רק להצליח – חשוב גם מתי מצליחים. רק השילוב של ניצחון בעיתוי הנכון יש לו ערך, וכל היתר אינו אלא שמחות לעניים.

מבחינתנו לא יזיק, כמובן, אם הנבחרת הלאומית תצליח בכל מישחק – אבל מה שחשוב הוא שתנצח קודם כל ב־5 וב־19 במארס 1989 ברמת גן, את נבחרות ניו זילנד ואוסטרליה. אלה שני הניצחונות החשובים ביותר שעל הנבחרת להשיג, וכל מה שתעשה עד אז הוא בעל חשיבות משנית.

ואת אסור לשכוח: לא רק הניצחון חשוב – העיתוי חשוב לא פחות.

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	מכבי נתניה (4)	5	2	3	–	4–7	9
2.	הפועל באר־שבע (2)	5	2	3	–	3–6	9
3.	הפועל פתח־תקוה (1)	5	3	–	2	8–8	9
4.	בית"ר ירושלים (5)	5	2	2	1	2–7	8
5.	בית"ר תל־אביב (6)	5	2	2	1	3–4	8
6.	מכבי חיפה (3)	5	2	3	–	3–7	7
7.	מכבי תל־אביב (8)	5	1	4	–	3–4	5
8.	הפועל טבריה (9)	5	1	2	2	5–3	5
9.	הפועל תל־אביב (7)	5	2	2	1	4–5	4
10.	הפועל ירושלים (10)	5	1	1	3	7–4	3
11.	שמשון תל־אביב (11)	5	–	3	2	4–1	3
12.	הפועל כפר־סבא (12)	5	–	3	2	7–3	3
13.	צפרירים חולון (13)	5	–	4	1	5–4	2
14.	בני־יהודה (14)	5	–	2	3	6–1	2

(בסוגריים – מיקום הקבוצה במחזור הקודם)

המחזור שהיה

חבר חדש במועדון

משה הר גפש

מועדון "המקום הראשון" ממשיך לקבל חבר חדש מידי שבוע, זו פעם שלישית ברציפות. הכוכב התורן הוא מכבי נתניה שעלה לפיסגה לאחר ניצחון ביתי צפוי 2–0 על העולה החדש הפועל ירושלים. יגאל מנחם הבקיע את שני השערים.

הנתנייתים נהנו מאיבוד נקודות של מתחריהם. הפועל פתח־תקוה שהוליך ערב המחזור, נכבש בבלומפילד 3–0 לבית"ר ירושלים שקבע את התוצאה המרשימה ביותר וטיפס למקום הרביעי. יעקב שוורץ הבקיע צמד לבית"ר. הפועל באר־שבע שצעד בראש בשלושת המחזורים הראשונים, נאלץ להסתפק בתיקו ביתי עם מכבי חיפה 0–0. למעשה יש לנתניה, באר־שבע ופתח־תקוה מאזן נקודות זהה, אך הנתנייתים הבקיעו שער אחד יותר מבאר־שבע שהפרש שעריהם טוב מזה של פתח־תקוה.

האלוף, הפועל תל־אביב, ספג הפסד ראשון, כאשר נוצח בדרבי 1–0 ע"י בית"ר. דרבי אחר הסתיים ללא הכרעה, מכבי תל־אביב ובני־יהודה נפרדו בתיקו 1–1. חזי שירזי הבקיע בדקה ה־82 את שער הבכורה של בני־יהודה בעונה זו. בטבריה הסתיים בתיקו 0–0 המישחק בין הפועל המקומי לצפרירים חולון, כמו גם המישחק המוקדם בבלומפילד בין שמשון תל־אביב להפועל כפר־סבא.

המחזור החמישי הניב יבול דל של שמונה שערים בסך הכל, בעיקר מפני ששלושה מישחקים הסתיימו 0–0. שלוש קבוצות ניצחו בבית; ארבעה מישחקים הסתיימו בתיקו; שום קבוצה לא ניצחה בחוץ; 9 קבוצות לא הבקיעו.

הסגל הלאומי לבאר שבע מתכונן למיפגש עם מלטה

נבחרת הכדורגל

מאת פיני איתן
סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת ישראל בכדורגל יוצא היום למחנה אימון בן שלושה ימים בבאר־שבע, בסיומו יתמודד ביום שלישי (15:00) במישחק בינלאומי מול נבחרת מלטה. זה יהיה מישחק הבכורה הבינלאומי של הנבחרת בעידן המאמנים שניאור־גרונדמן, במיסגרת ההכנות לטורניר הקדם־עולמי.

שני המאמנים חזו אתמול בכמה מישחקים בליגה הלאומית, במטרה לעמוד על יכולתם של כמה שחקנים, אולם התאכזבו מהרמה שהוצגה. יעקב גרונדמן הזדרז לבטא את הרגשתו: "אחרי המישחק מול מלטה אנו מתכננים להזמין עוד שבעה־שמונה שחקנים, אבל כל המועמדים שאנו חושבים עליהם לא נמצאים בכושר טוב בליגה. היחיד שגילה יכולת טובה הוא שלמה שירזי מבית"ר ירושלים שהוא מגן שמאלי בדרגה אחרת מכל השאר, אולם אותו כידוע אי אפשר לצרף לסגל".

מחר בשעה 15.00 יקיים הסגל אימון מיוחד, כדי להתרגל לשעת המישחק ביום שלישי. בתום האימון יחליטו המאמנים מי ימלא את תפקיד הקפטן. ככל הנראה, יהיה זה משה סיני.

נבחרת מלטה הגיעה לישראל בסוף השבוע והיא שוהה במלון דן אכדיה בהרצליה.

כדורגל

נקבעו היריבות בגמר גביע דרום אמריקה

מונטווידאו (ע"ח). גמר גביע דרום אמריקה לקבוצות, ה"קופה ליברטאדורס", יהיה בין אלופת ארגנטינה ניואל'ס אולד בויס מרוסאריו לנאסיונאל מונטווידאו באורוגוואי. הגמר ייערך בשיטת בית וחוץ. המישחק הראשון יהיה ביום רביעי השבוע במונטווידאו והגומלין כעבור שבוע ברוסאריו.

הפרש השערים הכללי לא יכתיר את האלופה, ואם תנצח כל קבוצה במישחק אחד יתקיים מישחק שלישי ומכריע במדינה נייטראלית. אלופת דרום אמריקה החדשה תתמודד עם אלופת אירופה, פ.ס.וו. איינדהובן ההולנדית בטוקיו, באמצע חודש דצמבר, במשחק על הגביע הבין־יבשתי.

קבוצה מקאטאר עלתה לגמר גביע אסיה

קואנטן, מאלזיה (א"פ). קבוצת אל־סעד מקאטאר העפילה למישחק הגמר של גביע אסיה לאלופות, כשניצחה את אל־איטיפאק בערב הסעודית 1–2. היא תשחק בגמר עם המנצחת בחצי הגמר האחר, שיתקיים בסין.

אחת מהתקפותיו המרשימות של מגן בית"ר ירושלים אבי כהן, שכבש את השער הראשון לבית"ר נגד הפועל פתח תקוה בבלומפילד (3–0).
(צילום: עדי קרן)

ליגה לאומית

מאת דודו מגר

בית"ר ירושלים – 3 (1)
הפועל פתח תקוה – 0
השערים: אבי כהן (4), יעקב שוורץ (56, 61).
המצטיין: שלמה שירזי.
● בית"ר ירושלים: מימון, כהן, אוחלאי, אשש, שלמה שירזי, קדוש, שמואלי, מלכה (שוורץ), מלמיליאן, יאני (גבריאלוף), רוזקמן. המאמן: דרור קשטן.
● הפועל פתח תקוה: כהן, ג. לוי, בורוביץ, אלון, קוזשוילי, ר. לוי, ניזרי (קייסי), מחמוד, אליה (קלמנוביץ), בסון, לוין. המאמן: אברהם גרנט.
שפט דאוד מהויל, 3,500 צופים באיצטדיון בלומפילד ביפו.

הפועל פתח תקוה בקושי הספיק להתבשם ביוקרה של פיסגה, וכבר ספג מהלומה מוחצת. בעקבות הפרסום הרב לו זכה בשבוע האחרון, מן הסתם יחזור עתה למימדים הטבעיים שלו.

פתח תקוה איננה קבוצה גרועה, אך אתמול לא היתה לה תשובה למישחק בימייח, תוקפני ושאפתני של בית"ר ירושלים. ההבדל העיקרי היה בעיקר במגינים, ואלה של בית"ר הכירו את ימי האליפות מלפני שנתיים. אבי כהן ושלמה שירזי, בעיקר במחצית הראשונה, ביתרו ללא הרף את הגנת פתח תקוה מהאגפים וסיכנו כל העת את שער היריב. כך גם נכבש השער הראשון: שלמה שירזי, אחרי פריצה מוחצת משמאל, הגביה כדור מדוייק אל חברו המגן אבי כהן, שמטמנה מטרים ניצל היסוס קל של שוער פתח תקוה ונגח מעליו לרשת כבר אחרי ארבע דקות. שירזי הרהיב בפריצות מאגפו כאילו לא עמד איש מולו, ובדקה ה־17 מסר לסמי מלכה שבעט, אך רפי כהן – שוער פתח תקוה שהפגין יכולת טובה, למעט השער הראשון – הדף. גם בדקה ה־20 מסר שירזי לסמי מלכה שבעט מקרוב, אך כהן קלט.

בית"ר שיחק במערך מגובש והתפרס היטב בשדה, כשמלמיליאן מכוסה היטב מאחור, המגינים וגם הבלם אוחלאי תוקפים, יחד עם מלמיליאן ומלכה. אפילו שמואלי בלט במישחק הגנה משובח, אולם לקה בסירוזיה. דווקא השער של בית"ר לא היה במיטבו, כאשר אלי יאני גילה חולשה ואצל רונן רוזקמן חל שיפור רק לקראת הסיום.

הפועל פתח תקוה, שניהל מישחק שבלוני ואיטי, עם קישור חלש ללא תמיכת מגינים בהתקפה, כמעט לא הצליח לסכן את שער בית"ר אלא בבעיטות מרחוק; וגם כשעשה זאת, מצא שוער צעיר מגוייר, יובל מימון, דרוך על מקומו.

בדקה 53 בעט רוזקמן מ־13 מטר ושוער פתח תקוה הדף בזינוק לקרן. כעבור דקה, אחרי פריצה נפלאה של מלמיליאן שמסר ליאני, כשל האחרון מטווח קצר. בדקה ה־56 פרץ רוזקמן משמאל וחדר עד עמוד השער, כשהוא מתקתק בבורוביץ, ואז שלח כדור אל פי השער ליעקב שוורץ, שנכנס לשדה דקה קודם לכן, בעט פנימה וקבע 2–0. בית"ר המשיך במיתקפה. יאני שלח כדור ארוך לרחבה, בורוביץ נכשל בהרחקת הכדור שקיפץ על הקרקע ושוורץ בעט פנימה כדרייקט. פתח תקוה ניסתה להגיב, אך הגנת בית"ר היתה במיטבה ואיפשרה רק בעיטות מרחוק, שמצאו כאמור את מימון מוכן היטב. בית"ר, בהתקפות מתפרצות, כמעט הגדיל את הפער כשמלמיליאן נגח (!) בדקה ה־81, אך השוער כהן דינק והדף לקורה.

נגיחתו של ירון כהן, שכבש את שער הניצחון (1–0) לבית"ר בדרבי נגד הפועל ת"א ביום שישי בהרצליה.
(צילום: אריה קשת)

האלוף משלם את המחיר

מאת דיקי לוי

בית"ר תל־אביב – 1 (0)
הפועל תל־אביב – 0
השער: ירון כהן (78).
המצטיין: ירון פרסלני.
● בית"ר תל־אביב: חביב, טורס, פרסלני, עמר, אופנהיים, ניסן כהן, נסים כהן, מאיה (אינפרילד), בן אבו, תגר, ירון כהן. המאמן: יצחק שום.
● הפועל תל־אביב: טליאס, מוסטרל, סגל, זאנה (קרבאן), הרשליקוביץ, סיני, ארמה, אלי כהן, שבואל (לבואה), שבתאי לוי, לאבו. המאמן: ראסטיסלב מאטיץ'.
שפט עובדיה צבי, 3000 צופים, בהרצליה.

הכרזתו של רסטיסלאב מאטיץ', מאמן הפועל תל אביב, בדבר זכיית קבוצתו באליפות, נשמעת כבדיחה על רקע יכולת הקבוצה. דומה שהגיעה שעת האמת של הפועל ת"א השקוע בסבך בעיות כספיות ואירגוניות שחייבות היו לבוא לידי ביטוי בסופו של דבר גם ביכולת המקצועית.

הפועל תל אביב שיחק ברוע וסבל מיכולת פושרת של משה סיני לצד מישחק לא מדוייק של אלי כהן, שיחד דיו לא הצליחו לנטוש את התקפת קבוצתם הנובלת מחוסרו של מבקיע שערים בתנופה גבוהה. בהגנה סבל מחולשה יוסי זאנה שעדיין אינו משחזר את יכולתו מאשתקד. מנגד מציג בית"ר תל־אביב, לאחר רכש מוצלח, הרכב מאוזן, הגנה חזקה בראשותם של חביב ופרסלני המצטיין, קישור עם הותיק נסים כהן ולצידו הפתעת המישחק ישראל מאיה שהצליח להפר את צעדיו של סיני ובמקביל להתפנות ולנטוש את התקפת קבוצתו, בראשות ירון כהן מבקיע שער הניצחון.

המישחק היה פושר, בית"ר יותר שלט במרבית שלבי המשחק והיה ראוי לנצחון.

שער הנצחון (78) הובקע לאחר מהלך נאה של שלוש מסירות מדוייקות מרגל אל רגל ובסופו של דבר הגיע הכדור לירון כהן שמ־18 מטר בעט למרכז השער, הכדור היתל בטליאס וחדר פנימה. שער דומה לזה ספג הפועל תל אביב בדרבי, אלא שהפעם הלקי של טליאס בהדיפת הכדור לשער גדול.

מאזן הצהובים במישחק אינו מחמיא לשחקני הפועל תל־אביב: שלושה צהובים ספגו זאנה, שבתאי לוי ומוסטרל, לעומת שנים לבית"ר תגר ואופנהיים.

ליעקב שוורץ היתה אתמול סיבה טובה להיות שבע רצון: שני השערים לזכות בית"ר ירושלים שכבש נגד הפועל פתח תקוה.
(צילום: עדי קרן)

"דאבל" של יגאל בסיוע ג'רבי

מאת חנן מאירי

מכבי נתניה – 2 (0)
הפועל ירושלים – 0
השערים: יגאל מנחם (47, 74 בבעיטת־11 מטר)
המצטיין: רני עציוני
● מכבי נתניה: בלרה; שמעון מנחם, בר, דראפיץ', פקר; לם (ריוויוס), גבאי, עציוני, הלפון; רוני לוי, יגאל מנחם. המאמן: יהושע פייגנבוים.
● הפועל ירושלים: רוני ג'רבי; נחמיאס, שפירא, כוחלה, בסון (ששון), ציון אוחנה, עמר, שלומי מלכה, רייך, אסייג, בר שירה. המאמן: דוד שוייצר.
שפט אריה הלוך, 6,000 צופים באיצטדיון מכבי בנתניה.

שוער הפועל ירושלים, רוני ג'רבי, היה הבולט בקבוצתו במחצית הראשונה של המישחק בנתניה. אולם טעות אומללה שלו בפתיחת המחצית השניה גרמה להפסד רביעי של ירושלים העונה (2–0), ולניצחון הביתי הראשון של נתניה, שהעלה אותה לראש הטבלה.

ירושלים ויתרה כמעט מראש על ניסיונות סיכון שער נתניה, ובמישחק הנבתי ניסתה להשיג תיקו במישחק החוץ, מול מישחק התקפי של הצהובים. מספר ניסיונות סרק של מיקי בן־שישה, להפתיע את הגנת נתניה, נתקעו על ידי שוערו היגוסלבי סלובודן דראפיץ'.

במחצית הראשונה נבעטו שתי בעיטות מסוכנות דווקא מרגלי מגן נתניה, גבי פקר. בדקה ה־38 פרץ הכדורגלן הצעיר משמאל, חלף על פני מגן אוחנה ובעט היטב מ־25 מטרים, אך רוני ג'רבי הדף בצורה מעוררת הערכה, בסיוע משקוף שערו. דקות אחדות קודם לכן היה פקר מעורב בבעיטה מסוכנת אחרת, אך הפעם לעבר שער הגא, כאשר ביקש להרחיק כדור מסוכן שלמולו חמק ממנו לקורה הוצגה.

במחצית השניה התפתח במגרש מישחק ברוטאלי מבוער, מלווה עברות גסות. כמעט כל שריקה לעבירה גררה מהומה נוספת, או דחיפות הדדיות של שחקני שתי הקבוצות, שהיו שרויים במתח רב. השופט אריה הלוך שלף במהלך המישחק לא פחות מ־6 כרטיסים צהובים.

אצל נתניה בלט בפרט במרכז המגרש רני עציוני, שחטף כדורים רבים והפעיל שוב ושוב את יגאל מנחם המסוכן באגף הימני. בעקבות אחת המסירות הארוכות הללו עלתה נתניה ליתרון 1–0, כאשר מנחם העביר כדור שטוח לרחבת ירושלים; השוער ג'רבי ניגש לכדור החזק בצורה שלומיאלית, ולרוע מזלו חמק הכדור האומלל פנימה.

בדקה ה־74 הוכשל רונן גבאי ממכבי נתניה ברחבה הירושלמית על ידי ציון אוחנה. השופט הלוך שרק לבעיטת־11 מטרים ויגאל מנחם, בבעיטה חלשה אך מדויקת, שלח את הכדור פנימה. הוא כיסס בזה את ניצחון נתניה והעלה את עצמו לראש דירוג מבקיעי השערים.

במחזור הבא

● כפר־סבא – הפועל ירושלים
● הפועל תל־אביב – מכבי נתניה
● בני־יהודה – בית"ר תל־אביב
● צפרירים חולון – מכבי תל־אביב
● מכבי חיפה – הפועל טבריה
● פתח־תקוה – הפועל באר־שבע
● שמשון ת"א – בית"ר ירושלים

מלך השערים

1. יעקב שוורץ (בית"ר י־ם) 3
–. יגאל מנחם (מכ. נתניה) 3
–. ניר לוין (הפועל פ"ת) 3
–. אלי בן־אבו (בית"ר ת"א) 3

● אליפות ישראל בטניס תחל היום בירושלים. האלופים היוצאים הם גלעד בלום ואילנה ברגר, שינסו להגן על תואריהם. זו שנה שניה ברציפות נעדר מהאליפות השחקן מספר 1 של ישראל, עמוס מנסדורף, שזכה בה לפני שנתיים בפעם היחידה. בתחרויות המוקדמות שיהיו היום ומחר ישתתפו עשרות טניסאים. מישחקי בית הגמר יחלו ביום שלישי ויימשכו עד סוף השבוע. סך כל הפרסים שיוענקו באליפות 10,000 דולאר.

● תחרויות יום הים היתה אתמול בתל־אביב, בהשתתפות כ־200 כלי שיט. המנצחים: בגלשנים: מתי פרידמן (הפועל שדות ים), לייזר: רונן ישראלי (הפועל בת ים), 420: גיד זיידמן ודרור אילני (זבולון בת ים), 350: ליאור רגן ועידן רוזנטל (הפועל נהריה), סנוניות: בי"ס לקציני ים עכו, לוויתניות: צופי ים יפו. בשני הדגמים החשובים באיגוד השייט, הגלגלי־המעופף בו זכו הצמד אלדד אמיר ויואל סלער במקום הרביעי בסיאול, וב־470 בו השתתפו בסיאול האחים רן ודן טורטן, לא היתה תחרות. בתום בדיקה הובר שדגם הגלגלי המעופף אינו קיים בארץ. למעט הצמד האר־ליכמני אין פעילים אחרים בדגם זה. ואילו בדגם 470, פרש הצמד שמשון ברזקמן ואיתן פרידלנדר. לגבי הטורטנים, עתידים בשלב זה לא ברור ואין כלל הראות להמשך קיומו של דגם זה בישראל.

הרדמה מלאה וחלקית

מאת מנחם ויטל

שמשון תל־אביב – 0
הפועל כפר סבא – 0
המצטיין: מייקל יפה.
● שמשון תל־אביב: הודי, הלוי, אדרי כהן, ברדה, עובדיה, שמעונוב, מזרחי, מלול (שוקרון), הלל, אדרי, דעתי (ארמוני). המאמן: צבי רוזן.
● הפועל כפר סבא: שמיר, בן דייץ, נעמן, רבינוביץ, רבינס, בן חיים, פולגר, יפה, סיימון (גיוורא), סלקסר, מימוני. המאמן: שמעון שנהר.
שפט עמית קליין, 1500 צופים, בבלומפילד.

שתי הקבוצות עדיין ללא נצחון, גם בחלוף חמישה מחזורים.

כמו שהם נראו, בעיקר שמשון תל אביב, קשה לראות את הנצחון הראשון באופק.

המישחק היה חלש מאוד, ואם אצל הכפר סבאים ראינו – לעיתים רחוקות – מהלכים "מרגליים" הרבה בזכות השחקן הבולט בשדה, מייקל יפה, הרי אצל השמשונים הם מלהכיר.

איני זוכר משחק נפל כזה של שמשון תל־אביב. הקבוצה, על כל חוליותיה, לא תיפקדה כלל. נקל להבין זאת כשנזכיר ששני שחקני המפתח, מזרחי ועובדיה, שיחקו הרבה מתחת לרמתם הרגילה.

בכל המחצית הראשונה חזינו בהזדמנות אחת לכיבוש שער, אותה החטיא מייקל יפה. המחצית השניה לא הביאה את השינוי המיוחל, השמשונים נראו כאילו הם בהרדמה כללית ואצל הכפר סבאים ההרדמה היתה מקומית, מה שבא לידי ביטוי בדקה ה־70, הנבחת כדור קרן של פרלבר על פי הרגבה, הדר יצא וקפץ באויר, אלא שסיימון לא קלט די מהר את התמונה ומול שער ריק נגח לחוץ.

מי שימצא שסיפור המשחק קצר מדי, בל יחשוב שזו אשמת המערכת, על מנת לפנות מקום למודעות הבחירות: המישחק היה כה דל בארועים – זו הסיבה.

והקהל שרק בוז

מאת הרצל לוי

הפועל טבריה – 0
הפועל חולון 0
המצטיין: ברוך ממן.
● הפועל טבריה: אלמר, אברתצירא, אדרי, אייל רן, שינה, יעקב לוי, לוטרשטיין (משה אוחלאי), סידה, עשור, ברוך ממן, שרון בליש (נעים כהן). המאמן: דוד ברנט.
● הפועל חולון: ביטון, יהודה, יעקובי, אלי כהן, מכלוף, אהרונוב (רן חפיף), ברביזר, פס, רמתי, פנסו (טליאס), שקירקה. המאמן: זאב זלצר.
שפט בני כהן, 2,500 צופים, בטבריה.

בטבריה פרצה אתמול מגיפת צהבת: כרטיסים צהובים נשלפו בזה אחר זה לעבר שחקני חולון אהרונוב (9), שקירקה (16), מכלוף (60), טליאס (73). ומלבד זה לא חזינו במישחק כדורגל ראוי לשמו.

הקבוצות הציגו מישחק ירוד ולא הצליחו להגיע לסיכון ממשי של השערים. ביתר מישחקה של הקבוצה הטבריינית התאפיין בחוסר יכולת הכרעה, בשל חסרונם של החלוצים עופר דן (לאחר ניתוח בברכו) ומאיר עמוד שהורחקו מן המישחק בגלל סיכסוך כספי עם האגודה.

המחצית הראשונה התנהלה ברובה במרכז השדה, בשיוויון כוחות, כאשר שתי הקבוצות התקשו לפתוח מישחק התקפי, השוערים נותרו חסרי מעש להוציא הזדמנות אחת בדקה ה־15 לטבריה כשגיני עשור בעט מ־15 מטר כדור חזק לעבר הפינה הרחוקה והשוער ביטון הדף לקרן. במחצית השניה חזינו בהתעוררות מה של הקבוצה המקומית שבעידוד קהלה ניסתה לפתוח התקפות לעבר שער של ביטון אך חסרה רגל מסיימת.

בהתקפה בודדת ומסוכנת של הקבוצה החולונית בדקה ה־55 מצא עצמו אהרונוב מחולון לבד מול אלמר ומחמישה מטר בעט חלש לידיו המושטות של השוער.

עם שריקת הסיום של השופט בני כהן, ששלט היטב במישחק, נשמעו שריקות בוז מפי הקהל שהביע בכך מורת רוחו מרמת המישחק.

שוודיה מועמדת לארח אליפות אירופה 1992

ציריך (ע"ח) שוודיה היא המועמדת העיקרית לארח את טורניר הגמר של אליפות אירופה לאומות ב־1992, כך נמסר אתמול ממשרדי אופ"א, התאחדות הכדורגל האירופית. יריבתה העיקרית של שוודיה היא ספרד. שתי המדינות אירחו בעבר אליפויות כדורגל גדולות. שוודיה אירחה ב־1958 את הגביע העולמי וספרד אירחה את ה"מונדיאל" ב־1982.

חיפה לא גנבה נצחון

מאת יגאל מלב

מכבי חיפה – 0
הפועל באר שבע – 0
המצטיין: גיורא אנטמן
● מכבי חיפה: אנטמן, אהרוני, קימר, לוי, מרילי, גרינברג, אבו קיש, בלבול, גבעול (קליגר), ארמלי, מרדכי (מזרחי). המאמן: אמציה לבקוביץ.
● הפועל באר שבע: ליברמן, אוזן, דידי, אילת, ברחום, וקנין (שמואלי), צרפתי, שוטני, עוזן, אוחנה, ביטון. המאמן: ניסים בכר.
שפט יהושע לויה, 7,000 צופים, בבאר שבע.

אלפי הצופים שגדשו את יציעי האיצטדיון בבאר שבע ראו, כי מכבי חיפה באה לבאר שבע כדי לחטוף או לגנוב נקודה, אולי בטעות לגנוב גם שלוש, אם רק יצליח זאהי ארמלי לכבוש שער בפריצת יחיד.

המאמן החיפאי ציווה את קבוצתו במערך בולט של בונקר, בעיקר במרכז השדה, ומנגד הציב שמירה אישית על שני אנשי הצוד של באר שבע אוחנה וביטון. מצד זה הצליחה לשתק את חלוצי באר שבע ולא איפשר לקשרים לפצח את ההגנה, בפרט במחצית הראשונה, בה שיחקה חיפה עם רוח גבית. עם זאת יצויין, שהחיפאים לא הגיעו כלל למצבים של סיכון שער הבאר שבעים.

גילם הצעיר וחוסר ניסיונם של הבאר שבעים נתנו את אותותיהם במישחק הקבוצה. שוב ושוב נופצו גלי ההתקפות באר שבע אל מול מגיני חיפה המתגוננים. שחקני באר שבע לא ידעו למצוא את הנתיב הנכון לפריצת השער. אם במחצית הראשונה נבלמו כאשר שיחקו מול הרוח, בשניה, עם רוח גבית, התמקמו שחקני באר שבע במגרשה של חיפה כשהם לוחצים את שחקניה לשערם.

הכדורים שנבעטו מרגלי שחקני באר שבע הלכו לעשות את דרכם לכיוון שער חיפה בהדיפות גדולה והלכת, כאשר גיורא אנטמן נאלץ למתוח את אבריו בתדירות גבוהה, כדי לקלוט כדורים, או לצאת לקראתם.

יש לציין את הכושר הגופני המצויין של שחקני שתי הקבוצות, דבר שאיפשר מישחק שוטף ומהיר כל 90 הדקות. שיפוטו של יהושע לויה היה טוב.

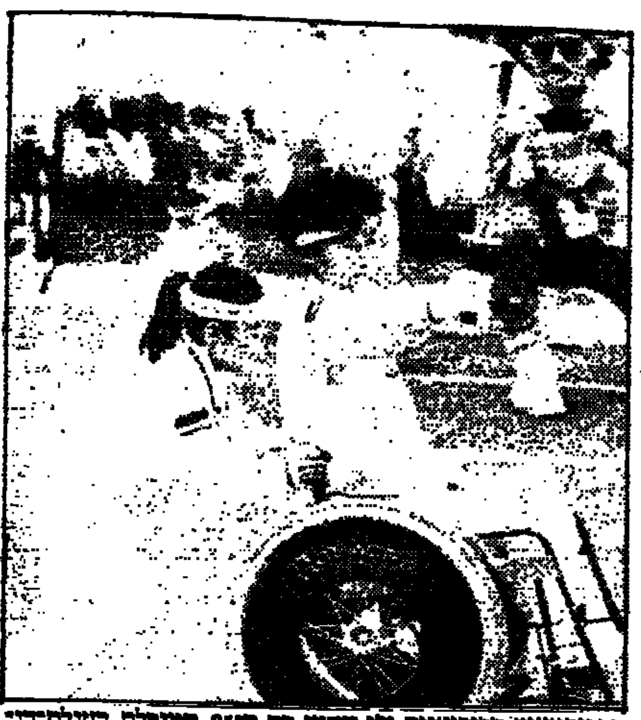
הספורטאית הקוריאנית צ'ה יוקימי בת ה־31, המובלת בעגלת־נכים שלה על ידי בתה, נושאת את הלפיד האולימפי לטכס ההדלקה המסורתי שהיה אתמול בפתיחת מישחקי הנכים בסיאול.
(צילום: א"פ)

ישראל מקווה לזכות היום במדליה הראשונה בסיאול

תתמודד עם מצרים בכדור־שער ועם ספרד בכדורסל. פתיחה מרגשת למשחקי הנכים

אולימפיאדת הנכים

סיאול (שרות "ספורט הארץ"). כ־80 אלף צופים נלהבים חזו כאן אתמול בטכס פתיחת אולימפיאדת הנכים. 3,100 ספורטאים מ־66 מדינות התקבלו בתשואות סוערות על ידי הקהל הרב, כשהקיפו את האיצטדיון האולימפי, רבים מהם בעגלות־נכים. המשלחת הישראלית השליכה דגלונים לאומים ליציעים הגדושים וזכתה לקריאות עידוד מצד הקהל שהריע לה בקלניות.

טכס הפתיחה, שנמשך כארבע שעות וחצי, היה זהה לטכס שנערך כאן בדיוק לפני חודש. הוא עורר התרגשות עד כדי דמעות בקרב אלפי הספורטאים הנכים, שחשו סוף־סוף הרגשת שיוויון ביחסו של הקהל כלפיהם.

בזמן ההיערכות למיצעד שוהו חלק מספורטאי ישראל בקירבת ספורטאים מסין, בחיר"ם וכמה ממדינות ערב. עובדה זו נוצלה לצילומים משותפים שנעשו בהופעיות רבה.

מתח רב שורר בקרב ספורטאי ישראל לקראת פתיחת התחרויות הבוקר. הכל מקווים לפתיחה מוצלחת, שתיתן תנופה להמשך. נבחרת הכדורסל שלנו תשחק היום נגד ספרד, הכדורסלניות יתמודדו עם ארגנטינה, נבחרת הכדורעף תשחק נגד ארה"ב ובכדור־שער תתמודד ישראל עם מצרים. כן יחלו היום התחרויות בסיוף, שחיה ואתלטיקה, כאשר ישראל מקווה להשיג היום את המדליה הראשונה.

ומזה להוציא נבחרת?

מאת צבי בריזילי

מכבי תל אביב – 1 (0)
בני יהודה – 1 (0)
השער למכבי: מאיר מליקה (88). השער לבני יהודה: חזי שירזי (82).
המצטיין: מאיר מליקה.
● מכבי תל אביב: מרטס, מוספי, כהן, שמעונוב, לוי, ש. כהן, לולו, גולדברג, מליקה, טבק (אוחנה), רוזיקה. המאמן: יוסף מירמוביץ.
● בני יהודה: אמייב, סלמן, פרי, שרעבי, מליחי, א. חיים, מבצור, אינגריליו (קססיקה), גודרנה, שירזי. המאמן: אמנון בן טובים.
שפט צבי שריר, 3,500 צופים, בהרצליה.

מצפים מנבחרת ישראל לנצח את נבחרתה של מלטה במישחק הבינלאומי הצפוי ביניהן מחרתיים בבאר שבע. כל תוצאה אחרת תיחשב כאכזבה. קשה לדעת איך נבנית מעשה ציפיות שכזו מנבחרתנו. אולי על רקע שכר השחקנים, ודאי שלא על סמך היכולת שהציגו אתמול, באיצטדיון הישן בהרצליה, 24 כדורגלנים ישראלים מן הליגה הלאומית. מסופקני אם קיימת רמה נמוכה מזו, אפילו לא במלטה.

המישחק היה כה חלש עד שלקראת סופו שקלתי אם לפנות ללו"ל גולדשטיין (אוהד מכבי) שישב לצידי, ולהציע לו מקום פנוי בעיתון, לתיאור ההופעה. משום, על מה שהתרחש עד לדקה ה־82, מיותר היה להשחית מילים: דיוק אפסי במסירות לצד עבירות טכניות מרובות. מעט המצבים שיצרו לעצמן שתי הקבוצות נבעו כולם מטעויות אומללות.

בכל זאת, דקות הסיום המתיקו מעט את הטעם. בילבול בהגנת מכבי (82) הפקיד את מרטס מול דוד גודרנה. מרטס הדף וחזי שירזי החדיר את הכדור החוזר בבעיטה מחמישה מטרים, כדי לקבוע שער בכורה העונה לזכות בני יהודה.

שער זה עורר את המישחק. שירזי יכול היה לכבוש שוב, כשלפף על פני מרטס המזנק.

מן העבר השני ניצל מאיר מליקה הצעיר (היחיד שרוב פעולותיו היו חיוביות) נגיחה הבנה של הריקם, כדי לבעוט מן האוויר כדור שחוסם מעט ע"י אייל חיים ונחת בפינה השמאלית של השער. 1–1 בסיום.

מה הם אומרים

פייגנבוים: זו לא ירושלים הטובה שאני מכיר מאשתקד

בית"ר ירושלים – הפועל פתח־תקוה

● חגן אוחלאי, בית"ר ירושלים: אמרתי כבר שבסופו של דבר נחזור לכושר. פ"ת קבוצה טובה, אבל אנחנו שיחקנו מצוין ועכשיו צריך רק לשמור על הרמה.

● אברהם גרנט, מאמן פ"ת: לא תמיד יש הסברים. ניסינו לשחק וזה לא הלך. העובדות מראות שקיבלנו שישה שערים במישחקי חוץ וזה יותר מדי.

מכבי נתניה – הפועל ירושלים

● יהושע פייגנבוים, מאמן נתניה: שיחקנו התקפי ויכולנו לנצח בתוצאה גבוהה יותר. הפועל לא יום הרגוע, אלא התגונן. זו לא הקבוצה הטובה שאני מכיר מאשתקד.

● דוד שוייצר, הפועל ירושלים: ספגנו שערים מיותרים, אבל אין לי טענות לקבוצה שלי. רוזיס ודראפיץ' שיחקו בפראות. היו לנו מספר הזדמנויות להבקיע, שלא נוצלו.

מכבי תל־אביב – בני־יהודה

● משה מרמנס, שוער מכבי: חבל שלא ניצחנו. אבל טוב שזה נגמר ככה, כי יכולנו להפסיד.

● דוד גודרנה, בני יהודה: מישחק עצוב שהיינו צריכים לנצח בו. כנראה שהשנה ייקח לנו קשה.

הפועל באר־שבע – מכבי חיפה

● אמציה לבקוביץ, מאמן חיפה: הצבתי שמירה אישית על חלוצי באר־שבע והדבר הוכיח את עצמו בתוצאה המאופסת ובנקודה שהצלחנו לקחת במבצרה של באר־שבע.

● ניסים בכר, מאמן באר־שבע: הגנת חיפה היתה מאורגנת וחוסר ניסיונם של שחקני הצעירים לא איפשר את פיצוחה.

בית"ר תל־אביב – הפועל תל־אביב

● יצחק שום, מאמן בית"ר: שלטנו ב־70 מ־90 דקות המישחק. אני מרוצה מיכולת שחקני. זכינו בניצחון מוצדק.

● ראסטיסלאב מאטיץ', מאמן הפועל: ממתינה לנו עבודה קשה. אני מקווה שהבעיות סביב הקבוצה יסתיימו ואפשר יהיה להתפנות לשחק כדורגל.

שמשון תל־אביב – הפועל כפר־סבא

● שמעון שנהר, מאמן כפר סבא: אנחנו מפסידים מישחקים בגלל שטויות והשבוע לנצח, לא מבצחים. היו לנו ארבעה מצבים ולא הצלחנו לכבוש.

● ליאור לייס, מנהל שמשון: לא מבין מה קרה לקבוצה. שיחקנו כדורגל ברמה של ליגה ג'. זה היה המישחק הכי גרוע שלנו.

הפועל טבריה – צפרירים חולון

● זאב זלצר, מאמן חולון: זה לא היה מישחק כדורגל. שתי הקבוצות מוגבלות ביותר, חולון שיחקה חלש וטבריה שיחקה בהתלהבות אך ללא תכלית. בסך הכל מרוצה מהתוצאה.

● עופר דן, חלוץ טבריה: היעדרם של חלוצי טבריה מנע ניצחון לקבוצה המקומית כיוון שחסרה רגל מסיימת.

הפרס הגדול של גילברט – ההפסד כולו של קריקסטיין

לאחר שהכניע בחצי הגמר את מנסדורף 6–3, 6–4, פיגר גילברט בגמר 4–6, 1–5, ואז חולל מהפך: 7–6, 6–2, ופרס של 18 אלף דולאר, ש־10,000 מהם תרם וב־350 דולאר נקנס בגלל התפרצות

טניס / ריקליס הפרס הגדול

בְּרד גילברט (למעלה) ויריבו ארון קריקסטיין, ששמט אתמול עמדת־ניצחון במישחק הגמר והמהפך ליהודים בטורניר ריקליס הפרס הגדול ברמת השרון. (צילומים: עודי קרת)

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

שעה ו־10 דקות נדרשו לארון קריקסטיין כדי להגיע לעמדת זכיה, בטורניר ריקליס הפרס הגדול ברמת השרון. ארבע שנים לא זכה בטורניר "גראנד פרי". האחרון שלו היה בנצוה, ב־1984. 70 דקות שלט בשבת קריקסטיין ללא עוררין על הנעשה במיגרש המרכזי, מול עמיתו היהודי־אמריקאי בְּרד גילברט. 6–4 במערכה הראשונה, יתרון 5–1 במערכה השניה ו־40–40. זה היה המצב במישחקון השביעי. שתי נקודות – והטורניר שלו.

ואז קרה משהו בלתי שיגרתי. קריקסטיין כמו ביקש להעניק לקהל עוד כמה רגעי הדר של טניס מהנה, במקום לשלוח אותו הביתה מוקדם מכפי שציפה. גילברט באותו בזיק התקוה האחרון, צימצם, נפצע, זכה לטיפול ולזינית, הישווה, צעק על השופט, קיבל אזהרה שעלתה לו בקנס של 350 דולאר, אבל לקח את המערכה בשיניים 7–6, לאחר שובר שיוויון דרמטי בן ניצח 7–5. ואז, כחיה פצועה, תוך ניצול דעיכתו ההדרגתית של קריקסטיין, עלה גילברט על הגל וניצח בקלות 6–2 במערכה השלישית והמכריעה. ניצחון זה יעניק לו זינוק מחודש אל הצמרת העולמית בה היה לפני פציעתו.

שעה לאחר זכייתו בטורניר היה גילברט נרגש מניצחונו הדרמטי. "זה עוד לא קרה לי במישחקים מהסוג הזה. הייתי בטוח שהמישחק נגמר מבחינתי", הודה בגילוי לב. עוד לפני שקיבל את הפרס הכספי בסך 18,680 דולאר ותרם 10,000 דולאר למרכז הטניס ברמת השרון, אמר גילברט: "חברי בארצות הברית לא יאמינו למהפך שעשיתי כאן היום. זה דומה לסנסציה שביצעה ב־1969 קבוצת הבייסבול ניו־יורק מטס, שפיגרה 0–3 בסידרת האליפות וניצחה 4–3".

הרבה מן המשותף

כשהתייצבו שני הטניסאים היהודים אתמול, בשעה 2 אחר הצהריים, למישחק הגמר – התברר שיש להם הרבה מן המשותף. שניהם העפילו לגמר בארבע ההופעות שלהם בטורניר ריקליס. שניהם זכו פעמיים בטורניר. שניהם היו בעשיריה הראשונה של הטניס העולמי. שניהם סבלו מפציעה ממושכת שהרחיקה אותם לחודשים ארוכים מפעילות. שניהם לא זכו השנה בשום טורניר בסידרת הפרס הגדול. שניהם העפילו לגמר ביום שישי בניצחונות חלקים. קריקסטיין גבר על בריסטו האוסטרלי 7–6 (7–3) 5–7 וגילברט איכזב את אלוף אשתקד עמוס מנסדורף, כאשר ניצח אותו 6–3, 6–4.

אך כשהחל המישחק נתגלו שני סגנונות שונים. קריקסטיין, בשלווה, בסבלנות, המתין מאחור לשגיאות מגרשו של גילברט. כל נסיון של גילברט לשבש את מישחק יריבו, בעליה מהירה לרשת, מצא אותו מביט בזוג כדורים שאין להם מענה או כדור קשתי ("לוב") שעבר מעל ראשו ונחת ליד הקו האחורי. גילברט איבד את שלוותו ואת ריכוזו וממצב 1–1 פיגר 1–4, תוך כדי שהוא נכשל פעמיים בהגשותיו. כאשר הצליח לשבור את קריקסטיין כשפיגר 2–5. מצב זה הקטין ל־4–5, אך קריקסטיין הגיש בלוב נהדר וסיים את המערכה 6–4 לזכותו, תוך 40 דקות.

פתיחת המערכה השניה היתה רצונית מבחינתו של קריקסטיין, שהוביל 4–0 ו־5–1 בקלות רבה ובמנגנון של אלוף אמיתי. במצב 40–40 במישחקון השביעי הצליח גילברט לזכות בנקודה, אך מצבו עשה רושם אבוד. כל מה שהיה על קריקסטיין לעשות, הוא לשמור על הגשה שלו כדי לנצח. משום מה הפסיק לדייק, איפשר לגילברט לצבור נקודות, לשבור את ההגשה שלו ולהקטין ל־5–4. קריקסטיין הגיש שוב ובמצב של 15–30 לזכותו. התזיר גילברט כדור־יעף נהדר ליד הרשת ונפל על הקרקע, כשהוא נחבט במותנו. שניות ארוכות שכב גילברט על בטנו, כשאיש לא ניגש אליו. אחר כך קיבל טיפול והודה: "המנוחה הזו עזרה לי, הייתי מעט הלום בהתחלה".

אכן, גילברט התאושש בצורה מעוררת התפעלות. הוא השווה ל־5–5, הוביל 6–5 ולאחר שיוויון 6–6 ניצח בשובר שיוויון 7–5. מערכה זו נמשכה 65 דקות. במצב 3–4 ב"טייבריק" השתולל גילברט על החלטה של קוון ושל השופט הראשי ריצ'רד קאופמן. הוא היכה במחבט ברשת וצעק: "לעזאזל, תמיד אתה עושה לי את זה. אינני רוצה שתשפוט עוד במישחקי".

במערכה השלישית הציג גילברט טניס מעולה, יצר לעצמו יתרון 4–0 ו־5–1, ולא החמיץ את ההזדמנות כמו קריקסטיין. הסיום: 6–2 ב־45 דקות.

יותר מדי טעויות

ביום שישי איכזב גילברט גם את עמוס מנסדורף, שקיווה לשחזר את ניצחונו מהשנה שעברה, במישחק הגמר. מנסדורף לא היטיב לשחק ולעיני קהל אוהד של כ־4,000 צופים לא הצליח "להיכנס" למישחק בשום שלב. אמנם במערכה השניה, לאחר הפסד 6–3, שבר עמוס את הגשות של גילברט שלוש פעמים ברציפות, אך לא הצליח לשמור על הגשותיו. רק להיטותו העיקשת הדיחה את עמוס במישחק וגילברט, שגילה עליונות, ניצח במערכה השניה 6–4.

מנסדורף המאוכזב, שנוצח גם בחצי גמר הזוגות, אמר בסיום: "לו עשו סטאטיסטיקה היו רואים שביצעתי פי שלושה טעויות מכל מישחק אחר. מזמן לא שיחקתי כל כך גרוע. מיספסתי ארבעה סרוים רצופים".

מנסדורף והדרום אפריקאי כריסטו ואן רנסבורג, מפסידן חצי הגמר האחר ליחידים, נוצחו ביום שישי על ידי הקניתי פול האוקסה והבאהמי רוג'ר סמית 6–3, 6–7 (2–7), 6–4.

לאחר גמר היחידים, התייצבו אתמול האוקסה וסמית, שלא היו מדורגים, נגד הגרמנים באואר וזרווני (דורגו 4) וניצחו 6–3, 6–3. שניהם זכו בסך 5,604 דולאר.

מנסדורף לא שבר את מחסום חצי המיליון

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

הפסדו של עמוס מנסדורף, בחצי הגמר של טורניר ריקליס הפרס הגדול, איכזב רבים מאוהדיו. מקטרגיו שמחו לאיד. אך עם נתונים סטאטיסטיים ידועים בבנק אי אפשר להתווכח: עם סיום הטורניר הנוכחי, בו הרויח מנסדורף 6,600 דולר ועבר את גבול 100 אלף דולר השנה, אך הוא לא הצליח לשבור את מחסום חצי המיליון דולאר. עמוס הרויח עד לפני טורניר ריקליס בטורנירים רשמיים 491,625 דולאר, ולא הצליח, ברמת השרון, לעבור את מחסום חצי המיליון.

נתונים אלו ועוד קיבלנו מידי חגי מילר הדינמי, שהיה נציג איגוד הטניס המקצועני בטורניר ריקליס והאחראי לקשר עם העיתונאים.

אלה הפרטים העיקריים על עמוס מנסדורף בן 23 (השבוע, נולד 20 באוקטובר 1965), נולד בתל־אביב. סך הפרסים השנה – 103,094 דולר. סך הפרסים בקאריירה (כולל בטורניר השבוע) 498,125 דולר. הדירוג הגבוה ביותר בעולם 18 (ב־16 לנובמבר 1987). דירוג נוכחי 27. דירוג בזוגות 131. ניצחונות השנה 26. הפסדים 17. שלוש זכיות בפרס הגדול – 1986 יוהנסבורג, 1987 תל־אביב, 1988 אוקלנד. שנת השיא בקאריירה – 1987, בה הרויח 194,417 דולר. ניצח 37. הפסיד 23.

הפסדו של מנסדורף בטורניר רמת־השרון, בו ניצח אשתקד, יעלה לו במספר מקומות בדירוג העולמי. הוא עלול להידרדר למקום ה־30.

מאטושווסקי (136 בעולם) הדיח את מאיוט בחצי הגמר בסידני

טניס

סידני (ארפ"ע). שני מישחקי חצי הגמר של אליפות אוסטרליה הפתוחה באולמות הסתיימו בניגוד לתחזיות. שני המדורגים ראשונים, טים מאיוט מארה"ב וסלובודאן ז'יבוינוביץ' מיוגוסלביה, נוצחו על ידי יריבים נחותים מהם. ריצ'ארד מאטושווסקי, אמריקאי בן 24 המדורג 136 בעולם, ניצח את מאיוט, בעל מדליית הכסף באולימפיאדת סיאול והמדורג שמיני בעולם 7–6, 6–4. בכך גמל מאטושווסקי, בן למהגרים מפולין, למאיוט, שניצח אותו בשבוע שעבר בטורניר בבריזביין. מאיוט נראה עייף מאד, ואין זה פלא, לאחר שישן בלילה הקודם חמש שעות בלבד. מישחק רבע הגמר שלו ביום ששי הסתיים לאחר חצות.

מאיוט עשה במהלך המישחק לא פחות מעשר שגיאות כפולות, שלוש מהן ברציפות במישחקון ה־12 של המערכה הראשונה, כשהוביל 6–5.

היום יפגש מאטושווסקי בגמר עם אנדרס גומז האקוודורי, שניצח 6–4, 6–2 את ז'יבוינוביץ', שהיה מדורג שני בטורניר. המנצח יקבל 78,500 דולר.

בהונג קונג הפתיע האלוף האולימפי, הצ'כי מילוסלאב מציר, את הכוכב האמריקאי בן ה־18 אנדרה אגאסי וניצח אותו בחצי גמר טורניר "מארלבורו" 6–2, 6–4, 6–2. מציר מדורג כיום 12 בעולם ואגאסי 4.

בגמר ייפגש היום הצ'כי עם אלוף ווימבלדון והמדורג ראשון בעולם, השוודי סטפאן אדברג. בחצי הגמר ניצח אדברג את ניקולאס פריירה מוונצואלה 6–2, 6–3. פריירה בן ה־18 הוא אלוף הטורנירים של ווימבלדון והולאן־גארוס לנוער. המנצח בגמר יקבל 60 אלף דולר.

שתי "הזקנות" של הטניס העולמי, מרטינה נברטילובה וכריס אוורט, יתמודדו היום בגמר הטורניר בפילדרשטאדט, מערב גרמניה. נברטילובה, שזכתה ארבע פעמים בטורניר זה והמדורגת שניה בעולם, ניצחה אתמול בחצי הגמר את הגרמניה אוזה מאיר 6–4, 6–2. אוורט ניצחה תוך 71 דקות את רפאלה רג'י מאיטליה 6–3, 6–1. המאזן בין נברטילובה לאוורט: 41 ניצחונות למרטינה ו־37 לכריס.

מילוול החמיצה את הפיסגה בגלל 0–0 עם קובנטרי בחוץ

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). רק שלושה משחקים היו אתמול בליגה האנגלית הראשונה, וכל זאת כדי שלא לעייף ולסכן בפציעות את כדורגלני הנבחרת האנגלית, שיתמודדו ביום רביעי מול שבדיה במוקדמות הגביע העולמי.

מילוול, העולה החדשה, והמפתיעה הגדולה של העונה, החמיצה הזדמנות לעלות לראש הטבלה, כשסיימה בתיקו 0–0 בחוץ מול קובנטרי. למילוול 15 נקודות משבעה מישחקים, והיא מפגרת בנקודה אחת אחרי המוליכה נוריץ', שלא שיחקה.

המשחק בין צ'רלטון ואסטון וילה הסתיים גם הוא בתיקו 2–2. גרייס ור' ויליאמס כבשו לצ'רלטון. מקלי (שער השביעי העונה) ודייב פלאט הבקיעו לאורחים.

בדרבי לונדוני ניצחה קווינס פארק ריינג'רס את וסטהאם 2–1, לאחר שפיגרה 0–1. דיוויד קלי כבש את שער היתרון ל"פטישים". לאחר מכן החמיץ טרבור פראנסיס בעיטת 11 מטר לזכות הריינג'רס, אולם מארק סטיין ומאגווס כבשו בהמשך והביאו לניצחון קבוצתם.

בליגה השניה נערכו כל המשחקים ובראש הטבלה צועדות ווטפורד ובלקבורן, לשתיהן 23 נקודות. ווטפורד סיימה בתיקו 1–1 עם האחרונה בטבלה, ברייטון, ואילו בלקבורן גברה על בארנסלי 2–1. בדרבי של העיר ברמינגהאם הביסה ווסט ברומיץ' את ברמינגהאם סיטי 4–1.

בסקוטלנד לא נערך מחזור משחקים בליגה הבכירה, כדי לאפשר לשחקני הנבחרת לנוח לפני משחק הגביע העולמי ביום רביעי מול יוגוסלביה, וגם במערב גרמניה נחו כדורגלני הבונדסליגה. מערב גרמניה תארח ביום רביעי במינכן את אלופת אירופה הולנד.

בעיטה חפשית

ליגה ארצית / מחזור חמישי

לרמת גן מינהג קבוע: חרזי מנצח בכל שבוע

עלתה לראש הטבלה אחרי ניצחון 1–0 על יהוד והדיחה ממנה את מכבי יבנה שסיימה 0–0 עם מכבי פתח תקוה

מאת משה הרגעש

תאומי הפיסגה מכבי יבנה והפועל רמת־גן נפרדו אתמול לאחר תקופה ממושכת. הפועל רמת־גן עלה למקום הראשון, לאחר שהשיג ניצחון חמישי רצוף, הפעם 1–0 בחוץ על הפועל יהוד.

הרמת־גנים נהנו מהעובדה שהמישחק המרכזי בין מכבי פתח־תקוה למכבי יבנה הסתיים ללא שערים. מכבי יבנה שהוליך ערב המחזור ירד למקום השני, לפני מכבי פתח־תקוה. מכבי שעריים נותר רביעי, לאחר ניצחונו הביתי 1–0 על הפועל חדרה.

הפועל בת־ים הנחיל הפסד ראשון 0–1 לעולה החדש מכבי טמרה. מכבי רמת־עמידר רשם ניצחון בכורה 3–2 בבית על מכבי יפו. בתחתית הפועל חיפה עדיין אחרון ללא ניצחון ומאזן דל של 2 נקודות.

10 שערים הובקעו בסך הכל. שלוש קבוצות ניצחו בבית; רק הפועל רמת־גן ניצח בחוץ; שלושה מישחקים הסתיימו בתיקו; שבע קבוצות לא הבקיעו.

מכבי פתח־תקוה – מכבי יבנה 0–0

המצטיין: ציון יעקב.

מכבי יבנה עלה למגרש כדי לנצח, אך שיחק בנוקשות וגרם לפציעות רבות ולשני מורחקים. שני: עוז פרץ מיבנה, בדקה ה־54, לאחר פגיעה ללא כדור בדורון רבינזון ושרון צופין מפתח־תקוה בדקה ה־88 לאחר שספג צהוב שני. החלק החזק בשתי הקבוצות היה ההגנות. המקומיים מיעטו לתקוף, בעיקר אחרי יציאת רבינזון בדקה ה־54 בגלל פציעה. האורחים היו טובים בהתקפה אך לא תכליתיים.

שפט יצחק בר־יצחק, 1,500 צופים, בפתח־תקוה.

אהרן שמולביץ

הפועל רמת־גן – הפועל יהוד 0–1 (0–1)

השער: רונן חרזי (15).
המצטיין: רונן חרזי.

רונן חרזי הלהיט התורן של הפועל רמת־גן ממשיך להבקיע מידי שבוע. אתמול היקנה לקבוצתו ניצחון חמישי רצוף שהעלה לראש הטבלה. שער הניצחון הובקע בדקה ה־15, כאשר יוסי שמריה הגביה כדור קרן וחרזי דחק מקרוב לאחר בעיטה של נומרו. במחצית השניה ניסו שחקני יהוד להשוות, אך השוער ג'ילרדי סיכל את נסיונותיהם.

שפט חיים ליפקביץ', 1,000 צופים, ביהוד. משה קרדוו

מכבי שעריים – הפועל חדרה 0–1 (0–0)

השער: יעיש סריסה (79).
המצטיין: יעיש סריסה.

שתי הקבוצות שיחקו חלש עד לדקה ה־60, כאשר נכנס יצחק סריסה שגרם למיפנה. שעריים החלה לתקוף ובדקה ה־79 הבקיע יעיש סריסה בנגיחה את השער היחיד, לאחר כדור קרן שהגביה אהוד עידן.

שפט אריה פרוסט, 1,000 צופים, בשעריים. משה בוקר

הפועל לוד – בית"ר נתניה 0–0

המצטיין: יהודה בארון.

הפועל לוד עדיין עדיין ללא ניצחון גם לאחר המחזור החמישי. המחצית הראשונה היתה שרופת אירועים. בשניה לחצו הלודאים, אך ללא תוצאות, בגלל יכולת מעולה של שוער נתניה בארון והבלם אשר סאסי.

שפט שמואל ארנשטיין, 300 צופים, בלוד. פרדי בריח

מכבי רמת־עמידר – מכבי יפו 2–3 (0–3)

השערים לעמידר: ירון גולי (15, 28), אייל מליחי (6). ליפו: יאיר סבדרי (62), עופר דגמי (65).
המצטיין: ירון גולי.

מכבי רמת־עמידר השיגה ניצחון בכורה בזכות יכולת מצויינת במחצית הראשונה, בה הוליכה 3–0 ושלטה באופן מוחלט. בשניה התעוררו היפואים, ניצלו שאננות בקרב עמידר, אך לא הצליחו להשוות.

שפט מאיר בישותי, 300 צופים, ברמת־עמידר. יוסי חכם

הפועל בת־ים – מכבי טמרה 0–1 (0–1)

השער: עזרא מועלם (14).
המצטיין: אבי תן.

שליטה בת־ימית במחצית הראשונה הספיקה כדי להשיג ניצחון על האורחים מטמרה. השער היחיד הובקע בדקה ה־14. נמרוד דריהוס התיק הגביה כדור שהוטס ע"י מגן טמרה לראשו של הנבוך בשחקנים עזרא מועלם, שנגח פנימה. לעולה מטמרה היה זה הפסד ראשון לאחר ארבע תוצאות תיקו.

שפט דוד רמריקה, 500 צופים, בחולון.

הפועל חיפה – בית"ר רמלה 1–1 (0–0)

השער לחיפה: טל בנין (90), מ־11 מ'. לרמלה: ששון כהן (63).
המצטיין: טל בנין.

הפועל חיפה המנחלה תולשה מתחילת העונה ניצל מהפסד נוסף בזכות בעיטת 11 מ' שנפסקה לזכותו בדקה האחרונה. המישחק היה שקול ושתי הקבוצות החמיצו הזדמנויות רבות.

שפט ראובן זינו, 1,000 צופים, בקרית־אליעזר. אברהם ציבין

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל ר"ג	5	5–11	15
2.	מכבי יבנה	5	1–10	13
3.	מכבי פ"ת	5	2–6	11
4.	מכבי שעריים	5	6–8	10
5.	בית"ר רמלה	5	5–5	6
6.	הפועל בת־ים	5	5–2	6
7.	מכבי יפו	5	5–5	5
8.	הפועל חדרה	5	8–6	5
9.	הפועל לוד	5	4–3	4
10.	מכבי טמרה	5	3–2	4
11.	רמת־עמידר	5	9–6	4
12.	בית"ר נתניה	5	6–4	3
13.	הפועל יהוד	5	6–2	3
14.	הפועל חיפה	4	10–5	2

במחזור הבא

● הפועל חדרה – מכבי יבנה
● בית"ר רמלה – מכבי פ"ת
● מכבי יפו – הפועל חיפה
● מכבי טמרה – רמת־עמידר
● הפועל ר"ג – הפו. בת־ים
● בית"ר נתניה – הפועל יהוד
● מכבי שעריים – הפועל לוד

מלך השערים

1.	רונן חרזי (הפועל ר"ג)	5
2.	ירון גולי (רמת־עמידר)	4
–.	ציון יעקב (מכבי יבנה)	4
3.	יעקב נמטוד (הפועל ר"ג)	3
–.	אהוד עידן (מכבי שעריים)	3
–.	דורון רבינזון (מכבי פ"ת)	3

כדורסל

הפועל ת"א מפסיק לחפש את קיט בנת

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

היעלמותו של קיט בנת, ממשיכה להיות בגדר תעלומה לראשי קבוצתו הפועל תל־אביב. בנת לא הופיע לאימון הקבוצה ביום חמישי, ומאז לא נראה. גם הנסיונות לברר בסוף השבוע, אולי הוא נימצא בארה"ב, העלו חרס.

בהפועל תל־אביב העלתה הסברה שבנת התרגז על כך, שהחלו לנכות ממשכורתו, בכל פעם סכום קטן, את החוב להפועל ירושלים מהעונה שעברה, סך 12 וחצי אלף דולאר. הפועל תל־אביב שילם את הסכום, כדי שירושלים תשחרר את בנת. דובר הקבוצה צבי לוצקי, אמר אתמול, כי "אי אפשר לשלם פעמיים, גם על ההווה עם השחקן וגם את החוב שלו, שאינו קשור כלל להפועל תל־אביב".

לוצקי התרעם על כך שבנת לא שיתף את ההנהלה במצוקה הכספית שלו, אם אכן היתה כזו: "אם היה אומר שקשה לו, היינו באים לקראתו. הוא עשה מעשה שלא יעשה". בינתיים החליטו בהפועל תל־אביב לא לחפש את בנת באופן מיוחד. "לא יתכן שנשלם את החוב שלו לירושלים והוא יברח. אין לו לאן ללכת, חוץ מאשר לחזור לקבוצה".

● הפועל חולון יעמיד לדין משמעתי פנימי את דייוי בורמור. הכדורסלן היה אמור לצאת עם הקבוצה ליוון, שם הובסה ביום רביעי 85–65 על ידי פאנאתינאיקוס, במישחק הראשון של הסיבוב הראשון בגביע קוראץ'. בורמור לא אמור היה לשחק, אולם התבקש להצטרף לנסיעה. החולונים המתינו בשדה התעופה לשווא ובורמור לא הגיע.

הפועל חולון יארח הערב את מכבי חיפה, במישחק שהוקדם מהמחזור החמישי. הקדמת המישחק נובעת מהעובדה שחולון תארח ביום רביעי את פאנאתינאיקוס למישחק גומלין. יתר מישחקי המחזור החמישי יהיו מחר. גם בליגה הלאומית לנשים יהיה הערב מישחק מוקדם מהמחזור השלישי. מכבי תל־אביב נגד אליצור בת־ים/חולון. בנות מכבי ישחקו ביום רביעי ביוון, נגד בנות אגיאס, במישחק הגומלין בסיבוב הראשון בגביע רונקטי (מקביל לגביע המחזיקות אצל הגברים). למכבי יתרון 19 נקודות מהמישחק הראשון.

● אליצור נתניה החליט להחליף את דאמארי רידיק, אחד משני הזרים של הקבוצה, ולרשום במקומו את דייויד קיק. הרישום יתבצע היום או מחר. הזר השני באליצור הוא רון מור.

העובדה שהקבוצה צברה מתחילת העונה ארבעה הפסדים, ללא ניצחון, לא הפתיעה מהמודאל ומצפים לניצחון הראשון. את הפתיחה הרעה מסבירים בין היתר "בהגרלה האכזרית שקבעה שמבין ששת המישחקים הראשונים, ארבעה הם מישחקי שביים בבית – נגד הפועל חולון והפועל גליל־עליון", כדברי יו"ר הקבוצה זאב ליבר.

● אמיר כץ ממכבי ראשון־לציון קלע אמש במישחק נוער בחולון 53 נקודות, 41 מהן במחצית הראשונה. ראשון־לציון ניצחה את הפועל חולון 76–107 (42–61). כץ קלע במישחק 10 סלים של שלוש נקודות. מאזנו היה יכול להיות גבוה יותר, אילמלא יצא מהמישחק חמש דקות לפני סיומו, בגלל חמש עבירות.

● מכבי ראשון־לציון ימתין עד אמצע השבוע, כדי להחליט אם לרשום את גארי פלאמר במקומו של קארל דייוויס. פלאמר הגיע לפני תחילת העונה לראשון־לציון, אולם ניפצע בבירכו בעת ההכנות. הוא יצא לסידרת בדיקות בארה"ב, ממנה שב בסוף השבוע. בראשון־לציון מעוניינים להמשיך ולבחון את יכולתו. הסיבה לחוסר הדיפוק: בידי פלאמר כל האישורים הדרושים לשיתופו בליגה.

● מכבי תל־אביב. המישחק נגד פילדלפיה 76, שהיה בשבוע שעבר בפילדלפיה, יוקרן מחר בערוץ 2 במדבר, הול מהשעה 18.35 – מסר דובר בזק. מכבי נוצח בשניות האחרונות 107–108, אחרי שהציג מישחק מצויין והפתיע את חובבי הכדורסל בארה"ב.

● הפועל איתן־גבת יחליף את שני הזרים, באס סאנטוס וריי ברו. הקבוצה קיימה אמש מישחק אימון נגד קבוצת כוכבים אמריקאית ונוצחה 137–120 (61–68). טרי ברדלי (33 נקודות) ודון רובאץ' (31) מועמדים להחליף את סאנטוס וברו. מועמד נוסף, ג'ף גרוסם, הגיע בסוף השבוע ושיחק מחצית אחת במדי גבת. הוא קלע 22 נקודות. לשלושת המועמדים יש אישורים מתאימים לשיתופם בישראל.

מנהל הדואר באשדוד חשוד שגנב כסף ממכתבי תושבים

מאת איתן רבין

מנהל הדואר המרכזי באשדוד נעצר ביום חמישי בלילה בחשד שחצי שנה נהג לגנוב כספים ממכתבים שהגיעו לדואר, והיו מיועדים לתושבים ולמוסדות.

בית משפט השלום באשדוד הורה לעצור את האיש, משה לחייני, בן 45, ל־8 ימים.

לפני חצי שנה פנו תושבים באשדוד אל מנהל הדואר, והתלוננו כי אינם מקבלים מכתבים. לאחר שהדבר לא הועיל, הוכנסה המשטרה לתמונה, ועקבה אחר החשודים הפוטנציאליים. לאחר שהתברר כי החשוד העיקרי הוא מנהל הדואר, נשלח כסף מסומן באחת המעטפות, והיא רוקנה מתכולתה.

(ע) לחייני חשוד שנהג להוציא צ'קים ממעטפות, והכניס במקומם צ'קים מזויפים בחתימתו, בלא כיסוי.

לחייני אמר לשוטרים: "אני משתף פעולה עם החוקרים. לא הסתרתי דבר, ואין לי מה להוסיף למה שמסרתי במשטרה. אני איש חולה ומבקש להשתחרר בערבות".

רעיית החשוד, הוריו וילדיו, ובהם שלוש בנותיו הבוגרות, ניסו למנוע מצלמים לצלמו. בין אחת מבנות החשוד לבין צלם עיתונות פרצה קטטה.

בהתחשב במצבו הבריאותי, ולאחר שנבדק בידי רופא, הוחלט להעבירו לבית המעצר ברמלה, בסמיכות לבית החולים של שירות בתי־הסוהר.

הורים במטה יהודה: הבוקר נחסום את הכביש מתל אביב

מוחים על סגירת ביה"ס היסודי "הרי יהודה", ועל ההחלטה לחייבם לשלוח את ילדיהם לבית הספר "עין הרים" בעין כרם

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

הורים מ־12 ישובים במועצה האזורית מטה יהודה ומהישוב הראל שבמטה בנימין, מתכוונים לחסום את כביש ירושלים–תל אביב, ולעכב חלק משרי הממשלה בדרכם לישיבת הממשלה השבועית, הבוקר. ההורים מבקשים למחות על המיפוי החדש של בתי הספר באיזור, שבגללו נסגר בית הספר היסודי "הרי יהודה", וילדיו נשלחים לבית הספר "עין הרים" בעין כרם.

לטענתם, אין בית הספר "עין הרים" מסוגל לקלוט את כל הילדים: את תחומו חוצה כביש, ובשנת הלימודים שעברה נפגעו בו 3 ילדים בתאונות דרכים. כמה מהכיתות מפוזרות במרחק רב מהמבנה הראשי, ושכונות סמוך לרפת ולתחנת דלק.

בג"ץ דחה את עתירת ההורים נגד משרד החינוך והמועצה האיזורית בעניין המיפוי מחדש, וחייב אותם לשלוח את ילדיהם ל"עין הרים". ההורים מסרבים לקבל את פסיקת בג"ץ.

ביום ה' היתה במוצא (אחד היישובים הכלולים במיפוי החדש), אסיפת בחירות מטעם המערך, בהשתתפות השר עזר וייצמן. ההורים אמרו לוייצמן כי אם לא יפתור המערך את בעייתם, יתנו את קולותיהם למפלגות אחרות.

קצין משטרה: לחצו עלי לבטל דו"ח נגד נהג של באבא ברוך

הנהג, מתתיהו זגורי (36), נתפס על נהיגה במהירות מופרזת; בית משפט השלום בחדרה פסל את רשיונו וקנס אותו ב־500 ש"ח

(ע) קצין משטרה בכיר דיווח למפכ"ל על לחצים שהופעלו עליו לבטל דו"ח תנועה נגד נהגו של הבאבא ברוך מנתיבות. כך נמסר במשפטו של הנהג, מתתיהו זגורי (36). רשיונו של הנהג נשלל בהוראת בית משפט השלום בחדרה.

שופטת התעבורה רחל חזה קנסה את הנהג ב־500 ש"ח, וכן פסלה את רשיונו ל־4 חודשים.

נגד זגורי נרשם דו"ח תנועה על נסיעה במהירות מופרזת באוקטובר אשתקד. סנ"צ יצחק ליפשיץ, כעת קצין אג"ם של משטרת מרחב חיפה, הבחין ברכב שנע בכביש חיפה–ת"א לכיוון צפון במהירות של 124 קמ"ש, במקום שבו המהירות המותרת היא 90 קמ"ש.

בעת הנסיעה היה במכונית הרב ברוך אבו חצירא, הוא הבאבא ברוך מנתיבות.

סנ"צ יצחק ליפשיץ מסר במשפט על נסיונות שנעשו מאחורי הקלעים לבטל את דו"ח התנועה שנרשם נגד נהגו של הבאבא ברוך.

"התקשרו אלי בטלפון אנשים, בהקשר שאבטל את הדו"ח, ואיימו כי אם לא אעשה זאת – תוגש נגדי תלונה. ראיתי זאת בחומרה מרובה, והודעתי על כך למפקח הכללי של המשטרה", אמר הקצין בבית המשפט, אך סירב לחשוף את זהות הלוחצים.

4 אזרחי רומניה נספו בצומת רמות בהתנגש רכבם באוטובוס

בהרוגים: ראש הכנסיה האורתודוכסית הרומנית ● 9 מקיבוץ קלע נפצעו בגולן ● נהג נרדם בכביש עמיעד–צפת – ונפצע

(ע). 9 צעירים חברי קיבוץ קלע שבגולן, נפצעו ביום ו' בהתנגש מכוניתם, מסוג טרנספורטר, ברכב מסחרי שנסע מצומת גונן לצומת וסט.

4 אמבולנסים של מד"א פינו את הפצועים לביה"ח בצפת. הם לוקים בשברים בגופם, ומצבם קל עד בינוני.

בתאונה אחרת, בכביש עמיעד–צפת, נפצע נהג רכב פרטי מפצעים בינוניים. נראה שהנהג נרדם, ורכבו התהפך ונזרק לצד הכביש.

4 נספו בירושלים

ביום ה' בלילה נהרגו 4 אזרחי רומניה בתאונת דרכים בצומת רמות בירושלים. מכונית דלתא, נושאת מספר זר, באה מכיוון שכונת שמואל הנביא ולא צייתה לתמרור "עצור" בצומת, בעת שאור צהוב הבהב ברמזורים. בצידה השמאלי פגע אוטובוס שהגיע מהר מכיוון רחוב בר אילן. הרכב הפרטי נמחץ מעוצמת ההתנגשות והוטח לקיר בית החלוויות הסמוך. ארבעת הנוסעים – אשה כבת 70 ושלושה גברים בני 30–50 – נהרגו במקום.

ברכב נהג ראש הכנסיה האורתודוכסית הרומנית, בדרכו לנמל התעופה.

כתבת "הארץ" נורית בהנא, מוסרת: דוד מסורי (47) מנתניה שוחרר ביום ו' בבית משפט השלום, בערבות, ממעצר. הוא חשוד בגרימת התאונה בצומת רפא"ל בכביש חיפה–עכו, שבה נהרגה נוסעת, וארבעה נפצעו קשה. על פי החשד, בעת שנסע במשאית, בצומת מכון רפא"ל (מכון 3), פנה שמאלה, וחסם את דרכה של מכונית פרטית, שנסעה מכיוון עכו. דרכונו הופקד במשטרה עד גמר ההליכים נגדו.

10 פצועים בקריית גת

איתן רבין מוסר "הארץ" מוסר: בתאונת דרכים ביציאה הדרומית מקרית גת לכיוון באר שבע, נפצעו אמש 10 בני אדם, ובהם 3 נשים, וילד בן 5.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נמנעה מלהחליט

מוסדות בתל־אביב לא יחויבו לפי שעה בסידור גישה לנכים

מאת חיים הנדוורקר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בתל אביב נמנעה בישיבתה מלקבל החלטה לחייב כמה מוסדות ציבור להתקין סידורי גישה לנכים בעיר.

בעת האחרונה נעשתה במינהל ההנדסה של העיריה עבודת הכנה לקראת אכיפת החוק המחייב את סידורי הגישה הללו. אולם בתחילת הישיבה קם חבר הוועדה, פרץ אוניקובסקי, והודיע כי מוטב לה לעיריה שתימנע מלקבל החלטה מחייבת בנושא.

מתברר כי במוסדות עירוניים רבים, כגון היכל התרבות, אין סידורים שיאפשרו גישה לנכים. לפיכך, הוחלט להסיר את הנושא מסדר היום. כמו כן הוחלט לעשות סקר שיבדוק את המצב במוסדות העירוניים, ורק לאחר שתיפתר הבעיה בהם – לאכוף את התקנות גם על מוסדות אחרים בעיר.

עוד 3 רופאים בחיפה חשודים בהעלמת הכנסה מתורנות מד"א

מאת נורית בהנא

במבצע של מס הכנסה נעצרו, ושוחררו בערבות, 3 רופאים חיפאים, החשודים שהעלימו הכנסות מעבודתם בתורנויות מד"א בשנים 1985–1987: ד"ר מוטי נאור (28), ד"ר גרשון צוריאל (38) וד"ר אליהו סלטי (25). השלושה חשודים שקיבלו תמורה ישירה מהחולים על טיפולים רפואיים, ומסרו קבלות של משרד הבריאות.

רכז המבצעים של פקיד השומה בחיפה, יעקב שבוט, טען כי השלושה השמיטו במזיד, תוך הגשת דו"חות כוזבים, 20,000–50,000 ש"ח בשנים שמדובר בהן.

שופט בית משפט השלום בחיפה, סלים ג'ובראן, הורה לשחררם בערבות עצמית וצד ג' בסך עד 50,000 ש"ח. כמו כן הוציא נגדם צו איסור יציאה מן הארץ. דרכוניהם הופקדו במשטרה.

לפני שבוע נעצרו, ושוחררו, בנסיבות דומות, הרופאים ד"ר נוהא דקור מתרשיחא וד"ר מוסטפה סעדי פרחן מעראבה.

אסיר נמלט נלכד במרדף עם יריות ברחובות יפו

(ע) אסיר נמלט, מאיר יולדרי (21), נלכד בשבת בצהרים לאחר מרדף מלווה יריות בשדרות ירושלים ביפו.

צוות בילוש מתחנת משטרת יפו, שהיה בדרכו למשימה, הבחין ביולדרי, אסיר מכלא רמלה שנשפט לשלוש שנות מאסר ולא חזר לכלא מחופשה. השוטרים קראו לו לעצור, אך הוא נמלט, ובמרדף אחריו הצליח קצין משטרה ללכוד אותו. האסיר לא ויתר, היכה את הקצין, השתחרר מאחיזתו והמשיך במנוסתו. השוטרים ירו אל רגליו. הוא נפצע קל, טופל בבית החולים והוחזר לבית הכלא. במשטרה מונה קצין בודק לחקירת האירוע.

מרכז לפיסיקה רפואית ייחנך באוניברסיטת תל אביב היום

(ע). בטקס שיהיה היום בצהריים באוניברסיטת תל אביב, ייחנך המרכז לפיסיקה רפואית על שם אברמסון. בראש המרכז עומד פרופ' דוד שרה.

המרכז יעודד חוקרים לעסוק בנושאים בין־תחומיים, שעיקרם פיסיקה ורפואה. הקשר בין התחומים הללו יכול לסייע למצוא שיטות חדשות לריפוי, להבין טוב יותר תהליכים פיזיולוגיים, ולתרום להבנת חוקי הפיסיקה, כפי שהם מתבטאים בגוף האדם.

פרופ' דן עמיר, דיקן הפקולטה למדעים מדויקים באוניברסיטת תל אביב, יעניק לתורם, אלברט אברמסון, מיליונר בן 68 מארה"ב, תואר עמית כבוד של הפקולטה.

מזכירות אגד לא התפטרה עקב הבטחת שמיר להתערב

מאת ימעת נבר

יו"ר מזכירות אגד, שלמה לוין, דחה שלשום את התפטרותו, לאחר שראש הממשלה יצחק שמיר זימן אותו לפגישה והציע לבדוק איך אפשר להוציא מהמבוי הסתום שאליו נקלע המשא ומתן בין הקואופרטיב לאוצר.

ביום ששי היתה הנהלת אגד אמורה לאשר את התפטרות לוין. הוא הודיע יומיים קודם לכן כי הוא וכל חברי המזכירות מתפטרים. עקב הפגישה עם ראש הממשלה נדחו כל ההתפטרויות.

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

ערב פידיון הבנקאיות – מבוכה נוכח מדד ספטמבר

המדד הגבוה – 1.7% – עשוי לעודד השקעה בצמודי מדד • אי־הוודאות בשוק ההון – גם מחשש למפולת בוול־סטריט

מאת יהודה שרוני

מבוכה רבה שוררת בשוק ההון, 3 ימים לפני המועד הסופי של פדיון המניות הבנקאיות.

הציבור אובד עצות לנוכח המדד הגבוה בספטמבר, ויועצי ההשקעות בבנקים אינם מסייעים הרבה. הבנקים מבססים במבצעים, ובנק הפועלים הציע בסוף השבוע לתת הלוואות גישור בלי ריבית לפודי הבנקאיות.

עליית מדד ספטמבר, שהפתיעה בשיעורה הגבוה – 1.7% – הגבירה עוד יותר את אי הוודאות, שכן עד כה סברו כי מחירי אגרות החוב גבוהים מדי. כעת מתברר כי המדדים הגבוהים עשויים לשוב ולהפוך את האג"ח לאפיק השקעה מעניין.

גם ההשקעה בשוק המניות טומנת בחובה סכנה יחסית. פרסום הגרעון המסחרי האמריקאי בסוף השבוע, גרם ירידה במדד דאו־ג'ונס, ובבורסה האמריקאית חוששים מחזרה למפולת השערים בבורסה, שנה בדיוק אחרי אוקטובר השחור. הדולר ממשיך להיחלש בשוקי העולם. ד"ר בועז ברק, מומחה למט"ח, גורס כי ירידת הדולר צפויה להימשך משום שהיפנים מוכרים סכומים גדולים של דולרים.

כלכלני בנק הפועלים גורסים כי להתפתחויות בתחום הפוליטי תהיה השפעה רבה על מגמת המסחר באפיק השקעה זה, אף שקופות הגמל שהם מנהלים הגדילו בשבוע שעבר את אחזקותיהן במניות ובפשיות.

אפיק ההשקעה במטבע חוץ, ספג מכה בימים שחלפו בגלל היחלשות הדולר בשוקי העולם. בנק ישראל פיחת בסוף השבוע את הדולר לעומת השקל, לפחות מ־1.62 שקל לדולר.

עוד יומיים להחליט: האם לפדות המניות הבנקאיות

מאת איתן אבריאל

בעוד יומיים, ב־18 לחודש, תסתיים האפשרות להודיע לבנק על פדיון המניות הבנקאיות. מי שלא יודיע עד אז על כך – יוארך תוקף מניותיו עוד ל־3 שנים, בתנאים שהאוצר מציע: תשואה דולרית של כ־6.5%, פטורה ממס. עם זה יישארו המניות סחירות בבורסה.

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, מסר באחרונה כי האוצר הצליח עד כה למחזר יותר מ־40% מסך המניות הבנקאיות שייפדו ב־31 באוקטובר, באמצעות הכלים האלה: מכרזים עתידיים, שהביאו לידי מיחזור של כ־400 מיליון דולר, הסכם עם הבנקים למחזר כ־830 מיליון דולר ממניות ה"נוסטרו" שברשותם, וגיוס הון מוגבר בחודשים שחלפו.

הסכום הכולל של המניות הבנקאיות העומדות לפירעון בסוף החודש הוא 3.7 מיליארד דולר. אמוראי הוסיף כי תקוות האוצר היא ש־25% מהמניות הבנקאיות לא ייפדו ויישארו במחזור, כדי להקל על האפשרות שהבנקים ינפיקו מניות חדשות בעתיד. הנפקת מניות של חברה שמניותיה נסחרות בבורסה נמשכת כמה חודשים, ואילו הצעת תשקיף לחברה שמניותיה אינן נסחרות בבורסה עלולה להימשך כשנתיים. עוד אמר אמוראי כי לנוכח הסכום שכבר מוחזר, המאמצים שהבנקים עושים למשיכת כספי הפדיון, כספים שבחלקם יחזרו לאוצר. הוא מרגיש ש"אפשר להביט קדימה בביטחה".

באוצר גם ציינו שלא היו צריכים לשפר באופן משמעותי את תנאי אגרות החוב ששימשו למיחזור כספי המניות, והתשואה עליהם שווה לתשואה המקובלת על אגרות דומות בעולם המערבי. עם זאת, ניכרת באוצר מתיחות רבה לקראת 18 לחודש. במועד זה יידע האוצר אם אכן התאמתו הערכותיו, או יצטרך להתמודד עם פרעון בהיקף רחב ועם הצורך שתבוא אחריו.

עובדי בל"ל חזרו אך הסכסוך בעינו; מתיחות גם בדיסקונט

מאת אריה לביא

סניפי בנק לאומי ייפתחו הבוקר מחדש, לאחר שהיו סגורים מיום חמישי שעבר בגלל השבתה מאורגנת.

שובם של העובדים לעבודה אינו מלמד על סיום הסכסוך בינם לבין הנהלת בנק לאומי על הסכם השכר ל־1988. הבוקר יתכנס מטה הפעולה של העובדים לדון בהמשך הצעדים. לא מן הנמנע שיוחלט על צעדים חדשים נגד ההנהלה כבר היום.

ההנהלה שיגרה בסוף השבוע שעבר איגרת לכתובתם הפרטית של העובדים, ובה פירוט הצעות שלה לשפר את תנאי שכרם, כפי שפורסמו ב"הארץ" בשבוע שעבר. הוועד כבר דחה את ההצעות, אך באמצעות האגרות ההנהלה מבקשת ליצור לחץ של העובדים עליו לקבלן.

ההנהלה טוענת שהצעותיה לעובדים – ובכלל זה 2 משכורות נוספות (משכורת שלישית – אם יאפשר זאת מצב הבנק), העלאת שכר המינימום ל־1000 שקל והגדלת תוספת הוותק ברבע אחוז – נאות ביותר, אך העובדים טוענים שאין להסתפק בכך.

בתוך כך, נמשך סכסוך העבודה בבנק דיסקונט. העובדים מאיימים לנקוט עיצומים כבר השבוע. נקבעה להיום עוד פגישה בין ההנהלה לבין הוועד, ובה ייעשה עוד ניסיון לבוא לידי הסכם קודם שיחדשו העובדים את העיצומים.

גם בבנק המזרחי הוכרז סכסוך עבודה, ולא ידוע כלל כיצד יסתיים.

העובדות מצביעות רץ

בואו לשמוע את:

ח"כ דדי צוקר

בנושא:

שלום ומדינת חוק

מרצה אורח ראובן חורש

ההרצאה תתקיים במלון השרון הרצליה ביום א' 16 באוקטובר 1988 בשעה 21.00

הציבור מוזמן

רץ זקוקה לפעילות שלך ביום הבחירות

סניף הרצליה, טל. 81017, 052-546767

רץ

התנועה לזכויות האזרח ולשלום

ברוך לוי ימונה היום ליו"ר רשות שדות התעופה

מאת א. קרן

שר התחבורה, חיים קורפו, יבקש היום מהממשלה לאשר את מינויו של מנכ"ל משרד התחבורה, ברוך לוי, למנכ"ל רשות שדות התעופה.

מכון הייצוא הישראלי

קורס הובלה בינלאומית

★ קורס ייחודי בסוגו, יפתח במכון היצוא ב־26.10.88

★ הקורס כולל מושגי יסוד בסחר הבינלאומי, מסמכי יצוא, אריזה, הובלה יבשתית, אוירית וימית, נמלים (לרבות סיורים), עמילות מכס, שילוח בינלאומי, ביטוח ואספקטים משפטיים. בסיכום יערך תרגיל בעלויות הובלה.

יצואן, חסוך בעלויות הובלה – למד כיצד, מטובי המומחים בארץ.

לפרטים והרשמה, נא לפנות טלפונית: 630832, 630829, 630808-03

שמואל פדרמן – נשיא התאחדות המלונות הבינ־לאומית

נועד שלשום בניו דלהי עם ראש ממשלת הודו

מאת א. קרן

שמואל (סמו) פדרמן נבחר לנשיא התאחדות המלונות הבינלאומית לשנתיים הבאות.

שמואל פדרמן

הוא נבחר ביום שישי בקונגרס ההתאחדות בניו־דלהי שבהודו. פדרמן הוא הישראלי הראשון שנבחר לתפקיד זה.

בהתאחדות הבינלאומית מאוגדות התאחדויות המלונאים של רוב מדינות העולם, ובהן מדינות ערב, הגוש המזרחי והעולם השלישי.

פדרמן, מראשוני המלונאים בארץ, משמש כיום יו"ר מועצת המנהלים של רשת מלונות "דן" ועמד שנים רבות בראש התאחדות המלונות.

מיד לאחר שנבחר נועד פדרמן, עם ראש ממשלת הודו, ראג'יב גנדי.

שכרם של 130 הבכירים ב"תדיראן" עולה כל חודש בשיעור האינפלציה

שאר השכירים מקבלים תוספות יוקר רגילות • החברה: הצמדת שכר המנהלים – לא מלאה

מאת מיכל רוזה

שכרם של 130 המנהלים הבכירים של תדיראן צמוד הצמדה מלאה למדד, ומתעדכן מדי חודש, על פי הסכם מ־1984. שאר השכירים מקבלים את שכרם בהתאם להסכמי תוספת היוקר.

בבכירים הללו מנכ"לים, ראשי קבוצות, מנהלי חטיבות, מנהלי מפעלים ומנהלי תחומים בחברה. למנהלים אלה חוזים אישיים, ושכרם מנותק כליל מהסכמי השכר במשק.

דובר תדיראן, דוד יחיאלי, אישר כי שכבת הבכירים מקבלת שכר צמוד למדד, ומעודכן מדי חודש, אך לדבריו אין ההצמדה למדד מלאה. יחיאלי סרב למסור מה שיעור ההצמדה, בטענה שהחברה אינה מוסרת נתונים על שכר המנהלים.

ההסכם לגבי המנהלים בתדיראן הוא יוצא דופן בחברות העובדים ומעורר ביקורת נוקבת, ביחוד לנוכח מצבה הקשה של תדיראן. במחצית הראשונה של 1988 היה לחברה הפסד של 24.4 מיליון דולר. תדיראן מסרבת זה זמן ממושך למסור פרטים על שכר הבכירים. זה גורם התמרמרות קשה בקרב יתר עובדי החברה, הם נדרשים באחרונה לוותר על תוספות שכר.

דובר החברה ציין כי ההסכם הנוגע למנהלים דווקא שוחק את שכרם בשנה שחלפה, מאחר שלא קיבלו תוספות שכר שהוסכם עליהן במגזר העיסקי והציבורי, וכן אינם מקבלים תוספות מפעליות וענפיות.

סוכני ביטוח במגזר הערבי שוקלים לרכוש חברת ביטוח

לאחר שסוכנות הביטוח הערבית נשר לא נקלטה בחברת ביטוח אחרת לאחר סגירת רותם • נכשל מו"מ על קליטתה בהסנה

מאת אריה לביא

משקיעים ערביים בודקים אפשרות לרכוש או להקים חברת ביטוח שתתמחה במגזר הערבי, לאחר שסוכנות הגדולה במגזר הערבי, נשר, נקלעה למצב שבו אין כיסוי להמשך פעילותה, עם סגירת חברת רותם מקבוצת הסנה.

נשר, בבעלות שני אנשי הביטוח מוהל משרקי וסלים חורי, הפעילה עד סוף החודש שעבר, 70 סוכני ביטוח, והיקף הפרמיה שלה היה 15 מיליון שקל. עם סגירת רותם, בגלל הפסדים כבדים מעסקים עם חברת אושיות, היתה מגמה להעביר את עסקי נשר, בדומה לעסקים של סוכנויות אחרות, לחברה האם הסנה, אך המו"מ על קבלת נשר כחתם – נכשל. מנהלי נשר ניסו להתקבל כחתמים גם בחברות ביטוח אחרות, אך שום חברת ביטוח לא הסכימה לקבלם. הסנה הסכימה לקבלם כסוכנים בלבד, אך גם המו"מ בעניין זה נכשל.

משרקי אמר שההצעה שהציעה לו הסנה היא הגרועה ביותר בענף. הסנה גם הסכימה לקלוט רק כ־20 מ־70 סוכני החברה. מבוטחי הסוכנות נותרו בלא כיסוי, ונאלצו לפנות לסוכנויות ביטוח אחרות. בכינוס בשבוע שעבר הציעה הנהלת הסוכנות לסוכנים לנסות להתקבל בחברות ביטוח אחרות.

קבוצה של אנשי עסקים ערבים, שאירגן משרקי, בודקת אפשרות לרכוש חברת ביטוח שהפסיקה לפעול, או לקבל רשיון לחברת ביטוח.

ההערכה היא שיהיה אפשר לרכוש רשיון של חברה קיימת בכ־4 מיליון שקל, ואילו קבלת רשיון חדש מצריכה הון מינימלי של כ־8 מיליון שקל. מנסים לגייס את הסכום בעזרת הון של אנשי עסקים מהמגזר הערבי.

ריצ'ארד עיטון, מנכ"ל הסנה, אמר בתגובה: "מצבנו לא מאפשר לנו לקלוט עסקים של קבוצות אם הם לא מבטיחים לנו רווח. סרבנו לקבל הצעות של סוכנויות אחרות. ההצעות שהגשנו לנשר היו הטובות ביותר שיכולנו להציע".

חשש שמתכת סדום ייסגר תוך ימים בשל מחסור בהון חוזר

ההון הדרוש: 250 אלף שקל • הבנקים מסרבים להלוות את הכסף משום שהמפעל כבר חייב 2 מיליון שקל – מחציתם למס הכנסה

מאת מיכל רוזה

מפעל מתכת סדום בדימונה עלול להיסגר בימים הקרובים משום שחסר לו הון חוזר למימון פעולתו השוטפת. ההון הדרוש: 250 אלף שקל. הבנקים אינם מוכנים להלוות לו עוד – בגלל חובותיו הכבדים.

מתכת סדום, שמניותיו נסחרות בבורסה, נקלע לקשיים לפני חודשים אחדים בשל חובות בסך 2 מיליון שקל, ובהם יותר ממיליון למס הכנסה וכחצי מיליון לקרן הפנסיה מבטחים ולקופת חולים.

אי־יכולתו של המפעל לפרוע את החובות הביאה לפני חודשיים לידי מינוי מפרק מפעיל, עו"ד נחמן אורנשטיין. הוא הודיע ביום ו' כי לא יוכל להמשיך בהפעלה אם לא יוזרם מיד הון חוזר בסך 250 אלף שקל למפעל.

הלקוח העיקרי של מתכת סדום היא חברת מפעלי ים המלח, השייכת לקונצרן כימיקלים לישראל. ביום ו' מסר מנכ"ל כי"ל, חיים ארז, כי הקונצרן לא יוכל לשלם מקדמות למתכת סדום אם לא תסכים לכך הממשלה.

יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות, עליזה תמיר, פנתה בסוף השבוע שעבר אל מנכ"ל משרד התעשיה יורם בליזובסקי, וביקשה כי המשרד יסייע למנוע את סגירת המפעל. תמיר פנתה אל מזכ"ל ההסתדרות כדי שיפעיל את השפעתו למען סיוע למתכת סדום.

עו"ד אורנשטיין מסר כי המפעל צבר הזמנות נאות לחודשים הקרובים. לדבריו, המפעל יכול להתקיים ברווח ויזום, ולכן יש למצוא מייד פתרון לבעייה הלוהטת ולמנוע את סגירתו.

שיף תובע מבל"ל 27 מיליון דולר; טוען בבימ"ש: הבנק אשם בהסתבכותי

ביקש פטור מתשלום אגרת בית המשפט: "הכנסתי החודשית מסתכמת ב־1,093 ש"ח נטו"

(ע). המלונאי חיים שיף הגיש תביעה בסך יותר מ־27 מיליון דולר נגד בנק לאומי, בטענה שהבנק גרם למפולת עסקיו. טרם הוגש כתב הגנה.

שיף ביקש פטור מתשלום אגרת בית המשפט, כיוון שלדבריו, עקב המפולת – עסקיו בכינוס נכסים ובפשיטת רגל, והכנסתו החודשית מסתכמת ב־1,093 ש"ח נטו.

בתביעה שהגיש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, טוען שיף כי כאשר לפני 7 שנים היתה חברה שלו בעלת שלד בנין, ובו 15 קומות, מעל בנין השק"ם ברחוב אבן גבירול בתל אביב, ביקש מנכ"ל בל"ל, ארנסט יפת, לרכוש את 3 הקומות התחתונות בבנין, ולפתוח שם סניף של "בנק קופת עם", שהיה אז בבעלות בל"ל. עיסקה זו, טען שיף, היתה מקור כל הסתבכויותיו הכספיות.

שיף טוען שסיכם עם יפת על מכירת שלוש הקומות בבנין תמורת סכום השווה היום ל־17 מיליון ש"ח. הבנק התחייב לשלם לו 60% מערך העיסקה, ולשלם את היתרה בעת מסירת הבנין. עוד סוכם, לטענתו, שעד למסירה ולהסדרת שינויי הייעוד של הבניין – ממלון דירות לבנין משרדי־מסחרי – וכן בשל העובדה שהבנק לא ישלם עד אז חלק גדול מסכום העיסקה, יקבל שיף מהבנק הלוואות וערבויות בריבית נמוכה ביותר.

הוראה שלא בוצעה

אך על אף הסכם זה, חייב אותו הבנק בריבית גבוהה, וחובותיו תפחו, עד שיפת הורה לבנק להקטין את הריבית, ומנהל בכיר, מר מאכט, אף הסכים שיש למחוק כ־2 מיליון דולר מחובי הריבית, אלא שהדבר לא בוצע.

שיף טוען שכדי לקבל את האישור לשינוי הייעוד, חייבה אותו עיריית תל אביב לרכוש מגרש יקר סמוך, ולבנות בו חניון תת־קרקעי ל־500 מכוניות, במקום 3 קומות החניון בבנין שלו, שנועדו ל־150 מכוניות בלבד. זה ייקר את הפרוייקט לכ־5 מיליון דולר.

בתוך כל תקופת ההמתנה להיתר העירייה לשנות את יעוד הבנין, טוען שיף, פנה אליו מנכ"ל השק"ם, יוחנן גור, והציע מיד סכום רכישה גבוה משל בל"ל. שיף טען, שיפת לא היה מוכן לביטול העיסקה בשום מחיר.

תפנית בעמדת הבנק חלה, לטענת שיף, אחרי מפולת מניות הבנקים ומסקנות דו"ח ועדת בייסקי שהבנקים מחזיקים ביותר מדי נכסים. שיף טוען שמאותו יום הסתמנה מגמה של בל"ל לבטל את עיסקת הרכישה ממנו.

באמצע מארס 1986, ורק 8 חודשים לאחר שקיבל שיף היתר לשינוי היעוד של הבנין שלו, החל בנק לאומי בהליכים משפטיים נגדו. הוא טוען שהבנק המשיך לחייב אותו בריבית גבוהה, וביקש מבית המשפט לממש אגרות חוב שלו, שניתנו לבנק כערבויות. זאת על אף טענת שיף, שהבנק הוא שלא עמד בהסכם.

קביעה זו, ופניה של הבנק לערכאות, טען שיף, יצרה תגובת שרשרת בעסקיו, שהחלו להתמוטט, וגרמו לו נזקים בעשרות מיליוני דולרים. שבוע לאחר מכן כבר מינה בית המשפט כונס נכסים לחברות שבבעלות שיף, ולטענתו, הליך זה גרם לו גם הפסד מוניטין הנאמד לפחות ב־10 מיליון דולר. בית משפט המחוזי בתל אביב החליט לאשר את מכירת הבנין ברחוב אבן גבירול, ולממן בכספי המכירה את חובותיו של שיף. הבקשה אושרה, והבנין, ובו 8000 מ"ר משרדים ועוד 4500 מ"ר שטח מסחרי וחניה ל־500 מכוניות, נמכר ב־11.5 מיליון דולרים.

שיף טוען, שאילו לא יצר בל"ל מהלך לא מוצדק של כינוס נכסים נגדו, היה אפשר למכור את הבנין ב־32 מיליון דולר לפחות, והוא תולה את האשמה במצב שנוצר בבל"ל, שלא עמד לטענתו בהסכמים איתו מחד, ומאידך גבה ממנו ריבית מופקעת. גם על עצם המכירה טען שיף שבית המשפט איפשר את ביצועה, רק אם לא ישפיע הדבר על צד שלישי, שהרי אז יש לצרף צד שלישי זה להליכים המשפטיים. לטענת שיף, לא צורף להליכים, ולכן מכירת הבנין לא תאמה את הוראת בית המשפט.

חופי: המחיר שחברת החשמל משלמת בעד הסולר – מופרז

מאת אלי אלעד

מנכ"ל חברת החשמל, יצחק חופי, תובע להוזיל את הסולר לחברה, הוזלה של ממש, ולעשותו ריאלי.

פניה בעניין זה הועברה למשרד האנרגיה ולמשרד האוצר. חברת החשמל אומרת כי המחיר שבתי הזיקוק מקבלים בעד טונה סולר, לפני מסים והיטלים, הוא 126 דולר הטונה, ואילו המחיר הנגבה מחברת החשמל הוא 276 דולר לטונה, יותר מכפליים.

מנכ"ל חברת החשמל אומר שמחיר הסולר אינו אמיתי. זה כעת הדלק היחיד לייצור חשמל שחל עליו מיסוי – שהוא למעשה מיסוי מלאכותי על תעריפי החשמל. השימוש שחברת החשמל עושה בסולר להפעיל את טורבינות הגז – בקו עלייה. בנוסף על טורבינות הגז הקיימות, בהספק של 500 מגוואט, החברה בונה כעת עוד טורבינות גז בהספק של 270 מגוואט, שאחריהן יוקמו נוספות, כדי לסייע באספקת שיאי הביקוש לחשמל. ביחוד תהיה לכך משמעות כשייכנסו לפעולה 2 טורבינות גז תעשייתיות, שבניגוד לטורבינות הגז הקיימות, שהן סילוניות, יוכלו לפעול שעות ארוכות בלא הפסק. טורבינות אלו נבנות באתר רמת חובב שבדרום לבאר שבע.

יצחק חופי ציין כי בשל העיוות במחירי הסולר לעומת מחירי הדלקים האחרים, עדיף כעת לחברת החשמל, במצבים מסויימים, לספק את שיאי הביקוש באמצעות הפעלת יחידה קטנה של 50 מגוואט בתחנת כוח ותיקה המופעלת במזוט, מאשר בטורבינת גז בגודל זהה.

לדבריו, זה עיוות מבחינת חברת החשמל, אך משיקולי המשק – ללא "הגיבנת" של המחיר המוגזם של הסולר – עדיף להפעיל את הטורבינה. ברגע שיתאימו את מחירי הסולר לרמה ריאלית, שיקולי חברת החשמל יהיו מונחים על פי צרכי המשק.

יעקבי: ה"עבודה" – נגד מס על החיסכון והבורסה

קורא לאפשר לכל החברות של הממשלה ושל ההסתדרות לגייס הון בבורסה להבראתן

מאת יהודה שרוני

"מפלגת העבודה מתנגדת להטלת מס על החיסכון ועל שוק ההון". כך אמר בסוף השבוע שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, בביקור בבורסה בתל־אביב. עמדה זו מסתמכת, לדברי יעקבי, על נתונים המלמדים על ירידה מדאיגה בשיעור החיסכון במשק ועל גידול בצריכה הפרטית.

בשיחות עם ראשי הבורסה, הדגיש שר הכלכלה כי מפלגת העבודה תומכת בעידוד החיסכון ובהגדלת ההשקעות במשק באמצעות פעילות בשוק ההון.

יעקבי אמר כי יש לאפשר לכל החברות הממשלתיות, ולחברות בבעלות חברת העובדים, לגייס הון בבורסה. לדבריו, השתתפותן של החברות בשוק ההון תסייע להבראתן, ותאפשר גיוס משאבים לפיתוח המשק. כך נעשה בבזק ובחברת החשמל, ובקרוב יש לעשות גם ברשות הדואר ובכור.

שר הכלכלה הביע ביטחון כי מצבה של כור יתייצב, ולאחר שכך יתרחש – תפנה לבורסה ותגייס הון. לדבריו, תוכל כור, בין השאר, למכור את מניותיה לעובדים ולציבור, כפי שעשתה חברת הטלפונים הבריטית "טלקום".

למנהלנו האהוב

מזל טוב

להולדת הנכדה

מהעובדים וועד העובדים

אילן אפשטיין בנ"מ

יועצים לקידום מכירות

טל' 052-24634

"נכסי־רזים" תיווך השקעות בע"מ

* **בשכ"ח חנות** באבן־גבירול ליד גן העיר, 370 מ"ר כולל גלריה בנויה, בשלמות
* **בשכ"ח חנות** באבן־גבירול ליד הקריה, 550 מ"ר כולל גלריה, בשלמות
* **למכירה 100 דונם פרדס מניב**, ליד צומת החנה המטאורולוגית, על הכביש המהיר ת"א־אשדוד
* **למכירה 4 דונם קרקע** לתעשיה, במקום מעולה בהרצליה־פיתוח
* **בשכ"ח 2,000 מ"ר** בנין תעשיה חד־קומתי (ללא עמודים), ביאזור, ליד טמפו

לפרטים: רפי ברודמן 03-611194/5

* חבר בעמותת המתווכים לנכסי דלא־ניידי בישראל
* חבר בפדרציה הבינלאומית למתווכי נכסי דלא־ניידי

שיש אלוני

יופי של איכות

תשלובת אלוני מודיעה לקהל לקוחותיה:

החל מיום ב' 17.10.1988 יוחלפו מספרי הטלפון במפעל ובמשרד הראשי בחיפה.

המספרים החדשים

(10 קווים) 04-324471-80

ציוד אב"כ למקלטים פרטיים

חברת "ישמור" מציגת החברה הפינית TEMET OY מודיעה כי ניתן להשיג בישראל ציוד למיגון המקלט בבתי התקפות אב"כ (לוחמה אטומית, ביולוגית וכימית) לבתים משותפים ולוילות.

הציוד כולל: שסתומי הדף, על־לחץ ומנגנון לסינון האויר הנכנס ולאיוורור. הציוד ניתן להפעלה גם בעת הפסקת חשמל.

התקנת הציוד מאפשרת שהייה ממושכת במקלט בשעת חירום, ללא חשיפה לחומרים כימיים מסוכנים.

ציוד TEMET למקלטים מוכר על־ידי שלטונות הג"א, ומותאם לתקנים בינלאומיים קפדניים ביותר.

ועדי בתים ובעלי וילות המעוניינים לקבל מידע נוסף יפנו לטלפונים: 03-496499, 483841

ש.ח.כ. שרות חקירות כללי

מקבוצת "השמירה"

כל אשר רצית לדעת

31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך

כל סוגי החקירות ביסודיות, באמינות ובסודיות מוחלטת

ש.ח.כ.

דרך פתח־תקוה 19 תל אביב 66183

טל: 623084; 621975; 614636

FAX; 623995

מכרז

מקרקעין למכירה – בנהריה

מוצעים בזה למכירה, המקרקעין הבאים:

גוש 18166 חלקה 24, נהריה

שטח רשום: 8030 מ"ר

הכתובת: רח' ההגנה 6 נהריה

הבעלות: פרטית

היעוד: מגורים (צמודי קרקע או בניני דירות) או מגורים מעורב במסחר.

אפשרויות בניה גמישות וניתן לבחור בחלופות שונות. מחיר מינימום נדרש: $ 400,000

למידע נוסף ולקבלת פירוט אפשרויות בניה יש לפנות לטל: 02-669661 הצעות עד ליום 15/11/88 יש לשלוח לת.ד. 4575, ירושלים.

אין הבעלים מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

נ. ליבנה עו"ד

משאבי אנוש 1988

תערוכה מקצועית ראשונה

בנושאי כוח־אדם, ניהול, הדרכה ורווחת הפרט.

בחסות: המכון לפריון עבודה

בשיתוף: ירחון משאבי אנוש

ימים ב'-ד' 17-19 באוקטובר 1988, במלון "פלאס" רח' הירקון 277, ת"א

שעות הביקור 12:00-20:00

ארגון: (סגל) תערוכות כנסים ואירועים יצחק שדה 34 ת"א ★ טל. 03-339267

ארועים מיוחדים בתערוכה

סרטים מקצועיים בכל יום החל משעה 18.30

יום ב' 17.10.88

14:30-17:30 סימולציות מומחזות בנושא: "עימותים ולחצים בתחומי משאבי אנוש"

יום ג' 18.10.88

08:30-14:30 יום עיון המאורגן על־ידי המכון לקידום יחסי עבודה והמגמה למדעי ההתנהגות - המכון לפריון העבודה והייצור, בנושא: "תפקידו של מנהל משאבי אנוש בתכנון האסטרטגיה של הארגון"

14.30–19.00 הרצאות מקצועיות בנושאי כח אדם

יום ד' 19.10.88

13.00–19.00 "חידושים ופרוייקטים ייחודיים בניהול משאבי אנוש"

הארץ

יום א', ה' חשון התשמ"ט
16 באוקטובר 1988

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

ערפאת נאלץ להתקדם

מתוך סבך הידיעות על מה שתעשה הנהגת אש"ף כדי להפיק תועלת מירבית מהאינתיפאדה, מתקבל עכשיו הרושם כי "המועצה הלאומית הפלשתינית" מתכוננת להכריז על הקמת מדינה פלשתינית, אולם תימנע מלכונן לה ממשלה. גם לא ברור על איזה שטח אדמה תתבע מדינה זו לפרוש את כנפי ריבונותה. קשה להבחין כיצד תזכה מדינה שאין לה ממשלה, ולו "זמנית" בלבד, בהכרה בינלאומית.

אין זה סוד, כי בקרב בית המועצות ומצרים יעצו לערפאת להימנע מהכרזת מדינה, אפילו ללא כינון ממשלה, שתצטרך לחפש לעצמה מקום־מושב מחוץ לגבולות הבלתי־מוגדרים שלה. גם ארצות הברית, שבאופן רשמי אינה מדברת עם אש"ף, אבל למעשה מקיימת מגעים אתו, ניסתה כמובן להשפיע על ערפאת בכיוון התאפקות. אבל מנהיג אש"ף נאלץ להתחשב במספר רב של דעות אקטיביסטיות: אבו ג'יהאד, אחמד ג'יבריל ואבו מוסה כופרים ממילא במנהיגותו; עליו לספק סיסמה פוליטית לאינתיפאדה אשר שמושב המועצה הלאומית הפלשתינית יתושף פירוד פנימי. לכן החליט ערפאת, ככל הנראה, על הכרזת מדינה שתתקיים, לעת עתה, על הנייר בלבד.

באו אליו היועצים הנוים, ביניהם גם הסעודים, וביקשו להשפיע עליו שידחה, לפחות, את כינוס המועצה הלאומית לפלשתין עד לאחר הבחירות בישראל. ערפאת החליט, לפי ידיעה מוסמכת בעיתון הצרפתי "לה מונד", שלא לדחות את מועד כינוס המועצה (31 בחודש זה), אלא לפרסם את ההחלטה רק יום או יומיים אחרי הבחירות בישראל.

הסובייטים, למרות שהם לוחצים על אש"ף להכיר חד־משמעית במדינת ישראל, מוסיפים להתייחס אליו כאל נציג הפלשתינאים — לפחות אלה שבשטחים המוחזקים. ג'ורג' שולץ דיבר בנאומו האחרון על הזכויות "הפוליטיות" של הפלשתינאים, ואין לפרש ניסוח זה אלא כפסיעה נוספת לעבר אש"ף. שתי מעצמות־העל מתקרבות זו אל זו גם בתחום זה: שליחי הקרמלין תובעים מאש"ף שיכיר בישראל, ומזכיר המדינה בוואשינגטון שב אינו מסתפק בהרגעת הזכויות "הלגיטימיות" של הפלשתינאים. האינתיפאדה, אם תימשך (פירושו של שר הביטחון, שהזדקקות לרימוני־יד מצביעה כביכול על העובדה שהאינתיפאדה נמצאת "בשלבי דעיכה", צריך לגרום להרמת־גבות), תוסיף להרשים את העולם שמחוץ לישראל וצפויה לחזק את ידי ערפאת.

אלה פני הדברים, וכל ממשלה ישראלית שתוקם לאחר הבחירות — לא משנה מי יהיה בה הכוח המוביל — תיאלץ להתחשב בהם.

ערוץ שני בהשכלה הגבוהה

אלפי ישראלים אינם יכולים ללמוד מאחר שקרטל אקדמי־ממשלתי יצר מחסור מלאכותי — בדומה למה שקורה בבריאות ובמשק כולו

מאת אמנון רובינשטיין

היום מתחילה שנת הלימודים באוניברסיטאות. אלפי סטודנטים חדשים יצטרפו למעגל הותיקים. אך כנגד כל שניים שזכו לעבור את מחסום הכניסה למוסדות להשכלה הגבוהה, מצוי לפחות אחד שנותר בחוץ.

"מוסד מוכר"

מניעת לימודים — למה?

הרצוג, מיטראן. מסע לשיפור התדמית

ביקור ממלכתי עם מסר הסברתי

מאת גדעון אלון

ביקור ראשון של נשיא ישראלי בצרפת. הרצוג ינסה לשפר את הדימוי של ישראל באמצעי התקשורת

"לשחרר האבנים אינם עוזרים"

בתי־סוהר (ה')

האסירים בבגדי תפוז

מאת רן כסלו

צפיפות בלתי־נסבלת

משק חופשי = כלכלה בריאה = מדינה חזקה

בבחירות הקרובות עומד להכרעה המשך התהליך להבראת המשק הישראלי.

בישראל — כמו ביתר ארצות המערב — משק בריא הוא תנאי לעוצמה מדינית ובטחונית ולחוסן חברתי — ובלי **כלכלה חופשית** אין משק בריא. בכך גם תלויים עידוד העליה ומניעת הירידה. אף דמוקרטיה אמיתית אין ללא משק חופשי.

אנו, אנשי כלכלה ומשק, חברי מפלגות שונות, קוראים לציבור הבוחרים לאפשר הקמת ממשלה בראשות ה"ליכוד" כדי שזו תמשיך במאמצים לייצוב המשק והבראתו, למלחמה בבירוקרטיה ולהקטנת המעורבות הממשלתית המוגזמת בכלכלה, לרפורמה במסים, לשחרור שוק ההון משליטת יתר של הממשלה ולעידוד הבורסה, להגברת ניידות העובדים, להעלאת הפריון והתוצר, לעידוד היצוא, למכירת חברות ממשלתיות, ולהקטנת החוב הלאומי — הפנימי והחיצוני — פרי הבאושים של ה"שיטה" ומחוללי העבר.

עלינו לעמוד על המשמר פן ישעבד "המערך" את משאבי האומה לדורות לשם כיסוי החובות של המשק ההסתדרותי הכושל.

לעם ישראל משאבי־אנוש שמעטות הן האומות שיכולות להתהדר בשכמותם — אך רק משק חופשי יאפשר לנו למצות כישורים אלה במלואם — לטובת המשק והמדינה!

אליהו איזקסון	—	פרדסן, חקלאי
יעקב בן עזר	—	פרדסן
גדעון ביקל	—	יצואן, מנהל חברות
ד"ר ראובן הכט	—	תעשיין, מנהל ממגורות
גדעון המבורגר	—	מנהל חברת ביטוח
יאיר המבורגר	—	מנהל חברת ביטוח
משה (מוזי) ורטהיים	—	תעשיין
ראובן ויסלה	—	תעשיין
מאנו לאלו	—	יצואן
זלי לוין	—	מנהל חברות
אפרים למקה	—	מנהל סוכניות ביטוח
נתנאל מטלון	—	כלכלן
אהוד מטרסו	—	מנהל חברות
יצחק מיטלמן	—	תעשיין
בנג'י מכנס	—	פרדסן, יצואן
מוקי מלצר	—	מלונאי
יהושע (שוקי) פורר	—	מנהל חברות
צבי פלדה	—	תעשיין
יחזקל פלומין	—	עורך דין, כלכלן
נחמן פרל	—	מנהל חברות
יוסף פרלמן	—	מנהל חברות
סלמאן קדמני	—	תעשיין, מנהל חברות
אפרים קריאל	—	מנהל סוכנות ביטוח
מרדכי קריינר	—	סמנכ"ל רשת שיווק
דוד קרמרמן	—	תעשיין
אריה קרסו	—	יבואן
אבי רז	—	מנהל חברה, יו"ר הסתדרות הרוקחים
ד"ר אלכסנדר רפאלי	—	תעשיין
סמי שאהין	—	סוחר, נצרת
דוד שוהם	—	בנקאי
דוד שטרן	—	בונה ערים וקבלן
משה שניצר	—	יצואן
פלג תמיר	—	מנהל חברות

(רשימה שניה בסדרה)

איש משק וכלכלה:
אלה כבר הצטרפו — הצטרף גם אתה.

אנשי כלכלה למען משק חופשי

ת.ד. 29013 תל־אביב, טל: 03-650571

היפוכו של דבר / יואל מרקוס

י' ק', צלצל הביתה

מאת יואל מרקוס

אני ממש מודאג. לאן נעלם ישראל קיסר? האם לקה במחלה כל שהיא או שמא נחטף, חלילה, והושם כופר תמורתו באמצעות בנק ס"מ? מאסטה אני ממשש אותו בנרות בתשדירי תעמולת הבחירות של המערך — גם שם לא נראה ולא נשמע, ואנו כבר שבועיים על המוקד. רק לפני יומיים ראינו הבזק "פנים חדשות" של המערך מרחפת יד ביד בעליצות על הדשא הירוק. וגם שם לא היה. הוי אם לא קיסר, שחבריו ריכזו בו כראש ממשלה מינוי, יכול היה להיות היהלום של העטרה הזאת?

בדיקה יסודית בארכיון "הארץ" אינה מקלה על פתרון התעלומה.

אבל מה אני בכל זאת רוצה מקיסר. לא יכול להיות שהאדמה בלעה אותו. קשה להאמין שהמשק שהוא יושב־ראש שלו מתמוטט, והוא — הידוע בגלגולי לשון — נשאר בלי מלים. לא יתכן שהכשלון הגדול הזה לא יצטא את האבא שלו.

אבא, י. ק., צלצל הביתה!

נאמיביה בדרך לעצמאות (א')

עשר שנות המתנה

מאת אברהם טל

וינדהוק

55 מעלות חום ויובש מדברי עוטפים את פנינו בנמל התעופה הבינלאומי של וינדהוק. במרחק 36 ק"מ מכאן שוכנת וינדהוק, בירת נאמיביה, היא דרום־מערב אפריקה. עיר בת 118,000 תושבים.

משטרה גרמנית בנאמיביה. האם יישארו גם אחרי העצמאות?

ארמון כמתנת הדיר

هكذا من الاحل

הרס, אובדן, זיכרון

השבוע יבצעו בפרנקפורט את "החקירה" של פטר וייס לציון 50 שנה ל"ליל הבדולח"

הכותרת המשותפת לכל האירועים שיציינו בפרנקפורט ובגרמניה כולה מלאות 50 שנה לליל הבדולח היא "הרס, אובדן, זיכרון". עד כמה שזה נשמע מוזר, האירועים האלה אינם מכוונים ליהודים, שהיו קורבנות ליל הבדולח, אלא לגרמנים, שהם הצאצאים של מחוללי אותו פוגרום. בפרסומים הרשמיים של התוכנית מתייחסים לליל 9 בנובמבר לא כ"קריסטל נכט" אלא כ"פוגרום־נכט".

ביום רביעי, 19 באוקטובר, יבצעו מיטב שחקני גרמניה את האורטוריה של פטר וייס "החקירה" בפאולס־קירשה, מקום מושב הפרלמנט הראשון של גרמניה המאוחדת ב־1948. תאריך הביצוע הזה נבחר על־ידי המארגנים משום שלפני 23 שנים, באותו תאריך ממש, התקיימה הבכורה העולמית של יצירה זו של וייס ב־16 תיאטרונים ברחבי גרמניה. היה זה כשלושה חודשים בלבד אחרי תום משפט אושוויץ, שהיווה עבור וייס חומר־הגלם, הסיבה המניע ליצירה זו, ושהתקיים אף הוא בפרנקפורט באולם ה"רומר", המרוחק מאות מטרים ספורים מה"פאולסקירשה".

וייס התבונן לכתוב במקור את המקבילה המודרנית לקומדיה האלוהית של דנטה, בשלושה חלקים: גיהנום, כור המצרף וגן העדן. הוא כתב רק את הגיהנום. 11 המזמורים שכתב הם שיחות שכאילו נקלטו בבית־המשפט (וייס השתמש כאן בדיווחי העיתונאי ברנד נאומן מ"פרנקפורטר רונדשאו"). התובע חוקר את העדים, המספרים מה היה באושוויץ. הנאשמים לא ידעו, לא שמעו, ביצעו פקודות, עשו מה שאמרו להם לעשות. המלים מאופקות ומגוללות מציאות איומה שהתרחשה, בעוד הנאשמים – שהשתתפו בעצמם ברצח מאות אלפים – מתווכחים על זכויותיהם החוקיות.

זה לא תיאטרון, אלא אורטוריה של סבל, שדווקא יובש הביטוי שלה מגביר את עוצמתה התיאטרונית. המלים העוברות מדברות בעד עצמן, ומצליחות אולי במקום שבו נכשלו הרבה יוצרים אחרים בניסיון להעלות על הבימה את "השואה".

וייס ביקר בעצמו באושוויץ ב־1964. הוא כתב על כך בסיפור "העיירה שלי" וסיכם בכתבו "זה עוד לא נגמר". דומה שמסקנה זו היא המעניקה לה את המארגנים של אותם אירועים לציון 50 שנה "ליל הבדולח". בימאי "החקירה" (שאחראי לחלק ניכר מעיצוב כל האירועים, ואף ערך סדרה של 16 ספרים שכולם עוסקים בתרומת היהודים לגרמניה ולפרנקפורט, לסבלם והשמדתם) הוא פטר האוקה, בימאי תיאטרון בן 47, יליד גרמניה המזרחית, שברח ב־1973 למערב בתא־המטען של מכונית. העלאת "החקירה" של וייס על ידו היא הרבה יותר מעוד בכורה בתיאטרון, ואפילו יותר מכוונה לזכור של וייס.

האוקה היה מנהל ה"תיאטר אם טורם" בפרנקפורט, שנוהל בזמנו על־ידי פסבינדר. מה שהתחולל בעקבות "האשפה, העיר והמוות", כמו גם ניסיונות ההיסטוריונים הגרמנים לשים את אושוויץ בפרספקטיווה היסטורית, הם שהביאו את האוקה ואת פרנקפורטרים להשקיע את המאמץ באירועים סביב היובל לליל הבדולח. הם משוכנעים שהגרמנים חייבים לזכור.

מתוך "החקירה" בחרו האוקה והעוזר הדרמטורג לביצוע חמישה "מזמורים". אחרי השמעת קטע מסיפורו של וייס על ביקורו באושוויץ, יבוצעו המזמור על הרציף, המזמור על הלאגר, המזמור על המוות, המזמור על הכבשנים והמזמור על יכולת ההישרדות. זה לא סדר המזמורים המקורי ביצירה של וייס אך אלמנתו, שהיתה נוכחת באירוע, אישרה זאת. השחקנים, שנבחרו ממיטב תיאטרוני גרמניה (ביניהם אוטו סנדרס, קלאוס פוהל והרלד קוהלמן), יהיו יושבים ליד שולחנות. המלים המוצגות אומרים לרכז את תשומת־לב הקהל המה שקרה.

עד כמה שידוע לי, לא בוצעה "החקירה" מעולם בישראל. האם זה מפני שקשה לנו לקבל יצירה כזאת מפרי־עטו של מחבר גרמני? אירוע זה בפאולסקירשה הוא רק אחד משורה של אירועים, שיגיעו לשיאם בקונצרט ב"אלטה־אופר" של פרנקפורט ב־9 בנובמבר, בביצוע של גרי ברטיני ובהשתתפותה של מירה זכאי.

הכל התחיל מזה שמבקר התיאטרון והמחול בישראל, גיורא מנור, המציא כוריאוגרף. לא בדיוק המציא, אלא מצא: גוליאלמו אבריאו דה פסארו, יהודי מפסארו, בן המאה ה־15, שעליו אמר רוכם העיר ש"היטיב לרקוד מכל העברים באיטליה", ומדובר בסוף המאה ה־15. מנור בישר בפסארו, שיש לה הכבוד להיות עיר הולדתו של כוריאוגרף דגול. הללו כליבן התרשמו עד כי החליטו לקיים בעירם כינוס מדעי על המחול התגוריני. גדולתו של גוליאלמו היתה לא רק בהיותו רקדן וכוריאוגרף, אלא בכך שחיבר ספר הדרכה עבור תלמידיו ותלמידותיו, שעותקים ממנו שרדו עד היום. הכינוס הניב תערוכה ובה מתועד גם באלט שיהודי פסארו הבינו לנשפי המלוכות של נסיך העיר, ובו מלכת שבא הרוכבת על פיל הנושאת דרישה בעברית. וקבוצת מחוללים שייצגו את עונות השנה והבמה המחול ביקשו לקבל "שוהד" בבמיבות פסארו. כך שימש המחול התגוריני כדי להביע רעיון הברית. תלמידיו של גוליאלמו המוכר לצרפת ושם יצרו את ראשית הבאלט הקלאסי. רבים מהם היו יהודים, כך שאפשר להבית שאם לא האבות, הרי הסבים של הבאלט הקלאסי היו מבני־ישראל. התערוכה הוצגה בשנה החולפת בערים שונות באירופה, ומחר תיפתח בבית אריאלה בתל־אביב בסיוע המכון האיטלקי בתל־אביב.

קוזי פאן טוטה. מקצת פיסית במקביל לתחבולות העלילתית

"קוזי" ראה – וחדש

מאת הֶרי גולומב

גירסה ממזרית ואקרובטית לאופרה של מוצרט, השואבת את כוחה מהמתח שבינה לבין מסורת הביצוע המקובלת

בעוד בית האופרה המלכותי "קובנט גארדן" שבלונדון משנס את מתניו לקראת פתיחה מסורתית של עונה חדשה בסממנת הניבלונגן של וגנר, התקיימה ב"קווין אליזבת הול" שעל גדות התמזה עונה קיצית קצרה של אופרות. קוזי פאן טוטה של מוצרט הועלתה שם בהפקה וירטואוזית, ממזרית וסקסית, שבכוחה לגרום שבץ לכמה וכמה פוריסטים ושומרי חומות.

ממש באותו אורח סובייטי שביקש הגיה ל"רופא־עיראוטן", כי "מה שהוא רואה אינו מתאים למה שהוא שומע", כך גם בהפקה זו מה שנשמע היה קוזי קונבנציונאלי למדי (בביצועו המקצועי והמשכנע של פול דניאל), אך מה שנראה (בבמאי דייויד פרימן; תפאורה: דייויד רוג'ר) היה חיזיון מסנגוי, ארוטי, נתון בתנועה מתמדת, מבחיק לעתים עד דמעות; תערובת של קומדיית מנהגים, סלפסטיק וסתם פארסה אבסורדית, עם טונות של הומור ארוטי חריף, אך לא וולגארי, מלווה מחוות מגוחכות, בשלל תלבושות שנע בין תצוגת בגדיים מינימאליים, דרך מדי צבא ותלבושות של שייכים מנסיכויות הנפט ועד לשמלות־ערב ססגוניות.

הכל מתרחש על רקע תוצה, כשבעומק הבימה מלתחות עוקרות ופינות־בגדים, שמאחוריהן מחליפים הזמרים את בגדיהם ומדהימים שוב ושוב את הקהל בתעתועי־דמויותם של מעצבי הבימה והתלבושות. לא היה כל קשר בין המוסיקה (שמעולם לא נגעה אף כמלוא הנימה, וזה העיקר) ובין המראה. חוסר התיאום כשלעצמו היה אחד הדברים המצחיקים ביותר: פיורדיליג'י שרה את האריה הווירטואוזית והדרמטית ביותר שלה, כשהמעריצים מעשנים או לוגמים יין בבגדיים. אנסמבל וירטואוזי לפי כל כללי הסגנון המוצרטי, בפראזות ארוכות־נשימה ובנויות לתלפיות, המופק לעילא ולעילא ללא פשרות ובמלוא האיזון והניקיון, מושר על־ידי שלוש חתיכות בביקיני ושני "שייחים" ערביים. הנתקלים אלה באלה ומנסים לשווא להיחלץ מן הפקעת הפיזית שנוצרה במקביל לתסבוכת העלילתית. כל ניסיון (כושל) לקום מהדק את סבך הגופות המתפתלים.

ההישג הקולי־מוסיקלי עולה בהרבה על המקובל בהפקות מסורתיות, שכן כאן נדרש ביצוע של אריות וירטואוזיות תוך כדי אקרובטיקה קרקסית, והכל נעשה בקלילות בבת־צחוק ממזרית וקורצת, מתוך הנאה עצומה של המבצעים מכל התעלולים שהם מעוללים לא למוצרט, אלא למסורות הקפואות של ביצועי יצירותיו, תוך שיתוף־פעולה מרהים עם צלילי המוסיקה שלו.

האופרה הושרה בתרגום אנגלי, שלקה בכמה מקומות באי־הבנת התפקודים הדרמטיים של המוסיקה: מוצרט מרבה לתזמר או להרמן את משמעותה הספציפית של מלה מסוימת (למשל, המלה "דזירו" (תשוקה, שאיפה) במוצרט שלאחר הפרדה המדומה של הזוגים זוכה בהרמוניה מלאת כיסופים, ואם זו אינה מתורגמת, מתחמץ משהו מהותי בהאנותר האופראית. לעומת זאת, פעלל יפה דווקא התחכמויות של "אינגלוז" מכוון של הטקסט: משעשע לשמוע את דון אלפונסו, לצלילי רצ'יטטיב מוצרטי אפייני, נותן בחבריו במלים "אל תתנהגו כמו מאהבים ויקטוריאניים".

אין בכל האמור כדי לשלול הפקות מסורתיות או להמליץ על הפקה חדשנית מעין זו בכל הנסיבות. במקרה זה הצליחה מן ההתקנות שבמשך כלל הערך המוסף הקומי שלה; אבל קל מן המשמע את הזיכרון הטרי של המסורת שלעולם לא תידלה, נסלות ללא תקנה את עוקבם של התבליטים הקומיים של הפקה, והיוצנה מן המתח שבינה לבין זכרה הטרי של המסורת שהצופה מביא איתו אל האולם.

מוצרט עצמו היה "שובב" לא קטן בדיבור, בכתב ובמעשה. לדעתי, הוא היה נהנה לכתוב מוסיקה משלו לחזיונות ממזריים כאלה. אבל הוא לא היה כותב להם את קוזי פאן טוטה, אלא מוסיקה אחרת.

קרן קיימת באמת

מאת גידי אורשר

עד יום חמישי אפשר עדיין להגיש בקשות ל"קרן קרב" להשלמת תקציבם של סרטים שאין דרך אחרת להשלימם. לא כל הסרטים, רק אלה שאורכם הוא מעל 55 דקות, פילם או וידאו. קרן קרב, מיסודה של משפחת ברונפמן, שמה לעצמה מטרה לקרב לבבות אנשים מהתפוצות ומישראל, להגביר את שיתוף הפעולה בין הארץ והגולה. במסגרת הפעולות הללו היא מארגנת סידרי הופעות דוגמת זו של תיאטרון חיפה לארה"ב, ובתקופה האחרונה החליטה להרחיב את פעולתה ולהגיע גם לקולנוע.

האיל הסכום הניסיוני השנה לא היה גבוה במיוחד, משהו בסביבות מאתיים אלף דולאר, וסכומים כאלה אינם מספיקים לממש סרטים יש מאין. הוחלט על מדיניות של השלמות של סרטים. כל מי שיש לו את מירב התקציב, אלא שהוא תקוע בעשירון האחרון, חסר למעבדה, להשלמת צילומים, לתיקון פסקול, יפנה אל הקרן הזאת, בעזרת חבר־שופטים, תחליט איך ואם לעזור לו. כדאי להדגיש, כדי לא ליצור תורים ארוכים מדי של מאוכזבים לפתח המשרדים, שהכוונה אינה ליצור מקור מימון מרכזי לסרטים. מדובר רק בבתום, בתוספת להשלמה שבה לא תלוי תקציב הסרט.

כדי להפיץ את מטרותיה ופעולתה של הקרן, שאינה מגבילה את עצמה לסרטים ישראליים ופורשת כנפיים גם לסרטים מחו"ל על נושאים יהודיים, פורסמה מודעה בעיתונות המקצועית וכבר הגיעו לארץ כמה בקשות שידונו בוועדת השיפוט. זאת, שתהיה מורכבת מנציגות זרה וישראלית באות בראשותה של הגברת ליאה ואן ליר, מנהלת הארכיון הישראלי לסרטים וסינמטק י־ם, תתכנס בארץ לקראת סוף נובמבר כדי להחליט ולפרסם את הסרטים שיזכו ואת הסכומים שיזכו בהם. התנאי של אנשי הקרן הוא שהסרטים שישולמו, יוקרנו עד השנה בפסטיבל טבריה לקולנוע ישראלי ויהודי, מהווה ראשונה למפעל שתולים בו תקוות רבות. כך ייוצר מצב, מקווים אנשי הקרן, שדווקא מישראל תצא תרומה ועזרה להפקת של סרטים בחו"ל, וכמובן גם בארץ.

את הבקשות אפשר להגיש עדיין, כאמור עד סוף השבוע, למשרדי המכון הישראלי לקולנוע.

"גלים" של רינה שיינפלד. גירסה חדשה — הצלום: יעקב אגור

גלים ותופים – למקסיקו

מאת נתן מישורי

לישראלים שיזדמנו לפסטיבל סרבנטינו, מקסיקו, בין 21 ל־30 באוקטובר, תינתן ההזדמנות לצפות במשהו משלהם: תיאטרון המחול רינה שיינפלד.

שם ובמקסיקו סיטי, בגואנחואטו ובשידור בטלוויזיה יתבצעו הבכורה של "תופים" – ריקוד תנועתי פולחני והגירסות החדשות של "גלים", "דמויות האסיודים" ו"קיץ '87 בהדרי".

המעריצים עסקה זולה יותר, יוכלו לחזות במופע הפרידה החגיגי שייערך במוזיאון תל־אביב היום, יום א', 16.10, ובהזדמנות זו גם להרים תרומה שתשלים את החסר למימון הנסיעה, שישראל ומקסיקו יחדיו אינן מסוגלות למממנה בשלמות.

שביר וסחיר

מאת ציונה שמשי

מכירות פומביות של סותבי'ס יותר משקף אירוע מסחרי (מה שהן באמת) הן אירוע ברומטרי לצבירת הכוח של יצירות ואמנים, ושל מתן אפשרות הקהל להרחק לפינה בעזרת מומחים. זהו אירוע המעניק לציבור מציה לתהליכים ולפעילויות שאינם בהכרח גלומים בתולדות האמנות, אל הם מהווים חלק ממנה.

במשך השנים התייחד בסותבי'ס כחלק מהסחורה, גם את הפעילויות החריגות של האמנים.

סקיצות, פיסות נייר, כלי חרס ושעשועים שונים. זו הפעם הראשונה שמכירה שלמה מוקדשת ליצירות קרמיקה של אמנים במאה העשרים. בין האמנים – גוגן, פיקאסו, לג'ה, דופי ומירו.

גוגן היה אחד היוצרים הנפלאים בקרמיקה. יצירותיו הראשונות דומות לתבליטי העץ המגולפים שאותם אהב. לאחר מכן יצר כלים חפשיים, פרועים וצבעוניים הנראים כיצירות עתידניות. אין קשר בין ציוריו לבין הכלים שיצר, אך סערת נפש אחת מאחדת אותם.

הגדיל לעשות מכולם פיקאסו. עיסוקו בקרמיקה ידוע ומכובד וחשיבותו בתולדות הקרמיקה דומה כמעט להמצאת הגלגל. תערוכות של אובייקטים וכלים שלו זכו כבר מזמן לשיאים של התייחסות, הערכה ומחירים. שנים רבות עודד את כל מבקרי האמנים לעסוק בקרמיקה, ועשייתו היתה תמיד מבוססת על שיתוף פעולה עם מקצוען שלא בהכרח הגיע לביטויים אמנותיים עצמיים.

בתחילת המאה היתה היצירה בקרמיקה מאופיינת על ידי צורות דלות, משוטת אך צבעוניות להרהים, הרזות למחקרים טכנולוגיים מתקדמים הורכה התגעות. משום שהיה זה עידן הטכנולוגים היה הרעב לאמנים גדול. האמנים פיתחו כיוונים חדשים ויצרו

מכירה פומבית של סותבי'ס בלונדון: יצירות קרמיקה של פיקאסו, גוגן ואחרים

אפשרויות שאיש לא חזה.

החומר הקרמי היה, מאז ימי קדם, חומר בניין לבתים. בסוף המאה הקודמת הוא הפך לחומר ציפוי. האפשרויות הגלומות בו כחומר עבה, מבודד, צבעוני וקל לתחזוק עשו אותו לחומר קישוט בעיקר. אמנים כמו לג'ה ודופי, שלא כמו גוגן, המשיכו את יצירתם ויקירות רבים שלהם הם חלק בלתי נפרד מהשוני המבנים בפאריס. קירות של דופי, לג'ה ומירו (הנראים כמו הציורים שלהם) מקבלים במיפויים ארכיבליים משמעות עכשווית.

ליצירות הגדולות גלום תמיד כיצועים קטנים אישיים, המצמצים היום אוספים במוזיאונים והנכרים בספים במכירות המעבירות אותם מיד ליד. מה הסיפור הצבורי של משכי שלום, ההופכים להצלחה מסחרית בסופו של דבר.

מרבית האמנים שעסקו בקרמיקה, ביטו כוחם גם ביצירה או שיתוף מערכות אוכל שחשיבותן היתה בשלימותן. אפשר למצוא היום גם פריטים בודדים המוצגים ונסחרים.

רגישות האמנים לעבודה בקרמיקה, היתה ייחודית לתקופה בה היה חשוב למצוא שפת נוספת מעבר לשפת הציור הפיסטל. עם הזמן, מכוח ההגדרות והפיכת הקרמיקה לעיסוק נרחב, הועם כוחה. במקביל, נשחק גם קנה המידה של יצירות חשובות לעומת המנמיות.

סותבי'ס מגדירה את המכירה, המוקדשת כולה לקרמיקה, כ"הזדרות חשובות הגדיה באמנות".

מבינותם של הראשונים, גם יצירות בקרמיקה של אמנים עכשוויים באנגליה צברו כוח ומחירים טובים (לוסי ריי, הנס קופר, ליץ') היו גם ניסיונות זוגו, המרגישים את חשיבות וערך הנושא. אבל כל זה, בינתיים, רק באנגליה הרחוקה.

יד טבנקין

מילגות עידוד תשמ"ט

יד טבנקין יעניק השנה מילגות עידוד לעבודות מחקר ועיון בנושאי הקיבוץ, ההתיישבות, תנועת העבודה, כת המגן והתנועה החלוצית בארצות האיסלם.

הגשת בקשות למילגות עד יום ה', ז' טבת תשמ"ט, 15.12.88.

לקבלת טפסי בקשות נא לפנות בהקדם אל: רות שריג, יד טבנקין, דואר רמת אפעל 52960, טל' 03-344458

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מחוז תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אשור שינוי תבנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים החליטה לאשר [illegible]

[illegible]

עיקרי הוראות התכנית:

א. תיקון [illegible] 3028 ברלוהן

חלקים מגושים 30227, 30272, 30347.

[illegible]

אליעזר פרחות
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה – התשכ"ה־1965
מחוז תכנון מקומי עכו

הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מתורסת

[illegible]

גוש 18105 חלקות 69 – 41, 106 – 96, 121, 120, 117, 116, 113, 112, 109, 128 – 126 (חלק) 130, 129, 124, 175, 172, 180־185, 132, 131 (חלק) 149.

[illegible]

שמעון קלפנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון הבניה – צפון

תאריך כב' באב התשמ"ח
11.8.1988

מדינת ישראל

משרד המשפטים

הודעה בדבר רשימה של מבקשי רשיונות

לפי תקנות חוקרים פרטיים שירותי שמירה (רשיונות) התשל"ב 1972

בהתאם לתקנה 8 לתקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רשיונות), התשל"ב־1972 מתפרסמת בזה רשימת מבקשי רשיונות. תוך 15 יום מפרסום הודעה זו רשאי כל אדם להגיש התנגדות מנומקת בכתב למתן רשיון למבקש מסוים, לפי המען: ועדת הרישוי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, רח' בצלאל אדרין 29, ירושלים.

מס' הבקשה	השם	המען	סוג הבקשה
4851/88	מר מאיר	המושבים בנימינה	משרד לשרותי שמירה
4852/88	אלאשי דניאל	גולדה 43, חיפה	משרד לשרותי שמירה
4853/88	שמשוני זאב	מושב רועי, בקעת הירדן	חוקר פרטי
4854/88	קטרי מרון	דרך השלום 1212/1, דימונה	חוקר פרטי
1601/79	בר ישראל	הטביון 21, אור־יהודה	משרד לחקירות
2059/83	קבאר גורא	ששת הימים 36, כפר־סבא	משרד לחקירות
3032/82	בריבסט שלמה	משה בגד 23, בני־ברק	משרד לחקירות
4855/88	אלמגג אמנוני	גבעת ציון 731/2, אשקלון	חוקר פרטי
4856/88	קלמן אייל	מוסקוביץ 29, רחובות	חוקר פרטי
3267/85	דן אגד, ברדסקיץ ע"י	החשמונאים 105, תל־אביב	האגוד חוקרים
	בכנון מרדכי	הרצוג 1, כפר־סבא	חוקר פרטי
	בשור יצחק	בן־סירא 7, כפר־סבא	חוקר פרטי
	ברקובסקי אליהו, דנבדר איגק	עמנואל 28, תל־אביב, חברת בארודר	חוקר פרטי
4857/88	סאוח נואל	מקסיקו 20, ירושלים	חוקר פרטי
4858/88	מאיר יעקב	הלפסון 46, פתח־תקוה	משרד לשרותי שמירה
4859/88	מנסור דיאב	דלית אל כרמל 21/22	מארגן שמירה שכיר
4860/88	פיטרוז אבי	מושב בן זכאי 14, ד.נ. גחדרה	חוקר פרטי
4861/88	סלע בטחון ע"י סוב דוד	התחיה 8, חולון	משרד לשרותי שמירה
		התחיה 8, חולון	מארגן שמירה שכיר
4862/88	רביבמן אבי	רוטשילד 99, פתח־תקוה	חוקר פרטי
4863/88	ברקוסה אמנון	סטפן וייס 13/5 חיפה	חוקר פרטי
4864/88	חורי זאב	מלמוב 13, לוד	חוקר פרטי
4865/88	חזן יצחק	ד' צרפת 49 ב' חיפה	חוקר פרטי
4866/88	סלמון יעקב	הגדים 8, ירושלים	חוקר פרטי
4867/88	אחיטוב בני	יפתח אחוזה 63, הרצליה	משרד לשרותי שמירה
4868/88	עמאר בני	אביעזר ילין 3/4 ראשון־לציון	חוקר פרטי
1826/82	פרס יהודה	הורטון 4, חולון	משרד לחקירות
4869/88	סגנס ויקטור	עוזיאל 24/6 ב' רמת־גן	חוקר פרטי
4870/88	לרנר אורי	המייסדים 25 כפר־סבא	חוקר פרטי
4871/88	פרנון יוסף	אלי כהן 10/51 אשקלון	חוקר פרטי
4872/88	איזון רפאל	הנרקיס 8, ראשל"צ	משרד לשרותי שמירה
4873/88	כהיב גיורא	מושב עגדים, ד.נ. חוף הכרמל	חוקר פרטי
4874/88	ולדר ליאור	ויזנקן 15, חיפה	חוקר פרטי
4875/88	מגיזן ע"י אנבריה	כפר זלפה	משרד לשרותי שמירה
	שאלת חוסין	כפר זלפה	מארגן שמירה שכיר
4876/88	דוזלה־רשף אסתר	אהרונסון 30	חוקר פרטי
4877/88	גבי את אבנר ע"י	ת.ד. 106 נצרת עילית	משרד לשרותי שמירה
	בר־שלש נבי	בנה ביזנך 27, נצרת עילית	מארגן שמירה
	אביב אבנר	רקפת 8/1 נצרת עילית	מארגן שמירה שכיר
4879/88	בינון אברהם	מושב עולים, ד.נ. לב השרון	חוקר פרטי
4880/88	רשף דורון	ארזוזמן 30, חדרה	חוקר פרטי
4881/88	קרסוי חיים	הרואה 83, ר"ג	חוקר פרטי
4882/88	אברמוביץ אייל	הגפן 19, ראשל"צ	חוקר פרטי
4883/88	נהיבי 2 ע"י	נסולה 22, חדרה	משרד לשרותי שמירה
	אליעזר יעקב, חברת מגאמור	מושב בצרון	מארגן שמירה שכיר
4884/88	מל יוחנן	יונה פישר 51, פרדסיה	מארגן שמירה שכיר
4885/88	גדליה פרדי	מושב שדה אליעזר	משרד לשרותי שמירה
1605/81	סמיענבת משה	הקוצר 11, רעננה	משרד לחקירות
4753/88	סי.טי.אס – ע"י	גלגלי הפלדה 5, הרצליה	האגוד חוקרים
	רוזן אמנון	הר־סיני 22, רעננה	חוקר פרטי
	ישעכרוב דני	יראואל 21, קרית טבעון	חוקר פרטי
	פרי חיים	בבלי 16, תל־אביב	חוקר פרטי

התאריך: כ"ט תשרי התשמ"ט
10 באוקטובר 1988

אלעזר זהבי
ממונה (רישוי) [illegible]

1 ק"ת התשל"ב, עמ' 1236; התשמ"א, עמ' 112.

דהפון

שרות הודעות טלפוני של דוהק לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

בנק ישראל
המפקח על הבנקים

פקודת הבנקאות 1941
אכרזה על הפסקה במתן שירותים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 8.טו. לפקודת הבנקאות 1941[1], ולאחר שנוכחתי כי:

בנק לאומי לישראל בע"מ
בנק אגוד לישראל בע"מ
בנק עליה לאומי בע"מ
בנק ערבי ישראלי בע"מ
(להלן "הבנקים")

אינם יכולים לנהל את עסקיהם באורח תקין מחמת שביתה, אני מכריז בזה כי הבנקים הפסיקו לתת שירותים ללקוחותיהם וזאת החל מיום חמישי ב' בחשון התשמ"ט (13 באוקטובר 1988).

ירושלים, ג' בחשון התשמ"ט
14.10.88

ד"ר אמנון גולדשמיט
המפקח על הבנקים

1 - ע"ר 1941, תוס' 1, ע"מ 85; ס"ח התשל"ד, עמ' 210.

מדינת ישראל מציעה:

שגיא גליל

השקעה במטבע של אגרות חוב
לחסידה עתידית

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום ראשון, 16 באוקטובר 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי יעשה רק ב־30.10.88)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום הנפקה (מליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4230 כ"ז	80	101.5	בתום 6 שנים
"גליל" 5610 כ"ח	50	93.0	בתום 14 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש אוקטובר 1988, ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש אוקטובר 1988.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש אוקטובר בכל שנה החל מחודש אוקטובר 1989.
המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם באמצר בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילוה מדינה סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".
הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר 1988.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 16.10.88 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל.
מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

לשכת הפרסום הממשלתית

★ שגיא ★ גליל ★ – נירות הערך של המדינה

ההחמצה הגדולה של דוקאקיס

מאת בני לנדאו

בעימות הטלוויזיוני נחל המועמד הדמוקרטי מפלה ניצחת. ג'ורג' בוש דוהר לבית הלבן

וושינגטון

תוך כמה ימים של מהומה מחוללת הפך ה"פולי פאווליון", איצטדיון הכדורסל של אוניברסיטת קליפורניה, לאולפן הטלוויזיה המשוכלל ביותר בעולם. שטח בגודל הגן על רצפת העץ. שני דוכנים פשוטים הוצבו על במה מרופדת, שהוגבהה מעט עבור המועמד הדמוקרטי, מול עדשותיהן הלוטשות של שבע מצלמות טלוויזיה. משאיות ענק, צלוחות לווין, מחוללים חשמליים, קרונות הנדסה והגורים לעשרות טכנאים התפרשו במגרש הסמוך. כ־800 עיתונאים מכל רחבי העולם התמקמו מול 50 מרקעי טלוויזיה באחד האולמות הסמוכים. בשש בערב, יום ה', היה הכל מוכן לעימות החשוב ביותר במערכת הבחירות לנשיאות ארה"ב.

באלף מוזמנים התמקמו באולם עצמו. עוצמת תשואותיו של הקהל, תגובות הבוז והצחוק מילאו בעימותים הקודמים תפקיד חשוב, שכן הפעם אוסרה: "לא להריע ולא לצחוק", תבעו יושבי הראש של שתי המפלגות היריבות. "אנא, תנו כבוד למעמד". הקהל ביתק.

אולפני השידור של ארבע רשתות התקשורת הלאומיות מוקמו על במה מוגבהת בירכתי האולם. כל אנשי התקשורת האמריקאים ישבו כשגבם אל הבמה וסקרו את העימות מעל מרקעי הטלוויזיה. פרשן הטלוויזיה של סי.אנ.אנ, מייקל נובק, ישב על כיסאו במתיחות קפואה, ראשו בדליפה כבדה ועיניו תוגאמו, שיערו מודבק אל ראשו, השוף והבודד למדי בעת שניבא על התשעשותו המיידית על גבי בלוק צהוב. לא נראה שהוא — או כל אחד מהשדרים האחרים — ידע באותן דקות יותר ממני על תגובתם של 100 מיליון אמריקאים לאירוע ההיסטורי שבו צפו.

ואני הייתי סבור שמייקל דוקאקיס צובר במהלך הוויכוח את מרבית הנקודות. הוא נשמע נוכח יותר מיריבו הרפובליקני. תגובותיו היו יציבות ומאורגנות והופעתו הוגנת ונבונה. הוא איבד, אמנם, את הוויכוח בעת שנתבקש להפות את גישתו — הוא לא היה מוכן לשאלה ואילתר בגמגום — אך שיפר את הבדיחה הטובה ביותר של הערב. "ג'ורג'", הגיב על אחת מהתבטאויותיו של בוש, "לו הייתי מקבל דולר על כל אחת מהפעמים שהדבקת לי תווית (של ליברל שמאלני), הייתי זכאי לאחת מאותן הנחות־מס שאתה מבקש להעניק לעשירים". הקהל צחק. בוש צחק. אפילו הרפובליקני המבוסס שישב בשורה שלפני, מעודד מדי פעם את מועמדו בנפנופי־אגרופים, הגיב בצחוק קצר. אבל בתום תשעים הדקות זינקו הרפובליקנים על רגליהם בשאגות־ניצחון עזה ומפתיעה.

תוך שלושים שניות השתנו — דוקאקיס נחל תבוסה מוחצת.

מייקל נובק סבר כך. מנהל האולפן, צעיר ארוך־צמה, לבוש מכנסיים קצרים וגופיה אדומה, יישר את עניבתו של נובק ומתח את חליפתו. נורות הלהט נדלקו ותוך שלושים שניות — עוד בטרם עזבו המועמדים את האולם — כבר הודיע דובר המטה הארצי בנוכחות של מיליוני אמריקאים, הוא מתח את דוקאקיס. כמה מעמיתיו הביעו דיעות דומות. 49% מ־639 צופים שנשאלו חלק בסקר־בזק של רשת איי.בי.סי סברו, כי מנצח הערב היה ג'ורג' בוש. דוקאקיס "הפסיד" עוד בטרם עלה בידי מיליוני צופים לכבות את מקלטיהם ולסכם לעצמם מה קרה.

בעולם העיתונות שבבניין הסמוך התחוללה בינתיים מהומה מחרבנת. תוך דקה התייצבו "דוחפי הסיבוב" — ה"ספין דוקטורס" — משני המטות היריבים והעניקו לצוות הכתבים שהשתערו לעברם פרשנות־בזק. ה"ספין" הוא ה"סיבוב" שמעניק השחקן לכדור הבייסבול במטרה לשנות את כיוון מעופו. "אני לא מסובב, אני מיישר", ניתך בסיפוק מושלה הרפובליקני של ניו המפשייר, ג'ון סנונו. "אני פשוט רוצה לתת לכם חומר טוב. כל מה שאני רוצה הוא להדגיש את העובדים החיוביים. העימות הערב היה מצוין לג'ורג' בוש, אבל למרות החיוך הרחב שעל פניו, אנחנו יודעים שזה עוד לא נגמר".

"דוקאקיס הדגיש בפני האומה את ההבדל הרב בינו לבין בוש", טענה מי שהיתה מנהלת מסע הבחירות הדמוקרטי, סוזאן אסטריך, בפני מאזיניה שלה. "השאלה היא איזה ג'ורג' בוש זה זה המדבר על אתיקה, או זה המבקש למנות את אד מיז לממשלתו. זה הנוגל באיכות הסביבה, או זה המצביע נגד הקצבת משאבים לנושא. אני סבורה שהלילה עשינו את זה. יש לנו עוד שלושה שבועות ועבוד קשה".

גם של בראנטים, ידיד ואיש־סוד של דוקאקיס, קבע כי "בשבועות האחרונים אנחנו מגרים את הפער. הלילה הגדרנו את נושאי הוויכוח לשבועיים הבאים. ביססנו את הטיעון שיש צורך בשינוי. בוש אמר לעם האמריקאי שהכל בסדר; דוקאקיס טוען שעלינו לזוז קדימה ולבנות אמריקה טובה יותר, וכי הוא האיש המבין את האתגר ויכול להתייצב מולו".

בעוד הנרי קיסינג'ר יוצא מהאולם לאחר "ספין" משלו — לדעתו ניצח כמובן בוש, באורח משכנע — נכנס אליו הסנאטור הדמוקרטי אלאן קראנסטון. "זה יהיה המאמץ הגדול ביותר בקרב 'שורשי העשב', שניצבה אי־פעם המפלגה הדמוקרטית בקליפורניה", אייש הסנאטור הקשיש, שטוף באורות הלהט. "אתה זוכה בנוקאאוט רק אם יריבך מבצע טעות קשה. לא היתה הערב טעות כזאת, אבל דוקאקיס ניצח בביתו. הוא היה רגוע, הוא התלהב, הוא גילה חמימות. אבל הוא גם היה חזק והוכיח בקיאות בנושאים".

בברכתה של חבורת כתבים, בהסתדרות התקשורת הפוליטית, ניצב שדר איי.בי.סי ג'ף גרינפלד והכריז כי הוא חש היטב לאן נושבת הרוח: "עוד לא ראיתי דבר כזה. אדם המסוגל להר שבר רק בקטגוריות. אף לא בוחר אחד שינה את דעתו הלילה. לא היתה להם שום סיבה שבעולם להצטרף אל דוקאקיס".

מסוחות הדיעות, הפרשנויות, הסיקורים וההסברים המותרים עיבלה אוגרת התקשורת את מצבו הקשה של דוקאקיס הנמצא עתה בנקודת השפל. הוא היה מרוחק מדי. הוא לא תקף. הוא לא נגע. זו היתה הישגה בשעתו של המועמד הרפובליקני.

ג'ורג' בוש דוהר עדיין בדרך לבית הלבן.

מסיק זיתים באזור בית לחם. מתוך כתבה: "שייר אין דה הפט בנק"

הצלום: רחמים ישראלי

הרבה פוליטיקה, מעט ייצוא

מאת אבי גבאור

ביום ב' שעבר בשעות הבוקר הפתיעו בכירי המנהל האזרחי ומשרד החקלאות כשהודיעו על הנפקת רשיונות לפרדסני עזה לייצא 3,000 טונות אשכוליות מפרדסי הרצועה הישר לשווקים באירופה. את הרשיונות הנפיקו לשלוש חברות פרדסנות: "אשוואה", "טורטוגה" ו"אשוואה־טרגבי".

צבי אלון, סמנכ"ל משרד החקלאות, שעמד בראש הוועדה הבין משרדית שבדקה את נושא הייצוא החקלאי העצמאי מהשטחים, אמר באותו הקשר שבעתיד יוענקו רשיונות — "היתרים" כפי שביקש לכנות זאת — גם לייצוא זנים אחרים של הדרים (תפוזי־שמוטי), וזאת בתיאום עם קצין המטה לחקלאות שליד המנהל האזרחי, ובהתאם להמלצות הקצינים מה"ל.

באותו יום שני אחר הצהריים התבשרנו על התפתחות נוספת, אולי משמעותית עוד יותר. משרד החקלאות הודיע על חתימת הסכם עם ראשי הקואופרטיבים החקלאיים בגדה וברצועת־עזה המאשר את נושא הייצוא החקלאי העצמאי מהשטחים ופותח פתח ממשי לביצוע. בצד הפלשתינאי חתמו על ההסכם חסין אל־שאכס משכם, ח'אלד כותוב מיריחו ואשוואה מרצועת־עזה.

חסין סאכס, שהיה עד לא מכבר חבר־הפרלמנט הירדני, עומד בראש הקואופרטיב החקלאי "אל־אתאמאר" משכם, המאגד שמונה אגודות חקלאיות מקומיות בכל הגדה ובהן את הקואופרטיב החקלאי של יריחו. בראשו של הקואופרטיב ביריחו עומד ח'אלד כותוב (המשמש גם כמזכיר "אל־אתאמאר"), הנמנה על אלה שהובילו את המאבק הפוליטי להשגת עצמאותם של חקלאי הגדה בייצוא.

למבריק משלוחים

למרות ההכחשות של ראשי משרד החקלאות ובכירי משרד החוץ, העיתוי להסכמתה של העבודה הישראלית לא היה מקרי. יומיים לאחר החתימה על ההסכמים עם ראשי הקואופרטיבים הצביע הפרלמנט האירופי שהתכנס בשטרסבורג על אשרור שלושת הפרוטוקולים שנחתמו כבר בשלהי 1985 עם בכירות השוק המשותף ונועדו לאפשר הפחתת מכסים על התוצרת החקלאית של ישראל. הפעם היה ברור למופקדים על קשרי הסחר של ישראל עם השוק ועל הייצוא החקלאי שדחיית אישור הפרוטוקולים בפעם השלישית טומנת בחובה סכנות רבות, ושעליהם לעשות הכל כדי לרצות את הצירים הסוציאליסטיים היושבים בפרלמנט האירופי — קי, להודיע על השגת ההסכם המאפשר ייצוא חקלאי עצמאי מהשטחים.

הלחצים על ישראל בנושא זה לא היו חדשים. הם הופעלו באופן גלוי ופומבי על־ידי קלוד שסון כבר באוקטובר 87, בעת שביקר בישראל. שסון, לשעבר שר החוץ של צרפת וכיום מראשי בכירות השוק המשותף ומופקד על הקשרים עם המדינות השלישיות (מדינות הקשורות עם השוק המשותף אבל אינן חברות בו), העלה את הדרישה בפגישות עם שר החקלאות אריה נחמקין ועם שר החוץ שמעון פרס, ולאחר כמה שיחות הוחלט על הקמת הוועדה הבין־משרדית, מתוך כוונה מוצהרת ללכת לקראת השוק. לבד מצבי אלון, שמונה לעמוד בראש הוועדה, נמנו על הבריה גם אריה זייף, סמנכ"ל משרד החקלאות לייצוא, ד"ר צבי עזורי ממשרד החוץ ומנו ראש המנהל האזרחי תא"ל פרדי זך. בישראל האמינו שיוכלו לפתור את המחלוקת עם הפרלמנט האירופי בכמאמצות בלבד, ולמעשה הדרש מראשי הקואופרטיבים בגדה שיתמקדו בייצוא באמצעות זרועות הייצוא החקלאיות הקיימות של ישראל, כלומר אגריקסקו, המועצה לשיווק פרי־הדר, הקיבוצה והבמידות לרשיונות־ייצוא ספציפיים שיונפקו רק בתיאום לתכנון מוקדם. ראשי הקואופרטיבים, מצדם, התעקשו על ייצוא ישיר עם מותגים נפרדים ובדמות "מייד אין דה ווסט בנק" (תוצרת הגדה המערבית). בינתיים פרצה האינתיפאדה והפלשתינאים הקצינו עמדות. עכשיו כבר היה ברור שמדובר במאבק פוליטי, והעמדות הוקצנו גם בצד הישראלי. אלא שלא עבר זמן רב והמגמה השלילית כנגד ישראל בפרלמנט האירופי הבהירה למופקדים על הנושא שגם לנו יש מה להפסיד.

במארס '88 יצאו חברי הוועדה הבין־משרדית, מתגברים בד"ר יצחק [illegible]

...ני, סמנכ"ל משרד החוץ לכלכלה, לירדן, לדון שם במגרש הביתי של החקלאים הפלשתינאים על קידום הנושא. יריחו מהווה מרכז חקלאי חשוב, וכמה מגדולי החקלאים בה משווקים את תוצרתם לאירופה באמצעות אגריקסקו ונהנים מעזרתה. חסין אל־שאכס משכם, נגד כבר־גוף מגמתיו, עשה בפגישה רושם של איש מצליח, דיפלומט היודע להתמרן גם בתחומים שלאביב יש לישה כהם מבונית העוק והתקנות. ח'אלד כותוב מיריחו לעומתו, שאירח את חברי הוועדה במשרדו, צעיר, מסנן, בוטה, הדור, מכיר בערך עצמו ונוהג בגדרנים מפוארת. בפגישה זה ניסה להבהיר לבכירי הוועדה הישראלית את עקרונות הייצוא החקלאי מהשטחים כפי שהפלשתינאים רואים זאת, ודרש "רשיון ייצוא אוטומטי", בעוד שתא"ל פרדי זך הציע שהחקלאים בגדה וברצועה ישווקו את כל תוצרתם דרך גשרי הירדן במסופים ביריחו. הרבה לא יצא מן הפגישה ביריחו, אולם הנו"מ עם ראשי הקואופרטיבים נמשך, אולי מאימת השוט שהתנופף מבניין הפרלמנט האירופי בשטרסבורג.

גם כליכר הפורר את המופקדים הישראלים, עד שהצליחו לדחות את ההסכם בשנה, ולעכב במקביל גם את אישור הפרוטוקולים במשרד החקלאות נימקו זאת בחשש שייצוא עצמאי מהשטחים יפגע בשמן הטוב של אגריקסקו והמועצה לשיווק פרי הדר. הם טענו שייצוא לא מבוקר של תוצרת חקלאית זולה מהשטחים לארצות השוק באירופה עלול להביס את ישראל למלכודת "מחירי הדמפינג" ולגרום להטלת קנסות על הייצוא הישראלי.

שר החקלאות אריה נחמקין, שנשאל מה השתנה בשבוע שעבר שאפשר לפתוח את החתימה על ההסכם עם ראשי הקואופרטיבים מהשטחים, טען ש"שום דבר לא השתנה בעמדות הישראליות", ו"לא ויתרנו על כלום". המגמה הבנן, לאחר שנה של דחיות, עליה שילמנו באיחור משמעותי באישור הפרוטוקולים, יוכלו מעתה חקלאי הגדה לשווק את תוצרתם לאירופה בתוויות מסחריות לפי בחירתם, תעודות המשלוח יוצגו בשמות הערים מהן יצאה התוצרת ורשיונות הייצוא יוענקו בהתאם לתכניות־ייצוא שנתיות.

צריך לזכור ש־50% מהתוצרת החקלאית בשטחים משווקת בין כה וכה לירדן. בכירי המלך המופקדים מטעמו על נושא זה בשטחים (כיום ראשי הקואופרטיבים) מעבירים למשרד החקלאות הירדני צפי של תוצרתם ומקבלים רשיונות־ייצוא לירדן. בהיקף ממוצע של — מתוצרת ההתעצרות (כדי להגן על החקלאות המתפתחת של ירדן). בסך־הכל מייצאים השטחים לירדן כ־80,000 טונות פירות וירקות בשנה. שאר התוצרת מנוצלת לתצרוכת מקומית ולשיווק בישראל, כך שבסך־הכל, יכולת הייצוא של חקלאי השטחים ליעדים נוספים מוגבלת.

בעיות להיסטוריות

יורה ארזי, קצין המטה לחקלאות במנהל האזרחי ביו"ש, שמשרדו יהיה מופקד מעתה על חלוקת רשיונות הייצוא לחקלאים הערביים, אינו סבור שלחתימת ההסכם יש משמעות ביצועית משמעותית, לפחות לא בשנה הקרובה. "השנה הם רק ילמדו את הנושא", הסביר, "ואולי יעשו איזה ייצוא סמלי של כמה עשרות טונות". היצואנים הערביים שיבחרו לבצע את כל התהליך באופן עצמאי וללא תלות במערכות הקיימות בישראל צפויים להיתקל בבעיות לוגיסטיות קשות מבאת העדר נמל־אוויר, מכוניות וכו'. בכירות השוק פועלים אמנם כדי לאפשר לקואופרטיבים החקלאיים בגדה לקבל הלוואות בהיקף של מיליוני דולרים להקמת התשתית הדרושה, אבל גם במידה והכספים המובטחים אכן יוזרמו (ולא יישארו בידי העסקנים והפוליטיקאים) יעברו שנים עד שהתשתית המתאימה תוקם. ארזי סבור שגם הקואופרטיבים החקלאיים לא יתמקדו בהישגם הפוליטי ויתעקשו לייצא בעצמם, הם ייאלצו להתקשר עם קבלנים פרטיים בישראל והיקף הייצוא שלהם יהיה "בטל בשישים".

ח'אלד כותוב מיריחו אומר לעומת זאת, "תנו לנו לייצא לבד. אנחנו מסוגלים לעמוד בזה. לדעתנו החקלאים שלנו מסוגלים לגדל, לקטוף, לארוז ולייצא תוך עמידה בכל הקריטריונים".

סמנכ"ל משרד החקלאות אריה זייף: "עד היום עמדה לרשותם חברה משוכללת כאגריקסקו, שמדינות לא מעטות היו מאושרות לשתף עמה פעולה. עכשיו יצטרכו לבנות חברה כזו בעצמם ולהתבונן לוגיסטיקה, אריזה, בתי־קירור ומערך שיווקי בינלאומי. אבוי לנו אם הייצוא מהשטחים יגיע עבורנו בעיה", אומר זייף, "הם אלה שבבעיה, שכן אם עכשיו תוסיף ייסגר להם את השערים הם יהיו אבודים".

יומיים לפני כינוס הפרלמנט האירופי שדן באשרור הסכמי הסחר עם ישראל סוכם נושא הייצוא העצמאי מהשטחים. מוקדם לפחוד מתחרות

לא עוד הירושימה

מאת עקיבא אלדר

הירושימה

לישראלי המהלך במוזיאון השואה של הירושימה, קשה להשתחרר מההשוואה הכפייתית ל"יד ושם". גם כאן מחזירים אותך המשחזרים עשרות שנים אחורה. בהירושימה מתמקד הזמן בשעה אחת — שמונה ורבע, 6 באוגוסט 1945. הכל עשוי בשלמות יפאנית: הנה לפניך שעון מטבעות שהותכו בחום הפצצה, לידו ספלי תה שאיבדו צורתם ואפילו מדרגות אבן שנבקעו לכל אורכם.

בסוף למזרח, הובילה אותנו קבוצת קצינים מבסיס חיל האוויר "איתמה" לסיור חטוף בחדרי ההדרכה של היחידה. הם התקשו להסתיר את מבוכתם כשהתעקשנו להיכנס גם לאולם שבקצה המסדרון. אבל יפאנים אינם מכירים את המלה "לא" הם ליוו אותנו באדיבות פנימה. במרכז האולם הבה ראנו חד מושבי מאי. לפני מושב הטייס נמצא רק מוט הגה קטן ובפני המטוס ערוכות. ללא תווית, הסבירו המארחים, כי זה מטוס הקמיקזה הידוע. בעצם לא היתה זו אלא פצצה מעופפת ששוחררה מגחונו של מטוס שהוליך מעל שטחי האויב. לא, מיהרו הקצינים להשיב, בבית הספר לטייסה שלהם אין מספרים בגבורותיהם של טייסי הקמיקזה. בכלל, הם אומרים, אין לנו קשר לצבא האימפריאלי של מלחמת העולם השנייה.

מאז מלחמת העולם השנייה מולד העם היפאני במיליטריזם. בסקר דעת קהל הזה באחרונה כי רק 7.8% מהיפאנים תומכים בהגדלת הצבא. 53.7% רואים בצבא "משמר לאסוני" שתפקידו לסייע במקרי אסון.

כשאנו צופים במסוף בוקר של חניכות קורס בקרה אווירית, מתלונן הקצין על הקושי לגייס נוער לחיל. 20 אלף הצעירים המגיעים מדי שנה לשנות הגיוס, נכשלו ברובם להתקבל ללימודים או למקומות עבודה אזרחיים. רבים מהם פורשים כעבור שנים מספר ועוברים לשוק האזרחי. אם אין די בצרות אלה, באה בחודש יולי ההתנגשות הקטלנית בין צוללת לספינת דייג שגבתה 30 קורבנות. זאת, מבלי שצוות הצוללת הגיש סיוע לנפגעים ואזרחיים. הביקורת הציבורית שכללה את חברי מפלגת השלטון, העלתה ספקות בנוגע לכוונת הממשלה להגדיל את תקציב הביטחון.

בתום מלחמת העולם השנייה, הכתיבה ארה"ב ליפאן חוקה המעגנת בחוק האוסרת על יפאן להקים צבא ולהסתבך במלחמות. הצבא הוגבל ל־180 אלף חיילים (למעשה, מגיע מספרם ל־246 אלף). ב־1976 החליטה ממשלת יפאן שלא להגדיל את תקציב הביטחון מעל אחוז אחד מתמ"ג. גם כך מדורגת יפאן במקום השלישי בעולם בהוצאות הביטחון, אחרי ארה"ב וברית המועצות. לפני שנתיים שברה יפאן, "סימלית", את מחסום האחוז הבודד והוסיפה עליו 3.1% מתמ"ג שהביאו את התקציב ל־28 מיליארד דולר. בשנת הכספים הבאה מתכוונת יפאן להגדיל את תקציב הביטחון בכ־6%. תוכנית החומש לראשית שנות התשעים מרחיבה את שיתוף הפעולה האסטרטגי עם ארה"ב ונושאת בחלק נכבד יותר מנטל הגנת יפאן וצפון מערב האוקיינוס השקט.

יפאן מגדילה את תקציב הביטחון שלה ושואפת לתפקיד בינלאומי שיתאים למעמדה העכשווי — מעצמה כלכלית

האמריקאים מקטינים שיפאן תשלש את הוצאותיה הצבאיות וכך תקטין את הנטל המיועד להגנת יפאן בתקציב האמריקאי.

הסכנה הרוסית

ריוג'י אנודרה, מנכ"ל משרד הביטחון לעניינים בינלאומיים, מבהיר כי הסכנה העיקרית שמולה נערכת יפאן היא הסכנה הרוסית. ככלל, היפאנים סולדים מהקומוניזם, וברחובות טוקיו אפשר לראות מכוניות המשמיעות סיסמאות נגד ברית המועצות. המנכ"ל שב ומדקלם את הסיסמה כי כוחה הצבאי של יפאן נועד ל"הגנה עצמית". האיום הסיני מרוחק יותר, אך גם הוא נלקח בחשבון ההצטיידות — אומר המנכ"ל. חיל הים היפאני, מצויד בכמות משחתות כפולה מזו העומדת לרשות הצי השביעי האמריקאי.

לצבא היפאני 389 מטוסי קרב ו־1,150 טנקים. צבא זה, כמו גם תכניות הפיתוח הצבאי, חורגים מעבר לצרכי ההגנה על איי יפאן. התוכנית כוללת מערכת אנטי־אווירית למשחתת מסוג "אגיס", מטוסי ביון מסוג "אייוקס", מטוס קרב המבוסס על ה־אף־16 (המחקר והפיתוח יבוצעו ביפאן), פיתוח מטוס שיוצב על ספינות קרב, טיל קרקע־ים נגד צוללות וספינות ודהאר "הרואה אל מעבר לאופק". עם סיום תבנית החומש הנוכחית ב־1990 יהיו ליפאן 163 מטוסי אף־15. ציוד זה נועד לאזן את כוחה מול הכוח הימי הסובייטי באוקיינוס השקט. יפאן אמורה להפוך לבסיס מתוחכם של קליטת מידע וברדיום רחב יותר ולפקח על תנועות הצי וחיל האוויר הסובייטי.

אולם, כמו בתחומים אחרים, חשים היפאנים כי בגוד התחזק די כדי להשתחרר מטבורה של האם האמריקאית המורקנה. הדו"ח השנתי של ממשלת יפאן בנושא הגנה וביטחון שפורסם בסוף יולי מזכיר כי "מאחר שאין להכחיש שמעמדה של ארה"ב נמצא לאחרונה בירידה, מצפים שיפאן תמלא תפקיד המתאים למעמדה כמעצמה הכלכלית השנייה בחשיבותה בעולם". הדרך לציוד צבאותיהם של חיילי האימפריה של הירוהיטו בפצצת אטום עדיין רחוקה. הקיסר השישי ייפרד מיפאן החוסה מתחת למטריה אווירית אותה פורשים לה צבאותיהם של מטילי הפצצה על הירושימה.

כתבה שניה בסדרה

נצרת חדלה להיות נוצרית

החל משנות השישים חדלה מרבית אוכלוסיית העיר נצרת להיות נוצרית. ספק אם מספרם של הנוצרים בעיר עולה כיום על 40%. רבים מהם, בעיקר צעירים, יוצאים ללמוד במערב אירופה ובארה"ב, ואינם חוזרים. מן הצד השני, מספר כפריים מוסלמים שהיגרו לגבול נצרת, שלבו בעיר וסייעו להגדלת הרוב המוסלמי. בנוסף לאלה פועל גם הגורם של הילודה הגבוהה יותר בעדה המוסלמית.

המהפכה הדמוגרפית בעיר לובשת צורה ארכיטקטונית. לכנסיות הרבות בעיר מתווספים מסגדים. השבוע הונחה אבן פינה למסגד "אל־עשר". עם פתח המריבה היה בנצרת מסגד אחד בלבד.

הוליכים תופיק זיאד, ראש עיריית נצרת, ויוסי שריד מרצ, היו אורחי הכבוד בטקס הנחת אבן הפינה למסגד. חברי כנסת ערבים שהוזמנו לטקס לא באו וכמו כן לא הגיעו גם בכירי משרד הדתות.

הטקס נערך בבית הקברות המוסלמי, שעל חלק משטחו ייבנה המסגד. זיאד ניצל את ההזדמנות כדי להפגין בפומבי את דאגתו לענייני העדה הדתית שבה גדל. הוא קרא לממשלה לשחרר את ההקדש המוסלמי ולמסור את ניהול העדה למוסדות נבחרים. אך הוא לא שכח מאין בא. הוא קרא לאחדות ערבית, והדגיש כי עניין האמונה הדתית אינו צריך לפלג את הערבים.

האמונה הדתית היא עניין לאללה, אך המולדת היא של כולם — הדגיש זיאד באוזני שומעיו.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

הקדימו רפואה

העובדה כי אין בין נפגעי התפרצות הפוליו "ייצוג" לערבים לא הפתיעה את ד"ר האשם כבאעה, סגן רופא מחוז הצפון במשרד הבריאות ויו"ר "אגודת הגליל לשירותי בריאות". הוא יודע אמנם כי מתוך עשרות ישובים ערבים בגליל, רק בשישה קיימת רשת ביוב, וחלקית בלבד, וכי רמת שירותי הבריאות בישובים הערביים מעוררת דאגה — אבל הוא וחבריו במשרד הבריאות צפו את הסכנה והציבו בפניה מכשולים. ראשית השתלמה. הם לא הסתפקו בחיסון תינוקות בשנתם הראשונה נגד הפוליו. הם הוסיפו לתינוקות עוד שתי מנות של תרכיב סייבין בשנה השנייה והשלישית.

ד"ר כבאעה, בוגר אוניברסיטת הרווארד, אומר כי עד 1980 היה הסיכון התינוקי של ערבי בישראל גבוה משל שכנו היהודי. מספר הנפגעים הערבים היה גבוה פי חמישה ממספרם המוחלט של הנפגעים היהודים, אף כי מספר הערבים מגיע לשישית ממספר היהודים. מכאן שהסיכון הכפול היה הכרחי. מדוע נפגעו הערבים יותר? לדברי ד"ר כבאעה קיימים תנאי היגיינה ירודים בישובים הערביים והעדר רשת ביוב מסודרת חשפה את האוכלוסיה לנגיפים. וזיהום מערכת העיכול המעיים של התינוק יצרו אצלו נוגדנים לוירוס תרכיב החיסון נגד הפוליו ומנעו את קליטתו.

באותה תקופה היה ד"ר כבאעה הרופא הנפתי בעכו. הוועדה עם הממונים עליו הוחלט לקיים שגרה לשנה מבצע כללי של חיסון חוזר של כל התינוקות עד גיל שלוש. כך זכו תינוקות נפת עכו לשני חיסונים נוספים אשר הבטיחו כיסוי חיסוני בטוח יותר. מסורת זאת התפשטה לנפות אחרות ובשמונה השנים האחרונות הושג שיוויון בין התינוקות בישראל, בכל הקשור לסיכוני שיתוק הילדים.

שלושה תוכים על נדנדה

מאת אסתר פיין

The New York Times

כדי לא ליהפך לזרים במולדתם אחרי 48 שנות סיפוח הקימו הלאטווים ארגון פוליטי עצמאי שייאבק להקמת מדינה ריבונית בבריה"מ

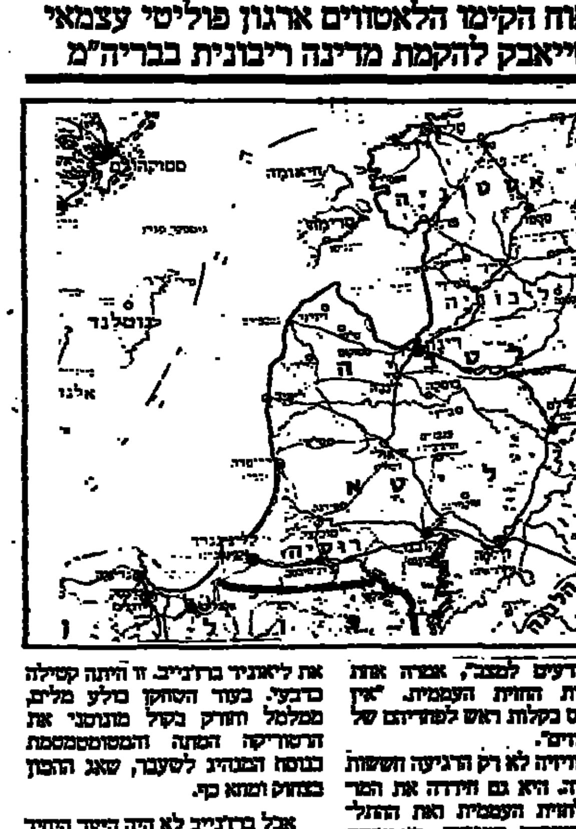

ריגה

סרגיי יאנורשנוק היה במידת מה ציפור נדירה בוועידת ההקמה של "החזית העממית הלאטווית". בדומה לרוב בכירי התנועה, הוא מצדד למטרה — מדינה לאטווית ריבונית במסגרת ברית המועצות. הוא מאמין שהלאטווית חייבת להיות שפת המדינה הרשמית, הוא מקונן על שהלאטווים הפכו למיעוט בארצם הם. אבל הוא גם רוסי, אחד מ־65 הנציגים הלא לאטוויים בוועידה שבה השתתפו 1,083 צירים. "קשה לרוב הרוסים להבין את הכאבים והכמיהות הלאטוויים", אומר יאנורשנוק (32), חבר המפלגה. "אך חשוב מאד שהחזית העממית תקבל בברכה רוסים, כיון שהתמיכה שלנו חיונית להצלחתה".

לאטווים אתניים מונים 48% מבין 2.6 מיליון תושבי הרפובליקה, אך שיעורם הוא 88% בקרב למעלה מ־100 אלף חברי החזית העממית, והם מנו כמעט 94% מצירי הוועידה. מאז סיפחה ברית המועצות את שלוש המדינות הבלטיות ב־1940, הוצפו לאטוויה ואסטוניה בפועלים רוסיים. מוסקווה הקימה באזור תעשייה כבדה שדרשה כוח עבודה רב יותר מכפי שיכלו הרפובליקות לספק.

הרפובליקה השלישית, ליטא, נשארה בעיקרה חקלאית ו־80% מאוכלוסייתה הם ליטאים. התחושה שהם עלולים ליהפך לזרים במולדתם היא שהניעה את הלאטווים להקים ארגון פוליטי עצמאי שייאבק למען אוטונומיה רבה יותר כלפי מוסקווה. אבל המודעות לכך שהם אכן מיעוט ויזדקקו לסיוע הרוסים, האוקראינים, הבלארוסים ואחרים החיים ברפובליקה, אילצה את התנועה לרכך את דרישותיה להסרת הגבלות על ההגירה ללאטוויה באמצעות הבטחת שוויון לאומי.

לאטווים אומרים כי הם מעוניינים להימנע מהמהומות באסטוניה שם כבר הולה תגובת נגד רוסית כנגד הלאומיות האסטונית. היה רגע קצר של משבר בליל שבת, ה־8 באוקטובר שבו כמה רוסים תקפו קבוצת לאטווים שהתאספה מסביב לאנדרטת החירות במרכזה ההיסטורי של ריגה. דובר המשטרה אמר כי רוסי אחד נעצר ולאטווי אחד הועבר לאשפוז. אבל הרוחות נרגעו על־ידי הדיווחים המקומיים הגלויים על ההתנגשות בטלוויזיה ובעיתונות. עלתה גם תחושה שהתקיפה היתה מעשה בריונות יותר מאשר איום רציני: "זה עדיין הראה לנו שאנו חייבים להיות מאד מודעים למצב", אמרה אחת ממארגנות החזית העממית. "אין להתייחס בקלות ראש לפחדיהם של לא לאטווים".

הטלוויזיה לא רק הרגיעה החששות בלאטוויה. היא גם חיזקה את המודעות לחזית העממית ואת ההתלהבות שעוררה התנועה, באמצעות שידורים ישירים וללא עריכה של ישיבות הוועידה. אך עוד קודם לכן היו כתבי טלוויזיה בלאטוויה עדים מאד לתחושת הלאומיות המפעפעת בקרב לאטווים ונתנו לכך ביטוי; לא אחת גם נבזו על כך מלמעלה. על איאר דזבאניס ואדוין אינקנס, כתבים בתכנית הפופולרית "ערב טוב" נמתחה ביקורת במארס כיוון שביטוי סקס לזכרם של לאטווים קורבנות הסטאליניזם.

לפני כשבוע, במהלך תוכנית שקראה לגינוי רשמי של הסטאליניזם, שמעו דזבאניס ואינקנס דברי תודה על כנותם ואומץ לבם, בעוד מנהיגי מפלגה מקומיים צפו בתוכנית בהבעת אישור והסכמה. אמר אינקנס: "מטרתנו היתה לקיים אמת ויושר ואני חש שהחזית העממית הוכיחה את הצלחתנו".

בתוך כל התוהו ובוהו, האופוריה ותחושת האירועים הרציניים הנגלים הגלויות לניסוי הדמוקרטי, היה גם מסקי זמן להומור. סטירות להד ואה הושמה בקרצועה של המנהיגות הישנה. במהלך נעילת הוועידה ששודרה גם היא בטלוויזיה, חיקה שחקן את ליאוניד ברז'נייב. זו היתה קטילה כרבעי. בעוד השחקן בולע מלים, ממלמל וחורק בקול מונוטוני את הרטוריקה המתה והמטומטמת בנוסח המנהיג לשעבר, שאג ההמון בצחוק ומחא כף.

אבל ברז'נייב לא היה היעד היחיד לסאטירה. במהלך הוועידה ישב רומאן ויסקובסקי הצייר קריקטורות ששמו ללעג את היטלר וברז'נייב ואפילו עקצו את החזית העממית שזה עתה קמה. הקריקטורות עליהן נרשמו התאריך והשעה בה צוירו, הוצגו באולם הוועידה מתוך יצירה בתהליך היווצרות ההולכת וצומחת בקצב השראתו של האמן. ציור אחד עליו נרשם כי צויר בשעה 9.35 בבוקר יום שישי ה־8 באוקטובר, הראה שני עכברים, אחד בעל שפם דמוי סטאלין, שני בעל שפם דמוי היטלר, מטכסים עצה יחד מול כדור הארץ.

ויסקובסקי אמר כי שירטט את הקריקטורה כאשר אחד הנציגים דיבר על הסכם סטאלין־היטלר ב־1939 שהביא כעבור שנה לסיפוח המדינות הבלטיות בידי ברית המועצות. בסקיצה סאטירית שפורסמה בשבת 9 באוקטובר, בשעות אחר הצהרים, כאשר נראה היה כי כמה צירים חוזרים ודשים בנושא עד לזרא, צייר ויסקובסקי שלושה תוכים על נדנדה שרים יחד לתוך מיקרופון. "לפעמים", הוא אומר, "הומור זו הגישה הנבונה היחידה".

בימה חופשית

לפני שהקרע יחמיר

מאת עמנואל זיסמן

הכותב הוא יו"ר סיעת "ירושלים אחת" ומזכיר מפלגת העבודה במחוז ירושלים

לפני שבועות מספר ביקשה מפלגת העבודה את מצעה לכנסת ה־12, וקבעה את עמדתה גם בסוגיית גיוס תלמידי ישיבות. בניגוד לדרוש (והצפוי), שנתקבל בציבור, קבעה המפלגה, באופן חד־משמעי, כי היא מחויבת לגיוסם של תלמידי הישיבות (על־פי ההסכם שנקבע בשעתו ע"י דוד בן־גוריון והרב מינץ).

הוויכוח שליווה את הדיון בסוגיה זו, במרכז מפלגת העבודה, והמאבק המתמשך בין החרדים לחילונים, מאפיינים מלחמת תרבות ודת־שקט. בעבודה זו אולי אין חדש, אולם יש להתריע בתוקף על השאבות האחוזות בציבור, בפני הסיכון שקיים בהחרפה המתמשכת של מאבק זה. אחד הביטויים להידרדרות ביחסים הללו הוא הכירסום המתמיד בסטטוס קוו שימיו כימי קום המדינה.

כולנו מחפשים פתרון לשעה ופועלים להרחקת הבעיה אל מחוזת לשטוח, על פני טיפול יסודי יותר שיכול להקטין את המתחים, ולאפשר מתן תשובות טובות יותר ומתאימות יותר לצרכי החברה, כגיבוש אמנה חברתית חדשה, שתכלול תשובות לבעיות השנויות במחלוקת. ביטוי לכך האף מפגיע לקיצוניותו של הרוב בעם, ניתן לנו עתה בסקר שנערך על־ידי מכון סמית. סקר זה מצביע על הקשה ברורה בעמדות הציבור והתנגדות נמרצת להיענות לדרישות החרדים.

ראשית, ראוי לציין כי רוב העם מתנגד לשינוי בחוק השבות. על השאלה "האם צריך לתקן את חוק השבות כך שיכלול רק את אלה שגוירו לפי ההלכה על־ידי רבנים אורתודוכסים" השיבו 56% בשלילה ורק 31% הסכימו. בכך הכה באופן ברור ביותר, כי למפלגת העבודה יש קונסנזוס לאומי כללי, ברור וחד־משמעי, שניתן לה על־ידי רוב הציבור לעמדותיה העקרוניות.

שונה המצב לגבי דפוסי התנהגות הכללים על התביעות החרדיות. כאן

דרושה אמנה חברתית בין חילונים לחרדים

ההתגבה הציבורית היא חד־משמעית בהתנגדותה, ואף מרחיקה בשיעוריה. הגבוהים כ־70% השיבו בשלילה על השאלה "האם, בכלל אופיה היהודי של ישראל, על חילונים ומסורתיים להיות מוכנים לוותר יותר לחרדים ולדתיים?" רק 25% השיבו בחיוב על שאלה זו. בקרב הנבחרים היה שיעור ההסכמה נמוך יותר (20%). מאחר שהמדובר במדגם ארצי (שבו כלולים גם דתיים), הרי שאם נבודד את הדעות מקרב הציבור החילוני, נמצא 82% (!) המתנגדים לוויתורים לחרדים. שיעור זה מצביע, למעשה, על הסכמה לאומית כללית של רוב מגינו של הציבור החילוני לאי ויתור לחרדים.

לא הייתי מאריך בפרק זה, אלמלי העבודה, שמצגיה כאן המחשה ברורה וחד־משמעית לרצונו של הציבור הרוב בנורמות מאוזנות יותר כלפי התביעות החרדיות, ופער רחב העובר הולך כלפי המצב הקיים, בו החרדים תובעים והחילונים מתנגדים. הקצבות לישיבות (על אף הודרישת שלילית של מבקר המדינה); המשך הפטור לתלמידי ישיבות, והביטול למעשה של החוק לשירות לאומי; חוק אנטומיה ופתולוגיה המתאים לימי־הבינים ולא לשלהי המאה ה־20 כהוגהת איסור נתיחת מתים; סגירת רחובות והולכת של דתיים בשבת; והאחרון בו, מאבק של ממש על דפוסי הבילוי והבידור בשבת.

חלקים קיצוניים מהציבור החרדי לא נמנעו, בתרומת השנים האחרונות, אף מלנקוט באלימות ממש, כדי להכשיש את תביעותיהם, כאילו לא די בלחצים ובתנופעות של מחאות המופעלים על־ידם בכנסת ובתחומים ציבוריים אחרים. במאבק הקיים היום בין מפלגת העבודה לבין הליכוד, כאשר הליכוד מצטייר כמפלגה המכונה ממלא על שמירת ערכי המסורת והיהדות ערי מתוקתה של מנחם בגין בראש הממשלה, "שבע ימים" יותר היהודים שעושה הליכוד לחרדים, כאלה של העבודה. ויחודי העבודה נראים פחות "אותנטיים", ולכאן מצטייר סכנה שגם מה וגם מה הבא מפלגת העבודה מוסכמת. עם זאת, חייבת מפלגת העבודה להדגיש באמנותה לעקרון של סובלנות האורח־רוח כלפי אורחותיהם של החרדים והדתיים, ולעקרון של סיפוק שירותי דת לכלל הציבור. בתי־כנסת; מקוואות, "שיעורי תורה", "של שידור תים" שיוה להתלמידים במסורות חינוך הדתיים ובמסורות חילוניים. כל אלה הם ביטוי לעקרון השוויון של כל אזרח ואזרח בקבלת השירותים הדרושים לו. במסגרות הדתיות, והרבותיות הדתיות שונות ומגוונות. יש להפריד הגשמת עקרון זה מהחופש הפוליטי־ציבורי, אותו עלינו לנהל עם החוגים החרדיים, והכח על עקרונות־יסוד בניהול המדינה והחברה.

על מפלגת העבודה להדגיש באורח חד וברור את מחוייבותה לציבור החילוני, בראש ובראשונה להמשך המודרניזציה של המדינה. קו רעיוני זה חייב להיות בסיס עקרוני לפעילותה בכנסת ובציבור. כל ויתור עליו עלול להסב לה נזקים אלקטורליים. מפלגת העבודה חייבת להיות נאמנה לו, לא רק בתחומים מכביים של מדע וטכנולוגיה, אלא גם בתחומי החברה והדת. עליה להוכיח את עמידותה הנחרצת על צביון מתקדם ופתוח של ישראל בכל התחומים גם בשנים הבאות.

מפלגת העבודה חייבת ליזום הקמת צוות של אנשי־רוח מכל החוגים ומכל הזרמים ביהדות, לגיבוש אמנה חברתית חדשה שתוליך את הסטטוס קוו, שקיומו הנוכחי עומד על בלימה, ושני הצדדים נוגסים בו בכל פה. ליהדות החרדית יש עניין בגיבושה של אמנה חברתית חדשה, משום שבתהליכים החברתיים הקיימים, הקשחת עמדותיו של הרוב החילוני תפגע בהכרח, אם לא היום, בוודאי מחר, בהישגיה. להנהגת הציבור החילוני יש עניין בכך, משום שהוא יהווה מסמך מוסכם ויציב גבול לתביעות החרדים, ויאלץ את הנהגותיהם לתת תשובות מעשיות לנושאים העומדים על הפרק, ויפסיק את התגברות המתח במשאים רבים העומדים על סדר היום, התמודדות המאיימת על אחדותו של עם ישראל.

..."אני החלטתי מה לעשות עם הבנקאיות שבהסדר"

"בחרתי להמשיך ולהרוויח"

אם גם אתה תבחר להחזיק בבנקאיות שברשותך לתקופה נוספת של שלוש שנים, יהיה בידך נכס כספי בעל תכונות יחודיות:

★ תשואה דולרית נאה ★ הגנת הצמדה למדד ★ פטור ממס ★ נזילות

בחרת ליהנות מהיתרונות המיוחדים - אל תעשה דבר! התנאים המיוחדים יחולו על מניותיך גם ללא קבלת כל הודעה מצידך.

אם בכל זאת תחליט לפדות את המניות הבנקאיות ב־31.10.88, עליך לחתום על פקודת מכירה עד ליום 18.10.88 בסניף הבנק או במשרד סוכן הבורסה בו מופקדות מניותיך.

אם מניותיך אינן מופקדות, עליך להפקידן בבנק ולחתום על פקודת המכירה כאמור.

התשלומים של הפודים יוחזו ב־31.10.88 בשקלים, בסכום השווה ל־104 דולר עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983.

אל תמכור את המניות הבנקאיות שלך - מי שממשיך מרוויח

האוצר שוק ההון

[illegible]

חדשות טובות: אין מיתון

עכשיו, אפשר כבר באמת להתבלבל. אחרי שהגברות כוח האדם מרווחות זה חודשים על ירידה רצופה בביקוש לעובדים בענפי המחשב, אחרי שמתי תוכנה קיבלים השכם והערב על מיעוט פרוייקטים, אחרי שיצרנים מתריעים על מצבה העגום של התעשיה המתוחכמת, בא יו"ר איל"א, עוזרא ברכוכב, וטורף את הקלפים. "בישראל אין מיתון בענף המחשבים, למרות הערכות שנשמעו לאחרונה בנושא זה" אומר בר כוכב, לקראת כינוס איל"א ה־23 שייערך בסוף החודש באוקטובר. לדעת ברכוכב, הסיבה להערכות אלו היא שינויים דינמיים שעובר ענף המחשבים.

להערכתו של ברכוכב, חלה ירידה בשנתיים האחרונות במספר העובדים במקצועות מסוימים, כגון מפעילי מחשב וקלדניות. הסיבה לכך היא חידושים טכנולוגיים, כגון אמצעי קלט/פלט חדישים ושפות דור רביעי. במקביל חלה עליה במקצועות אחרים, כגון מנתחי מערכות. כלכלנים קוראים למצב הזה שינוי מבני, ונשבעים כי אין דבר בריא ממנו.

יו"ר איל"א אומר, כי מלבד הצמצום במספר מקצועות לא חלה ירידה בענף המחשבים, אלא להיפך. בשנתיים האחרונות הגבוהה הודירה של מיחשוב למיגזרים חדשים, כגון רשויות מקומיות, שיווק קמעוני, מכוניות ביטוח, עורכי־דין ועוד. ברכוכב מציין, כי רמת הסף של כניסה לתחום המיחשוב נמוכה יותר כיום מאשר בשנים עברו, ויותר מגזרים מגלים עניין בתחום זה.

ייתכן, אם כן, כי נהי בכי התעמורים העולה חדשות לבקרים מלשכות מנבלים בענף אינו אלא הטעיה. דרך מתוחכמת לשכנע אותך, הלקוח, לקנות עכשיו, כשהמחיר בשפל – או אולי תרופה מקדימה לחקירות ודרישות של שלטונות המס. ענף המחשבים, על פי יו"ר איל"א – הוא הרי אמור לדעת – חי, בריא – ומתאים עצמו לשינויים הטכנולוגיים ולהתפתחויות בשוק בכלל.

יו"ר אילא מדגיש, כי בתחום המחשבים נעשו בארץ פיתוחים מקוריים רבים בתחומי חומרה, תוכנה ותקשורת – וכאן הוא מגיע לנקודה הכואבה על עמיתיו, בניאי הועם של הענף. הממשלה, הוא אומר, המעשה כמעט ואינה משקיעה בסיוע למחקר ופיתוח בתחום המחשבים, והמרכן לא קיימת מדיניות לאומית בכל הקשור לפיתוח בתחום המחשבים. ("מדיניות לאומית" בהקשר הזה היא שם קוד מקובל למדיניות תמיכה וסבסוד). בן כוכב מתריע, כי במצב זה מחקרים רבים אינם מגיעים לשלבי יישום, וקורא לממשלה להשקיע סכומים משמעותיים יותר במו"פ, על־מנת לעודד פיתוח מוצרים ישראליים מקוריים.

עם מיתון או בלעדיו, היד שלוחה אפוא תמיד לסיוע הממשלתי. ובכל זאת, טוב שרבדי בן כוכב באמרו כפי שנאמרו. עכשיו, לפחות, נדע לקחת את צעקות ה"זאב זאב" בערבון מוגבל.

מחשב־על בכל אוניברסיטה

ועדה בטכניון שקלה הקמת מרכז ארצי למחשבי־על – והמליצה על הצטיידות של כל מוסד אקדמי במחשב על קטן משל עצמו

טכנולוגיית מחשבי העל נמצאת עתה בנקודת התפתחות קריטית. כל מדינה השואפת למעמד בשורה הראשונה של הקהילה המדעית אינה יכולה להזניח תחום זה. במכון ניימן למחקרים מתקדמים בתחום המדע והטכנולוגיה, הפועל בטכניון, הוקמה ועדה לעריכת סקר צרכים ויעדים במדינת ישראל בתחום זה, בראשות פרופ' גיורא שביב, מן המחלקה לפיסיקה, ופרופ' משה וולפשטיין, מן המחלקה לאווירונאוטיקה.

הוועדה קבעה, כי יש להעמיד את רכישת מחשבי העל בראש סדרי העדיפות לרכישת ציוד ברובדי משתמשים על ידי האקדמיה בישראל. הועדה אומרת כי מרכז לאומי למחשבי על, שישרת – באמצעות קווי תקשורת – את הזוקקים לשירותי מחשב באולה בכל מוסדות המחקר, עשוי היה להיות פתרון אידיאלי, בתנאי שגודל מרכז המחשבים הזה יעבור "מסה קריטית" מסויימת. אולם בהתחשב במצב שוק מחשבי העל מצד אחד ובחפת הדרישות להם בארץ מן העבר השני, קבעה הועדה כי פתרון זה יהיה יקר מדי. הפתרון המועדף על ידה, בתנאים הנוכחיים, הוא מחשב על קטן, בכל קמפוס אוניברסיטאי.

הוועדה אומרת, כי מערכת ההפעלה של מחשב על חייבת להיות יוניקס.

טכנולוגיית העיבוד הווקטורי מתקדמת כיום יותר מזו של העיבוד המקבילי, אולם הוועדה מעריכה כי העתיד שייך למכונות מקביליות וקטוריות. בטווח הבינוני, יש להעדיף מכונות וקטוריות על פני אלה המקביליות, אולם אסור להתעלם מהאופציות של מכונות המיועדות לעיבוד מקבילי.

הוועדה מדגישה את חשיבותם של שירותי יעוץ בתהליך הכנסת מחשבי על.

מסקנה אחרונה של הוועדה, נוגעת לתוכנית הלימודים באוניברסיטאות. הוועדה ממליצה לכלול טכנולוגיה של וקטורים ופתרון בעיות באמצעות עיבודים וקטוריאליים ומקביליים במסגרת תוכנית הלימודים במדעי המחשב, המדעים וההנדסה באוניברסיטאות בישראל.

דטה־קווסט מעריכה: 35% גידול בתעשיית המוליכים ב־88 – רק 12% גידול ב־89

התאוששות בשוק המוליכים למחצה, שהחלה ב־1987 והפכה לגאות במימדים רחבים בקיץ 1988. זו הערכת חברת היעוץ האמריקאית "דטה־קוואסט". עם קצב גידול שנתי של 35% לשנת 1988, מתפתחת עתה תעשיית המוליכים למחצה בקצב כפול עד משולש מזה של תעשית הציוד האלקטרוני. עם זאת, "דטה־קואסט" צופה ירידה בקצב התפתחות שוק הציוד האלקטרוני לשנת 1988 עד לגידול צנוע של 12% בשנה – ו־7% בשנת 1989. חברת היעוץ מעריכה, כי תעשיית המוליכים למחצה תתפתח בקצב גידול של 11% בשנת 1989.

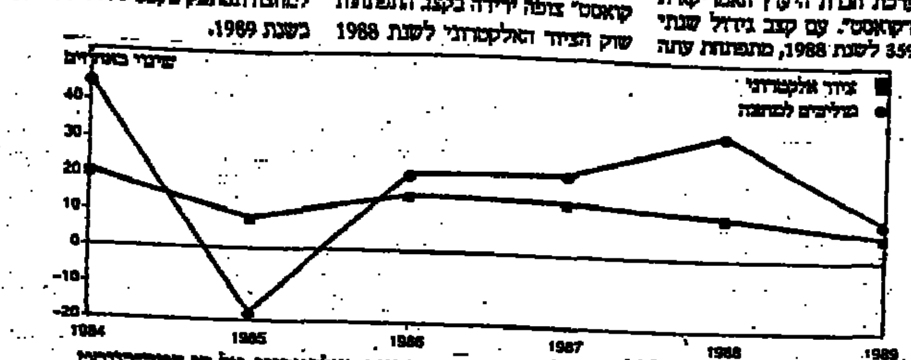

קצב גידול שנתי בשוק המוליכים למחצה ובשוק הציוד האלקטרוני, על פי דטה־קווסט.

"אפל ודיגיטל לא היו משיגות מימון באווירה הנוכחית בשוק הון־סיכון"

משקיעי הון סיכון שבים ומתעניינים בתחומי הטכנולוגיה המתקדמת. סקר של "דטה־קוואסט" מעריך, כי ההשקעה בהון סיכון בתחומי התעשיה המתקדמת עלתה בשנת 1987 ב־13% והגיעה ל־1.7 מיליארד דולר.

הסקר של חברת היעוץ האמריקאית מצביע על מגמה של המשקיעים להתרחק מתחומי החומרה ולהתמקד בתוכנה, במוצרי שוק מוגדרים ומצומצמים דוגמת ההדפסה לאור אלקטרונית ומחשוב יצור ובתחומי תקשורת.

"דטה־קואסט" מזהירה, כי הנטיה של משקיעים רבים להתמקד בהשגת תוצאות לטווח קצר עלולה לסכן את העליונות הטכנולוגית האמריקאית. חברת היעוץ מעריכה, כי חברות חלוצות דוגמת "אפל" ו"דיגיטל", שהוקמו בזמנן בזכות מהקונספציות שהציגו, לא היו מצליחות להשיג מימון באווירה הנוכחית.

מערכת חליבה ישראלית ממוחשבת – לסין

חברת בינלאומית לגידול בקר מתכוונת לרכוש מערכת חליבה ישראלית ממוחשבת עבור חווה בסין העממית.

הזמנות לחברה מאפיקים לספק מערכת ניהול עדר להונגריה, בריטניה, בלגיה וסינגפור

בעקבות סמינר בינלאומי שנערך בקיבוץ אפיקים, בעמק הירדן, בנושא שימוש יעיל במערכות חליבה ממוחשבות, שפותחו במפעל צ.ת.ב. שבבעלות הקיבוץ על־ידי חבר אפיקים המהנדס אלי פלס, הגיעה בשבוע שעבר פניה לרכישת מערכת חליבה ממוחשבת מתוצרת אפיקים לחווה לגידול פרות בסין העממית.

ההזמנה היא של חברה בינלאומית שבבעלותה חוות בקר באיטליה, הודביה וסין.

לקראת רכישת המערכת הראשונה, שכבר נעשתה, עומדים מנהלי החברה לבקר בקיבוץ בעמק הירדן עוד החודש, כדי לסכם פרטי עסקה נרחבת יותר במטרה לרכוש את מערכות החליבה האוטומטיות של אפיקים לשאר החוות שלהם ברחבי העולם.

מן המפעל נמסר, כי בשבוע האחרון התקבלו באפיקים הזמנות נוספות, במאות אלפי דולרים. ההזמנות, בעקבות הסמינר שנערך בקיבוץ, הגיעו מהונגריה, בריטניה, בלגיה, איטליה וסינגפור. במקביל הוזמן נציג המפעל מאפיקים להכנת סמינר בהולנד, המיועד לחוואים בארץ זו.

המערכת הממוחשבת של אפיקים מאפשרת לנהל עדר של 1,000 פרות חולבות ללא מגע יד אדם, כאשר כל המידע של כמות החלב וטיבו וכן מצבה של כל פרה בעדר מועבר על ידי המחשב.

אפל רכשה חברה מתמחה ברשתות יבמ

חברת אפל הכריזה על רכישת חברת Orion Network Systems מברקלי, קליפורניה. Orion מפתחת ומשווקת תוכנות תקשורת (SNA) למחשבי יבמ, המאפשרות למערכות שאינן יבמ להתחבר ברשתות תקשורת עם מעבדי יבמ. באפל אומרים, כי רכישה זו הינה חלק מהמחויבות המתמשכת של אפל לשילוב מחשבי מקינטוש בסביבות מיחשוב מגוונות.

ד"ר יורם פרידמן, מנכ"ל "ידע מחשבים", נציגת אפל בישראל, מעריך כי רכישה זו מרחיבה את יכולת אפל לקשור את מוצריה לרשות תקשורת SNA ומאפשרת למקינטוש מעמד שווה בתקשורת עם מחשבי י.ב.מ.

לחברת אוריון קשרי עבודה עם אפל מאז 1984. אוריון עבדה בשיתוף עם קבוצת מהנדסי התוכנה של אפל בפיתוח תוכנת ה־MacAPPC. תוכנה זו מהווה את גירסת אפל לשני פרוטוקולי SNA העיקריים של יבמ, והיא מאפשרת ליישומי מקינטוש להתקשר עם מחשבים מרכזיים, מיני מחשבים ומחשבים אישיים של יבמ ואחרים. מוצרי אוריון, הנמכרים כמספר פים, מאפשרים למחשבי המקינטוש לדמות תחנות יבמ ברשתות תקשורת. מוצרים אחרים של החברה מאפשרים למקינטוש העברת קבצים ברשתות תקשורת SNA.

מלם השלימה מערך מחשוב רשם החברות

מלם מערכות, החברה הממשלתית לעבוד נתונים השלימה בימים אלה התקנת המערך הממוחשב ברשם החברות.

המערך החדש מבוסס על 24 תחנות עבודה מקוונות המבצעות עידכון פרטי החברות הקיימות ורישום חברות חדשות במשרדי הרשם.

המערך החדש מיעל (משפר את השירות לאזרח על ידי עידכון מהיר ושליפה מיידית של הפרטים הנדרשים לפונים לרשם: עורכי דין, אנשי עסקים, גופים ממשלתיים ועוד.

במאגר הממוחשב של רשם החברות רשומות 150,000 חברות וכ־1,000 חברות חדשות נוספות למאגר מדי חודש. מדי שנה מתעדכנות כ־10,000 כתובות חדשות ונוספים למעלה מ־20,000 מנויי מנהלים חדשים. כמו כן, מבוצעים באגף רשם החברות עידכונים שונים כגון: רישום שעבודים וסילוקם, שינויי שם, העברת מניות והקצאת מניות.

לפני התקנת המערך הממוחשב החדש, שפיתחה מלם מערכות, נדרשו הפונים להמתין שעות ארוכות, ולעיתים ימים אחדים כדי לערכן פרטי החברות, או לקבל פרטים הדרושים להם מתוך תיקי החברה.

העידכון המקוון המתבצע במסגרת המערך החדש מאפשר קבלת דו"חות במקום. מחיר הדו"ח 11 ש"ח. עדכון ורישום שמות החברות נעשה אף הוא במקום ואסמכתאות בתוך מתקבלות בתום תהליך ההקלדה למחשב.

המערכת משמשת לניהול ומעקב אחר עבודת פקידי הרשם מחד, ומעקב אחר הגשת דוחות שנתיים כחוק ותשלום אגרת רישום מאידך. בעזרת מעבד התמלילים, המובנה לתוך המערך החדש, ניתן יהיה לשגר הודעות תזכורת לחברות שפיגרו בדיווח, בתשלום, או בעידכון פרטים כמו: שינוי שם, שינוי מטרה, מינוי מנהלים, הקצאת מניות, שיעבודים וסילוקם ועוד.

המערך החדש מותקן על מחשב ווקס של דיגיטל הקשור ל־24 מסופים מקומיים בלשכת הרשם בירושלים ובתל אביב, ובקרוב תחובר למערך המקוון גם לשכת הרשם בחיפה.

כלל תמכור יוניסיס לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי בחר במערכת B־20 של יוניסיס להשלמת מחשוב המוסד. חברת כלל מערכות, המייצגת בארץ את יוניסיס, זכתה במכרז מול חברות המחשבים המובילות בארץ: יבמ, דיגיטל, אלרון, היולט־פקרד ואחרים.

שווי המערכת שירכוש המוסד לביטוח לאומי הוא 300,000 דולר.

המוסד לביטוח לאומי בחר במחשבי יוניסיס לאחר שאלה הוכחו במרכז המחשבים של כלל מערכות במשך תקופה ארוכה ועמדו בהצלחה בכל הדרישות של המוסד לביטוח לאומי. הניסויים כללו בדיקת מהירות הפיתוח, נוחות שימוש והפעלה נוספי עמסים ותקשורת מאסיבית למחשבי יבמ 3090.

הקרב על התקן

שורה מכובדת של יצרני מחשבים אישיים הכריזו על תקן חדש למחשבי 32 סיביות מבוססי מעבד אינטל 80386. הקרב נגד המיקרו־ערוץ של יבמ.

כאשר הכריזה משפחת הפי־אס 2 של יבמ, היתה אחת הבשורות היותר חשובות שלה טכנולוגיית המיקרו־ערוץ. חוט השדרה סביבו בנוים רכיבי המחשב. יבמ החליטה לזנוח את הערוץ הוותיק, שהפך למעשה לתקן דה־פקטו של התעשיה, לטובת ערוץ ממין חדש. מהנדסיה ואנשי המכירות שלה גורסים כי היה צורך במהפיכת הערוצים על מנת להפיק את המירב מדור המעבדים החדש – 80286 ובעיקר 80386, בעל 32 הסיביות.

כאשר מבקשים ממומחי יבמ הסבר על חשיבותו של המיקרו־ערוץ, הם פונים לא פעם לתרשים המתאר שני כבישים: כביש דו מסלולי רגיל – ולעומתו כביש מהיר, בעל מחלפים מסודרים. הכביש המהיר הוא כמובן המיקרו־ערוץ שלהם, האמור להוסת באותה טוב יותר את התנועה בין הרכיבים השונים במערכת: דיסק, מעבד מרכזי, מסך ושורת כניסות ויציאות נוספות. למען היתרונות האלה, זנחו אנשי יבמ את התאימות אל הדורות הקודמים של חומרה, מאות כרטיסי הרחבה וציוד המבוססים על המפרט שהיה קיים ערב הכרזת הפי־אס 2.

אלא שלמיקרו־ערוץ יש חסרון בולט אחד: בניגוד לערוץ הקודם, שהיה בגדר תקן של התעשיה ובעיקר – לא נחלתו של יצרן בודד, מגן המיקרו־ערוץ בשורת פטנטים שיבמ אינה נוטה להתיר לאחרים את השימוש בהם. אם נזכור, כי מעבדי 80386 רבים מגיעים מחשבים שאינם יבמיים, ברורה התפתחותה של מערכת עדכונים חלופית, ולמעשה – של מספר מערכות כאלה.

קבוצת חברות בענף המחשבים האישיים הכריזה בחודש שעבר, במסיבת עיתונאים בניו יורק, על מה שאמור להיות מורה־ביוון בטכנולוגית המחשבים האישיים. הטכנולוגיה החדשה מכונה בשם INDUSTRY EXTENDED SANDARD ARCHITECTURE או בראשי־תיבות EISA, מהווה הרחבה והתקדמות משמעותית על־פני הסטנדרט הקיים כיום למחשבים אישים (ISA).

החברות השותפות להכרזה אומרות כי התקן החדש יאפשר ליצרנים לספק בעתיד למשתמשי המחשבים האישיים, יכולת ביצועים ברמה גבוהה יותר באופן משמעותי.

התקן מפרט אפיק חדש בן 32 סיביות עבור המחשבים האישיים המבוססים על מעבד אינטל 386, וכן עבור מוצרים עתידיים בעלי ביצועים גבוהים, המבוססים על משפחת מוצרי 80386. מאחר וה־EISA משמש כ"מפרט־על" של סטנדרט קיים, יאפשר הדבר למשתמשי המחשבים האישיים לשמר את השקעתם הנוכחית בחומרה, תוכנה, ציוד היקפי ואימון ובו בזמן לבנות מוצרים חדשים על הבסיס הקיים. ניתן יהיה להשתמש בכל מוצרי התוכנה והציוד ההיקפי הקיימים בתוך מוצרי EISA, וכן בציוד ההיקפי ותוכנה שתוכננה במיוחד למיצוי היכולת החדשה של ה־EISA.

בין יצרניות המחשבים שהכריזו על תמיכתן ב־EISA: היולט־פקרד, זניט, קומפק, אוליבטי, טנדי ואפסון. אינטל – יצרנית המעבדים, נובל – יצרנית הרשתות, מיקרוסופט ו־3COM הן אחדות מן החברות בתי־אומי התעשיה הילוכנטיים העומדות גם הן מאחורי התקן החדש.

תמיכתן של חברות אלה אמורה להבטיח זמינותם של מוצרי חומרה, תוכנה וציוד היקפי המתוכננים לניצול יכולת הביצועים המשופרת המסופקת על־ידי EISA. מעריכים כי המחשבים האישיים מבוססי EISA עם תוכנה וציוד היקפי מתאים, יהיו זמינים בסוף 1989.

התקן החדש מהווה העשרה לסטנדרט התעשייתי הקיים (ISA) המבוסס על שלושה מרכיבים עיקריים: מעבדים זעירים (כמו 80386 INTEL), מערכות הפעלה (כמו MS-DOS) ואפיק מבוא/מוצא או חריצי הרחבה. למשתמש, סטנדרט מבוסס זה מאפשר את השימוש, הספק לזמין אלפי חבילות תוכנה יישומית, מאות כרטיסי הרחבה קיימים של 8 ו־16 סיביות ומאות של התקנים היקפיים. הקבלה הרחבה של ה־ISA, כסטנדרט, גרמה להקמת חברות רבות לייצור כרטיסי מחשבים אישיים תואמי הסטנדרט. חברות אלה מתחרות ביניהן בקביעת באספקת טכנולוגיות חדשות, במהירות, ביעילות ובמחירים, לבסיס לקוחות ההולך ומתרחב.

בתוך כשנה איפה אנו עתידים לחזות בקרב על התקן: טכנולוגיית המיקרו־ערוץ מול EISA. העולם היבמי מול העולם הלא־יבמי. האם, בסופו של דבר, תיתכן פגישה בין השניים? הרבה תלוי במדיניות רישוי הפטנטים של יבמ. הרבה עוד יותר תלוי בשאלת הרכב ההתקנות שיצרו כבר בפועל ביום בו ניתן יהיה לדבר על שני תקנים ברורים. מי שיקדים ויכבוש יותר עמדות – יימצא במצב עדיף.

טסקו מקבוצת ראדא רכשה את השליטה ב־Z.A.E. INC

חברת טסקו האמריקאית, המתמחה בפיתוח וביצור מערכות אלקטרוניות לשימוש צבאי, מקבוצת ראדא תעשיות אלקטרוניות בע"מ, רכשה את השליטה בחברה Z.A.E INC מניו יורק.

Z.A.E היא החברה השניה שמנתה קבוצת ראדא במהלך 1988. ביולי רכשה ראדא את חברת אלנהטורן.

Z.A.E היא חברה בבעלות פרטית המשווקת, בעיקר באירופה, ציוד היקפי למערכות מחשבים וציוד אלקטרוני מתוצרת חברות מובילות בארצות הברית. היקף המכירות השנתי של Z.A.E בשנת 1987 היה כ־15 מיליון דולר. ראדא מבקשת להשתמש בה כמכשיר שיווק, בעיקר לאירופה.

קבוצת ראדא רכשה 51% מ־Z.A.E, עם אופציה לרכישת 15% נוספים במהלך חצי השנה הקרובה.

Z.A.E תצורף לחטיבת המסחר והשיווק בקבוצת ראדא הכוללת גם את וקטרוניקס, יוניקס האלנהטורן.

FREELANCE PLUS
תוכנה לתצוגה עסקית ושירטוט כללי של חב' LOTUS ארה"ב עם תמיכה מלאה בעברית.
למחשבים אישיים של IBM או תואמיהם.
חשב היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול
שד' שאול המלך 2 ת"א 64078 טל. 216181

קיץ. חופש. חגים.
בהזדמנות זו...

הצעה מיוחדת בהילטון ירושלים
3X$19 תשלומים לאדם בחדר זוגי, לינה וארוחת בוקר, מינימום שהייה 2 לילות. לינה חינם לילד בחדר הורים. 10% הנחה על מזון ומשקאות (מלבד ארוחת בוקר). לילה חמישי חינם לשוהים 4 לילות.
בתוקף עד 31.10.88 לא כולל חגים.
בסוכות – המחיר 3x $21 תשלומים.
להזמנות – 02-536151.

מבצע ב-"CLUB IN" אילת.
3 X$6 תשלומים, באמצע השבוע
3 X$8 תשלומים, בסופי שבוע.
המחיר לאדם, ללילה, בדירה של 4 איש לפחות, מינימום שהייה 2 לילות. בסוף שבוע בלבד – $5 תוספת לכל ילד נוסף בדירה (עד 6 איש בדירה). פרט לחגים.
להזמנות: טל. 059-79577.

שבוע מהנה בלונדון ב- $738
ועוד $59 היטל ומסים.
המחיר לאדם בחדר זוגי, כולל: טיסה הלוך ושוב, 6 לילות + ארוחות בוקר במלון 4 כוכבים (דרגה ראשונה), כרטיס להצגת תיאטרון – ע"פ בחירה.
לפרטים והזמנות: דיזנהויז, משרד ראשי, טל. 03-285117-8 – לפנות לעודי

במלונות "גלי כנרת" טבריה ו"רימונים" צפת - 25% הנחה
על מחיר לינה וארוחת בוקר. באמצע השבוע (ראשון עד רביעי), 15% הנחה בסופי שבוע. (מינימום שהייה 3 לילות) בתוקף בחודשים ספטמבר ואוקטובר (לא כולל חגים).
להזמנות: מ.נ.י. – מלונות נופש בישראל, טל. 03-291711.
גלי כנרת – טל. 06-792331.
רימונים – טל. 06-930665

חופשת זהב ברמודה - קונטיננטל ת"א לגיל הזהב.
136 ש"ח לזוג או 99 ש"ח ליחיד. ללינה + ארוחת בוקר, לשוהים מינימום 2 לילות באמצע או בסופשבוע.
המחיר לישראלים מגיל 60 ומעלה, כולל מע"מ, לא כולל חגים.
הנופשים יהנו – ללא תוספת תשלום – מהבריכה המקורה והמחוממת, מסאונה, ג'קוזי וחדר הכושר.
לפרטים והזמנות: טל. 03-296444.

טיסת לילה רומנטית
טיסת לילה בשמי תל־אביב וארוחת ערב במסעדה צרפתית.
ב- 99 ש"ח לזוג!
להזמנות: טל. 052-85054, 84922.

בלעדי ב"הרץ" - 30% הנחה!
30% הנחה על השכרת רכב בישראל. מהמחיר הרגיל של יום + ק"מ. ובנוסף – 10% הנחה על המחירים המוזלים במבצע השכרת רכב בחו"ל לפי תכנית "טוס וסע 88". באישור ההזמנה + התשלום מראש ייעשו בארץ. בתוקף עד 30.11.88
לפרטים והזמנות, הרץ, משרד ראשי, טל. 03-5622121.

לקבלת טופס הצטרפות פנה אל גברת אוה דיאן במחלקת קידום ופיתוח – עיתון הארץ, טל. 03-5121339, 03-5121340.

בלעדי למחזיקי דיינרס קלאב
כרטיס לאנשים חושבים

כלכלה ועסקים

היום הדיון המשפטי במאבק השליטה בישרס

שלמה אייזנברג תובע ביטול הקצאת המניות ליהושע פורר

הוצא צו־מניעה המורה לרסקו לעכב את מכירת ערד לשלמה אייזנברג

מאת יהודה שרתי

בית־המשפט המחוזי בת"א ידון היום בבקשת מנהל תיקי ההשקעה שלמה אייזנברג, להורות לחברת הנדל"ן ישרס להימנע מהקצאת 5% מהון המניות של החברה ליהושע פורר, יו"ר דירקטוריון החברה. באי כוחו של אייזנברג יטענו, כי ההקצאה נעשתה שלא בתום לב, בעיצומו של מאבק על השליטה בחברה.

לעמדה זו של אייזנברג הצטרפה בשבוע שעבר גם הבורסה לניירות ערך, שתבעה את ביטול ההקצאה, בנימוק שהיא בוצעה בניגוד להנחיות הבורסה ולא על דעתה.

מנגד, נתן בסוף השבוע שעבר סגן נשיא בית־המשפט המחוזי, השופט אליהו וינוגרד, לבקשת בא־כוחה של ישרס, עו"ד רן כהן, צו מניעה המורה לחברת רסקו לבטל את עסקת המכירה של חברת ערד ומניות ישרס לשלמה אייזנברג, ולקבוצת משקיעי הצוק בראשות גוטנהיים־שפיצר, שאותם הוא מייצג.

ישרס טוענת, כי רסקו חייבת לה 2 מיליון שקל, ולצורך העניין היא שיעבדה את חברת ערד. ישרס טוענת, כי ביצוע המכירה ירע את מצבה כנושה של רסקו, ולכן היא מבקשת לבטלה. צו המניעה יהיה בתוקף עד יום ג' השבוע, עת יתקיים דיון משפטי על תוקפו.

ישרס תקיים ב־23 באוקטובר אסיפה כללית יוצאת מן הכלל, שכונסה על־פי בקשת ערד. האסיפה תדון, בין השאר, במינוי מנהלים חד־שים, ורק אז ניתן יהיה לדעת מי בעל השליטה האמיתי בישרס.

חברת הבניה משהב תהיה הקבלן שיבצע את פרויקט "גני חוף"

הפרויקט משותף לחברת אזורים ומשהב, אך אזורים התנגדה בתחילה שמשהב תבנה אותו ● זעם בחברות הבניה על ההסכם

מאת אריה לביא

חברת הבניה משהב, בבעלות המר־כזות הכלכליים של המפד"ל, תשמש כקבלן ביצוע בפרויקט המשותף לה ולחברת אזורים בנתניה — פרויקט "גני חוף". הפרויקט נבנה על 31 דונם של בית־ההבראה גינון בנתניה – שטח שנרכש במשותף לפני כשנה וחצי על־ידי שתי החברות מידי קופת־חו־לים תמורת 9 מיליון דולר.

בין שתי החברות נתגלעו חילוקי־דעות לגבי החברה שתעסוק בבניית הפרויקט, הכולל 400 דירות, מהן 70 בשלב הראשון. אזורים ביקשה שחברה קבלנית ניטרלית תבנה את הפרויקט. משהב רצתה לבנות בעצ־מה. יצחק ינר, מנכ"ל החברה, אמר ל"הארץ": "אנו מעדיפים לבנות לבד. יש לנו זכויות בפרויקט. רק אם גורם אחר יציע מחיר יותר טוב מאתנו, הוא יזכה בפרויקט".

בעקבות חילוקי הדעות סוכם כי שתי החברות יבקשו הצעות מחיר לגבי מחיר הבניה ושלוש חברות – סולל בונה, רדוקס והקבלן החיפאי אודי רוזי – הגישו הצעות לבניית הפרויקט. כאשר נבחנו ההצעות, סוכם שאת הבניה תבצע משהב.

בחברות הבניה שורר זעם רב על אזורים ועל משהב, בעקבות צעד זה. קבלנים טוענים, שהם מתבקשים לתת הצעות כאשר אין כלל כוונה למסור עבודות וההשקעה שלהם בגיבוש הצעת מחיר משמשת רק אינדיקציה לגבי מחירים. "זאת התנהגות לא־הגונה", אמר מנהל חברה קבלנית.

מרכז הקבלנים עשוי להתערב בע־ניין זה, מאחר שלטענת קבלנים רבים הפגו את בקשת ההצעות לשיטה, כדי להגיע למחיר מוסכם למי שרוצים למסור לו את העבודות.

משה שניצר ל"הארץ":

הציפיה למותו של קיסר יפאן גורעת מהביקוש ליהלומים

מאת אבי גבאור

הציפיה למותו של הירוהיטו, קיסרה הישיש של יפאן, וההכנות לשנת האבל שתוכרז מיד לאחר מכן, בה יבוטלו כל החגיגות והנשפים, גרמו לכך שסוחרי התכשיטים היפ־אנים מאיטים את העסקים ומפחיתו בשיעור ניכר את יבוא היהלומים לארצם — אמר בסוף השבוע משה שניצר ל"הארץ".

נשיא התאחדות היהלומנים הוסיף ואמר, כי הירידה המשמעותית המור־גשת באחרונה בהיקף יבוא היהלומים ליפאן, משפעת גם מירידת שערו של הין היפאני מול הדולר – מגמה שייקרה עבור היפאנים את יבוא היהלומים.

שניצר מתריע, כי מצבה של תעשיית היהלומים הישראלית הופ־קיטי, שכן הביקוש לאבנים הגדולות – אשר בליטושן מתמחה התעשייה הישראלית – נמצא בירידה מתמדת. לדבריו, ייקר הסינדיקט כבר לפני 3 חודשים את מחיר חומרי־הגלם בשי־עור של 15%, וההשפעה של ייקור זה מורגשת כיום, כאשר הביקוש יורד והסוחרים מסרבים לשלם את המחיר החדש.

נשיא התאחדות היהלומנים, שחזר בשבוע שעבר מסיור בארה"ב, שם נפגש עם ראשי תעשיית היהלומים המקומית, מסר כי בארה"ב כבר מור־גשת הדרישה המוגברת למתנות המאפיינת את החודשים שלפני חג־ המולד. יש ביקוש ער ליהלומים, אבל הדרישה היא בעיקר לאבנים קטנות.

כתבר "הארץ" מעיר: בספטמבר נרשמה בראשונה זה זמן רב, ירידה של 3% ביצוא היהלומים מישראל. אך מתחילת השנה גדל יצוא היהלו־מים מישראל ב־28% לעומת התקו־פה המקבילה אשתקד. ב־1987 גדל יצוא היהלומים ב־24% לעומת 1986.

ים־המלח – האם הדווח הדולרי משקף נכונה את תמונת הרווחיות?

הפער בין שיעור התמלוגים להלכה (4.5%) לבין שיעור התמלוגים בפועל (2%) הינו בלתי סביר וטעון הסבר

דו"ח על דו"ח / ד"ר יורם עדן, רו"ח

חברת מפעלי ים־המלח בע"מ, הנ־מנית על החברות המובילות בעולם לייצור אשלג וברום, פועלת החל משנת 1929. רוב תוצרתה מיועד לייצוא. החברה הינה חברת בת (בש־ליטה של כ־76%) של חברת כימיקלים לישראל בע"מ, שהיא חברה ממשלתית.

לפי חוק זכיון ים המלח תשכ"א־1961, הוענק לחברה זיכיון לניצול אוצרות ים־המלח ולחכירת הקרקעות הנחוצות למפעליה עד לשנת 2030. בגין זיכיון זה משלמת החברה תמלו־גים לממשלת ישראל. לא ברור כיצד נערכת ההתחשבנות עם הממשלה בגין התמלוגים. מבאור 1 לדו"ח הכספי של החברה לשנת 1987, אנו למדים כי "התמלוגים מחושבים בשי־עור של כ־4.5% מההכנסות בשער המפעל". אין פרוט כיצד מחושבות ההכנסות בשער המפעל. אולם מתוך עיון בנתוני רווח והפסד של החברה עולה, כי התמלוגים ששולמו מהווים רק כ־2% ממחזור המכירות של החב־רה. הפער בין שיעור התמלוגים להלכה (4.5%) לבין שיעור התמלוגים בפועל (2%) הינו בלתי סביר וטעון הסבר.

דיווח על בסיס דולרי

החברה עורכת את הדו"חות הכספ־יים שלה בשקלים בעלי כוח קנייה קבוע, כפי שהם נמדדים על בסיס השינויים בשער הדולר של ארה"ב ביחס לשקל. הנתונים בדו"חות הכס־פיים המפורסמים לציבור הם בדול־רים. במקביל, ולפי דרישת הרשויות, עורכת החברה גם דו"חות כספיים בשקלים מותאמים. אולם דו"חות אלה הם "תרגום נוחות", המתקבל מהכפלת כל נתון בדו"ח הדולרי בשער השקל היציג ליום המאזן.

בתקופה שבה חל תיסוף מתמיד בשער השקל כלפי הדולר, עלול דווח על בסיס דולרי, כפי שנעשה על ידי החברה, להטעות. עיקר ההטעיה הוא בחישוב הוצאות הפחת והכנסות (הוצאות) המימון. כדי להדגים את העיוותים הנוצרים נבדוק דוגמה פשוטה. נניח שחברה כלשהי רכשה בתאריך 13.3.85 מכונה בעלות של 85,850 ש"ח, סכום שהיה שווה ל־100,000 דולר. נניח גם, כי שיעור הפחת הינו 10% לשנה, או 5% לששה חודשים. חברה העוסקת בדיווח על בסיס דולרי, תדווח החברה בדו"ח לששת החודשים הראשונים של 1988, על הוצאות פחת של 5,000 דולר, או 8,100 ש"ח לפי "תרגום נו־חות" בשער של 1.62. לעומת זאת, במדידה שקלית תתקבל תוצאה נו־מינלית של 4,292.5 ש"ח, והוצאה מתואמת של 13,786 ש"ח (מדד המ־חירים לצרכן עלה ממרס 85 ועד יוני 88 פי 3.21). בדוגמה זו הוצאת הפחת, שנרשמה על בסיס דולרי, היו רק כ־60% מהוצאות הפחת שהיו נר־שמות לו היתה החברה נוקטת בדיווח על בסיס מדדי.

החברה דווחה על רווח כולל של 58.8 מיליון ש"ח בשנת 1987. מן הראוי לבדוק מה היה הרווח המתקבל לו היתה החברה נוקטת בדיווח מדדי. תשובה עקיפה לשאלה זו ניתן לקבל, מניתוח הוצאות המסים של החברה.

בבאור 25 לדו"ח הכספי של שנת 1987 מוסבר, כי קיימים "הפרשים בין בסיס המדידה לצרכי מס־הכנסה (מדד המחירים לצרכן), לבין בסיס המדידה בדו"חות הכספיים (שער החליפין של הדולר) בסכום של כ־18.8 מ' ש"ח" (בשנת 1986 14.6 מ' ש"ח). סכומים אלה כוללים גם "הפרשים אחרים", בלתי מוסברים, שניתן להניח כי הם בלתי־מהותיים.

אם נגלם את הפרשי המס לפי שי־עור המס של 45% נמצא כי הפרשי המדידה של הרווח הינם כ־41 מיליון ש"ח בשנת 1987 וכ־32 מיליון ש"ח בשנת 1986. במלים אחרות, רווח מד־וח (לפי בסיס דולרי) של כ־55.5 מי־ליון ש"ח "מצטמק" לרווח של כ־14.5 מיליון.

בלשכת רואי־חשבון התגבשו, אך טרם פורסמו, המלצות לצמצם את ה־אפשרות לדווח דולרי ולהתירו רק לחברות הפועלות ב"סביבה דולרית". כלומר, עיקר ההכנסות ועיקר התשו־מות נקובות במטבע חוץ מסויים, ועיקר הבעלות הוא בחו"ל. אין ספק שמפעלי ים המלח, על אף שעיקר המכירות שלהם הוא לייצוא, אינם פועלים בסביבה דולרית. לכן אם תתי־קבלנה ההמלצות לא תוכל עוד החב־רה לנקוט בדיווח דולרי, דבר שיביא לשינוי קיצוני ברווחים המדווחים.

ניתוח התוצאות העסקיות

ניתוח התוצאות העסקיות של החב־רה מלמד על שתי מגמות נמשכות:

א. עליה בהיקף המכירות (על בסיס דולרי).

ב. עליה בשיעור הרווח התפעולי מתוך מחזור המכירות, מרמה של 7.6% בשנת 1986 עד לרמה של 11.4% במחצית שנת 1988.

בסקירה שצורפה לדו"ח לשנת 1987 עמדו מנהלי החברה על התנו־דות במחירי האשלג, וצפו את התייצבות מחירי האשלג, בשנת 1988, ברמת מחירים שתהיה גבוהה ב־25% מרמת המחירים של שנת 1987. יש להניח, אפוא, כי הגידול של 25% בהיקף המכירות בששת החו־דשים הראשונים של השנה משקף הן את השינוי ברמת המחירים הדולריים, והן גידול מסוים בכמות הנמכרת. יש לציין, כי מרכיב עלות המכירות במ־חצית שנת 1988 פחת רק בכ־1.1% לעומת שנת 1987. מכאן שהתייקרות התשומות בייצור (שחלק גדול מהם נקוב בשקלים) קיזזה ברובה את עליית מחירי המכירה. החברה אינה מפרטת את מרכיבי עלות המכירות, ובפרט אין נתונים על מרכיב הוצאות השכר.

יש לציין, כי החברה איננה נותנת ללקוחותיה אשראי מוגזם (אשראי לקוחות של כ־70 יום). לעומת זאת, מקיימת החברה רמה גבוהה במיוחד של מלאי ומהירות מחזור המלאי היא איטית. (ראה נתונים בלוח ג'1).

נזילות ואיתנות פיננסית

החברה שומרת על רמת נזילות גבוהה. היחס השוטף (רכוש שוטף/ התחייבויות שוטפות) ליום 30.6.88 הינו 1.67. אם נכלול גם בטוחות סחירות שסווגו בסעיף "השקעות לזמן ארוך" נמצא יחס שוטף מתוקן של כ־1.86.

האם לחברה יש הון חוזר מיותר? החברה מצדיקה את רמת הנזילות הגבוהה בצורך שיהיה בעתיד בהשק־עות בסכומים ניכרים בשימור מפ־כן ייצור חומרי הגלם ובפיתוח מקו־רות מים. לשם כך גם ייעדה החברה, מתוך הרווחים השוטפים, קרן הון של 72.9 מיליון ש"ח (45 מיליון דולר).

מעניין להזכיר, כי בצד רמת הנזי־לות הגבוהה עוסקת החברה בפעולות שונות של תיווך פיננסי. החברה מגייסת כספים על ידי הנפקת אג"ח וקבלת הלוואות ומשקיעה אותם בפ־קדונות ובאג"ח, תוך השגת מרווחים נאים המניבים הכנסות מימון. (כך לדוגמה ב־31.12.87 היה לחברה פיק־דון בבנקים מסחריים של כ־13.3 מי־ליון ש"ח, הנושא רבית של 15% צמוד למדד.

מדיניות זו של שמירה על רמת נזילות גבוהה ואיתנות פיננסית (מנוף פיננסי הנמוך מ־2) אופיינית לכל החברות בקונצרן כי"ל. היא תאפשר לחברה לשמור על תנופת הפיתוח ולהתגבר על שנים "שחונות" של ירידת מחירים רווחים העלולות לקרות בעתיד. יחד עם זאת, ניתן לעורר את השאלה, מהי ההצדקה הכ־לכלית לשמירת עודפי הון חוזר בחב־רה. יתכן שיש מקום להגדלת תש־לומי התמלוגים ו/או תשלומי הדיבידנדים לבעלי המניות.

תמצית מן הדו"חות הכספיים
(באלפי ש"ח מתואמים של יוני 1988)
תמצית מן המאזן המאוחד

	30.6.88 (לא מבוקר)	31.12.87	31.3.87
רכוש קבוע (מופחת)	460,409	457,660	454,096
השקעות:			
חברות אחרות	790	790	790
בטוחות סחירות	57,380	20,193	109,416
פקדונות	24,447	47,374	33,131
ייעודות לפצויים ותגמולים	4,282	4,926	2,467
	86,899	73,283	145,804
רכוש שוטף:			
מלאי	202,225	224,579	199,694
לקוחות	158,426	131,612	132,859
חייבים אחרים	73,878	69,135	61,090
בטוחות סחירות ומזומנים	62,180	44,085	47,123
	496,709	469,411	440,766
	1,044,017	1,000,354	1,040,666
הון עצמי	587,069	560,423	524,694
עתודות	59,388	62,542	73,998
אג"ח הלוואות לזמן ארוך	99,516	135,540	113,261
התחייבויות שוטפות:			
אשראי בנקאי	159,989	98,593	175,221
זכאים אחרים	138,055	145,256	153,492
	298,044	243,849	328,713
	1,044,017	1,000,354	1,040,666

תמצית מדו"ח רווח והפסד מאוחד (אלפי ש"ח מתואמים של יוני 1988)

	30.6.88 (6 חודשים) ש'	%	31.12.87 (9 חודשים) ש'	%	31.3.87 (12 חודשים) ש'	%
	405,904	100.0	483,936	100.0	587,715	100.0
עלות המכירות	315,879	77.8	382,241	79.0	471,574	80.2
הוצ' מכירה והנהלה	27,728	6.8	37,825	7.8	45,694	7.8
הוצ' מו"פ	3,972	1.0	4,873	1.0	9,692	1.7
תמלוגים	7,862	1.9	9,880	2.0	10,775	1.8
דמי ניהול	4,086	1.0	4,499	0.9	5,267	0.9
	359,527	86.6	439,318	90.8	543,002	92.4
רווח תפעולי	46,377	11.4	44,618	9.2	44,713	7.6
הכנסות מימון	1,990		4,714		2,043	
מסים (הטבות)	6,312		(9,143)		(15,643)	
רווח נקי	42,055		58,475		62,399	

יחסים פיננסיים

	30.6.88	31.12.87	31.3.87
מהירות מחזור המלאי (עלות המכירות/מלאי)	1.56	1.70	2.36
אשראי לקוחות בימים	70	73	
יחס שוטף	1.67	1.92	1.34
יחס שוטף מתוקן	1.86	2.12	1.67
מנוף פיננסי (נכסים/הון עצמי)	1.78	1.78	1.98
אחוז גידול במכירות לעומת תקופה קודמת	25.8%	9.8%	

"לאומי פיא" עמוק בפנים

מאת יהודה שרתי

למרות מדיניות פיזור ההשקעות, שנקטה בשנה האחרונה הנהלת "לאומי פיא", עדיין משובצות בתיק ההשק־עות שלה מספר בודד של מניות בהיקף גדול. המניה המובילה היא מניית ים־המלח – וההשקעה הגדולה ביותר של "לאומי פיא" במניה בודדת.

ים־המלח מוחזקת בשיעורים כה גבוהים ב"לאומי פיא", הן בגלל היותה חברת בעלת רכיב יצוא גבוה, והן בגלל מדיניות חלוקת הדיוידנד במזומן של החברה. בשנה האחרונה הגדילו גם קרנות בנק הפועלים את אחזקו־תיה, ולפני חודשים מספר החלו אף קרנות "אילנות דיסקונט" לרכוש את המניה.

בעלת השליטה במפעלי ים־המלח היא קונצרן כימיקלים לישראל, המחזיקה ב־92% בשליטה בחברה, ויתרת המניות מפוזרות בקרב הציבור הרחב. לקראת פירסום המאזנים החצי־שנתיים של החברה, חלה התעוררות במני־יות, ובניגוד למגמת השוק, הן נסקו.

הגרף של "מיטב" מראה, כי מניית ים־המלח ירדה ממחיר של 14 דולר למניה בתחילת השנה, ל־10.5 דולר למניה כיום.

העורך: נחמיה שטרסלר

אופציה קצרה

אופציה דולרית
אתה שולט היום על שער המחר!

תאריך ההתקשרות - 18.10.88
שער הבסיס - 1.68 ש"ח לדולר ערך נקוב.
תאריך מימוש - 30.12.88

הפרשים ישולמו לרוכש, בתאריך המימוש, אם השער היציג של הדולר באותו יום יהיה גבוה משער הבסיס הנ"ל.

בקשות לרכישה או הצעה של האופציה יש להפנות לסניפי בנק דיסקונט עד יום ג' 18.10.88 בשעה 12.30

בנק דיסקונט מתקוון אליך

אופציה ארוכה

אופציה דולרית
אתה שולט היום על שער המחר!

תאריך ההתקשרות - 18.10.88
שער הבסיס - 1.74 ש"ח לדולר ערך נקוב.
תאריך מימוש - 31.3.89

הפרשים ישולמו לרוכש, בתאריך המימוש, אם השער היציג של הדולר באותו יום יהיה גבוה משער הבסיס הנ"ל.

בקשות לרכישה או הצעה של האופציה יש להפנות לסניפי בנק דיסקונט עד יום ג' 18.10.88 בשעה 12.30

בנק דיסקונט מתקוון אליך

האוניברסיטה הפתוחה

תפנית

תפנית – לימודי התמחות והעשרה • לימודי תעודה

בחודש נובמבר נפתחים הקורסים

ניהול פיננסי	קורס שנתי
ימי ג' — 1.11.88	(ערב)
תמחיר עסקי	קורס סמסטריאלי
ימי ד' — 2.11.88	(ערב)
ניהול מכירות	קורס סמסטריאלי
ימי ה' — 3.11.88	(ערב)
קריאה וניתוח דו"חות כספיים	קורס סמסטריאלי
ימי ב' — 7.11.88	(ערב)
יישומים למנהלים בלוטוס 1-2-3	קורס סמסטריאלי
ימי ב' — 7.11.88	(ערב)
ימי ג' — 8.11.88	(בוקר)
שיקולי מס בקבלת החלטות עסקיות	קורס סמסטריאלי
ימי ד' — 9.11.88	(ערב)

הלימודים יערכו בביתנות הלימוד של האוניברסיטה הפתוחה, רח' קלאוזנר 16, רמת אביב.

מידע נוסף ניתן לקבל במשרדי תפנית – לימודי התמחות והעשרה 03-5413629, 03-5413630

מתפנה

תקציבאי

8 שנות נסיון בטיפול בלקוחות מובילים בשוק
ידע רב בפרסום ושיווק

אפשרות להשתלב הן במשרדי פרסום והן כמנהל פרסום של חברות שונות

הצעות יש להפנות לת.ד. 14105 תל־אביב עבור "תקציבאי"

מעסיק

"משכורות" זה ענין

וגם קל

קל מאד לחשב משכורות במחשבים האישיים, גם אם אתה מעסיק עובדים רבים.
אתה נדרש רק ל־3 שעות של הדרכה ואח"כ אתה עושה זאת בעצמך!

לכן "מיכפל"

כי את "מיכפל" אתה קונה - רק אם אתה מרוצה!!
אתה מזמין הדרכה במשרדך - ללא כל התחייבות מצידך; אתה מפעיל את התוכנה, בודק עד כמה היא מתוחכמת, קלה, מדוייקת ואמינה; אתה בוחן את השרות מתרשם מהתמיכה ומהתחברה, ומחליט שעם "מיכפל" כדאי ובטוח לעשות עיסקה.
לבסוף, ורק אם אתה מרוצה - אתה פונה למפיץ מורשה - וקונה.

מיכפל
החברה המכלכלת את מעשיך

דרך פ"ת 80, ת"א 67138, טל. 03-333307, 03-336152, 333317
הזמנות בלבד: 03-336151

רשימת מפיצים: תל־אביב: נסר - 5615282; דאטה קינג - 453162; כלנות - 615270; לוגו - 5615151; מכן - 5183136; על־כל מחשבים - 335914. רמת־גן: מאגרי איכות - 7520499; מ.ל.ל. - 7515511; רשף - 7527795. חיפה: מיקרולייף - 6-337123; קומפיוטרלנד - 514214. ירושלים: לוגו הראל - 227850. מאגרי איכות - 241907. באר־שבע: השבוטאות המימול - 77114; רשף - 75196. מודיעין: סניטר - 578055. מנגיה: עתיד מחשבים - 619206. אשדוד: רשף - 561111. רחובות: 468918. נהריה: י.י. מחשבים - 928722. גליל: לוגו - 936367.

סנא אלי

בשורה הראשונה

מדפסת 9030 של DATAPRODUCTS
מהירה, תואמת למרבית המחשבים ועולה רק 900$!
אפשרות ל־12 תשלומים בישראכרט גמיש או ויזה עדיף, ואפשרות לליסינג.

מקבוצת תים מחשבים
OMNITECH
אומניטק
אומניטק בע"מ
מערכות חומרה ותוכנה
בן־גוריון 20 גבעת־שמואל, טל. 03-5321814
סניף חיפה: 04-338205-8

כל מה שחשוב במיחשוב

סנא אלי

מכתבים למערכת הארץ

נזק בל־יתוקן

בעמוד הראשון של "הארץ" מיום 9.10.88, ארבע ידיעות, זו ליד זו:

1. מדברי שר הביטחון: "...בכל עימות עם מתפרעים אנו מעוניינים... שייצאו עם צלקת, עם נפגעים..."; "...כדורי הפלסטיק משמשים קצינים וחיילים ברמת קליעה מסוימת – לירות על־מנת לפגוע בחלק מסוים של הגוף..."
2. מבין ששת ההרוגים של סוף השבוע: "...בחור עלי אל־נגד (20) נהרג מפגיעה ישירה של כדור בראשו..."; "...עלי עו אדין אסייה (20) נהרג מפגיעת כדור בלבו..."
3. "תיק החקירה בפרשת הירי של לינגר והרג יימגר".
4. "עזרה בידיים כפותות".

כל זה – אחרי שצפינו אמש בטלוויזיה בעקירה פראית של פרדס בר־צעת־עזה שמכבנו, ללא ידיעת הבעלים, השליך רימון. הקצין הממונה על הביצוע אומר בשביעות־רצון שהלקח יילמד. האומנם?

האם תירוץ ש"הכדור שהרג את הצעירי בחברון לא נמצא" מצדיק הפסקת החקירה?

האם מודע האלוף עמרם מצנע לנזק הנפשי שלא יוכל לתקון הנגרם לבני ה־18–19–20 במעשים כאלה, או שמהר מ"גוש אמונים" ודומיהם הוא המכריע בהתנהגותו?

בני נפן

כדעמי

*

אם אמר יצחק רבין את אשר מייחס לו עיתונכם כי "פלשתינאי שמתקומם צריך להישאר עם צלקת..." הרי שאנשי ה"הגנה" צריכים לברך על כי נשארו עם רגליהם, הפלמ"ח עם ידיהם, האצ"ל עם עיניהם והלח"י עם חייהם.

ממשלת בריטניה השכילה שלא להעמיד אחד מסוגו של יצחק רבין כשר הביטחון בשנים בהן גלחם היישוב לעצמאותו.

דן דורין

תל־אביב

הנבחרים, מי מכם יקום?

אני הגרושה ב"מיה במקצועי, עד בית במוסד להשכלה גבוהה זה 17 שנים, נשואה לבעל העובד כאקדמאי במערכת הבטחון ואם לשלושה בנים העומדים לשרת בצה"ל בשנים הקרובות. צר לי מאוד להיווכח כל חודש מחדש כי שני אנשים שכירים, במשכורות ממוצעות במשק, אינם "גומרים את החודש" בשנים האחרונות.

והנה, יושבת אני בביתי אל מול המסך הקטן ומה שומעות אוזניי – כל חברי הכנסת, השרים ועוד כהנה וכהנה – יקבלו תוספת שכר בין 10% ל־15% החל מה־1 בנובמבר – יום הבחירות המיוחל.

האם זה העיתוי המתאים להעלאת שכרכם? אתם, המופיעים בתשדירי הבחירות ומבטיחים לשכנענו כי דרככם היא הטובה ביותר, יקום נא מי מביניכם, ולא משנה על איזו מפלגה הוא נמנה – ויכריז קבל עם כי הוא מוותר על תוספת זו למשכורתו ואף מציע לאחרים ללכת בעקבותיו.

ואם לא יהיה מי שיקום ויעשה זאת, מציעה אני לכל השכירים במשק – להמנע מלהצביע עבור "נבחרי עם" שכאלה הדואגים ראשית כל לכיסם.

נאוה שטיינברגר

חיפה

היום הנורא

כיהודי מסורתי, השתוממתי לשמוע ולראות כיצד החזן הראשי בבית הכנסת הגדול בפתח־תקווה אינו מזכיר בתפילת־יזכור של יום הכיפורים את חללי צה"ל, אך מאידך, יודע להזכיר היטב את היהודים התורמים, ראשי הישיבות וכו'.

מתפללי בית הכנסת, שברובם נמנים עם משרתי הצבא, התקוממו ולא נתנו לחזן לרדת מעל הבמה, עם ספר התורה. קמה מהומה רבתי, התפילה הופסקה למשך כעשר דקות.

אירוע חריג ללא ספק, המבזה את החזן, ועוד יותר את האחראים עליו, שנתנו לו בעזות־מצח לעשות כרצונו.

אבי שמואלביץ

פתח־תקווה

יישר כוח

ב־7.10 פורסמה ב"הארץ" רשימתו של נחמיה שטרסלר "פתרונים", המצביעה על התנהגותם השגויה של מנהיגינו בחלק ניכר מאירועי התקופה האחרונה.

הרשימה ראויה לשמש טקסט ללימוד חובה אצל כל פוליטיקאי בישראל וקובע־מדיניות לכל אורח (בוחר) להערכת המתיימרים להיקרא "מנהיגים" (משני המחנות הגדולים).

חשוב שהכתוב בפרט ב"הארץ" בכלל יתמיד, בהארה ובהדגשה של צדדים פסולים בשיקוליהם של מקבלי ההחלטות בישראל. יישר כוח

י. שגב

נחלת יהודה

הגיע הזמן

בשם ילדי ישראל ברצוני להודות להנהלת משרד הבריאות על שניאותה לבסוף להכניס לישראל את שיטת החיסון נגד שיתוק־ילדים, שבעזרתה הדבירו, חברי ואני הח"ם, את המחלה בארצות עוד לפני 10 שנים.

או לא רצה אף אחד לשמוע על השימוש בשיטה זו בישראל. צריך היה, כנראה, את שכנועם של המגיפה הנוכחית ובעיקר של פרופ' מלניק מארה"ב. נכון אמרו חכמינו – אין נביא בעירו.

ד"ר עלי לוש

יפו

הארץ ממליץ

החגיגה של באבט (ת"א, חיפה, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

פרנטיק (ת"א, חיפה, ירושלים) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לועידה מקצועית בפאריס.

טאקר האיש והחלום (ת"א, ירושלים) – סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון בארה"ב שלאחר מלחמת העולם השנייה, מסופר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קופולה ("הסנדק").

החיים הם נהר ארוך ושקט (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקמנית מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

הקומיסרית (ת"א) – קומיסרית מהצבא האדום נכנסת להריון מחוץ לנישואין ונאלצת להתגורר עם תינוקה בבית משפחה יהודית בעת מלחמת האזרחים בין הלבנים לאדומים. היה אסור ע"י הצנזורה הרוסית בגין אהדה ליהודים.

מוזיאון תל אביב לאמנות
שדי שאול המלך 27, ת"א

ה ע ר ב

יום ראשון 16/10 בשעה 21.00
תיאטרון מחול
רנה שינפלד
עם: תמר פיגנבלט, אינגבורג סנדבי, סיגל שפרלינג, רנה שינפלד.
כרטיסים בקופת המוזיאון.

התזמורת הקאמרית הישראלית
יועץ מוסיקלי: שלמה מינץ

פתיחת עונת הקונצרטים 1988/89
"אמני ישראל" – קונצרט מס. 1
יפים ברונפמן, מנצח ופסנתרן
ערב מוצארט: סרנדה מס' 2
קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת, ק. 537
קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת, ק' 491
תל־אביב, מוזיאון ת"א.
סדרה 1: יום ה' 27.10.88
סדרה 2: יום ב' 31.10.88
באר־שבע, אולם הקונסרבטוריון
יום ד', 26.10.88 בשעה 20.30
ירושלים, תיאטרון ירושלים
יום ג', 1.11.88
כרמיאל, היכל התרבות
יום א' 30.10.88 בשעה 20.30

"לכל המשפחה" – קונצרט מס. 1
רשי לבאות, מנצח ומנחה
סולני התזמורת הקאמרית
מקהלת ילדי הקונסרבטוריון ת"א
"פפה היידן" – מיצירות היידן
תל־אביב, מוזיאון ת"א
סדרות 2+1: יום ד', 19.10.88
סדרות 4+3: יום ה', 20.10.88
בשעות 16.30 ו־18.00

כרטיסים ופרטים נוספים בקופת האולם ובמשרדי התזמורת. טל: 210102
כרטיסי המינוי נשלחים בימים אלה בדואר

קולנוע / רחל גודרין

ג'ואן אלן וג'ף ברידג'ס – ויורה ופרסטון טאקר. קופולה בלי מקוריות וחדשנות

חזון נוסח אמריקה

"טאקר, האיש והחלום", קולנוע צפון, ת"א

"טאקר – האיש והחלום", סרטו של פרנסיס פורד קופולה, החזיר אותי לנעורי. הסרט הזכיר לי את "מרד הנפילים" של איין ראנד, ספר שזכה באותן שנים להמוני מעריצים וחסידים בעולם. "טאקר" הוא סרט אמריקאי מובהק, גם בדרך עשייתו וגם בתוכנו. האנרגיה המניעה אותו היא של גיל הנעורים: חזון אינדיווידואלי מול חברה שמרנית, חומרנית ומושחתת. הוא מתרפק על דלתות החלום האמריקאי – חלום היוזמה החופשית והאפשרויות הפתוחות לכל – עם תחושת צדק של גיל הנעורים. והכל מכויים בתנופה ובמקצועיות המייצגות את הצד היפה של הקולנוע האמריקאי.

פרסטון טאקר היה מעצב מכוניות עצמאי, בעל רעיונות חדשניים. במלחמת העולם השניה המציא רכב מהיר עם צריח אוטומטי. אלא שהרכב, כך מסתבר, היה מהיר מדי לצרכי השעה, והצבא אימץ רק את הצריח האוטומטי. עם סיום המלחמה החל טאקר לגייס כספים לבניית מכונית מהירה ברוח, זוהרת בצורתה, ובעלת אביזרי בטיחות ותפעול חדשניים. הסיסמה שליוותה את מסע הפרסום שלו היתה: "מכונית המחר – היום". חידושיו של טאקר איימו על המונופולין של "שלושת הגדולים" (פורד, קרייזלר, ג'נרל מוטורס), ואלה הפעילו את מלוא השפעתם הפוליטית כדי להוציאו מן התחרות. ב־1948, לאחר שהצליח לייצר 51 מכוניות בלבד, הואשם טאקר במעילה בכספי המשקיעים. אף כי יצא זכאי במשפט – נאלץ לסגור את מפעלו. רבות מהמכוניות שייצר אז, עדיין נוסעות בכבישים, וכמה מסגולותיהן אומצו בשנים שלאחר מכן על־ידי תעשיית הרכב.

כשהתרחשו כל הדברים הללו, היה הבימאי פרנסיס פורד קופולה בן שבע. אביו היה אחד המשקיעים במפעלו של טאקר. כששאל את אביו מדוע לא קיבלו את המכונית המובטחת, נענה קופולה ג'וניור: "הם הוציאו אותו מהעסקים. המכונית שלו היתה טובה מדי".

ניכר כי קופולה מזדהה לחלוטין עם מיתוס זה, בנוסח "מרד הנפילים", ורואה עצמו כ"טאקר" של תעשיית הקולנוע. סייעו לו בכך מבקרי הקולנוע האמריקאים, שהשוו את סרטו ל"האזרח קיין" של אורסון וולס ("הרד אייטי"), והצהירו כי אילו היה פרסטון טאקר יוצר בתעשיית הקולנוע, אין ספק שהיה עושה סרט כמו "טאקר" ("ניו־יורק טיימס"). הסרט אכן ניחן בתנופה ובזוהר של "מכונית המחר". אך מקוריות וחדשנות דווקא אין בו.

קופולה, שהחל את דרכו הקולנועית עם סרט צנוע ויפה בשם "אנשי הגשם", עשה סרטים טובים כ"השיחה" בצד כשלונות במכבסיים כ"אחד מהלב", רכש את פרסומו ב"הסנדק" ו"אפוקליפסה עכשיו", ונע בין יומרה אמנותית ("ראסטי ג'ימס") ובין קולנוע מסחרי שגרתי ("מועדון הכותנה", "להתחתן שנית", "גן השיש"). מצד האמנות היה קופולה אחראי להבאת סרט הענק של אבל גאנס, "נפוליאון", לארה"ב, ולהפקת "קגמושה" של קורוסאווה – הבימאי היפאני הנערץ עליו. ב"טאקר", כמרומה, הוא משקיע הרבה להט, אמונה תמימה בחזון האמריקאי בצד ציניות של איש מכירות, ומקצוענות שנרכשה במהלך דרכו הקולנועית העקלקלה.

אפשר להסתכל בסרט כבראי המשקף את התרבות האמריקאית, על קודים התנהגותיים אופייניים, סנטימנטליות, נאיביות, רוחב לב אופייניים. הצלם, ויטוריו סטוראו, ("אפוקליפסה עכשיו", "אדומים", "הקיסר האחרון" ועוד) מצלם את משפחתו של טאקר בעיירת מגוריהם בגווני זהב חום, לצלילי מוסיקה נוסטלגית. "אני אוהב אותך", אומר טאקר (המגולם יפה על־ידי ג'ף ברידג'ס) לאשתו. "גם אני אוהבת אותך", היא משיבה. טקס השבעה האמריקאי השלם.

שיטות המכירה האמריקאיות, המוכרות מכונית בעזרת חיוך רחב ולהקה של נערות זוהר ה"נמרחות" עליה, מספקות היבט נוסף של השיטה הקפיטליסטית המהווה את נושא הדיון של הסרט. הסיפור האנושי, שבו סולח טאקר לשותפו – איש עסקים יהודי שהסתיר ממנו את עברו הפלילי וכך סייע למפלתו – הוא סיפור סנטימנטלי. אך אותה סנטימנטליות, כשהיא פונה לרגשות המושבעים במשפט ולתמיכתם במה שארה"ב מייצגת, זוכה בכוח אמיתי. כנות פנייה זו מגיעה את המושבעים, ואותנו בקהל הצופים, לנריבות חרשה.

אירועי חורף 88' בברכת עירית תל־אביב־יפו • התזמורת הפילהרמונית הישראלית מארחת:

משוחרר, ספונטני, דרמטי, שאומן (מיכאל אוהד, הארץ, 7.10.88)

סרג'יו צ'ליבידקה
מנצח על
הפילהרמונית של מינכן
Münchner Philharmoniker

בהסות שגריר גרמניה בישראל מר וילהלם האס

תכנית א'
רוסיני – "אלבורדה דל גראציוזו"
שוברט – הסימפוניה "הבלתי גמורה"
מוסורגסקי – "תמונות בתערוכה"
תל־אביב – היכל התרבות
יום שני 14 בנובמבר בשעה 20:30
יום רביעי 16 בנובמבר בשעה 20:30
ירושלים – בנייני האומה
מוצ"ש 19 בנובמבר בשעה 20:30
חיפה – אודיטוריום
יום ראשון 20 בנובמבר בשעה 20:30
תכנית ב'
מוצארט – סימפוניה מס. 41 "יופיטר"
ברוקנר – סימפוניה מס. 4
תל־אביב – היכל התרבות
יום שלישי 15 בנובמבר בשעה 20:30
יום חמישי 17 בנובמבר בשעה 20:30

מחירי הכרטיסים: 33/44* ש"ח, 44/55* ש"ח, 53/66* ש"ח, 62/77* ש"ח, 70/88* ש"ח
* 20% הנחה למנויי התזמורת הפילהרמונית הישראלית לעונת 89־88' תלוש הנחה מס. 103

בחסות לעניין | מוסיקה

"ארטיסי" בע"מ טל. 03־850805 חברה בארגון המפיקים העצמאי

להתחיל בבאך

עונת העשור של סדרת "קול המקהלות" יוצאת לדרך עם זמרי קאמרון בעונתה הראשונה כמקהלה מקצועית

מבצע מיוחד למנויים חדשים
באור "לטעועים" את הקונצרט הראשון ומחיר הכרטיס ינוכה בשעשעו מנוי לעונה כולה בתום המופע.

CP זמרי קאמרון

קונצרט מס' 1
"ערב קנטטות של באך"
קנטטות מס': 64, 78, 82.
מנצח: אבנר אתי
סולנים: מקס פון אגמונט (הולנד) טים אוונס (אנגליה) מרים מלצר (ישראל)

מוזיאון תל אביב ג' 25.10 ד' 26.10
קונסרבטוריון באר שבע ג' 18.10
בית ספיר כפר סבא מוצ"ש 22.10
תיאטרון ירושלים א' 23.10
אולם ויצו קנדה, חנה סנש 12, חיפה מוצ"ש 29.10 שעה 20.30
סדרת קול המקהלות מיסודם של זמרי קאמרון ומוזיאון ת"א לאמנות.

כרטיסים ומנויים במכירה מוקדמת:
ת"א: זמרי קאמרון, שד' בן־גוריון 62, טל: 03־220221
ירושלים: תיאטרון ירושלים, רח' מרכוס 20, טל: 02־690011
כפר סבא: בית ספיר (חדר 151), רח' ירושלים, טל: 052־913505
קופת היכל התרבות טל. 052־910618
חיפה: "קופת חיפה", רח' ברגולד 11, טל: 04־662244
באר־שבע: "האווה", פסגי גולן, העצמאות 49, טל: 057־30462
ובערב הקונצרט בקופת האולם.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט פילקלסיקה מס' 1
הערב 16.10.88
זובין מהטה – מנצח
פנחס צוקרמן – כנר
ז'אן־פייר ראמפאל – חליל
התכנית:
מוצרט – קונצ'רטו לחליל מס' 1
מוצרט – קונצ'רטו לכנור מס' 5
מוצרט – קונצ'רטו לחליל מס' 2

חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ב: יום ב' 17.10.88
זובין מהטה – מנצח
פנחס צוקרמן – כנר
התכנית:
פרטוש – קונצ'רטינו לתזמורת
אלגאר – קונצ'רטו לכנור
סטרווינסקי – "פולחן האביב"

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ג: יום ג' 18.10.88
זובין מהטה – מנצח
פנחס צוקרמן – כנר
התכנית:
התכנית כמו בת"א סדרה א'

ירושלים, בנייני האומה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
יום ד' 19.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
פרטוש – קונצ'רטינו לתזמורת
לאלו – סמפוניה ספרדית
סטרווינסקי – "פולחן האביב"

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ד: יום ה' 20.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית כמו בירושלים

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ה: מוצ"ש 22.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 1
לאלו – סמפוניה ספרדית
שוברט – סמפוניה מס' 9 "הגדולה"

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ו: יום א' 23.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית כמו בת"א סדרה ה

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ז: יום ב' 24.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 1
ויניאבסקי – קונצ'רטו לכנור מס' 5
שוברט – סמפוניה מס' 9 "הגדולה"

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ח: יום ג' 25.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 4
לאלו – סמפוניה ספרדית
שוברט – סמפוניה מס' 9 "הגדולה"

חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ג: יום ד' 26.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 4
ויניאבסקי – קונצ'רטו לכנור מס' 5
סטרווינסקי – "פולחן האביב"

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 1
יום ה' 27.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 3
ויניאבסקי – קונצ'רטו לכנור מס' 5
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 5
ביזה – פנטסיה על "כרמן"

תל אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ב: מוצ"ש 29.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית כמו בחיפה סדרה ג

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 16.10
התיאטרון הבימה
סאלח שבתי: 20.30
בית ספר לנשים: 20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן בכפר סבא: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
לשבור את הקוד – בצוותא: 20.30

תזמורת סימפונית ירושלים
רשות השידור

אולפן פתוח
עם
הכנרת **אידה הנדל**
מנצח
דיוויד רוברטסון
ביצירות המלחינים ניקולאי סוקר, קריסטוס מבואה וחזור קפריצ'יו ראבל צינטר המנגר סימפוניה 3 (ליטורגית)
יום שלישי, 18.10, ב־5 אחה"צ באולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון

קלאסית ופופולארית – קונצרט 1
מנצח
פרנצ'סקו ד'אבאלוס
סולן
הפסנתרן **דניאל עדני**
מהמלחין "מורית מיקבול"
בתוכנית קונצ'רטו 3 לפסנתר ודבוז'אק הסימפוניה "מן העולם החדש"
יום רביעי, 26.10, 8.30 בערב באולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון

לא מכרת לא שילמת
לקבלת מודעות
לוח העיר
ודרושים
03־625015
5365759
עד חצות ובאשראי

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הענות הרופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בטלפון מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793333, 5793334
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300

שירותי רופאי בית (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום – 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבן ב"ד
תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218896
מוקד לילה – 681011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבן ב"ד
שק"ם – שירות רפואי לפני מ"א
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקס" קוד מנוי 222
עזר"ן – שירות רפואי לפני (חיפה)
בימי חול בשעות 24־19, בימי שישי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
הסתדרות: פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים ב"ח הדסה ע"ב 22–16
קופ"ח לבית –
שירות מיטיבים לרופאים, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־שבע ...קופ"ח 03־228858
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד – ארגון קשבת לילדי ההורים
תל אביב – לילך 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222732
ירושלים – 245358
חיפה הדרה – 229488
הגליל המערבי – 04־922222
מרכז סיוע למצבי לחץ
מעגש "מעגלים"
א רה 13.00־11.00
ב דך 18.00־16.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
קו אל"י – האגודה למען הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 20.00־16.00
ארגון לשירות ארם – חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות 03־5461727/8
שח"ל – שירות טלפוני בחירום לחולי לב (מנוי) 330848
ויצו – 24 שעות קו ארום לנשים מוכות. טל: 03־5461133, 08־550506

המוקד למלחמה באיידס – הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון 03־290101, 03־203121. קו פתוח בכל יום ב' 23.00–19.30. ת.ד. 33602 תל־אביב.
תורנות מרקחת בטלפון – דודף ת"א 611001, 246363, 239052
דודף ירושלים – 226335
דודף חיפה – 645334
האגודה לזכויות החולה: תורנות טכנאי ת"א בן יהודה 146 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים – (כירורגית)
שערי צדק – (פנימית, אורתופדית, נשים)
חיפה רמב"ם – (ילדים, עיניים, א.א.ג.)
תורנויות בתי מרקחת
תל אביב בנה ישראל נוה ישראל 11 262545
קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492
ירושלים קופ"ח מ. רוממה הפ"ג 28 523191
חיפה יפה אבן סינא 7 672288
רמת גן אסותא ז'בוטינסקי 41 7511874
חולון אחרון העיר 52 889153
עין יהב עין יהב 2 884854
נתניה קופ"ח כללית בורוכוב 31 611125
בת ים מזור הבריאה ויס 20 583368
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
64 ק. מוצקין 737243
חדרה צלין הרצוג שמואל 336523

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' – 19.00־16.00, רמב"ם 9, 5101511/2. חשמונאים: ימים א' ד' 19.00־16.00 רח' הסטודיו 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02־304304 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד שניים אוחזין
08.40 מסך לספרות יסודי
09.00 אנגלית ז'
09.20 השעה שלנו
10.30 אנגלית ד'
11.00 חשבון ה'. שברים שקלים
11.15 צרפתית
11.35 גאוגרפיה ה'־ו'
12.00 אנגלית י'
13.00 אנגלית ט'
13.30 היסטוריה כללית
14.00 עד כאן
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 הי ג'ינגה. לבינגה כאב שיניים
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
16.00 הקוסם מארץ עוץ
16.20 כך היו חיינו. שידור רדיו
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 קח סיכון
18.00 כח המוח
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.52 (ע) רוצה פתוח. תכנית שבועית לענייני חברה וחינוך
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 אלף. סדרה משעשעת
20.30 להיות בראש
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 תשדירי המפלגות
22.30 שושלת. סדרה
23.20 מים שקטים
23.50 מבזק של יום החדשות הלילה, ומבזק ספורט

ערוץ 2

18.30 מה נשדר הערב
18.35 הברווזון המכוער
18.48 "רגע לפני..." שמירה על כושר ופיתוח שרירי הרגליים
19.00 הגיבה מפליגה
19.27 "רגע לפני..." על שחקן הסרט הארוך – פראנק פוסט
19.30 הטיפה
19.55 פינת המתכונים של ערוץ 2 – אירוח
20.05 נקודת זינוק
21.04 מה נשדר מחר
21.09 להיטים של אלטון ג'ון, בוני קוש – דיוויד ליבגנס
21.30 קלה אח, לידיי איב
21.40 קליפ מי יודע
21.45 אוסף להיטים

ירדן ערוץ 6

17.00 שירים צרפתיים

17.30 כשרונות צעירים
18.00 חדשות בצרפתית
18.15 עולם החיות
18.30 חדשות בעברית
18.45 לקט שירים
19.00 חדשות בערבית
19.30 תרוב. (סדרה קומית)
20.10 דרך המשי
21.00 חדשות באנגלית
21.20 מאגנום
22.10 השלומיאל

לבנון ערוץ 12

12.30 חיים אחרים (סדרה)
13.00 מועדון 700
13.30 מעשיות משפחתיות (עברית)
14.00 מלך השחקים. (סדרה)
14.30 הבית המשפה. (סדרה)
15.00 סרט (עברית)
17.00 משפחת וולטון. (סדרה)
18.00 60 דקות
19.00 שנה בחיים
21.30 מעשיות משפחתיות (עברית)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 שעון מוסיקלי
07.09 בהמונה ניגונה
09.00 שעה עם אמן
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 אמנים באולפן
15.00 אנתולוגיה בצליל
16.00 מוסיקה: ליגון ראשון
18.00 קונצרט קאמרי
20.05 פרימה עכשווית
20.27 פינת השיר
20.30 מאולמי הקונצרטים

רשת א'

16.05 רדיו־עשרה מאגזין נוער
17.05 צבעי הקשת
18.06 ממול ערב
19.00 שירותים לעולים
22.05 תשמע וחן
23.00 בארץ למי סידורה

19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 שלום לבן דודי
21.00 מהדורת החדשות
21.30 שלום לבן דודי. המשך
22.05 להראות בהלום
22.38 רגע של עברית
23.05 ביננו לבין עצמנו

רשת ב'

13.05 כותרי היום. חדשות ושמונים
14.06 בת צחוק, הורי ההומור
15.05 שירים ושעורים
16.05 תרבות הארץ. שירים עבריים
18.06 ראשון ראשון. סיכום השבת בספורט

רשת ג'

18.06 מבצר הלוויים
21.05 ארום עתיק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על בלבלה
00.05 ציפורי לילה משוחררות
02.00 לא רוצים לישון

05.00 צלילי חג. שירים עבריים

צה"ל 1

19.05 עושים מרינה
20.05 שירי להקות צבאיות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הגבע ועל הביטאס. שירים שהתחברו אותנו
23.05 עשורים הארבע. היום שהיה

צה"ל 2

19.05 זמנים מוסיקה
20.05 צ"ה. תכנית לחיילים
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקה. עשר. עם מיכל ניב
23.05 קול הבאו הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 השר עכשיו. שירים במגוון חסידי ☐ 06.30 סיכום הכותרות היומיות ☐ 06.35 דף גמרא יומי ☐ 06.50 פרקי היום מתנ"ך ☐ 07.30 ישן בעברית. שירים ישנים ☐ 08.05 הגה ☐ 09.05 שלדים. שירות מידע ☐ 10.05 שבוני בוקר ☐ 11.05 יהודיווק. שירים עבריים ☐ 12.05 מעורב ירושלמי ☐ 14.06 בראש צעיר. מאגזין לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים. 15.50 האוניברסיטה המתוחה

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'

06.05 בוקר לארשה. חיוכים ושונים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה כבר תשע"ה ☐ 10.06 דברים טובים עם שמירה אישית ☐ 11.05 מלאכי חוקה "על הסף" ☐ 12.05 "אהבה יהמומית" עם יוסי סיאם ☐ 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי ☐ 08.05 סע לשלום ☐ 09.05 ביקור בית עם "בראש צעיר" ☐ 10.05 כל צבעי הקשת ☐ 12.10 אלף־אלף בלבית ☐ 13.05 בשבי הצחוק. הדבר השבוע ☐ 14.06 כדורגל, הורי החומר ☐ 15.05 שירים ושעורים נ' הצבנות משנות בזהר של בין ישראל" מלשבת ☐ 16.05 תחנת הערב (ברית ליום ג') ☐ 17.05 רגעי קסם ☐ 17.55 קראו ספר. קוראים מבליצים

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת ☐ 06.30 מוקדם עיון. חדשות ☐ 07.07 שבע אמש שבע. עם ציפיה ספורט ☐ 08.00 בוקר טוב ישראל. אקטואליה ☐ 09.05 אלוף בוקר. עם אלי ישראלי ☐ 10.05 "עשור". שירים עבריים ☐ 11.05 נבון לעכשיו. עם רפי רשף ☐ 13.05 "זה זה כי" ☐ 14.05 "פסק זמן מוסיקלי" ☐ 15.05 "שירים להגי" עם ארז טל (ג' מקצוען) ☐ 16.05 ארבע אחר הצהריים. שירים עבריים ☐ 16.45 באוזן מילולי פיוטי של אבשלום קור
14.06 "לי ולך" שיר הבוקר עם דודו עשת ☐ 15.05 "פינה חדשה (מוזיקה)" ☐ 16.05 שיר 89 עם יואל רביד

קולנוע

תל־אביב

אורלי – אנשים מבריאים 4.30, 7.00, 9.30
אלנבי – המעקלים 7.15, 9.30
אסתר – ביקו 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – סוסי 11.15
בן יהודה – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – החגיגה של באבט 5.00, 7.30, 9.45
גת – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.20, 9.45
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 – מקין בלוז 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
היכל לאיר? – מגלמה בלי בושה 7.30, 9.30 סקס 12.00
הוד – פלטרגייסט 5.00, 7.15, 9.30
חן 1 – עת לחיות 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 – ללא מעצורים 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 – פרחים בעליית הגג 1: 7.50, 9.30
חן 5 – בעל בהשאלה 1: 7.30, 9.50
ליטיר – צבעים 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 – החיים הם נהר ארוך ושקט 2, 5, 8, 10
לב 2 – בגלל המלחמה ההיא 2־4־6־8־10
לב 3 – אהבנו כל כך, קסבה קדה 7.25, 9.15, מלאכים בשמי ברלין 2.00
לב 4 – הנסיכה הקסומה 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
מוזיאון ת"א – צליי שחורות 4.30, 7.00, 9.30
מקסים – מגלמה בלי בושה 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי – צבעם בעלם 7.00, הקרנת בהקרנת לזכר ליהודי F־B ס. הקברי – אינטנציה 9.30
פיילת 1 – מעריצה צבורה 5.00, 7.15, 9.40
פיילת 2 – צבעים 4.30, 7.00, 9.30
פיילת 3 – עם המשחק 5.00, 7.15, 9.30
פאר – על המחם 5.00, 7.30, 9.30
פריז – ליידי איב 12, 2, 4, 7.15, 9.30. מנטר פייסון הנביע הקודש 11.30 בלילה
צפון המזוהמ? – טאקר האיש והחלום 4.30, 7.20, 9.30
שחף – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
תמוז – מכת ירח 7.30, 9.40
תבלת – הקומיסרית 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב – מגלה את אמריקה 5, 7.10, 9.30

נתניה

אסתר – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
ממרי – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.15, 9.30
שרון – מגלמה בלי בושה 5.00, ללא מעצורים 7.00, 9.15

ירושלים

אדיסון – עת לחיות 4.30, 6.45, 9.00
אורגיל – בוקר טוב ויאטנאם 4.30, 7.15, 9.15
אורנמיה 1 – החגיגה של באבט 3.00, 7.15, 9.30
אורנמיה 2 – מקין בלוז 5, 7.15, 9.30
אורנע – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון – האיש בעל אקדח הזהב 5.00, מלאכים בשמי ברלין 7.15, מישמה 9.30
כפיר – פרסידיו 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל – מעריצה צבורה 7.00, 9.00
סינמטק 1 – מלך ליום אחד 7.00
סינמטק 2 – אנו הגנבים 7.00, אמאלאנט 9.00
עדן – צבעים 4.30, 6.45, 9.00
סמדר – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.30, 9.30
רון – ביג 4.30, 7.00, 9.00
ת. ירושלים – קפה בגדד 7.00, טאקר־איש החלום 9.30

באר־שבע

רון – מגלה את אמריקה 7.15, 9.30

חולון

מגדל – ביקו 7.30, 9.30
רינה – משחקים חרשות 7.15, 9.30
סביר – ותיק מבוקש 5.00, 7.15, 9.30
אורמן – החגיגה של באבט 7.30, 9.30

צפת

בית אלון – פרנטיק 7.00, 9.15

רמת גן גבעתיים

אבנים – ביקו 5.00, 7.30, 9.45
אורדע – מגלמה בלי בושה 4.30, 7.15, 9.30
הדר – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
לילי – מותר הבבירה 7.15, 9.30
שבום – מאנון 7.00, 9.30
רב־גן 1 – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.30, 9.50
רב־גן 2 – פרנטיק 5.00, 7.20, 9.50
רב־גן 3 – מגלופים שיכים 5.00, 7.30, 9.50
רב־גן 4 – הנסיכה הקסומה 5.00, 7.30, 9.50

בת־ים

אורדים – הקיץ של אביה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות – ותיק מבוקש 5.00, 7.15, 9.30

טבריה

יד ששורית – ללא מעצורים 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב – רמבו 3 7.15, הקיסר האחרון 9.15

פתח תקוה

היכל 1 – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.40
היכל 2 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3 – הופעה בכפר 5.00, 7.15, 9.40

חיפה

אורה – קפה בגדד 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – כפר קטן שלי 7.00, 9.15
רב אור 1 – פרנטיק 4.20, 6.45, 9.15
רב אור 2 – עם המשחק 4.30, 6.45, 9.15
רב אור 3 – העולם על פי גארפ 4.30, 6.45
רב־גת 1 – בוקר טוב ויאטנאם 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2 – בעל בהשאלה 4.30, 7.00, 9.15
רון – ביקו 4.30, 7.00, 9.15
סינמה – קפה מדירה – לול 5.15, הנבר 7.15, אהבנו כל כך 9.15
פאר – ביג 4.30, 7.00, 9.15
רון – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15
שביט – חיים הם נהר ארוך ושקט 7.00, 9.00
קרן אור המבורים – הנסיכה של באבט 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 – מעריצה צבורה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 – פרסידיו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 – מגלמה בלי בושה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 9.15
בית העם – התבר של המטוס שלי 9.15
היובל – מגלמה ללא בושה 9.15
ביכן – מגבעים להוטים 7.00, 9.15
סביון – ביקו 7.00, 9.15
ספיר – ביג 7.00, 9.15
עודשה – מגלמה בלי בושה 9.15

עפולה

היכל התרבות – לאן זה מלורס 6.45, מאגון 9.15
מתחתרון – הנסיכה הקסומה 9.00

רחובות

בית העם – מבצע להוט 8.30
הדר – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 7.15, 9.15
רון – מגלה את אמריקה 7.15, 9.15
אמדיאבריים – מגלמה בלי בושה 7, 9.15

אשקלון

אסתר – בבעים להוטים 4.30, 7.30, 9.30

ראשל"צ

רון 1 – ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 2 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מגלמה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.30

קרית־גת

ההופעה בכפר 8.30

כפר סבא

רון – משודרים חרשות 7.00, 9.30
שאול – הקיסר האחרון 5.30, 9.30